

Kaupunginhallituksen vastaukset valtuutettujen tekemiin talousarvioaloitteisiin

Khs 4.11.2024

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

		Sivu
1	Valtuutettu Jenni Hjeltin ja 15 muun valtuutetun talousarvioaloite Itäkeskuksen Ystävyysdenpuiston väestönsuojan rakentamiseksi	1
2	Valtuutettu Jenni Hjeltin talousarvioaloite Helsingin kaupungin henkilöstölle laajasti tarjottavasta hätäensiapukoulutuksesta	8
3	Valtuutettu Laura Korpisen ja 25 muun valtuutetun talousarvioaloite riittävien määrärahojen varaamisesta katujen ja jalkakäytävien talvikunnossapitoon	10
4	Valtuutettu Ville Jalovaaran talousarvioaloite hoitoon pääsyn nopeuttamisesta Vuosaaren terveysasemalla	16
5	Valtuutettu Nina Miettisen ja 15 muun valtuutetun talousarvioaloite lasten ja nuorten omaehtoisten liikuntapaikkojen lisäämiseksi	20
6	Valtuutettu Outi Alanko-Kahiluodon ja 17 muun valtuutetun talousarvioaloite taiteen kentän toimijoiden avustuspäärärahojen kasvattamiseksi	28
7	Valtuutettu Outi-Alanko Kahiluodon talousarvioaloite polkupyöräedun käyttöönotosta Helsingin kaupungin henkilöstölle	32
8	Valtuutettu Nina Miettisen ja 20 muun valtuutetun talousarvioaloite asukasosallisuuden avustuspäärärahojen kasvattamisesta	34
9	Valtuutettu Nina Miettisen ja 18 muun valtuutetun talousarvioaloite nuorille suunnatun toiminnan vahvistamisesta alueellisen tarpeen mukaisesti	36
10	Valtuutettu Titta Hiltusen ja 12 muun valtuutetun talousarvioaloite harrastamisen Suomen mallin turvaamiseksi	39
11	Valtuutettu Maarit Vierusen ja kahdeksan muun valtuutetun talousarvioaloite toisen lämmitettävän teknonurmikentän rakentamiseksi Vuosaareen	42
12	Valtuutettu Sami Muttilaisen ja 17 muun valtuutetun talousarvioaloite kulttuuricoach toiminnan pilotoimisesta Helsingissä	45
13	Valtuutettu Juha Hakolan ja kuuden muun valtuutetun talousarvioaloite kesätyöntekijöiden palkkaamiseksi katujen ja puistojen kunnossapitotöihin	52

14	Valtuutettu Sinikka Vepsän ja neljän muun valtuutetun talousarvioaloite nuorisotyön toiminnan turvaamiseksi Puistolassa	55
15	Valtuutettu Sinikka Vepsän ja kuuden muun talousarvioaloite Helsingin omien asumispalvelujen lisäämisestä mielenterveys- ja vammaispalvelujen asiakkaille	57
16	Valtuutettu Mirita Saxbergin ja 12 muun talousarvioaloite mielenterveyden ensiapupisteistä nuorille	63
17	Valtuutettu Anniina Iskaniuksen ja 13 muun valtuutetun talousarvioaloite uimahallin rakentamisesta Kaakkois-Helsinkiin	67
18	Valtuutettu Ville Jalovaaran talousarvioaloite erityisuimakortin muutoksesta seuranneiden vaikutusten korjaamiseksi	72
19	Valtuutettu Mari Holopaisen talousarvioaloite toiminnan lisäämiseksi Ruoholahden nuorisotalolle	76
20	Valtuutettu Vesa Korkkulan ja yhdeksän muun valtuutetun talousarvioaloite ammatillisen koulutuksen resurssien parantamisesta	79
21	Valtuutettu Anniina Iskaniuksen ja 14 muun valtuutetun talousarvioaloite monimuotoisemman kaupunkiluonnon tukemisesta puistoissa ja kadunvarsilla	83
22	Valtuutettu Arja Karhuvaaran ja kolmen muun valtuutetun talousarvioaloite vesiliikennereitin perustamiseksi Jätkäsaaresta ja Hernesaa-resta Eteläsatamaan ja Kauppatorille	86
23	Valtuutettu Vesa Korkkulan ja seitsemän muun valtuutetun talousarvioaloite tarveperustaista määrärahaa saavien koulujen ja päiväkotien opettajien palkkauksen parantamisesta	90
24	Valtuutettu Mika Ebelingin talousarvioaloite kotihoidon tuen Helsingilistä 1–3-vuotiaille	93
25	Valtuutettu Vesa Korkkulan ja yhdeksän muun valtuutetun talousarvioaloite lukioden opintojaksotarjonnan parantamisesta ja ryhmäkokojen pienentämisestä	97
26	Valtuutettu Mirita Saxbergin ja 3 muun valtuutetun talousarvioaloite jalkapallon talviolosuhteiden lisäämiseksi Laajasalon liikuntapuistoon	101
27	Valtuutettu Nuutti Hyttisen talousarvioaloite korotetuista kokouspalkkioista luopumisesta	104

28	Valtuutettu Mari Holopaisen ja viiden muun valtuutetun talousarvioaloite kaksikielisen perusopetuksen lisäämisestä	106
29	Valtuutettu Thomas Wallgrenin ja 11 muun valtuutetun talousarvioaloite tasokorotuksesta kansalaistoiminta-avustuksiin	110
30	Valtuutettu Elina Kauppilan ja 16 muun valtuutetun talousarvioaloite purotalkkaritoiminnan aloittamisesta	119
31	Valtuutettu Otso Kivekkään ja 10 muun valtuutetun talousarvioaloite lastenhoitoavun turvaamisesta	122
32	Valtuutettu Mari Holopaisen talousarvioaloite Hermanninrannan rantapuiston kehittämisestä	125
33	Valtuutettu Maarit Vierusen ja 7 muun valtuutetun talousarvioaloite luonto-ohjaajien palkkaamiseksi Vuosaaren Uutelan luontoalueelle kesäkaudeksi	128
34	Valtuutettu Vesa Korkkulan ja neljän muun talousarvioaloite ensihoitajien, lähihoitajien ja pelastajien palkkauksen kohentamiseksi	133
35	Valtuutettu Johanna Nuortevan ja kolmentoista muun valtuutetun talousarvioaloite sähkölauttayhteyden jatkamiseksi Vartiosaareen, kunnes korvaava pääsy on valmistunut	136
36	Valtuutettu Johanna Nuortevan ja yhdeksän muun valtuutetun talousarvioaloite peruskoulujen kouluPT-toiminnan ja toisen asteen liikunta-coach-toiminnan rahoituksen varmistamisesta	141
37	Valtuutettu Vesa Korkkulan ja yhdeksän muun valtuutetun talousarvioaloite oppimisen tuen resurssien ja tarveperustaisen rahoituksen lisäämiseksi	146
38	Valtuutettu Mirita Saxbergin ja yhden muun valtuutetun talousarvioaloite korvauksesta Helsingin tietovuodon uhreille aiheutuvasta taloudellisesta menetyksestä	150
39	Valtuutettu Mika Ebelingin talousarvioaloite kenkiin kiinnitettävistä liukuesteistä riskiryhmille	152
40	Valtuutettu Juha Hakolan ja yhdeksän muun valtuutetun talousarvioaloite ulkokuntosalien perustaminen Lauttasaareen sekä Itä-Helsinkiin	154
41	Valtuutettu Arja Karhuvaaran ja kuuden muun valtuutetun talousarvioaloite jaksamista ja terveyttä tukevaan välipalan tarjoamisesta jokaiselle koululaiselle	158

42	Valtuutettu Pia Pakarisen talousarvioaloite kilpailukykyisestä panostuksesta matkailun edistämiseen	161
----	---	-----

Valtuutettu Jenni Hjeltin ja 15 muun valtuutetun talousarvioaloite Itäkeskuksen Ystävydenpuiston väestönsuojan rakentamiseksi

HEL 2024-001766 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että Itäkeskuksen Ystävydenpuiston väestönsuojan rakentamista kiirehditään ja hanke otetaan etupainotteisesti mukaan investointibudjettiin.

Kaupunginhallitus toteaa kaupunkiympäristö- sekä sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakuntien lausuntoihin viitaten, että Ystävydenpuiston väestönsuoja on sisällytetty kiinteistöyhtiömuotoisena hankkeena vuoden 2025 talousarvion liitteenä olevaan suunnitteilla olevien vuokra- ja osakekohteiden uudis- ja peruskorjaushankkeiden listaan siten, että suojan valmistuminen on aikataulutettu vuoden 2029 alkuun.

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunnon mukaan yhteisväestönsuojan rakentaminen kallion sisään vaatii suunnittelu-aikaa noin kaksi vuotta ja rakentaminen vie vähintään kaksi vuotta. Hankkeen vaativuu- den vuoksi valmistumisaikataulua ei ole lausunnon mukaan realistista muuttaa. Hankkeen toteuttaminen edellyttää myös asemakaavamuutoksen.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Ville Vastamäki, investointipäällikkö, puhelin: 310 25902
ville.vastamaki(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kaupunkiympäristölautakunta 10.09.2024 § 445](#)

HEL 2024-001766 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Valtuutettu Jenni Hjeltin ym. talousarvioehdotuksessa esitetään, että Ystävyyspuiston väestönsuojan rakentamista kiirehditään ja hanke otetaan etupainotteisesti mukaan investointibudjettiin.

Kaupunkiympäristölautakunta totesi, että Itäkeskuksen Ystävyyspuiston yhteisväestönsuojan suunnittelu aloitettiin 1970-luvulla. Itäkeskukseen rakennettiin tuolloin kerrostaloja ja liiketiloja, joiden väestönsuojan rakentamisvelvoite sovittiin hoidettavan siten, että kiinteistöt maksoivat kaupungille osuuden yhteisväestönsuojan rakentamisesta. Yhteiseen kalliosuojaan päädyttiin, koska alueen maaperä ja pohjaolosuhteet olivat hankalat ja talokohtaiset suojat olisi jouduttu rakentamaan maanpinnan yläpuolelle. Alueella sijaitseva kallioalue, joka on nykyisen Ystävyyspuiston keskellä, todettiin soveltuvaksi yhteisväestönsuojan rakentamiseen.

Yhteisväestösuoja koski 31 kiinteistöä. Yhteissuoja koski suurinta osaa Asiakkaankadun, Hansakujan, Kauppakartanonkadun kiinteistöjä ja joi-takin kiinteistöjä muun muassa Lehdokkipolulla, Niittyvillanpolulla, Visbynkadulla, Visbynkujalla ja Lyypekin aukiolla. Yhteissuoja mitoitettiin rakennuslupiin myönnettyjen neliöiden mukaan ja väestönsuojan keräntymisalue koski noin 5 800 asukasta. Kauppakartanonkatu 7, Asiakkaankatu 11 ja Visbynkatu 1 ovat nykyään yksityisessä omistuksessa, muut tontit ovat kaupungin vuokratontteja.

Yhteissuojan rakentamista edellyttävät määräykset koskivat vuosina 1976-1986 myönnettyjä rakennuslupia. Rakennuslautakunta oli pidentänyt joihinkin lupiin liittyviä määräaikoja siten, että yhteissuojan piti olla valmis 31.12.1989 mennessä (Rakennusvalvontavirasto, valvontaosaston selvitys 4.11.1992/5.1.1993).

Kaupunginvaltuusto päätti 13.11.1974 N:o 23 Itäisen alueiden eräiden väestösuunnitelmien hyväksymisen yhteydessä Marjaniemen yhteiskalliosuojan rakentamisesta. Suojan normaaliajan käyttötarkoitukseksi esitettiin kolmea vaihtoehtoa: uimahalli, kuntosali ja varastotila tai varasto tai pysäköintitila. Suositeltavana vaihtoehtona pidettiin varastotilaa.

Kaupunginhallitus päätti 11.5.1987 2264 §, että kuntasuunnitelman mukaiset väestösuojat toteutetaan vuoden 1992 loppuun mennessä. Lisäksi kaupunginhallitus päätti että Marjaniemen keräntymisaluetta, mitoitusta ja normaaliajan käyttötarkoitusta selvitetään tutkien myös mahdollisuudet kahden tai useamman suojan toteuttamiseen. Lisäksi Merihaan, Marjaniemen ja Kangasalantien perustamissuunnitelmia kiirehdi-tään.

Sisäasianministeriön pelastusosasto vahvisti 30.7.1979 antamallaan lausunnolla suojapaikkamääräksi 6 900, josta yleisiä suojapaikkoja oli 300.

Kaupunginhallitus päätti 14.6.1993 1019 §, että rakennettava suoja mitoitetaan vain ns. velvoitepaikkojen mukaan ja varaudutaan mahdolliseen laajentamiseen suunnitteluvaiheessa. Väestönsuoja mitoitettiin 6 000 suojapaikan mukaan.

Ystävydenpuiston väestösuoja tehtiin ensimmäinen hankesuunnitelma vuonna 1998. Hankesuunnitelmassa esitettiin 6 000 henkilön S-6 kallioväestönsuojan rakentamista Ystävydenpuistoon. Normaaliajan käyttö varastona aiheutti suurta vastusta, koska raskas liikenne olisi kulkenut asuinalueiden läpi. Hanke ei kuitenkaan edennyt, koska hanketta ei voitu kaupunkisuunnitteluviraston mukaan toteuttaa voimassa olevan asemakaavan mukaisena.

Pelastuslaitos laati uuden hankesuunnitelman vuonna 2006. Hankesuunnitelmaa täydennettiin vuoden 2010 alkupuolelle saakka. Kalliosuojan normaaliajan käytöstä esitettiin erilaisia vaihtoehtoja ja päädyttiin siihen, että tila rakennetaan urheilukäyttöön ja lisäksi rakennetaan muutamia kymmeniä autopaikkoja. Tiloihin oli tuolloin tarkoitus rakentaa myös tilat kahdelle johtokeskukselle.

Vuonna 2005 käynnistettiin kaavamuutos ”Itäkeskuksen Kauppakartanonkadun väestönsuoja”. Kaavaehdotus hyväksyttiin kaupunkisuunnittelulautakunnassa 8.6.2006 ja kaavaehdotus laitettiin nähtäville. Kaavaan tehtiin muutoksia vuonna 2010, mutta kaavaa ei koskaan vahvistettu. Diaarikirjauksista selvisi, että vahvistamatta jättämisen syynä oli väestönsuojelulain tulevat muutokset.

Väestösuoja haettiin ensimmäistä kertaa rakennuslupaa vuonna 2010. Hanke keskeytettiin, kun väestönsuojaan sijoitettavan pysäköintipaikan koosta ei päästy yksimielisyyteen. Rakennuslupa väestösuojaalle ehti myös vanhentua.

Väestönsuojan rakentaminen viivästyi monesta eri syystä ja keskeisimpänä syynä oli se, että väestönsuojan normaaliajan käytöstä ei päästy yksimielisyyteen. Kuluneiden 50 vuoden aikana laadittiin useita suunnitelmia alueen kehittämiseksi ja tapahtui kaupungin sisäisiä organisatiomuutoksia, jotka osaltaan vaikuttivat siihen, että yhteisväestönsuojahanke ei edennyt. Väestönsuojien kiinteistöt siirtyivät kaupunkiympäristön toimialan vastuualueelle vasta vuonna 2017. Tätä ennen väestönsuojista oli vastannut pelastuslaitos.

Vuonna 2021 väestönsuojan rakentamisesta käytiin julkista keskustelua ja vuonna 2022 kaupunki perusti työryhmän, jonka tehtävänä oli

selvittää Ystävydenpuiston väestönsuojan rakentamiseen liittyvät taustat. Kaupungin hankeohjausryhmässä käsiteltiin ystävydenpuiston väestönsuojaa 25.10.2023, jolloin käsiteltiin kaupungin omistamia kallioväestönsuojia ja niihin liittyviä vastuita. Kaupungilla on olemassa velvollisuus rakentaa ja ylläpitää kriisinajan väestönsuojapaikat Ystävydenpuiston kerääntymisalueen kiinteistöjen tarpeisiin aikaisemmin perittyjä väestönsuojakorvauksia vastaan.

Vuonna 2023 Ystävydenpuiston yhteisväestösuoja laitettiin uudeksi hankkeeksi kaupungin talousarvion talonrakentamishjelman 2024-2033 vuokra- ja osakehankkeisiin. Väestönsuojan rakentaminen aikataulutettiin siten, että suoja olisi valmis vuonna 2029 ja sen laajuus olisi 9 400 htm².

Väestönsuojan rakentamisesta käytiin kaupungin sisäinen neuvottelu kaupunginkanslian kokoon kutumana tammikuussa 2024, jolloin sovittiin, että Ystävydenpuiston yhteisväestönsuojan normaaliajan käyttö olisi lähtökohtaisesti pysäköinti.

Kaupungin hankeohjausryhmän kokouksessa 12.6.2024 keskusteltiin yhteisväestönsuojan toteutusmallista. Kokouksessa perustettiin työryhmä, jonka tavoitteena on edistää hanketta mahdollisimman pikaisesti. Tuleva kallioluola suunnitellaan minimissään väestönsuojasopimusten edellyttämien paikkojen mukaisesti. Kalliuluolaan voidaan osoittaa tarvittaessa uusien hankkeiden väestönsuojapaikat, jos se on kalliuluolan kannalta kokonaistaloudellisesti perusteltua.

Yhteisväestönsuojan hankesuunnittelu on aloitettu kaupunkiympäristön toimialalla mutta työ on keskeytetty odottamaan hankeohjausryhmän perustaman työryhmän jatkovalmistelua. Hankkeen vaativuuden vuoksi valmistumisaikataulua ei ole realistista muuttaa. Yhteisväestönsuojan rakentaminen kallion sisään vaatii suunnitteluaikaa noin kaksi vuotta ja rakentaminen vie vähintään kaksi vuotta. Hankkeen suunnitteluvaiheen aikana tulee ottaa huomioon Itäkeskuksen alueen täydennysrakentaminen ja alueen asukasmäärän lisäyksen vaikutukset väestönsuojan mitoitukseen. Hankkeen toteutus vaatii myös kaavamuutoksen.

Käsittely

[10.09.2024 Ehdotuksen mukaan](#)

Esteelliset: Sami Haapanen (hallintolain 28 §:n 1 momentin 5 kohta)

[03.09.2024 Pöydälle](#)

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Heini Koskensalo-Kleemola, johtava asiantuntija: 09 310 42139
heini.koskensalo-kleemola(a)hel.fi

[Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta 03.09.2024 § 179](#)

HEL 2024-001766 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Jenni Hjeltin ja 15 muun valtuutetun talousarvioaloitteesta seuraavan lausunnon:

"Aloitteessa esitetään Itäkeskuksen Ystävydenpuiston väestönsuojan rakentamisen kiirehtimistä ja hankkeen ottamista etupainotteisesti mukaan investointibudjettiin. Aloitteessa tuodaan myös esiin olemassa oleva rakennuslupa ja kaupunkilaisilta sekä yrityksiltä ennakoon las-
kutetut summat sekä hankkeen arvioidut kustannukset 23 miljoonaa euroa. Aloitteessa nostetaan myös esiin, että Itäkeskuksen alueella on tällä hetkellä ilman väestönsuojaa vajaa 4000 ihmistä.

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämismisvastuu ja rahoitus

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen palvelujen järjestämismisvastuu siirtyi kunnilta hyvinvointialueille vuoden 2023 alusta lukien. Helsingin kaupungilla säilyi edelleen sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämismisvastuu, mutta kunta-Helsinki ei enää rahoita sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen palveluja. Näiden palvelujen rahoitus muodostuu valtiolta saatavasta yleiskatteellisesta rahoituksesta, ja lisäksi toimiala saa tuloja asiakasmaksutuloista ja valti-
onkorvauksista.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, että kaikki sosiaali- ja terveydenhuollon, mukaan lukien HUS-yhtymän, sekä pelastustoimen menot ja kustannuksia kasvattavat muutokset on kyettävä rahoittamaan edellä mainituilla valtionrahoituksella ja tulorahoituksella.

Lisäksi sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, että väestönsuojien rakentaminen on kunta-Helsingin vastuulla, eikä sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala rahoita niiden rakentamista.

Yleistä

Vuoteen 2017 asti väestönsuojista on vastannut Helsingin kaupungin pelastuslaitos. Vuonna 2017 väestönsuojien kiinteistöt siirtyivät kaupunkiympäristön toimialan vastuulle.

Pelastuslaitos tuottaa kaupunkiympäristön toimialalle palveluna Helsingin kallioväestönsuojien normaaliolojen ylläpidon ja väestönsuojeluvalmiuden ylläpidon. Lisäksi pelastuslaitos tuottaa väestönsuojiiin liittyvää asiantuntija- ja suunnittelupalvelua. Helsingin kaupungin pelastuslaitoksella on kaupunkiympäristön toimialan kanssa väestönsuojien yhteistyösopimus, jossa määritellään tarkemmat vastuut toimialojen kesken.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, että pelastustoimi vastaa ihmisten suojaamisesta ja pelastamisesta kaikissa tilanteissa. Poikkeusoloissa väestönsuojiiin suojautuminen muodostaa tärkeimmän keinon suojaamisen toteuttamiseksi.

Lainsäädäntö

Väestönsuojien rakentaminen on pelastuslain (379/2011) mukaista ja velvoittamaa toimintaa. Väestönsuojien kiinteistöt ovat kaupunkiympäristön toimialan vastuulla.

Pelastuslain 11 luvun 71 § velvoittaa rakentamaan väestönsuojan, kun rakennettavan rakennuksen kerrosala ylittää 1 200 m².

Aiemmin 1980-luvulla, jolloin valtaosa Kauppakartanonkadun rakennuksista on rakennettu, raja oli 1 000 m². Teollisuus-, tuotanto-, varasto- ja kokoontumisrakennuksissa nykyinen raja on 1 500 m².

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta huomauttaa, että lain edellyttämiä väestönsuojajapaikkoja ei ole toteutettu Ystävydenpuiston väestönsuojan kerääntymisalueen rakennuksiin eikä yhteisväestönsuojaan. Suojajapaikkoja ei ole myöskään osoitettu muihin väestönsuojiiin, joten pelastuslain edellytys ei näin ollen täyty.

Tontin luovutusasiakirjoissa on maininta suojajapaikkojen sijoittamisesta rakennettavaan yhteisväestönsuojaan; tältä osin tontin luovutusehdot eivät täyty.

Ystävydenpuiston väestönsuojan kerääntymisalueen rakennusten myönnettyissä rakennusluvissa on määräys velvoitesuojajapaikkojen sijoittamisesta yhteisväestönsuojaan tai väestönsuojatarve on toteutettava muulla hyväksyttävällä tavalla. Rakennuslupien edellytykset eivät näin ollen täyty.

Helsingin kaupungin talousarvion talonrakentamishjelman 2024–2033 vuokra- ja osakehankkeisiin on lisätty vuonna 2023 Ystävydenpuiston yhteisväestönsuoja uudeksi hankkeeksi. Rakentaminen on aikataulutettu niin, että suoja valmistuisi vuonna 2029 ja sen laajuus olisi 9400 htm².

Yhteenveto ja johtopäätökset

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta näkee ihmisten suojaamisen edellytysten turvaamisen erittäin tärkeänä johtuen Helsingin asemasta valtakunnan pääkaupunkina ja sen sisältämien kohteiden erityistilanteissa ihmisille muodostavan riskin takia, vaikka sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala ei vastaakaan Helsingin kaupungin väestönsuojarakentamisen valvonnasta.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta kannattaa tehtyä aloitetta kii-rehtiä Ystävyydenpuiston yhteisväestönsuojan rakentamista yllä mainit-tujen perusteluiden takia.

Vaikutusten arviointi

Valtioneuvoston vahvistaman pelastustoimen valtakunnallisen strategi-sen tavoitteen mukaan, pelastustoimen palvelutaso pyritään toteutta-maan yhdenvertaisesti ja laadukkaasti sekä valtakunnallisesti että alu-eellisesti.

Tarjoamalla alueellisesti tasapuolisesti palveluja edistetään palveluta-son yhdenvertaista toteutumista ja näin ollen voidaan vaikuttaa kau-punkilaisten turvallisuuteen ja ennakoiden hyvinvoinnin tunteeseen.

Poikkeusoloissa väestönsuojiiin suojautuminen muodostaa tärkeimmän keinon suojaamisen toteuttamiseksi. Tällä on jo ennakoiden epäsuoria vaikutuksia ihmisten turvallisuuden tunteeseen ja voi olla tätä kautta vaikutusta myös koettuun terveyteen ja hyvinvointiin.

Poikkeusoloissa väestönsuojiiin suojautumisella ja suojautumisen mah-dollistamisella sekä tarjoamalla riittävästi suojapaikkoja on suoria vai-kutuksia ihmisten henkiin, turvallisuuteen ja terveyteen."

Esittelijä

sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Keijo Mäki, rakennuspäällikkö, puhelin: 310 31110
keijo.maki(a)hel.fi
Arto Kolehmainen, huoltovarmuuspäällikkö, puhelin: 310 31450
arto.kolehmainen(a)hel.fi
Jani Pitkänen, pelastuskomentaja, puhelin: 09 310 30000
jani.pitkanen(a)hel.fi

Itäkeskuksen Ystävyydenpuiston väestönsuojan rakentaminen

Helsingin kaupunginvaltuusto päätti Itäkeskuksen Ystävyydenpuistoon rakennettavasta yhteisväestönsuojasta vuonna 1974. Rakennuslupa hankkeelle on myönnetty jo vuonna 2009. Tästä huolimatta hanke ei ole edennyt. Vuonna 2010 hankkeen kustannuksiksi arvioitiin noin 23 miljoonaa euroa. Kaupunki on laskuttanut Itäkeskuksessa asukkailta ja yrityksiltä väestönsuojapaikoista miljoonia euroja. Kauppakartanonkadun / Ystävyydenpuiston väestönsuoja on viimeinen kaupungin vielä rakentamattomista velvoitesuojista.

Itäkeskuksen alueella asuvista arviolta vajaa 4000 ihmistä on nyt vailla väestönsuojaa, jos sellaiselle olisi tarvetta.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Itäkeskuksen Ystävyydenpuiston / Kauppakartanonkadun väestönsuojan rakentamista kiirehditään ja hanke otetaan etupainotteisesti mukaan investointibudjettiin.

Helsingissä 31.01.2024

Hjelt Jenni

Varajäsen

Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä

(1 + 15 allekirjoitusta)

Borgarsdottir Sandelin Silja

Heinäluoma Eveliina

Kauppila Elina

Kaleva Atte

Raatikainen Mika

Haglund Mia

Harakka Timo

Karinoja Erkki

Helal Fardoos

Haatainen Tuula

Hyttinen Nuutti

Hiltunen Titta

Salminen Minna

Vepsä Sinikka

Ahde Hilikka

Valtuutettu Jenni Hjeltin talousarvioaloite Helsingin kaupungin henkilöstölle laajasti tarjottavasta hätäensiapukoulutuksesta

HEL 2024-005259 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että Helsinki panostaa henkilöstön ensiapukoulutukseen entistä voimakkaammin ja osoittaa talousarviosta koulutukseen tarvittavan summan henkilöstön hätäensiapuosaamisen laajuuden kasvattamiseksi.

Kaupunginhallitus näkee henkilöstön ensiaputaitojen ylläpitämisen tärkeänä. Ensiaputaitoinen henkilöstö on osa arjen turvallisuutta. Työpaikkojen ensiapukoulutetun henkilöstön lukumäärä ja tarvittavan ensiapukoulutuksen laajuus arvioidaan työterveyshuollon työpaikkaselvitysten yhteydessä. Osassa työtehtävistä ensiapukoulutus on pakollinen ja osassa sen suorittaminen on vapaaehtoista. Ensiapukoulutusten järjestämisessä huomioidaan myös työsuojeluhallinnon suositukset ja ohjeistukset.

Toimialat ja liikelaitokset tarjoavat henkilöstölle hyvin kattavasti erilaista ensiapukoulutusta. Henkilöstölle on tarjolla muun muassa EA1- kursseja sekä hätäensiapukursseja. Näitä järjestetään toimialoittain kaikille työntekijöille avoimina koulutuksina ja työyksiköille tai ammattiryhmille erityisesti kohdennettuina koulutuksina. Koulutusten sisältö vaihtelee hieman eri palvelukokonaisuuksien ja ammattiryhmien erityistarpeiden mukaan.

Ensiapukurssien kaupunkitasoinen kilpailutus on saatu juuri päätökseen. Kilpailutuksen myötä ensiapukursseja pystytään hankkimaan aikaisempaa edullisemmin.

Kaupunginhallitus toteaa, että kilpailutuksen myötä ensiapukursseja pystytään järjestämään aikaisempaa enemmän kustannusten pysyessä entisellä tasolla, eikä lisärahoitusta hätäensiapukursseihin tarvita.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Ari Hietämäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641

Y-tunnus
0201256-6

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Talousarvioaloite laajasti Helsingin kaupungin henkilöstölle tarjottavasta hätäensiapukoulutuksesta

Hätäensiavulla pystytään parantamaan merkittävästi vakavan sairauskohtauksen saaneen tai vakavasti loukkaantuneen ihmisen toipumisennustetta. Ilman hätäensiapua esimerkiksi sydänpysähdyksessä pysyvät soluvauriot aivoissa voivat olla mahdollisia jo 4-6 minuutin sydänpysähdyksestä. 6-10 minuutin kuluessa pysyvät aivojen soluvauriot ovat jo todennäköisiä ja yli 10 minuutin jälkeen aiheutuu jo pysyvä aivovamma.

Helsingissä henkilöstön ensiapukoulutuksen järjestämisen tavat vaihtelevat toimialoittain ja liikelaitoksittain. Ensiapukoulutettujen työntekijöiden osuus työyksiköissä vaihtelee työtehtävien määrittelemän tarpeen mukaan lähes 100 %:sta noin 5 %:iin.

Vakava sairauskohtaus voi sattua kenelle vain, milloin vain. Siksi on tärkeää, että työpaikoilla on kattavasti hätäensiapuosaamista, jotta tärkeä ensivaiheen apu voidaan antaa ammattihenkilöiden paikalle saapumista odottaessa.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Helsinki panostaa henkilöstön ensiapukoulutukseen entistä voimakkaammin ja osoittaa talousarviossa koulutukseen tarvittavan summan henkilöstön hätäensiapuosaamisen laajuuden kasvattamiseksi.

Helsingissä 10.04.2024

Hjelt Jenni

Varajäsen

Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä

(1 + 10 allekirjoitusta)

Helal Fardoos

Tuomi-Nikula Tuomas

Austero Nita

Nevanlinna Tuomas

Castrén Maaret

Heinäluoma Eveliina

Kolehmainen Laura

Ahmed Mahad

Vepsä Sinikka

Koskela Minja

Valtuutettu Laura Korpisen ja 25 muun valtuutetun talousarvioaloite riittävien määrärahojen varaamisesta katujen ja jalkakäytävien talvikunnossapitoon

HEL 2024-006020 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että kaupungin tulee varata vuoden 2025 talousarvioon riittävät määrärahat katujen ja jalkakäytävien asialliseen talvikunnossapitoon, jotta lumet saadaan kuljetettua ripeästi pois kaduilta ja jalkakäytäviltä.

Kaupunginhallitus toteaa kaupunkiympäristölautakunnan lausuntoon viitaten, että Helsingissä katuja hoidetaan kunnossapitoluokituksen mukaisesti laatuvaatimuksiin pohjautuen, mutta talvikunnossapitoon varattu määräraha on budjetoitu vuosien välisen vaihtelun vuoksi normaali talveen perustuen. Maksimaaliseen lumikertymään sopimuksissa ei ole varauduttu, sillä lauhoina talvina ylimääräisen kaluston kustannukset maksettaisiin turhaan.

Kaupunkiympäristön toimiala teetti yhteistyössä kaupunginkanslian kanssa vuonna 2023 ulkopuolisen konsulttiselvityksen talvihoidon uudesta vastuuperiaatteen mukaisesta rahoitusmallista, joka tasaisi epätasaisten lumivuosien kustannusvaikutuksia ja vähentäisi paineita säästää ylittyneitä kustannuksia muusta ylläpidosta. Konsulttiselvityksen mukaan yleisten alueiden talvihoidon budjetointi oli kyseisenä vuonna alle keskimääräisen lumitalven edellyttämien määrärahojen.

Vuoden 2024 talousarviossa yleisten alueiden ylläpidon määrärahat (ml. talvihoidon määrärahat) siirrettiin omalle bruttobudjetoidulle talousarviokohdalle. Tämän seurauksena yleisten alueiden määrärahojen kehittyminen on nykyistä läpinäkyvämmiin seurattavissa vuosittain talousarviosta ja tilinpäätöksistä. Lisäksi toimialan tulee tulosbudjetin käsittelyssä jatkossa esittää ja hyväksyttää ennakkoon myös talouden sopeuttamistoimenpiteet, joihin ryhdytään poikkeuksellisen lumisen talven edellyttämien muiden toimenpiteiden käyttöönoton seurauksena.

Vuoden 2024 talousarviossa talousarviokohdan talvikunnossapitoon kohdentuvat määrärahat nostettiin keskimääräisen lumitalven varalle.

Lisäksi kaupunginhallitus on hyväksynyt 9.10.2023 § 605 lumenhallinnan kehittämisen hankekokonaisuuden vuosille 2023–2033. Hankkeessa tullaan investoimaan lumen maavastaanoton lisäämiseen, lumen sulatuspaikkojen toteuttamiseen ja lähivarastointiin

mahdollistamiseen, sekä luodaan lumen merivastaanoton periaatteet ja lumen innovatiiviset markkinat.

Vuoden 2025 talousarviossa on varattu lisämäärärahoja yleisten alueiden talvikunnossapitoon ja kaupunkiympäristölautakunta päättää tulosbudjetissaan määrärahojen tarkemmasta kohdentamisesta.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Riina Kopola, erityissuunnittelija, puhelin: 310 28256
riina.kopola(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kaupunkiympäristölautakunta 10.09.2024 § 452](#)

HEL 2024-006020 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Talousarvioaloitteessa esitetään, että Helsinki varaa vuoden 2025 budjettiin riittävät varat katujen ja jalkakäytävien asialliseen talvikunnossapitoon, jotta lumet saadaan kuljetettua riipeästi kaduilta ja jalkakäytäviltä pois.

Ilmaston ja kaupunkirakenteen muutokset

Helsingin talviolosuhteet vaihtelevat voimakkaasti vuodesta toiseen, mikä vaikuttaa merkittävästi kaupungin infrastruktuurin toimivuuteen. Esimerkiksi runsas ja äkillinen lumisade voi vaikeuttaa huomattavasti liikenteen sujuvuutta.

Helsingissä katuja hoidetaan kunnossapitoluokituksen mukaisten laatuvaatimuksiin pohjautuen, mutta talvikunnossapitoon varattu määräraha on budjetoitu vuosien välisen vaihtelun vuoksi normaali talveen perustuen. Viimeisten 20 vuoden aikana talvien lumisuus ja niiden rankkuus ovat kasvaneet merkittävästi, erityisesti 2020-luvun runsaslumisten

talvien myötä. Aiemmin normaalitalven aikana vastaanotettujen lumikuormien keskiarvona on pidetty 50 000 kuormaa, mutta nyt laskennallinen keskiarvo on noussut noin 100 000 kuormaan talvea kohden. Tämä tarkoittaa, että normaalitalvea varten budjetoitu määräraha talvikunnossapitoon on huomattavasti alijäämäinen (liite 4). Maksimaaliseen lumikertymään ei kannata sopimuksissa varautua, lauhoina talvina ylimääräisen kaluston kustannukset maksettaisiin turhaan.

Lisäksi kaupungin kasvu tuo talvikunnossapitoon lisäkustannuksia. Kaupunkirakenteen tiivistyessä hoidettavan pinta-alan ja lumen kuljetustarpeen kasvu nostavat kustannuksia, samalla kun lumenvastaanotopaikat vähenevät rakentamisen myötä. Tämä lisää talvikunnossapidon työmäärää, sillä kaduille satanut lumi on kuljetettava kauemmas, mikä kasvattaa kuljetusmatkoja ja -kustannuksia. Määrärahat eivät ole pysyneet näiden ilmiöiden tahdissa.

Talviaikaisia liikkumisen olosuhteita parannetaan

Kaupunkiympäristön toimiala on tehnyt talvikauden 2021 - 2022 jälkeen erilliset selvitykset talvikunnossapidon urakasopimusten ohjaamisesta (liite 2) ja talvihoidon laadun parantamisen tarpeista ja mahdollisuuksista (liite 3). Näissä selvityksissä on toimenpiteet, joilla talviaikaisia liikkumisen olosuhteita pyritään parantamaan myös poikkeuksellisen runsaiden lumisateiden jälkeen. Ohjelmissa esitetyt kustannusarvioita tarkennetaan vuosittain ja sovitetaan yhteen muiden ohjelmien kanssa. Talvihoidon toimenpideohjelma on ohjeistava kokoelma toimenpiteitä, joiden toteuttamiseen tarvitaan määrärahoja.

Talousarviossa tulisi varautua myös poikkeuksellisten talvien aiheuttamaan mahdolliseen noin 10 milj. euron vuotuisen lisämäärärahatarpeeseen.

Vuoden 2025 talvikunnossapidon lisämäärärahatarpeet

Lisämäärärahat, jotka tulisi sisällyttää vuoden 2025 budjettiin talvikunnossapidon laadun parantamiseksi:

- a. Laatuason nosto, 1 400 000 euroa

Talvihoidon toimenpideohjelman mukaisena tavoitteena on tiukentaa talvikunnossapidon laatuvaatimuksia asuntokatuajoradoilla lyhentämällä toimenpideaika nykyisestä kolmesta vuorokaudesta 12 tuntiin Staran sopimuksen osalta. Lisäksi Staran sopimuksessa tavoitellaan, että kokoojakaduilla pyörävylien ja jalkakäytävien talvikunnossapito on suoritettu klo 7 mennessä.

b. Lumen merivastaanoton rajoitukset, 1 200 000 euroa

Ympäristöluvan vaatimusten mukaiset ympäristönsuojelutoimet nostavat kustannuksia.

Vuodesta 2024 lähtien Hernesaaren lumenvastaanotto paikalle on asetettu uusia ehtoja, kuten yöllinen toimintakielto.

Kustannusten nousua syntyy, kun lunta joudutaan kuljettamaan Hernesaaren päiväsaikaan, jolloin vilkas liikenne pidentää merkittävästi kuljetusaikaa. Lumen kuormaaminen kaduilta on nopeinta ja tehokkainta yöllä, ja yöllinen poiskuljetus on välttämätöntä pääkatujen aamuisen käytön turvaamiseksi lumisateiden jälkeen. Lumen kuljettaminen kauempana sijaitseviin vastaanotto paikkoihin lisää päästöjä ja kasvattaa vuosittaisia kuljetuskustannuksia pidempien matkojen vuoksi.

c. Lumilogistiikan muutokset, 1 400 000 euroa

Kaupunginhallituksen 9.10.2023 antaman ohjeistuksen mukaisesti kaupunkiympäristön toimiala edistää lumenhallinnan kehittämistä koskevaa hankekokonaisuutta, mikä tuo mukanaan käyttökustannuksia. Erityisesti uusien lumenvastaanotto paikkojen sekä myös olemassa olevien paikoille vaadittavat suodatuslaitteet ja -rakenteet ja niiden ylläpito edellyttävät lisämäärärahoja.

-Ympäristönsuojelulain muutoksen odotetaan tulevan voimaan 1.3.2025, ja lumen osalta suoran kippauksen mereen on loputtava kahden vuoden siirtymäajan jälkeen, eli 1.3.2027 mennessä. Tämä edellyttää investointeja 2 - 3 sulatus- ja suodatuslaitteeseen. Vuodesta 2024 lähtien Hernesaaren lumenvastaanotto paikalle on asetettu uusia ehtoja, kuten velvoite estää roskaantumisen leviäminen ja vuonna 2025 Hernesaaren vastaanotto toiminnan ehtona on noudattaa 17 lupaehtoa, kuten kuplaverho roskaantumisen estämiseksi. Näiden ehtojen täyttäminen ja ylläpito tuovat lisäkustannuksia.

Lumenvastaanotto toiminta pyritään rahoittamaan lumenvastaanotto maksuilla, joiden tarkistaminen tehdään ajoittain. Taksat perustuvat edellisten vuosien todellisiin kustannuksiin. Taksalle on syntynyt tarkistustarvetta yleisen kustannustason nousun myötä sekä jo tehtyjen ympäristönsuojelutoimenpiteiden kustannusten myötä. Ympäristönsuojelulain tiukentuessa sekä toteutettavaksi linjattujen investointitoimenpiteiden myötä kustannukset nousevat entisestään, joten käyttömäärärahoja on lisättävä.

d. Hiekoituspelein väliavarastoinnin lupakäytännön muutos, 500 000 euroa

Liukkaudentorjuntaan käytetty kiviaines on sen käytöstä poiston jälkeen pääsääntöisesti jätettä (jäteluokka 20 03 03 katujen puhdistuksessa syntyvät jätteet), jonka käsittelyä (ml. välivarastointi) ohjaa jätelainsäädäntö.

Keväällä kaduilta poistettu käytetty hiekoitussepele ja -hiekkä välivarastoidaan ennen niiden loppusijoitusta, ja uusia varastointipaikkoja etsitään lisää Helsingissä. Ympäristönseuranta- ja valvontayksiköltä on pyydetty ohjeistusta ympäristönsuojelulain ja jätelain noudattamisessa, varastointialueiden ympäristöluvan ja jätelain mukaisen rekisteröinnin tarpeesta, sekä millaisia paikkoja voidaan käyttää, jotta käytetyn hiekoitusshiekan ja -sepeleiden varastointi täyttää jätelainsäädännön vaatimukset (JL 100 § ja jäteasetus 48 §).

Vuonna 2025 kaupunki ei todennäköisesti pysty järjestämään tarvittavaa tilaa käytetyn hiekoitussepeleiden välivarastointiin. Tämän seurauksena sepele joudutaan kuljettamaan suoraan kaatopaikoille, mikä aiheuttaa merkittäviä lisäkustannuksia sekä kuljetuksen että kaatopaikkamaksujen osalta.

Tällä hetkellä kaduilta kerätty hiekoitussepele välivarastoidaan lumen vastaanottopaikoille sekä muille erikseen varatuille alueille, kunnes niiden sisältämät päästöt on tutkittu. Tutkimustulosten perusteella sepeleä käytetään yleensä rakennuskohteiden täyttömateriaalina.

e. Green Deal sitoumuksen aiheuttamat lisätyöt, 3 000 000 euroa

Helsingin strategian "Kunnianhimoista ilmastovastuuta" toteuttaminen edellyttää kansallisen GreenDeal-sopimuksen vaatimusten tehokasta täytäntöönpanoa. Green Deal -sopimuksen mukaisesti vuoden 2025 loppuun mennessä kaikkien hankintayksikön työmailla käytettävien työkonien ja työmaiden sisäisissä kuljetuksissa käytettävien ajoneuvojen on toimittava 100 prosenttisesti fossiilivapailta polttoaineilla, joista vähintään 20 prosenttia on sähköllä, biokaasulla tai vedyllä toimivia. Lisäksi kaikkien hankintayksikön työmaiden tulee olla fossiilivapaita.

Fossiilivapaustavoite koskee erityisesti Staran sopimuksia vuonna 2025, ja sitä sovelletaan muihin sopimuksiin selkeämmin viimeistään vuodesta 2027 alkaen, jolloin uudet sopimukset kilpailutetaan ja niihin sisällytetään sovitut ilmastotavoitteet.

Staran palvelusopimus ei ole myöskään sisältänyt Green Deal -sopimuksen välitavoitteita, jotka oli asetettu saavutettaviksi vuoden 2022 loppuun mennessä ja jotka tulevat vaatimuksiksi vuodelle 2025. Jotta

Stara voi saavuttaa sekä aiemmat, että tulevat tiukemmat päästötavoitteet talvikunnossapidon osalta vuoden 2026 alussa alkavassa sopimuksessa, on tärkeää edistää asiaa ennakolta asettamalla kalustolle vaatimukset jo vuoden 2025 sopimuksessa fossiilivapaustavoitteiden saavuttamiseksi.

Staralle asetettaviin vaatimuksiin sisältyy muun muassa päästöttömän työmaan konseptin käyttöönotto ja siten fossiilivapaiden polttoaineiden käyttövaade työkoneiden päästöjen rajoittaminen vähintään Stage IV -tasolle sekä kuorma-autojen Euro VI -tasolle tai puhtaammille, edellyttäen että määräraha ilmastovastuun tilaamiseen myönnetään. Lisäksi määrärahojen puitteissa varmistettaisiin vuonna 2025 ennalta, että Stara pystyy täyttämään vuoden 2026 alussa voimaan astuvat tiukemmat vaatimukset sähkö-, biokaasu- tai vetypohjaisen kaluston osalta.

f. Omaisuuden arvon muutos, 500 000 euroa

Huonokuntoinen katurakenne vaikeuttaa talvikunnossapitoa, hidastaa työntekoa merkittävästi ja aiheuttaa lisäongelmia, kuten liukastumisia veden jäätyessä painanteisiin. Katurakenteen elinkaaren varmistaminen ja korjausvelan kasvun ehkäisy parantavat talvikunnossapidon laatua. Uudet katualueet, joissa on usein monitasoisempia ja haastavampia pintarakenteita, lisäävät talvikunnossapidon työmäärää ja siten myös määrärahan tarvetta. Kokonaiskustannusvaikutusten arvioidaan olevan viiden vuoden keskiarvon perusteella 500 000 euroa, ja määrärahan tarve kasvaa vuosittain.

Yhteenveto

Vuoden 2025 budjettiin tulisi varata 8 milj. euron lisärahoitus katujen talvikunnossapidon parantamiseen, lumen ripeämpään kaduilta poistamiseen sekä toiminnan ympäristövastuiden toteuttamiseen.

[03.09.2024 Pöydälle](#)

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Tarja Myller, projektinjohtaja: 09 310 38538
tarja.myller(a)hel.fi

Katujen ja jalkakäytävien talvikunnossapito

Katujen ja jalkakäytävien talvikunnossapito on ollut talven 2023-24 aikana heikkoa. Lumet on kerätty viiveellä tai ne on jätetty kasoiksi kadun varsille pitkiksi ajoiksi, mikä ei anna hyvää kuvaa pääkaupungin kyvystä huolehtia asioista. Huono talvikunnossapito on vaikeuttanut kaupunkilaisten ja vierailijoiden liikkumista. Busseilla on ollut vaikeuksia päästä liikkeelle pysäkeiltä, raitiovaunuja on suistunut kiskoilta ja asukaspysäköintipaikkaa on ollut hankala löytää. Ihmisiä on joutunut kaatumisten takia hoitoon. Katuja reunustaneet lumikasat ovat estäneet näkyvyyttä liikenteessä ja houkutteleet lapsia leikkimään katualueelle. Lunta on kasattu myös sade-/hulevesikaivojen päälle, jolloin sulamisvedet eivät ole päässeet viemäriin. Kadulle ja jalkakäytävälle muodostuneista lammikoista päätellen viemäri-verkoston vetokykyä ei ole edes mitoitettu siihen, että lumet jätettäisiin nykyisessä määrin sulamaan kadunvarsille.

Me allekirjoitetut valtuutetut esitämme, että Helsinki varaa vuoden 2025 budjettiin riittävät varat katujen ja jalkakäytävien asialliseen talvikunnossapitoon, jotta lumet saadaan kuljetettua ripeästi kaduilta ja jalkakäytäviltä pois.

Helsingissä 24.04.2024

Korpinen Laura

Jäsen

Perussuomalaisten valtuustoryhmä

(1 + 25 allekirjoitusta)

Perunka Sanna-Leena

Niemelä Kimmo

Huff Shawn

Hyttinen Nuutti

Muurinen Seija

Harkimo Harry

Jungner Mikael

Paunio Mikko

Kettunen Marko

Vepsä Sinikka

Penttinen Katri

Karinoja Erkki

Niiranen Matti

Laaksonen Heimo

Makkonen Teija

Ebeling Mika

Dufva Veli-Pekka

Strandén Juhani

Raatikainen Mika

Packalén Tom

Rantala Marcus

Nevanlinna Tuomas

Kopra Pia

Castrén Maaret

Suomalainen Nina

Valtuutettu Ville Jalovaaran talousarvioaloite hoitoon pääsyn nopeuttamisesta Vuosaaren terveysasemalla

HEL 2024-006021 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että Helsingin talousarvioon lisätään varat, jolla terveydenhuolto Vuosaaressa voidaan saada samalle tasolle kuin muussa kaupungissa. Lisäksi pyydetään selvitystä syistä, mistä muuta kaupunkia pidempi yhteydensaaminen ja hoitoon pääsyn viive Vuosaaren terveysasemalla keväällä 2024 on johtunut ja millä toimenpiteillä tilanne voidaan korjata.

Kaupunginhallitus toteaa sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan lausuntoon viitaten, että vuoden 2023 alusta sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen rahoitus on muodostunut valtiolta saatavasta yleiskatteellisesta rahoituksesta, asiakasmaksutuloista sekä valtionavustuksista. Kaikki sosiaali- ja terveydenhuollon, pelastustoimen sekä HUS-yhtymän menot on kyettävä rahoittamaan edellä mainitulla rahoituksella. Vuosaaren terveysaseman hoitoon pääsyn viiveitä seurataan tiiviisti viikko- ja kuukausitasolla ja tarvittaessa terveydenhoidon resursseja vahvistetaan talousarvion puitteissa. Vuosaaren terveysaseman hoitoon pääsyssä oli keväällä 2024 väliaikainen henkilöstöresursseihin liittynyt haaste. Tilanne on parantunut ja Vuosaaren terveysaseman palvelut eivät ole muuta kaupunkia huonommassa tilassa, neljänneksellä kaupungin terveysasemista on ollut lääkärille vastaava jono kuin Vuosaaressa. Hoitajan vastaanotolle pääsy sijoittuu Vuosaaren terveysasemalla parhaaseen neljännekseen. Puhelimitse tulleisiin yhteydenottoihin ja Omaolo-palvelun viesteihin on vastattu saman päivän aikana. Chat-viesteihin vastataan välittömästi. Maisa-viesteihin on tavoitteena vastata kahden arkipäivän aikana ja yhteydenoton ruuhkia puretaan toimintaa kehittämällä sekä yli- ja lisätöillä. Paljon asiakkaita hoidetaan ensikontaktissa mahdollisimman pitkälle hoidon tarpeen arvioinnin perusteella. Älykkään hoidon tarpeen arvioinnin -työkalua kehitetään ja uuden syksyllä 2024 käyttöön otettavan kontaktien hallintajärjestelmän avulla tunnistetaan asiakkaita ja pyritään ohjaamaan samaa asiakasta aiemmin hoitaneelle tiimille.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Riikka Henriksson, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 25543

riikka.henriksson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta 03.09.2024 § 180](#)

HEL 2024-006021 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Ville Jalovaaran talousarvioaloitteesta seuraavan lausunnon:

”Aloitteessa ehdotetaan, että selvitetään syyt, mistä keväällä 2024 Vuosaaren terveysasemalle muuta kaupunkia pidempi yhteydensaaminen ja hoitoon pääsyn viive on johtunut ja millä toimenpiteillä tilanne voidaan korjata. Lisäksi ehdotetaan, että Helsingin 2025 talousarvioon lisätään varat, jolla terveydenhuolto Vuosaaressa voidaan saada samalle tasolle kuin muussa kaupungissa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu ja rahoitus

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen palvelujen järjestämisvastuu siirtyi kunnilta hyvinvointialueille vuoden 2023 alusta lukien. Helsingin kaupungilla säilyi edelleen sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisvastuu, mutta kunta-Helsinki ei enää rahoita sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen palveluja. Näiden palvelujen rahoitus muodostuu valtiolta saatavasta yleiskatteellisesta rahoituksesta, ja lisäksi toimiala saa tuloja asiakasmaksutuloista ja valti-onkorvauksista.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, että kaikki sosiaali- ja terveydenhuollon, mukaan lukien HUS-yhtymän, sekä pelastustoimen menot ja kustannuksia kasvattavat muutokset on kyettävä rahoittamaan edellä mainituilla valtionrahoituksella ja tulorahoituksella.

Selvitys kevään 2024 hoitoon pääsystä Vuosaaren terveysasemalle

Keväällä 2024 Vuosaaren terveysasemalla kiireettömän ajan saaminen lääkärille kesti henkilöstöresurssien takia muuta kaupunkia kauemmin. Kesäkuun alussa Vuosaaren terveysaseman lääkäriresurssitilanne oli kuitenkin jo erinomainen ja täyttöaste lähenteli 100 prosenttia

ostopalvelulääkärit mukaan luettuna. Heinäkuussa 2024 lääkärin kiireettömän ajan sai 30 vuorokaudessa ja hoitajalle pääsi 14 vuorokaudessa. Puhelimitse tulleisiin yhteydenottoihin vastattiin saman päivän aikana ja chat-viesteihin välittömästi sekä Omaolo-palvelun viesteihin yleensä saman päivän aikana. Maisa-asiakasportaalin viesteissä on ollut vastausviivettä, koska asiakasportaali on ollut ruuhkautunut ja asiakkaan asiaa aiemmin hoitanut yhteyshenkilö ei ole aina ollut saatavilla.

Vuosaaren terveysasemalla asiakkaiden yhteydenottojen määriä ja hoitoon pääsyn viiveitä seurataan tiiviisti lähi- ja keskijohdossa viikko- ja kuukausitasoilla raporteilta sekä itse kontaktien hallintajärjestelmässä reaaliaikaisesti. Tarvittaessa Vuosaaren terveydenhoidon resursseja vahvistetaan talousarvion puitteissa.

Hoitoon pääsyn tunnuslukujen tulee terveydenhuoltolain (1326/2010) 55 §:n mukaan perustua Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) julkaisemiin raportteihin. Vuonna 2024 tammi-kesäkuussa Vuosaaren terveysasemien asiakkaista kiireettömälle lääkärin vastaanotolle hoidontarpeen arvioinnista pääsi 14 vuorokauden kuluessa 37 prosenttia ja hoitajan vastaanotolle 99 prosenttia asiakkaista. Helsingin kaikille terveysasemille vastaavana aikana pääsi kiireettömälle lääkärin vastaanotolle hoidontarpeen arvioinnista 43 prosenttia 14 vuorokauden kuluessa ja hoitajan vastaanotolle 99 prosenttia asiakkaista. Tällä hetkellä THL:n raporttien laadussa on kuitenkin vielä puutteita, minkä vuoksi kiireettömien ajanvarausaikojen jonoa seurataan terveysasemilla myös laskemalla kuukausittain T3-luku. Vuonna 2024 tammi-heinäkuussa T3-lukujen mukaan Vuosaaren terveysaseman lääkärin kiireettömälle vastaanotolle pääsi keskimäärin 41 vuorokaudessa ja hoitajan kiireettömälle vastaanotolle 15 vuorokaudessa. Helsingin kaupungin kaikkien terveysasemien keskimääräinen odotusaika lääkärin kiireettömälle vastaanotolle oli vastaavana aikana 33 vuorokautta ja hoitajan kiireettömälle vastaanotolle 24 vuorokautta. Vuosaaren terveysaseman terveyspalvelut ei ole huonommassa tilassa kuin muut kaupungin terveysasemat, koska lähes neljänneksellä kaupungin terveysasemista on ollut lääkärille vastaava jono kuin Vuosaassa. Pääsy hoitajan vastaanotolle Vuosaaren terveysasemalla sijoittuu kaupungin parhaaseen neljännekseen.

Vuosaaren terveysasemille puhelimitse tulleisiin yhteydenottoihin on vastattu saman päivän aikana, ja takaisinsoittoviive on ollut keväällä 2024 keskimäärin 6 tuntia 42 minuuttia. Chat-viesteihin vastataan välittömästi ja Omaolo-palvelun viesteihin yleensä saman päivän aikana. Terveysasemilla hoidetaan paljon asiakkaita jo ensikontaktissa mahdollisimman pitkälle hoidon tarpeen arvioinnin perusteella, joten osa asiakkaiden hoidon tarpeista voidaan ratkaista jo ensikontaktissa. Hoidon

tarpeen arvioinnin perusteella potilaan hoitokontakti voidaan hoitaa myös loppuun sairaanhoitajan, terveydenhoitajan, lääkärin, fysioterapeutin tai mielenterveys- ja päihdehoitajan vastaanotolla. Moniammatillisuudella pyritään laadukkaaseen, potilasturvalliseen ja oikea-aikaiseen hoitoon sekä varmistamaan ammattilaisten tehokas työajankäyttö kunkin ammattilaisen osaamisprofiili huomioiden. Hoidon tarpeen arvioinnin tukena kokeillaan kesällä ja syksyllä 2024 sähköistä Älykäs HTA -työkalua sekä lisäksi syksyllä 2024 otetaan käyttöön uusi kontaktien hallintajärjestelmä Telia ACE. Järjestelmässä yhdessä Apotin integraation avulla, asiakas pyritään tunnistamaan puhelinumeron perusteella ja ohjaamaan automaattisesti samaa kontaktia aiemmin hoitaneelle tiimille ja jopa ammattilaiselle. Tällä kehitystyöllä tavoitellaan hoidon laadun ja jatkuvuuden parantumista jo ensikontaktista lähtien.

Maisa-asiakasportaali on hoidon jatkuvuutta tukeva viestikanava, josta voi kysyä käynnissä olevaan hoitoon liittyviä kysymyksiä suoraan hoidosta vastaavalta tiimiltä tai ammattilaiselta. Aloitteessa todetaan, että Maisa-viesteihin on vastattu vuosaarelaisille vaihteluvälillä päivästä useaan viikkoon. Maisa-viesteihin pyritään kuitenkin vastaamaan kahden arkipäivän aikana. Yhteydenoton ruuhkia puretaan sekä toimintaa kehittämällä että yli- ja lisätöillä. Eri kanavien kautta tapahtuviin yhteydenottoihin vastaaminen luvatussa ajassa tasoittaa kysyntää ja vahvistaa luottamusta palvelujärjestelmään.

Vaikutusten arviointi

Toimivilla ja riittävän hyvin saavutettavilla sosiaali- ja terveyspalveluilla on myönteinen vaikutus asukkaiden terveyteen, hyvinvointiin ja elämänlaatuun.

Hoidon jatkuvuus on keskeinen terveydenhuollon laatuun, kokonaisvaltaisuuteen, tehokkuuteen, yhteistyöhön ja kustannuksiin sekä väestön terveyteen myönteisesti vaikuttava tekijä. Yksinomaan hoidon saatuuden painottaminen niukkojen resurssien vallitessa saattaa vähentää hoidon jatkuvuutta.”

Esittelijä

sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Timo Lukkarinen, terveysasemien johtajalääkäri, puhelin: 09 310 42611
timo.lukkarinen(a)hel.fi

Leena Turpeinen, terveys- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 09 310 52481
leena.turpeinen(a)hel.fi

Hoitoon pääsyn nopeuttaminen Vuosaaren terveysasemalla

Helsingin terveysasemien hoitoon pääsyssä on ollut keväällä 2024 merkittäviä ongelmia. Hoitotakuun mukaan terveysasemalle tulisi saada arkisin virka-aikaan yhteys samana päivänä. Terveystieteiden ammattilaisen tulisi arvioida hoidon tarve samana päivänä, kun olet ottanut yhteyttä.

Hoitotakuun mukaan terveysasemalle tulisi päästä kiireettömään hoitoon 14 vuorokaudessa. Monisakaan terveyspalveluissa ei Helsingissä ei ole päästy hoitotakuun tavoitteisiin. Vuosaaren terveysasemalla odotusajat ovat olleet tilastojen mukaan muuta kaupunkia selkeästi pidempiä. Yhteydensaamisessa asemalle on ollut myös vaikeuksia niin puhelimitse kuin sähköisesti. Keväällä 2024 asemalle lähetettyihin Maisa-viesteihin on vastattu vuosaarelaisilta saamani palautteen mukaan hyvin vaihtelevasti. Välillä vastauksen saa samana päivänä ja välillä se ottaa useita viikkoja.

Ehdotan valtuustoaloitteella, että selvittää syyt mistä muuta kaupunkia pidempi yhteydensaaminen ja hoitoon pääsyn viive Vuosaaren terveysasemalle on keväällä 2024 johtunut ja millä toimenpiteillä tilanne voidaan korjata. Ehdotan, että Helsingin 2025 talousarvioon lisätään varat, jolla terveydenhuolto Vuosaarissa voidaan saada samalle tasolle kuin muussa kaupungissa.

Helsingissä 24.04.2024

Jalovaara Ville

Valtuustoryhmän varapuheenjohtaja

Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä

(1 + 0 allekirjoitusta)

Valtuutettu Nina Miettisen ja 15 muun valtuutetun talousarvioaloite lasten ja nuorten omaehtoisten liikuntapaikkojen lisäämiseksi

HEL 2024-007074 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa pyydetään tarkastelemaan, millaisia mahdollisuuksia Helsingissä on lasten ja nuorten toivomien, omaehtoisten liikuntapaikkojen lisäämiselle ja esitetään, että näiden liikuntapaikkojen rakentamiseen varataan tarvittavat määrärahat.

Kaupunginhallitus toteaa kaupunkiympäristö- kulttuuri- ja vapaa-aika- sekä kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausuntoihin viitaten, että lasten ja nuorten omaehtoiseen harrastamiseen soveltuvia liikuntapaikkoja voidaan toteuttaa tehokkaasti ja tasapainoisesti jo olemassa olevien lähiliikuntapaikka-, skeitti- ja frisbeegolfohjelmien kautta. Vuonna 2025 rakennetaan lisää lähiliikuntapaikkoja sekä ylläpidetään olevia skeitti- ja frisbeegolfratoja.

Kruunuvuorenrannan liikuntapuiston, Pikku-Huopalahden ja Maunulan leikkipuiston skeittipaikat ovat juuri hiljattain valmistuneet tai valmistuvat vuoden 2024 aikana. Tuhkimopuistoon Roihuvuoressa suunnitellaan parhaillaan uutta skeittipaikkaa. Paloheinään, Vuosaaren ja Herttoniemen liikuntapuistoon on jo valmistunut tai valmistumassa vuoden 2025 aikana uudet frisbeegolfraudat sekä Malmille väliaikainen frisbeegolfrata. Maunulanpuistoon, Talin liikuntapuistoon ja Kruunuvuoren liikuntapuistoon on perustettu pienemmät frisbeegolfin harjoituspaikat. Myös kokonaan uusia ulkoliikuntakohteita on suunnitteilla, jonka lisäksi lapsille ja nuorille sopivia liikuntapaikkoja voidaan jo päätettyjen kohteiden lisäksi toteuttaa monille kivituhkapäällysteisille pallo- ja pelikentille, joka ovat vähemmällä käytöllä.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on vuodesta 2022 lähtien suunnitelmallisesti perusparannettu vuosittain 16–18 koulu- ja päiväkotipihaa. Näissä on kehitetty sekä pihojen liikunnallisuutta että luonnonmukaisuutta. Leikkivälineiden lisäksi on lisätty liikuntaelementtejä ja yksittäisissä hankkeissa on esimerkiksi toteutettu koulun pihalle monitoimiareena. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on varauduttu jatkaamaan ennakoivaa ja suunnitelmallista koulu- ja päiväkotipihojen perusparantamista yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan ja Staran kanssa. Vuonna 2025 talousarvioon sisältyy varautuminen lähes 20 pihan parantamiseen noin 1,5 miljoonalla eurolla.

Sisäliikuntatilojen lisääminen on huomattavasti ulkotiloja haastavampaa. Liikuntapaikkojen rakentamismahdollisuuksia heikentää

soveltuvien maa-alueiden vähyyks. Tiivistyvässä kaupungissa liikunta-
paikkarakentamisella kaavoitettuja alueita ja tontteja on tarjolla heikosti.

Valtaosa kaupungin uusista sisäliikuntatiloista valmistuu kasvatuksen ja
koulutuksen toimialan hallinnoimiin uusiin ja peruskorjattaviin koulura-
kennuksiin. Toimialojen yhteistyötä tiivistämällä ja yhteisellä suunnitte-
lulla koulujen liikuntatilat saadaan entistä tehokkaammin myös vapaa-
ajan liikuntakäyttöön alueen lapsille ja nuorille.

Nykyisessä tilanteessa kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on viime vuo-
sina päättänyt vuokrata useita päätösvaltaansa kuuluvia maa-alueita
kaupungin ulkopuolisille toimijoille liikuntapaikkaverkoston kasvatta-
miseksi. Nuorten liikuntamahdollisuuksien lisäämiseksi Helsingin kau-
pungin onkin tärkeää mahdollistaa yksityisen ja kolmannen sektorin lii-
kuntapaikkarakentamista ajantasaisen kaavoitustyön sekä sujuvan että
ennakoitavan päätöksenteon avulla.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Riina Kopola, erityissuunnittelija, puhelin: 310 28256
riina.kopola(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kaupunkiympäristölautakunta 10.09.2024 § 449](#)

HEL 2024-007074 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan
lausunnon:

Talousarvioaloitteessa toivotaan lapsille ja nuorille lisää omaehtoisia
liikuntapaikkoja, kuten skeittipaikkoja ja parkour-rakenteita, sekä sisälii-
kuntapaikkojen vapaavuoroja.

Lasten ja nuorten omaehtoiseen harrastamiseen soveltuvien liikunta-
paikkojen lisääminen on kannatettava. Liikuntapaikkoja voidaan toteut-
taa tehokkaasti ja tasapainoisesti jo olemassa olevien

lähiliikuntapaikka-, skeitti- ja frisbeegolfohjelmien kautta. Vuonna 2025 rakennetaan lisää lähiliikuntapaikkoja sekä ylläpidetään olevia skeitti- ja frisbeegolfratoja.

Skeittipaikat ja frisbeegolfradat

Kruunuvuorenrannan liikuntapuiston, Pikku-Huopalahden ja Maunulan leikkipuiston skeittipaikat ovat juuri hiljattain valmistuneet tai valmistuvat vuoden 2024 aikana. Tuhkimopuistoon Roihuvuoressa suunnitellaan parhaillaan uutta skeittipaikkaa. Paloheinään, Vuosaaren ja Herttoniemen liikuntapuistoon on jo valmistunut tai valmistumassa vuoden 2025 aikana uudet frisbeegolfradat sekä Malmille väliaikainen frisbeegolfrata. Maunulanpuistoon, Talin liikuntapuistoon ja Kruunuvuoren liikuntapuistoon on perustettu pienemmät frisbeegolfin harjoituspaikat.

OmaStadin hankkeet

Helsingin osallistavan budjetoinnin OmaStadin kautta valmistuvat liikuntapaikat tukevat osaltaan ohjelmien toteuttamista, ja uusia ulkokuntosaleja on rakentumassa itäiseen, läntiseen, pohjoiseen ja eteläiseen suurpiiriin yhteensä neljästä kahdeksaan kappaletta. Parhaillaan kehitetään myös Paloheinän lumilautailuolosuhteita ja uimapaikkoja.

Uusia kohteita

Malminkartanon Piianpuistossa on suunnitteella koulukampuksen asemakaava-alueelle parkourrata. Piianpuiston ympäristöä voidaan laajemminkin kehittää oppimisen, virkistyksen ja vapaa-ajanviettopaikkana, joka palvelee erityisesti lapsia ja nuoria.

Esimerkki uudenaikaisesta lasten liikuntapaikasta on vuonna 2025 valmistuva Vuosaaren liikuntapuiston liikuntaleikkikenttä, joka on suunnattu pienille lapsille ja nuorille. Liikuntaleikkikenttää voidaan käyttää myös päiväkotien ja koulujen liikuntatunneilla.

Lapsille ja nuorille sopivia liikuntapaikkoja voidaan jo päätettyjen kohteiden lisäksi toteuttaa monille kivituhkapäällysteisille pallo- ja pelikentille, joka ovat vähemmällä käytöllä.

Sekä uusien että kunnostettavien leikkipuistojen ja -paikkojen suunnittelussa liikkuminen ja mahdollisuuksien tarjoaminen erilaisille ulkopeleille on yhtenä läpileikkaavana aiheena. Liikkumiseen ja pelaamiseen houkuttelevaa ympäristöä suunnitellaan myös muihin puistoihin ja viheralueille aikaisempaa enemmän, ja osassa suunnittelukohteista lasten ja nuorten tarpeita ja toiveita kartoitetaan placemaking-metodeilla.

Sisäliikuntatilat

Sisäliikuntatilojen lisääminen on huomattavasti ulkotiloja vaikeampaa. Helsingin kaupunki ei ole rakentanut uusia sisäliikuntatiloja vuoden 2009 jälkeen pitkälti investointimäärärahojen niukkuuden takia. Tiivistyvässä kaupungissa liikuntapaikkarakentamiselle kaavoitettuja tontteja on tarjolla rajallisesti. Sisäliikuntapaikkarakentamiseen osoitetut vuosittaiset varat kuluvat pitkälti jo olemassa olevien kohteiden korjaamiseen ja ylläpitämiseen. Seuraava kaupungin toteuttama sisäliikuntapaikka valmistunee vuonna 2029 Jätkäsaareen.

Yksityinen ja kolmas sektori

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on viime vuosina päättänyt vuokrata useita päätösvaltaansa kuuluvia maa-alueita kaupungin ulkopuolisille toimijoille liikuntapaikkaverkoston kasvattamiseksi. Ilman näitä vuokrauspäätöksiä liikuntapaikkaverkosto olisi Helsingissä huomattavasti nykyistä kapeampi. Nuorten liikuntamahdollisuuksien lisäämiseksi on tärkeää, että Helsingin kaupunki mahdollistaa yksityisen ja kolmannen sektorin liikuntapaikkarakentamista.

Varautuminen vuoden 2025 talousarvioehdotuksessa

Tällä hetkellä vajaakäytöllä olevien kenttien kehittämiseen ei ole erikseen varauduttu vuoden 2025 talousarvioehdotuksessa.

Vuoden 2025 talousarvioehdotuksessa ei ole varauduttu skeittipaikkojen parempaan hoitoon ja kunnossapitoon, mitä nuoret ja lajin harrastajat ovat esittäneet toiveenaan.

Puistojen ja viheralueiden lasten ja nuorten liikkumisesta ja pelaamista edistävien ratkaisuiden suunnitteluun ja toteuttamiseen on varauduttu vuoden 2025 talousarvioehdotuksessa.

Lähiliikuntapaikka-, skeitti- ja frisbeegolfhohjelmien toteuttamiseen on varauduttu vuoden 2025 talousarvioehdotuksessa, ja näitä hankkeita sisältyy vuonna 2025 liikuntapaikkarakentamisen rakentamisohjelmaan.

Lausuntoa on valmisteltu yhteistyössä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kanssa.

[03.09.2024 Pöydälle](#)

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Antonina Myllymäki, suunnitteluasiantuntija: 09 310 23634
antonina.myllymaki(a)hel.fi

[Kasvatus- ja koulutuslautakunta 10.09.2024 § 233](#)

HEL 2024-007074 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginvaltuustolle liitteenä olevasta Nina Miettisen talousarvioaloitteesta lasten ja nuorten omaehtoisten liikuntapaikojen lisäämiseksi ja määrärahojen varaamiseksi liikuntapaikkojen rakentamiseen:

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan koulujen ja päiväkotien ulkoalueet lasten ja nuorten naapurustoissa muodostavat hyvät mahdollisuudet liikkua ja leikkiä myös varsinaisten toiminta-aikojen ulkopuolella. Lisäksi leikkipuistojen ulkoalueet ovat monipuolisia liikkumisen paikkoja.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on vuodesta 2022 lähtien suunnitelmallisesti perusparannettu vuosittain 16-18 koulu- ja päiväkotipihaa. Näissä on kehitetty sekä pihojen liikunnallisuutta että luonnonmukaisuutta. Leikkivälineiden lisäksi on lisätty liikuntaelementtejä, yksittäisissä hankkeissa on esimerkiksi toteutettu koulun pihalle monitoimi-areena.

Myös koulujen ja päiväkotien uudis- sekä perusparannushankkeissa kiinnitetään erityistä huomiota ulkoalueiden liikkumisolosuhteisiin. Lisäksi vuoden 2024 alusta / 2023 lopulta on kulttuuri- ja vapaa-ajantoinnallisuuden kanssa käynnistetty tiiviimpi yhteistyö liikuntasalitarpeiden tarkastelemiseksi koulujen rakennushankkeiden yhteydessä.

Pääosa koulujen liikuntasaleista on kello 16-23 välisenä aikana kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan hallinnoimia, jolloin liikuntasalien käyttö ja vuorojen varaaminen tapahtuu kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan kautta. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan koulujen ja päiväkotien piha-alueet ovat lasten ja nuorten vapaassa käytössä maksuttomasti iltaisin ja viikonloppuisin.

Yhteenveto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä, että lasten ja nuorten omaehtoisen liikkumisen mahdollisuuksia kaupungissa lisätään.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on varauduttu jatkamaan ennakkoivaa ja suunnitelmallista koulu- ja päiväkotipihojen perusparantamista yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan ja Staran kanssa. Vuonna 2025 talousarvioon sisältyy varautuminen lähes 20 pihan parantamiseen noin 1,5 miljoonalla eurolla.

[03.09.2024 Pöydälle](#)

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Carola Harju, yksikön päällikkö, puhelin: 310 42542
carola.harju(a)hel.fi

[Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 10.09.2024 § 126](#)

HEL 2024-007074 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kannattaa lasten ja nuorten omaehtoiseen harrastamiseen soveltuvien liikuntapaikkojen lisäämistä. Lautakunnan näkemyksen mukaan näitä toteutetaan tehokkaasti ulkotiloihin jo olemassa olevien Lähiliikuntapaikka-, Skeitti- ja Frisbeegolfohjelmien kautta.

Edellä mainittujen ohjelmien toteuttamiseen on varauduttu vuoden 2025 liikuntapaikkarakentamisen rakentamisohjelmassa. Toteutamme investointimäärärahoillamme lisää lähiliikuntapaikkoja ja ylläpidämme skeitti- sekä frisbeegolftratoja. Lisäksi Helsingin osallistavan budjetoinnin (OmaStadi) kautta valmistuvat liikuntapaikat tukevat osaltaan ohjelmien toteuttamista. Esimerkiksi uusia ulkokuntosaleja on OmaStadin rahoituksella tarkoitus rakentaa itäiseen, läntiseen, pohjoiseen ja eteläiseen suurpiiriin neljä (4) — kahdeksan (8) kappaletta. Samaten OmaStadin kautta ollaan kehittämässä Paloheinän lumilautailuolosuhteita 100 000 eurolla sekä nuorten erityisesti suosimia kaupungin uimapaikkoja yhteensä 600 000 eurolla.

Lapsille ja nuorille sopivia liikuntapaikkoja voidaan jo päätettyjen kohteiden lisäksi toteuttaa runsaasti kaupungin monille kivituhkapäälysteisille pallo- sekä pelikentille. Näiden tällä hetkellä vajaakäytöllä olevien kenttien kehittämiseen ei ole kuitenkaan erikseen varauduttu vuoden 2025 liikuntapaikkarakentamisen rakentamisohjelmassa.

Samaten konkreettinen esimerkki löytyy Malminkartanon Piianpuistosta, jossa koulukampuksen asemakaava-alueelle on suunnitteilla muun muassa parkourrata. Kaavaratkaisun myötä Piianpuiston ympäristöä voidaan laajemminkin kehittää oppimisen, virkistuksen ja vapaa-ajan keskittymänä, joka tulisi palvelemaan erityisesti lapsia ja nuoria.

Sisäliikuntatilojen lisääminen on huomattavasti ulkotiloja haastavampaa. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala ei ole pystynyt toteuttamaan uusia sisäliikuntatiloja vuoden 2009 jälkeen pitkälti investointimäärärahojen niukkuuden takia. Sisäliikuntapaikkarakentamiseen osoitetut vuosittaiset varat kuluvat pitkälti jo olemassa olevien kohteiden korjaamiseen ja ylläpitämiseen. Seuraava kaupungin toteuttama sisäliikuntapaikka on valmistumassa vuoteen 2029 mennessä Jätkäsaareen.

Valtaosa kaupungin uusista sisäliikuntatiloista valmistuu kasvatuksen ja koulutuksen toimialan hallinnoimiin uusiin ja peruskorjattaviin koulurakennuksiin. Toimialojen yhteistyötä tiivistämällä ja yhteisellä suunnitellulla koulujen liikuntatilat saadaan entistä tehokkaammin myös vapaa-ajan liikuntakäyttöön alueen lapsille ja nuorille.

Investointimäärärahojen niukkuuden ohella uusien liikuntapaikkojen rakentamismahdollisuuksia heikentää soveltuvien maa-alueiden vähyyttä. Tiivistyvässä kaupungissa liikuntapaikkarakentamisella kaavoitettuja alueita ja tontteja on tarjolla heikosti, eikä tilanteen merkittävä parantuminen ole lähivuosina odotettavissa.

Haastavassa tilanteessa kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on viime vuosina päättänyt vuokrata useita päätösvaltaansa kuuluvia maa-alueita kaupungin ulkopuolisille toimijoille liikuntapaikkaverkoston kasvatamiseksi. Ilman näitä vuokrauspäätöksiä liikuntapaikkaverkosto olisi Helsingissä huomattavasti nykyistä kapeampi. Nuorten liikuntamahdollisuuksien lisäämiseksi Helsingin kaupungin onkin tärkeää mahdollistaa yksityisen ja kolmannen sektorin liikuntapaikkarakentamista ajantasaisen kaavoitustyön sekä sujuvan että ennakoitavan päätöksenteon avulla.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kannustaa hyödyntämään saatavilla olevaa tietoa lasten ja nuorten toiveista koskien omaehtoisia liikuntapaikkoja ja kiinnittää erityistä huomiota omaehtoiseen liikkumiseen soveltuvien sisätilojen vähäiseen määrään suhteessa kasvavaan lasten ja nuorten määrään.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala on etsinyt yhteistyössä kaupunkiympäristötoimialan kanssa sisäolosuhteita skeittaukseen, skuuttaukseen ja BMX-pyöräilyyn. Sopivaa riittävän korkeaa tilaa ei ole vielä löytynyt. Lautakunta kehottaa jatkamaan sopivan tilan etsimistä ja ratkaisemaan lajien sisätilatarpeen mahdollisimman pikaisesti.

Lausunto on valmisteltu yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan kanssa.

Käsittely

[10.09.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen](#)

Vastaehdotus:

Tuomas Tuomi-Nikula: Lisätään kohdan 9 jälkeen. "Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kannustaa hyödyntämään saatavilla olevaa tietoa lasten ja nuorten toiveista koskien omaehtoisia liikuntapaikkoja ja kiinnittää erityistä huomiota omaehtoiseen liikkumiseen soveltuvien sisätilojen vähäiseen määrään suhteessa kasvavaan lasten ja nuorten määrään.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala on etsinyt yhteistyössä kaupunkiympäristötoimialan kanssa sisäolosuhteita skeittaukseen, skuuttaukseen ja BMX-pyöräilyyn. Sopivaa riittävän korkeaa tilaa ei ole vielä löytynyt. Lautakunta kehottaa jatkamaan sopivan tilan etsimistä ja ratkaisemaan lajien sisätilatarpeen mahdollisimman pikaisesti."

Kannattaja: Hilikka Ahde

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Tuomas Tuomi-Nikulan vastaehdotuksen yksimielisesti.

[29.08.2024 Pöydälle](#)

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 09 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi
Minttu Perttula, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 36171
minttu.perttula(a)hel.fi

Lasten ja nuorten omaehtoisten liikuntapaikkojen lisääminen

Kun lapsilta ja nuorilta kysytään, minkälaista toimintaa he haluaisivat Helsingissä olevan enemmän, he toivovat liikuntapaikkoja, jossa pääsisi harrastamaan vapaasti omien aikataulujen mukaisesti. Tällaisia paikkoja ovat esimerkiksi skeitti- ja skuuttiparkit, parkouriin soveltuvat rakenteet sekä koulujen liikuntasalien, ulkokenttien ja harrastushallien vapaavuorot. Paikat voivat soveltua kausiluontoiseen liikkumiseen, mutta myös ympäri vuoden käytössä olevat paikat ovat tarpeen ja toivottuja.

Esimerkiksi Redin suosittu, talvellakin toiminut skeittihalli suljettiin hiljattain jättäen monet lapset ja nuoret tyhjän päälle harrastuksensa kanssa. Nuorten määrä kasvaa tällä hetkellä nopeammin kuin väestö keskimäärin, joten omaehtoiseen harrastamiseen soveltuvien paikkojen pitäisi pikemminkin kasvaa kuin vähentyä. Myös alueellista tasapainoa liikuntapaikkojen suhteen tulisi tarkastella nimenomaan lapsia ja nuoria kiinnostavan harrastamisen näkökulmasta. Kaikista matalin kynnys lähteä liikkumaan on silloin, kun harrastuspaikka sijaitsee oman kodin lähellä ja lapsi tai nuori voi kulkea sinne itsenäisesti.

Me tämän talousarvioaloitteen allekirjoittaneet valtuutetut pyydämme tarkastelemaan, millaisia mahdollisuuksia Helsingissä on lasten ja nuorten toivomien, omaehtoisten liikuntapaikkojen lisäämiselle ja esitämme, että näiden liikuntapaikkojen rakentamiseen varataan tarvittavat määrärahat.

Helsingissä 15.05.2024

Miettinen Nina

Varajäsen

Vihreä valtuustoryhmä

(1 + 15 allekirjoitusta)

Huff Shawn

Lindgren Minna

Nuorteva Johanna

Pasanen Amanda

Juva Kati

Alanko-Kahiluoto Outi

Kivekäs Otso

Rantanen Tuomas

Kauppila Elina

Silvennoinen Oula

Holopainen Mari

Yanar Ozan

Grotenfelt Nora

Vanhanen Reetta

Mutttilainen Sami

Valtuutettu Outi Alanko-Kahiluodon ja 17 muun valtuutetun talousarvioaloite taiteen kentän toimijoiden avustuspäärahojen kasvatamiseksi

HEL 2024-007079 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että Helsinki korottaa esittävän taiteen VOS- ja vapaan kentän toimijoiden yhteenlaskettuja määrärahoja 1 500 000 eurolla vuoden 2025 talousarviota laadittaessa.

Vuoden 2025 talousarviossa on varattu lisämäärärahoja taiteen ja kulttuurin avustusten kasvattamiseen ja kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päättää tulosbudjetissaan määrärahojen tarkemmasta kohdentamisesta.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Riina Kopola, erityissuunnittelija, puhelin: 310 28256
riina.kopola(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 10.09.2024 § 128](#)

HEL 2024-007079 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Talousarvioaloitteessa esitetään, että Helsinki korottaa esittävän taiteen valtionosuuden (vos) ja vapaan kentän toimijoiden yhteenlaskettuja määrärahoja 1,5 milj. eurolla vuoden 2025 talousarviota laadittaessa. Esitystä perustellaan valtion kulttuuritoimintaan kohdistuneilla ja suunnitelluilla leikkauksilla, esittävän taiteen työvoimapainotteisuudella ja yleisen kustannus- ja palkkatason nousulla. Aloitteessa todetaan esittävän taiteen kentän painottuvan pääkaupunkiseudulle, joten

rahoituspäätöksillä on valtava merkitys Helsingin ja koko maan kulttuurielämälle. Esittävän taiteen vapaan kentän rahoituksen korotuksen perusteena esiin nostetaan rakenteiden ja sitä kautta esittävän taiteen tasa-arvon, työolosuhteiden ja yhteistyömahdollisuuksien kehittyminen. Esittävän taiteen valtionosuutta saavien toimijoiden osalta esitystä perustellaan helsinkiläisen vos-toimijakentän monimuotoisuudella ja työllistämisaikutuksilla. Lisäksi perusteena nostetaan esiin helsinkiläisten vos-toimijoiden kuntarahoituksen matalahko osuus suhteessa maan keskiarvoihin.

Vuonna 2025 opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalaan kohdistuu uusia valtionavustussopeutuksia yhteensä 60 miljoonaa euroa. Budjettiriihen jälkeen valtionosuuksiin kohdistuu noin 7 % leikkaus. Budjettiriihen jälkeen OKM:n taiteen ja kulttuurin edistämisen valtionavustuksista leikataan 6,5 milj. euroa, mikä on noin 14,5 % Taiken vuosittain taidekentälle jakamasta summasta. Taiken julkaiseman Taiken tuki taiteen ja kulttuurin edistämiseen vuonna 2022 -julkaisun mukaan vuonna 2022 49 % apurahojen ja avustusten hakijoista ja saajista asui pääkaupunkiseudulla. Edellä sanottuun viitaten lautakunta toteaa tunnistavansa aloitteessa mainitut kuntarahoitukseen kohdistuvat paineet ja esittää, että Helsinki korottaa esittävän taiteen valtionosuuden (vos) ja vapaan kentän toimijoiden yhteenlaskettuja määrärahoja vuoden 2025 talousarviota laadittaessa.

Vuonna 2024 Helsinki tukee kulttuuriavustusten määrärahoista kaupungin taide- ja kulttuurielämää jakamalla noin 18 miljoonaa euroa vuosittain. Tästä noin 11 miljoonaa jaetaan taide- ja kulttuuriavustusten toiminta-avustuksina helsinkiläisille rekisteröityneille yhteisöille. Vuonna 2024 tästä toiminta-avustusten summasta 4,7 milj. euroa jaettiin valtionosuutta saaville 25 helsinkiläiselle musiikin ja muun esittävän taiteen eli teatterin, tanssin ja sirkuksen toimijalle. Muu osuus, 6,3 milj., euroa valtionosuusjärjestelmän ulkopuoliselle toimijakentälle.

Vuoden 2023 arviointikertomuksessa tarkasteltiin kulttuuriavustusten kehitystä vuosina 2019–2023. Kertomuksessa kiinnitettiin huomiota siihen, että myönnettyjen kulttuuriavustusten summa on euromääräisesti kasvanut tarkastelukaudella. Kun rahan arvon muutokset otetaan huomioon, myönnettyjen avustusten taso ei kuitenkaan ole tarkastelukautena kasvanut, vaan ollut kokonaisuutena laskussa. Vuonna 2020 myönnettyjen kulttuuriavustusten summan kasvu ylitti yleisen kustannustason nousun. Vuonna 2023 vuosittainen inflaatio puolestaan oli jopa 5,2 prosenttiyksikköä myönnettyjen kulttuuriavustusten summan kasvua suurempi. Vuoden 2023 jälkeen avustummääräraha nousi kuitenkin vuoden 2024 talousarviossa noin 1,5 milj. euroa mukaan lukien koronasta palautumisen erillismäärärahan vakiintumisen osaksi avustuskehystä. Lisäksi avustuksiin on osoitettu kulttuuriavustusten

määrärahojen ulkopuolelta, vuodesta 2021 lähtien ikäihmisten kulttuuri-toimintaan kohdennettua valtionperintörahaa, jonka määrä oli vuonna 2024 yhteensä 1,3 milj. euroa.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan kulttuuri- ja kirjastojaosto linjasi 7.12.2021, § 41 päätöksen yhteydessä, että valtionosuutta saavien toimijoiden Helsingin tuen tavoitteena on ensivaiheessa 15 prosentin taso toiminnan toteutuneista kuluista. Vuonna 2024 tehtyjen yhteensä 515 800 euron korotusten jälkeen Helsingin kuntarahoituksen taso on keskiarvoisesti noin 14 prosenttia ja mediaanina 15 prosenttia. Avustus-taso vaihtelee toimijakohtaisesti merkittävästi neljästä prosentista kahteenkymmeneen prosenttiin toimijan menoista. On huomioitava, että laki esittävän taiteen edistämisestä ei vaadi sen piirissä olevalta toimijalta kuntarahoituksen saamista tai aseta kuntarahoitukselle tavoitetasoa. Helsingin tavoitteena on kuitenkin kehittää pitkäjänteisesti voimijoiden tuen kaupungin osuutta talousarvion kehyksen rajoissa.

Valtionosuusjärjestelmän ulkopuolista taiteen kenttää tuettiin toiminta-avustuksin vuonna 2024 yhteensä 6,3 milj., eurolla. Lisäystä edelliseen vuoteen oli 311 100 euroa. Esittävän taiteen (teatteri, tanssi, sirkus ja musiikki) yhteisöt muodostavat noin 50 prosenttia toiminta-avustusten hakijoista ja saajista ja noin puolet toiminta-avustuksiin kohdennetusta määrärahasta jaettiin esittävän taiteen toimijoille. Toiminta-avustusten lisäksi esittävän taiteen vapaata kenttää tuetaan projektiavustuksin. Esittävän taiteen (teatterin, tanssin ja sirkuksen) vapaan kentän toimijoiden kuntarahoituksen osuus menoista on noin 12 prosenttia. Kuntarahoituksen ohella toimijoiden rahoitus pohja muodostuu usein omista tuotoista, valtion harkinnanvaraisesta tuesta ja säätiörahoituksesta.

Helsinki on merkittävin kunnallinen taiteen ja kulttuurin rahoittaja. Avustusten lisäksi Helsinki mahdollistaa monimuotoista kulttuurin ekosysteemiä muun muassa kulttuuritalojen, hankkeiden ja verkostojen kautta.

Käsittely

[10.09.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen](#)

Vastaehdotus:

Outi Alanko-Kahiluoto: Kappaleen 3 sijasta:

Vuonna 2025 opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalaan kohdistuu uusia valtionavustussopeutuksia yhteensä 60 miljoonaa euroa. Budjettiriihen jälkeen valtionosuuksiin kohdistuu noin 7 % leikkaus. Budjettiriihen jälkeen OKM:n taiteen ja kulttuurin edistämisen valtionavustuksista leikataan 6,5 milj. euroa, mikä on noin 14,5 % Taiken vuosittain taidekentälle jakamasta summasta. Taiken julkaiseman Taiken tuki taiteen ja kulttuurin edistämiseen vuonna 2022 -julkaisun mukaan vuonna 2022 49 % apurahojen ja avustusten hakijoista ja saajista asui

---

pääkaupunkiseudulla. Edellä sanottuun viitaten lautakunta toteaa tunnistavansa aloitteessa mainitut kuntarahoitukseen kohdistuvat paineet ja esittää, että Helsinki korottaa esittävän taiteen valtionosuuden (vos) ja vapaan kentän toimijoiden yhteenlaskettuja määrärahoja vuoden 2025 talousarviota laadittaessa.

Kannattaja: Nina Suomalainen

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Outi Alanko-Kahiluodon vastaehdotuksen yksimielisesti.

[29.08.2024 Pöydälle](#)

Esittelijä

kulttuurijohtaja
Mari Männistö

Lisätiedot

Veikko Kunnas, kulttuurin edistämisen päällikkö, puhelin: 09 310 37002
veikko.kunnas(a)hel.fi

Taiteen kentän toimijoiden avustusmäärärahojen kasvattaminen

Valtio kohdisti vuonna 2024 kulttuuriin merkittäviä leikkauksia. Taiteen keskustoimikunta Taiken avustusmäärärahojen leikkaukset osuvat kipeästi koko taiteen kenttään, niin valtion osuutta (VOS) saaviin toimijoihin kuin esittävän taiteen vapaaseen kenttään. Myös lisäleikkauksia on hallituksen mukaan tulossa.

Esittävän taiteen kenttä painottuu vahvasti pääkaupunkiseudulle, joten rahoituspäätöksillä on valtava merkitys paitsi Helsingin kulttuuritoimijoille, myös koko maan kulttuurielämälle.

Esittävä taide on työvoimapainotteinen ala, jossa viimeaikojen toimintaympäristön muutokset eli yleinen kustannus- ja palkkatason nousu ovat ajaneet toimijoita ahtaalle. Esimerkiksi henkilöstömenot muodostavat keskimäärin noin 60 % menoista. Viime vuosien tes-korotukset ja kustannusten nousu haastavat toimijoita samaan aikaan, kun avustustaso ei ole lähtökohtaisesti pysynyt kulujen nousun perässä.

Taiken lisäksi Helsingin kaupunki tukee valtion osuuslain ulkopuolelle jääviä esittävän taiteen toimijoita. Valtion tuki taiteen vapaalle kentälle on pienempää ja alan toimintaedellytyksiä tukevat rakenteet hauraampia kuin valtionosuuden piiriin kuuluvilla toimijoilla. Muun muassa Teatterin tiedotuskeskuksen julkaisemassa Esittävien taiteiden tilastoissa todetaan, että vapaan kentän rahoitus on riittämätön suhteessa kentän laajuuteen. (Tinfo-tilastot, 2022, s. 7).

Rahoituksellisesti ja rakenteellisesti erilaisten toimijoiden yhteistyötä on tärkeää tiivistää ja sitä mahdollistetaan myös tukemalla vapaata kenttää. Vapaan kentän rakenteiden tukeminen on merkityksellistä esittävän taiteen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuden tukemisen näkökulmasta. Vapaa kenttä on usein taiteellisen kokeilun, uusien toimintamallien ja yhteistyön toteutumispaiikka. Rakenteiden vahvistamisella tuetaan paitsi palkkatasa-arvoa, myös yhteisöjen työnantajaosaamista ja työolosuhteita. Osa tuesta palautuu takaisin valtiolle ja kunnille työntekijöiden verotuloina.

Esittävän taiteen toimijan vakaa rahoituspohja koostuu usein valtionosuudesta, omasta tulonmuodotuksesta sekä kuntarahoituksesta. Helsingissä on 29 valtionosuutta saavaa esittävän taiteen toimijaa, joista 25 on Helsingin kaupungin toiminta-avustusten piirissä. Valtionosuustoimijat ovat olennainen osa kulttuurin infrastruktuuria ja ne tarjoavat sekä jatkuvuutta että uusia työtilaisuuksia vapaan taiteen kentän freelance-taiteilijoille.

Helsingiläisten VOS-toimijoiden kuntarahoituksen osuus on ollut maan keskiarvoihin nähden verraten matalahko. Helsingiläisessä monimuotoisessa VOS-verkostossa painottuvat pien- ja ryhmäteatterit, tanssin toimijat ja sirkustoimijat, joiden tarpeet ja haasteet ovat yhteneväisempiä vapaan kentän kuin kunnallisten kulttuurilaitostoimijoiden kanssa. Helsingin tavoitteena on VOS-kentän toimijoiden tuen kasvattaminen 30 prosentin osuuden tavoitetilään asteittain. Käytännössä tämä voisi tarkoittaa, että vuonna 2025 olisi kaupungin tuki sille olisi esimerkiksi 1 miljoona euroa enemmän kuin tällä hetkellä.

Me tämän talousarvioaloitteen allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Helsinki korottaa esittävän taiteen VOS- ja vapaan kentän toimijoiden yhteenlaskettuja määrärahoja 1 500 000 eurolla vuoden 2025 talousarviota laadittaessa.

Alanko-Kahiluoto Outi

Jäsen

Vihreä valtuustoryhmä

(1 + 17 allekirjoitusta)

Miettinen Nina

Lindgren Minna

Hiltunen Titta

Nevanlinna Tuomas

Sauri Pekka

Grotenfelt Nora

Vanhanen Reetta

Kivekäs Otso

Rantanen Tuomas

Kauppila Elina

Silvennoinen Oula

Holopainen Mari

Yanar Ozan

Wallgren Thomas

Ahde Hilikka

Sinnemäki Anni

Muttilainen Sami

Valtuutettu Outi-Alanko Kahiluodon talousarvioaloite polkupyöräedun käyttöönotosta Helsingin kaupungin henkilöstölle

HEL 2024-007080 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että Helsingissä selvitetään työsuhdepolkupyöräedun käyttöönottoa kaupungin henkilöstölle ja varataan sille tarvittava rahoitus vuoden 2025 talousarviossa.

Kaupunginhallitus toteaa, että jo nykyisellään Helsingin kaupungin henkilöstöllä on käytössään työsuhdematkalippuedun vaihtoehtona tuki oman polkupyörän hankintaan. Työsuhdematkalippuedun vaihtaminen on mahdollista 12–24 kuukauden ajalta. Tuen periaatteet on hyväksytty kaupunginhallituksessa 5.10.2015 (§ 938). Kaupungin periaatteiden mukainen tuki polkupyörän hankintaan on työntekijälle veronalaista tuloa.

Osana henkilöstöetujen kokonaisuuden uudistamista ja arviointia on selvitetty myös polkupyöräetua vaihtoehtona nykyiselle tuelle polkupyörän hankintaan. Nykyinen tuki polkupyörän hankintaan on mahdollista vaihtaa ilman lisäkustannuksia verottajan tarkoittamaa polkupyöräetuun. Etu on mahdollista hankkia henkilöstöetujen maksu- ja hallinnointipalvelun kautta osana henkilöstöetujen kokonaisuutta.

Verottajan voimassa olevan ohjeistuksen (Luontoisedut verotuksessa VH/5981/00.01.00/2023, 23.11.2023) mukaan työnantajan työntekijälleen antama enintään 1 200 euron arvoinen polkupyöräetu on verovapaata tuloa (TVL 64 §:n 4 momentti). Polkupyöräetu on työntekijäkohmainen etu. Työntekijälle syntyy polkupyöräetu, kun työnantaja antaa omistamansa tai leasingsopimuksella hankkimansa polkupyörän työntekijän henkilökohtaiseen käyttöön tai muulla vastaavalla tavalla järjestää työntekijälle polkupyörän käyttöoikeuden vapaa-ajalla.

Polkupyöräetuun luetaan myös pyörään kiinteästi kuuluvat varusteet. Kiinteästi pyörään kuuluvilla varusteilla tarkoitetaan polkupyörän perusvarusteita. Tällaisia ovat valot, lukitus, nastarenkaat, lokasuojat, tavarateline ja soittokello. Vaikka pyöräilykypärä ei ole polkupyörän varuste, luetaan työsuhdepyörän yhteydessä annettava kypärä kuitenkin polkupyöräetuun. Varusteet otetaan huomioon polkupyöräedun arvoa laskettaessa lisäämällä varusteiden arvo hankintahintaan.

Veroedulla työntekijä säästää noin 20–30 % pyörän hankintahinnasta. Pyörä voi olla perinteinen polkupyörä tai sähköpyörä. Pyörän voi lunastaa itselleen sopimuskauden päätteeksi maksamalla 5 %

---

hankintahinnasta. Pyöräedulla hankittavaan pyöräpakettiin työntekijä voi myös halutessaan sisällyttää lisävarusteita sekä huollot.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Ari Hietamäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Polkupyöräedun käyttöönotto Helsingin kaupungin henkilöstölle

Helsingin kaupungin tavoitteena on olla kaiken ikäisille sopiva ja viihtyisä pyöräilykaupunki, jossa voi pyöräillä vuoden ympäri. Helsingin tavoitteena on, että pyörällä tehtyjen matkojen osuus eri kulku-
muodoista nousee 20 prosenttiin vuoteen 2030 mennessä. Pyöräilyn edistäminen vähentää konkreet-
tisesti ilmastopäästöjä ja liikenteen melua ja lisää siten kaikkien kaupunkilaisten viihtyvyyttä ja hyvin-
vointia.

Eräs keino pyöräilyn lisäämiseksi olisi ottaa käyttöön työsuhdepolkupyöräetu, jollainen on jo lukuisten kaupunkien ja kuntien henkilöstöllä (mm. Turussa, Oulussa, Rovaniemellä, Vaasassa, Imatralla, No-
kialla, Torniossa).

Pyöräilyn mukaan ”työsuhdepyörä on työntekijän henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitettu polkupyörä, jonka hankinnasta vastaa työnantaja. Pyörällä voi ajaa ilman rajoituksia sekä työmatkoilla että vapaa-
ajalla, kuten kauppareissuilla ja harrastuksissa, ja se voi olla myös esimerkiksi sähköavusteinen. Työ-
suhdepyörä toimii samalla periaatteella kuin työsuhdeauto, paitsi että se on huomattavasti edullisempi ja kestävämpi vaihtoehto, joka tuo lukuisia etuja sekä työnantajalle että työntekijälle.”

Helsingin kaupunkistrategian mukaan Helsingin kaupungin tavoitteena on toteuttaa hyvää henkilöstö-
politiikkaa, jolla tavoitellaan henkilöstön työhyvinvoinnin ja viihtyvyyden kasvua. Vuonna 2022 saatu-
jen tulosten mukaan työnantajan suositteluprosentti on Helsingin kaupungissa kuitenkin laskenut 64
prosenttiin noin 80 prosentin tasolta, jolla se on ollut kahtena edellisvuonna. Onkin selvää, että henki-
löstön hyvinvointia ja sitoutuneisuutta työhönsä olisi syytä vahvistaa tavoitteellisesti eri keinoin. Työ-
suhdepyöräetu voisi olla yksi henkilöstön viihtyvyyttä lisäävä tekijä.

Nykyiset terveystieteiden suositukset suosittelvat työikäisille reipasta liikkumista ainakin 2 tuntia ja 30
minuuttia viikossa, tai rasittavaa liikkumista vähintään 1 tunti ja 15 minuuttia viikossa. Valtaosa suo-
malaisista ei yllä annettuihin suosituksiin. Henkilöstön työsuhdepolkupyöräetu voisi kannustaa myös
liikuntaa harrastamattomia työmatkapyöräilyyn. Myös työnantaja hyötyy aktiivisesti liikkuvista työnteki-
jistä ja mahdollisesti vähentyvistä sairauspoissaoloista.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Helsingissä selvitetään työsuhdepolkupyöräedun käyt-
töönottoa kaupungin henkilöstölle ja varataan sille tarvittava rahoitus vuoden 2025 talousarviossa.

Helsingissä 15.05.2024

Alanko-Kahiluoto Outi

Jäsen

Vihreä valtuustoryhmä

(1 + 36 allekirjoitusta)

Gebhard Elisa

Heinäluoma Eveliina

Huff Shawn

Kivelä Mai

Borgarsdottir Sandelin Silja

Miettinen Nina

Diarra Fatim

Kauppila Elina

Sydänmaa Johanna

Lindgren Minna

Dufva Veli-Pekka

Hiltunen Titta

Nuorteva Johanna

Peltokorpi Terhi

Holopainen Mari

Pasanen Amanda

Sauri Pekka

Wallgren Thomas

Juva Kati

Vanhanen Reetta

Mutttilainen Sami

Pakarinen Pia

Tuomi-Nikula Tuomas

Silvennoinen Oula

Kolehmainen Laura

Korkkula Vesa

Salminen Minna

Haglund Mia

Nevanlinna Tuomas

Yanar Ozan

Vesikansa Sanna

Iskanius Anniina

Ahde Hilikka

Kivekäs Otso

Koskela Minja

Rantanen Tuomas

Valtuutettu Nina Miettisen ja 20 muun valtuutetun talousarvioaloite asukasosallisuuden avustusrahojen kasvattamisesta

HEL 2024-007085 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että asukasosallisuuden avustusrahoja korotetaan 700 000 eurolla, jotta avustusta saavat toimijat voivat säilyttää toimintansa nykyisessä laajuudessaan sekä halutessaan laajentaa sitä, uusia toimijoita on mahdollista saada avustusten piiriin, ja pienavustuksia voitaisiin jakaa enemmän.

Kaupunginhallitus toteaa, että asukasosallisuuden avustuksia myönnetään asukastilojen ylläpitämiseen ja niiden toiminnan koordinointiin sekä asukasosallisuutta parantavien rakenteiden ja menetelmien kehittämiseen. Avustusten hakijoina voivat olla rekisteröidyt yhteisöt, kuten asukas- sekä kaupunginosayhdistykset, muut yhdistykset, säätiöt, osuuskunnat, sosiaaliset yritykset, asukastaloja hallinnoivat pysäköintiyhtiöt ja muut yritykset, sikäli kun avustettava toiminta on yleishyödyllistä ja kohdistuu Helsingin kaupungin asukkaisiin. Asukasosallisuuden pienavustuksia voivat hakea myös rekisteröitymättömät toimijat kuten kaupunginosaliikkeet ja erilaiset toimintaryhmät. Asukasosallisuuden avustustlajeja ovat kerran vuodessa haettavat yleisavustus ja toimintaavustus sekä ympäri vuoden haettava pienavustus. Avustusten myöntämisessä noudatetaan kaupunginhallituksen vahvistamia avustuskriteereitä.

Asukasosallisuuden avustuksia myönnetään Helsingin kaupungin strategian mukaiseen ja kaupungin toimintaa täydentävään, yleishyödylliseen, avoimeen ja pääsääntöisesti maksuttomaan, innovatiiviseen ja monipuolisesti eri väestöryhmille suunnattuun toimintaan. Avustettavan toiminnan tavoitteena tulee olla asukkaiden osallistumisen, vaikutusmahdollisuuksien ja yhteisöllisyyden sekä alueen viihtyisyyden ja vetovoiman parantaminen.

Avustuksia myönnettäessä tavoitteena on alueellinen tasapaino ja tarveperustainen harkinta. Tukea voidaan priorisoida alueille, joissa toimintaa on ennestään vähemmän, tai joiden katsotaan siitä eniten hyötyvän. Lisäksi avustuskriteerien mukaan hakijalla tulee olla toimintaa varten muitakin resursseja, jotka voivat koostua varainhankinnasta, jäsenmaksuista, tiloista tai niiden edelleen vuokraamisesta saaduista tuloista, vapaaehtoistyöstä sekä muista avustuksista.

Vuodelle 2024 myönnettyistä avustuksista pääosa kohdentui asukastilatoiminnan vuokra- ja palkkakustannuksiin. 23 asukastalon vuokra- ja

ylläpitokustannuksia tuettiin 477 200 eurolla ja asukastalojen työntekijöiden ja asukasosallisuuskoordinaatiota tekevien työntekijöiden palkkausta tuettiin yhteensä 577 500 eurolla. Asukasosallisuutta parantavien rakenteiden ja menetelmien kehittämiseen suunnattua toimintaavustusta myönnettiin yhdelle toimijalle 11 300 euroa ja pienavustuksin varattiin 30 000 euroa. Avustuksia haettiin yhteensä 1 827 320 euroa.

Asukasosallisuuden avustusten määrärahaa korotettiin 300 000 eurolla vuonna 2021, jonka jälkeen se on ollut 1 096 000 euroa vuodessa. Haettujen asukasosallisuuden avustusten loppusumma on kasvanut vuoden 2021 jälkeen vain vähän. Vuoden 2025 talousarvioesityksessä asukasosallisuuden pienavustusten määräraha on korotettu 100 000 eurolla.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Mauno Rönkkö, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36279
mauno.ronkko(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Asukasosallisuuden avustusrahojen kasvattaminen

Asukasosallisuuden määrärahat eivät ole kasvaneet samassa tahdissa toimintaympäristössä tapahtuneiden muutosten kanssa. Näitä muutoksia ovat esimerkiksi palkkojen jääminen jälkeen siten, että summa mahdollistaa usein vain osa-aikatyön, senkin pienimmässä mahdollisessa palkkaluokassa. Lisäksi perustarvikkeiden, kuten ruuan ja energian kustannukset ovat nousseet, tilavuokrat ovat nousseet ja Helsingin väestö on kasvanut ja kasvaa myös tulevaisuudessa.

Asukasosallisuuden yleis- ja toiminta-avustusta tulisi edellä mainittujen syiden vuoksi korottaa esimerkiksi 500 000 eurolla. Pienavustusten määrärahaa olisi myös tarve korottaa esimerkiksi 200 000 eurolla, sillä vuonna 2024 ne loppuivat jo vuoden ensimmäisen neljänneksen aikana.

Avustusrahojen korottaminen mahdollistaisi uusien toimijoiden pääsemisen avustuksen piiriin. Avustuksen piiriin pääseminen on tällä hetkellä haasteellista, koska avustus ei ole riittänyt edes nykyisille toimijoille. Lisäksi alueellista jakoa olisi syytä tarkastella uudelleen siten, että saman alueen toimijat, jotka tavoittavat selvästi eri kohderyhmät, eivät joutuisi tyytymään pienempään summaan toisen toimijan olemassaolon vuoksi. Esimerkiksi Herttoniemessä on tilanne, jossa toinen asukastalo sijaitsee Itäväylän toisella puolella palvelen Herttoniemenrannan aluetta ja toinen Länsi-Herttoniemen puolella palvelen käytännössä aivan eri asukkaita. On kohtuutonta, että nämä talot ovat oikeutettuja vain puolikkaaseen avustukseen.

Me tämän talousarvioaloitteen allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että asukasosallisuuden avustusrahoja korotetaan 700 000 eurolla vuoden 2025 talousarviota laadittaessa, jotta avustusrahoja saavat toimijat voivat säilyttää toimintansa vähintään nykyisessä laajuudessaan sekä halutessaan laajentaa toimintaansa. Lisäksi uusia toimijoita on mahdollista saada avustusten piiriin ja pienavustuksia voitaisiin jakaa enemmän.

Helsingissä 15.05.2024

Miettinen Nina

Varajäsen

Vihreä valtuustoryhmä

(1 + 20 allekirjoitusta)

Heinäluoma Eveliina

Pennanen Petrus

Lindgren Minna

Nuorteva Johanna

Peltokorpi Terhi

Nevanlinna Tuomas

Yanar Ozan

Huff Shawn

Kauppila Elina

Silvennoinen Oula

Kolbe Laura

Holopainen Mari

Pasanen Amanda

Wallgren Thomas

Helsingin kaupunginvaltuusto

Aloite 15.05.2024

Talousarvioaloite

Juva Kati

Vanhanen Reetta

Muttalainen Sami

Ahde Hilikka

Kivekäs Otso

Rantanen Tuomas

Valtuutettu Nina Miettisen ja 18 muun valtuutetun talousarvioaloite nuorille suunnatun toiminnan vahvistamisesta alueellisen tarpeen mukaisesti

HEL 2024-007091 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että nuorille suunnattuun toimintaan kohdistetaan lisäresursseja alueellisen tarpeen mukaisesti.

Kaupunginhallitus toteaa kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausuntoon viitaten, että nuorille suunnattua toimintaa kohdennetaan alueellisten tarpeiden mukaisesti nykyisen ja tulevien talousarvion puitteissa.

Kulttuuri ja vapaa-ajan toimialalla tunnistetaan eri tietolähteiden perusteella Helsingin alueiden eroja nuorten hyvinvoinnissa ja perheiden sosioekonomisessa tilanteessa. Tämä on huomioitu ja tullaan edelleen huomioimaan resurssien suuntaamisessa alueille nykyisten mahdollisuuksien rajoissa, heikentämättä kuitenkaan liikaa kaikkien alueiden nuorten vapaa-ajan toiminnan mahdollisuuksia.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Riina Kopola, erityissuunnittelija, puhelin: 310 28256
riina.kopola(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 10.09.2024 § 130](#)

HEL 2024-007091 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Nuorille suunnattua toimintaa kohdennetaan alueellisten tarpeiden mukaisesti nykyisen talousarvion puitteissa.

Kulttuuri ja vapaa-ajan toimialalla tunnistetaan eri tietolähteiden perusteella Helsingin alueiden eroja nuorten hyvinvoinnissa ja perheiden sosioekonomisessa tilanteessa. Tämä on huomioitu ja tullaan edelleen huomioimaan resurssien suuntaamisessa alueille nykyisten mahdollisuuksien rajoissa, heikentämättä kuitenkaan liikaa kaikkien alueiden nuorten vapaa-ajan toiminnan mahdollisuuksia. Kaupunkiudistusalueille on suunnattu resursseja, ja tätä tulee edelleen jatkaa, mutta lisäksi tarvitsevia alueita on muitakin, kuten esimerkiksi Pikku-Huopalahti ja Tapulikaupunki.

Nuorille suunnattuja loma-ajan toimintoja on viime vuosina vahvistettu muun muassa lisäämällä kausityöntekijöiden määrää. Tätä suuntaa tulee vahvistaa edelleen. Erityisesti niin sanotun suuremman tarpeen alueilla nuoret kaipaavat loma-ajan ohjattua toimintaa.

Niin nykytilanne kuin nuorten määrän kasvu Helsingissä haastavat nuoriso-ohjaajien määrän kasvattamiseen. Lisäksi Helsingissä ulkomaa-laistaustaisten nuorten määrä on merkittävästi muuta Suomea isompi, joka haastaa moninaisempaan osaamiseen ja kohdennettuun toimintaan.

Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala tulee selvittämään nuorille toimintaa tuottavien järjestöjen avustuksien edelleen korottamista suhteessa kustannusten nousuun ja nuorten määrän kasvuun. Nuorille toimintaa tuottavien järjestöjen, erityisesti valtakunnallisten toimijoiden, rahoitusilanne tiukentuu valtionavustusten laskiessa. Nykyisessä talousarvioissa Helsingin kaupungin järjestöavustusten määrä ei ole kasvussa.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kannattaa nuoriso-ohjaajien määrän kasvattamista, loma-ajan toimintojen määrän kasvattamista sekä järjestöavustusten korotuksia ja toteaa, että kaupunkistrategiassa on sitouduttu kasvattamaan resursseja suhteessa nuorten määrän kasvuun, joka on keskimääräistä väestönkasvua voimakkaampaa.

Käsittely

[10.09.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen](#)

Vastaehdotus:

Johanna Sydänmaa: Lisätään kohdan 6 jälkeen: Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kannattaa nuoriso-ohjaajien määrän kasvattamista, loma-ajan toimintojen määrän kasvattamista sekä järjestöavustusten korotuksia ja toteaa, että kaupunkistrategiassa on sitouduttu kasvattamaan resursseja suhteessa nuorten määrän kasvuun, joka on keskimääräistä väestönkasvua voimakkaampaa.

Kannattaja: Sirpa Asko-Seljavaara

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Johanna Sydänmaan vastaehdotuksen yksimielisesti.

[29.08.2024 Pöydälle](#)

Esittelijä

nuorisoasiainjohtaja
Mikko Vatka

Lisätiedot

Tiina Nurmi, suunnittelija, puhelin: 09 310 89121
tiina.nurmi(a)hel.fi

Nuorille suunnatun toiminnan vahvistaminen alueellisen tarpeen mukaisesti

Nuorten toimintakyvyssä ja tulevaisuudennäkymissä on tunnistettu alueellisia eroja. Lisäksi tällä hetkellä kasvava taloudellinen eriarvoisuus kasvattaa näitä alueellisia eroja. Nuorille suunnattuja toimintoja tulisikin vahvistaa niillä alueilla, joissa sille on tällä hetkellä eniten tarvetta. Näitä ovat muun muassa kaupunki uudistusalueet.

Esimerkiksi loma-ajan toimintoja tulisi vahvistaa, sillä nuoret toivovat ohjattua tekemistä kesäloman ajaksi. Toiminnan kautta on myös mahdollista kohdata muita nuoria ja löytää kavereita. Toimintaa ei tällä hetkellä ole tarjolla riittävästi.

Nuorten määrä kasvaa tällä hetkellä nopeammin kuin Helsingin väestö keskimäärin. Nuoriso-ohjaajien määrää tulisi siksi jälleen kasvattaa. Lisäksi nuorille toimintaa tuottavien järjestöjen avustuksia tulisi edelleen korottaa suhteessa kustannusten nousuun ja nuorten määrän kasvuun.

Moni nuori kaipaa tällä hetkellä toivoa ja konkreettista näyttöä siitä, että heistä välitetään. Heille suunnattu toiminta vastaa juuri tähän tarpeeseen. Siksi me tämän talousarvioaloitteen allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että nuorille suunnattuun toimintaan kohdistetaan lisäresursseja alueellisen tarpeen mukaisesti.

Helsingissä 15.05.2024

Miettinen Nina

Varajäsen

Vihreä valtuustoryhmä

(1 + 18 allekirjoitusta)

Kauppila Elina

Silvennoinen Oula

Hiltunen Titta

Holopainen Mari

Nevanlinna Tuomas

Yanar Ozan

Grotenfelt Nora

Vanhanen Reetta

Muttalainen Sami

Lindgren Minna

Said Ahmed Suldaan

Nuorteva Johanna

Ahmed Mahad

Pasanen Amanda

Juva Kati

Alanko-Kahiluoto Outi

Kivekäs Otso

Rantanen Tuomas

Valtuutettu Titta Hiltusen ja 12 muun valtuutetun talousarvioaloite harrastamisen Suomen mallin turvaamiseksi

HEL 2024-007095 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että vuonna 2025 kaupunki turvaa helsinkiläisten lasten ja nuorten harrastustoiminnan vähintään nykytasolla ja pyrkii siihen, että yhä useampi pääsisi harrastuksen piiriin.

Vuoden 2025 talousarviossa on varattu lisämäärärahoja harrastamisen Suomen mallin rahoittamiseksi ja kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päättää tulosbudjetissaan määrärahojen tarkemmasta kohdentamisesta.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Riina Kopola, erityissuunnittelija, puhelin: 310 28256
riina.kopola(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 10.09.2024 § 132](#)

HEL 2024-007095 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta tunnistaa aloitteen tarpeellisuuden. Harrastamisen Suomen mallin valtiolta saaman rahoituksen laskiessa toiminnan määrä on vähenemässä. Nykyisessä talousarvioehdotuksessa kaupungin omarahoituksen määrä pysyy ennallaan, vaikka valtion rahoituksen määrä on pienenemässä. Mikäli harrastusten määrä haluttaisiin aloitteen mukaisesti pitää vähintään ennallaan kaupungin omarahoituksen tulisi kasvaa. Tätä omarahoituksen kasvua ei ole kuitenkaan voitu sisällyttää talousarvioehdotukseen.

Kuten talousarvioaloitteessa todetaan, on Harrastamisen Suomen mallin perustehtävänä tuottaa laadukkaita, maksuttomia harrastuksia Helsingin koulujen 3.–9.-luokkalaisille oppilaille. Harrastamisen Suomen malli on pysyvä nuorisolakiin kirjattu toimintamalli. Malli tuottaa noin 450 maksutonta harrastusryhmää viikossa. Toiminnassa on mukana runsas 30 % koulujen oppilasta. Mallissa huomioidaan segregaatoin ehkäisy kohdentaen harrastuksia tarveperustaisesti, sinne missä maksullisen harrastamisen mahdollisuudet ovat vähäisempiä.

Mallin rahoitus muodostuu opetus- ja kulttuuriministeriön avustuksesta sekä kaupungin omavastuusta. Kaupungin omarahoitusosuus on kasvanut mallin olemassa oloaikana, 3 vuodessa, 20 prosentista 30 prosenttiin. Samalla ministeriön avustussumma on laskenut.

Kaupungin omarahoitusosuus:

- Kevät 2021 / 20 %
- Syksy 2022 / 20 %
- Lukuvuosi 2023-2024 / 25 %
- Lukuvuosi 2024 – 2025 / 30 %

Lukuvuonna 2023–2024 harrastuksiin oli käytettävissä 1 250 000 euroa. Summa koostui ministeriön avustuksesta ja kaupungin omarahoituksesta, joka oli pääosin koronapalautumisrahasta 420 999,39 euroa.

Lukuvuodelle 2024–2025 käytettävää rahaa harrastuksiin on 1 100 000 euroa, ministeriön avustus laski 200 000. Kaupungin omarahoitus on 400 000 euroa. Omarahoitus ei riitä paikkaamaan ministeriön avustuksen vähentymistä, näin ollen harrastusryhmien määrä vähenee. Tähän vaikuttaa myös julkisenhankinnan tarjousten yleisen markkinatilanteen mukainen harrastustoimijoiden hintojen nousu.

Lukuvuoden 2023–2024 harrastusryhmien tason saavuttaminen, edellyttäisi kaupungin omarahoitukselle tasoa 550 000 euroa nykyisen 400 000 euron sijasta. Talousarviossa ei ole huomioitu tätä Harrastamisen Suomen mallin kokonaisuutta tässä laajuudessa. Aloitteen esityksen toteuttaminen maksaisi siis

talousarviovuonna 150 000 enemmän, kuin talousarviossa on varauduttu. Mikäli omarahoitussumma säilyy 400 000 eurossa samalla kuin ministeriön avustus on laskenut, tarkoittaa tämä noin 50 ryhmän vähennystä harrastustarjonnassa.

[29.08.2024 Pöydälle](#)

Esittelijä

nuorisoasiainjohtaja
Mikko Vatka

Lisätiedot

Irma Sippola, projektipäällikkö, puhelin: 310 71640
irma.sippola(a)hel.fi

Harrastamisen Suomen mallin turvaaminen

Harrastamisen Suomen mallin tavoitteena on, että jokaisella lapsella ja nuorella olisi ainakin yksi harrastus. Tällä hetkellä helsinkiläisistä 3.-9.-luokkalaisista kuitenkin vain 30 % on toiminnan piirissä. Kysyntää olisi enemmän ja lapsia ja nuoria jää jonoon. Kaikki halukkaat eivät pääse harrastustoimintaan. Tilanne uhkaa heikentyä entisestään hallituksen leikkausten myötä. Jo tänä vuonna valtiolta rahaa tuli 200 000 euroa aiempaa vähemmän ja parhaillaan pohditaan, joudutaanko joitain harrastuksia lopettamaan tai vähentämään. Ensi vuoden osalta valtion rahoitustilanne on oletettavasti vielä huonompi.

Esitänkin, että vuonna 2025 Helsinki turvaa helsinkiläisten lasten ja nuorten harrastustoiminnan vähintään nykytasolla ja pyrkii siihen, että yhä useampi pääsisi harrastuksen piiriin.

Helsingissä 15.05.2024

Hiltunen Titta

Valtuustoryhmän varapuheenjohtaja

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä

(1 + 12 allekirjoitusta)

Miettinen Nina

Kauppila Elina

Nuorteva Johanna

Holopainen Mari

Pasanen Amanda

Grotenfelt Nora

Kivelä Mai

Lindgren Minna

Haglund Mia

Nevanlinna Tuomas

Juva Kati

Castrén Maaret

Valtuutettu Maarit Vierusen ja kahdeksan muun valtuutetun talousarvioaloite toisen lämmitettävän teknonurmikentän rakentamiseksi Vuosaaren

HEL 2024-007935 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että vuoden 2025 talousarviossa varataan määrärahaa toisen lämmitettävän teknonurmikentän rakentamiseen Vuosaaren liikuntapuistoon.

Kaupunginhallitus toteaa kaupunkiympäristö- sekä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakuntien lausuntoihin viitaten, että tällä hetkellä Helsingin kaupunki hallinnoi kahta kiinteää jalkapallohallia Talin ja Myllypuron liikuntapuistoissa sekä kolmea lämmitettävää teknonurmikenttää Töölön Pallokentällä sekä Vuosaaren Kartanon liikuntapuistossa. Seuraavia kenttiä on suunniteltu Pirkkolan liikuntapuistoon ja Itä-Helsinkiin. Helsinkiläiset jalkapalloseurat täydentävät talviharrastusmahdollisuuksia 11:llä ylipainehallilla sekä kuudella lämmitettävällä teknonurmikentällä. Lisäksi uusia seurojen toteuttamia ylipainehalleja on suunnitteilla ainakin Herttoniemeen, Kulosaaren, Laajasaloon, Lauttasaaren ja Vuosaaren.

Noin kolme kuukautta vuodessa lämmitettävät jalkapallotekonurmet ovat talviaikaan energiantensiivisiä liikuntapaikkoja. Lämmitykseen tarvittavan energian määrä vaihtelee ilmanlämpötilan mukaan, mutta kylmällä ilmalla kulutus on viime vuosina ollut 300—400 megawattituntia kuukaudessa. Tämä on tarkoittanut noin 20 000—30 000 euron kuukausikustannuksia.

Merkittävien taloudellisten kustannusten ohella huomionarvoista ovat kenttien lämmityksen ympäristövaikutukset. Lämmitettävien jalkapallotekonurmikenttien rakentaminen heikentää osaltaan Helsingin kaupungin mahdollisuuksia saavuttaa vuoden 2030 hiilineutraalisuustavoitteet.

Kaupunginhallitus toteaa, että vuoden 2025 talousarviossa ei ole varauduttu uuden lämmitettävän teknonurmikentän perustamiseen Vuosaaren liikuntapuistoon.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Ville Vastamäki, investointipäällikkö, puhelin: 310 25902
ville.vastamaki(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kaupunkiympäristölautakunta 10.09.2024 § 447](#)

HEL 2024-007935 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Aloitteessa esitetään lämmitettyä tekonurmikenttää Vuosaaren liikuntapuistoon.

Vuosaaren liikuntapuistossa sijaitsee tällä hetkellä yksi lämmitettävä tekonurmikenttä. Lisäksi Vuosaareen on suunnitteilla urheiluseuran (Viikingit) toimesta talvikaudella palaamiseen sopiva ylipainehalli, jonka toteutumisajankohdasta ei ole tarkkaa tietoa tässä vaiheessa.

Helsingin kaupungin tarjoamia talviharrastusolosuhteita ei kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan mukaan ole tällä hetkellä mahdollista lisätä investointi- ja ylläpitomäärärahojen nykyisellä tasolla.

Vuoden 2025 talousarvioehdotuksessa ei ole varauduttu uuden lämmitettävän tekonurmikentän perustamiseen Vuosaaren liikuntapuistoon.

Lausunto on valmisteltu yhteistyössä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kanssa.

[03.09.2024 Pöydälle](#)

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Elina Inkiläinen, maisema-arkkitehti: 09 310 52971
elina.inkilainen(a)hel.fi

[Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 29.08.2024 § 108](#)

HEL 2024-007935 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta suhtautuu myötämielisesti lämmitettävän jalkapallotekonurmikentän rakentamiseen Itä-Helsinkiin. Kentän tarkan sijainnin määrittely on kuitenkin vielä kesken. Lähitulevaisuudessa toteutettavaksi suunnitellun jalkapalloilun talviharrastusolosuhteen rakentamiseen tulee varautua kaupunkiympäristön toimialan tulevissa investointiohjelmassa.

Tällä hetkellä Helsingin kaupunki hallinnoi kahta (2) kiinteää jalkapallohallia Talin ja Myllypuron liikuntapuistoissa sekä kolmea (3) lämmitettävää tekonurmikenttää Töölön Pallokentällä sekä Vuosaaren Kartanon liikuntapuistossa. Seuraavia kenttiä on suunniteltu Pirkkolan liikuntapuistoon ja Itä-Helsinkiin. Helsingiläiset jalkapalloseurat täydentävät talviharrastusmahdollisuuksia 11:sta ylipainehallilla sekä kuudella (6) lämmitettävällä tekonurmikentällä. Lisäksi uusia ylipainehalleja on suunnitteilla ainakin Herttoniemeen (HerTo), Kulosaaren (KulPs), Laajasaloon (LPS), Lauttasaaren (PPJ) ja Vuosaaren (Viikingit).

Noin kolme kuukautta vuodessa lämmitettävät jalkapallotekonurmet ovat talviaikaan energiantensiivisiä liikuntapaikkoja. Lämmitykseen tarvittavan energian määrä vaihtelee ilmanlämpötilan mukaan, mutta kylmällä ilmalla kulutus on viime vuosina ollut 300—400 megawattituntia (MWH) kuukaudessa. Tämä on tarkoittanut noin 20 000—30 000 euron kuukausikustannuksia.

Merkittävien taloudellisten kustannusten ohella huomionarvoista ovat kenttien lämmityksen ympäristövaikutukset. Lämmitettävien jalkapallotekonurmikenttien rakentaminen heikentää osaltaan Helsingin kaupungin mahdollisuuksia saavuttaa vuoden 2030 hiilineutraaliustavoitteen.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Petteri Huurre, liikuntapaikkapäällikkö, puhelin: 09 310 87791
petteri.huurre(a)hel.fi
Kimmo Isotalo, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 32342
kimmo.isotalo(a)hel.fi

Lämmitettävä tekonurmikenttä Vuosaaren liikuntapuistoon

Vuosaari on Helsingin suurin kaupunginosa, jonka kasvu tulevaisuudessa vain jatkuu. Kasvun myötä myös lasten ja nuorten määrä alueella lisääntyy. Jalkapallon harrastajia Vuosaareissa on jo nyt useita satoja ja harrastajamäärät kasvavat jatkuvasti. Lajin harrastusmahdollisuudet eivät kuitenkaan ole seuranneet perässä harrastajamäärien kanssa.

Merkittävän ongelman lajin harrastajille muodostaa puute kunnollisista talviharjoittelupaikoista. Vuosaareissa sijaitsee tällä hetkellä vain yksi lämmitettävä tekonurmikenttä Vuosaaren liikuntapuistossa. Talvella harjoituksia joudutaan siis järjestämään Vuosaaren ulkopuolella sijaitsevissa jalkapallohal- leissa. Pitkäksi muodostuvat etäisyydet vaikeuttavat treeneihin osallistumista. Pahimmillaan harras- tuksen joutuu jopa lopettamaan kokonaan kun harjoitukseen ei pääse. Vuorot halleissa ovat myös kallii- ta. Jalkapalloilun kustannukset lapsiperheille tulisi pitää mahdollisimman matalina, jotta kustannukset eivät ole se tekijä, jonka vuoksi harrastuksesta täytyy luopua.

Kenttätilan puuttuessa talviharjoituksia järjestetään myös koulujen saleissa. Harjoitusvuoroja koulujen saleissa on kuitenkin vain rajallisesti saatavilla, jolloin harjoitukseen joudutaan ottamaan liian suuria ryhmiä. On selvää, että harjoittelun tehokkuus kärsii merkittävästi ja harjoittelu pienehkössä salissa isolla ryhmällä aiheuttaa myös turvallisuusriskejä ja vaaratilanteita. Olosuhteiltaan pienehkössä kou- lun salissa lajiharjoittelun toteuttamiseen on myös hyvin rajalliset mahdollisuudet.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että kaupunki huomioi edellä mainitut näkökohdat ja paran- taa jalkapalloilevien lasten ja nuorten mahdollisuuksia tehokkaaseen talviharjoitteluun Vuosaaren alu- eella tekemällä investoinnin toiseen lämmitettävään tekonurmikenttään Vuosaaren liikuntapuistossa.

Helsingissä 29.05.2024

Vierunen Maarit

Valtuustoryhmän puheenjohtaja

Kokoomuksen valtuustoryhmä

(1 + 8 allekirjoitusta)

Jalovaara Ville

Hyttinen Nuutti

Saxberg Mirita

Castrén Maaret

Huff Shawn

Nuorteva Johanna

Iskanius Anniina

Hakola Juha

Valtuutettu Sami Muttilaisen ja 17 muun valtuutetun talousarvio-aloite kulttuuricoach toiminnan pilotoimisesta Helsingissä

HEL 2024-007937 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että kaupunki varaa vuoden 2025 talousarvioissa tarvittavat määrärahat kulttuuricoach-pilottia varten neljässä oppilaitoksessa.

Kaupunginhallitus toteaa kulttuuri- ja vapaa-aika- sekä kasvatus- ja koulutus lautakunnan lausuntoihin viitaten, että toimialojen yhteistyö Helsingin kulttuurikasvatuksen ohjausryhmässä, työryhmässä ja erilaisissa toiminnoissa on aktiivista.

Kaupungin kulttuurikasvatussuunnitelman toimenpiteisiin kuuluvat kulttuuripolut muodostavat varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, perusopetuksen ja toisen asteen koulutuksen läpi kulkevan kokonaisuuden. Toisen asteen koulutuksen kulttuuripolku otettiin käyttöön syksyllä 2023. Sen tavoitteena on tarjota opiskelijoille monipuolisia kulttuurikokemuksia, lisätä hyvinvointia taide- ja kulttuurisisältöjen avulla sekä tehdä näkyväksi jo tarjolla oleva kulttuuritarjonta. Stadin ammattiopistossa kulttuuripolkua pilotoitiin kahdessa toimipisteessä lukuvuonna 2023–2024 ja sen kehittämistyö jatkuu toisen asteen koulutuksessa.

Toimialat voivat edistää yhteistyössä aloitteessa esitettyjä tavoitteita olemassa olevia rakenteita ja yhteistyötä kehittämällä. Toimialojen talousarvioesityksissä ei ole esitetty määrärahaa kulttuuricoach-toiminnan pilotointiin toisen asteen oppilaitoksissa.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Riina Kopola, erityissuunnittelija, puhelin: 310 28256
riina.kopola(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kasvatus- ja koulutuslautakunta 10.09.2024 § 234](#)

HEL 2024-007937 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon liitteenä olevasta Sami Muttilaisen talousarvioaloitteesta koskien määrärahan osoittamista kulttuuricoach-toiminnan pilotointiin:

Talousarvioaloitteessa esitetään varattavaksi tarvittavat määrärahat kulttuuricoach-toiminnan pilotointiin neljässä oppilaitoksessa.

Esitystä perustellaan kulttuurin hyvinvointivaikutuksilla sekä liikunta-coach-toiminnan onnistuneilla käytännöillä. Liikuntacoach-toiminta käynnistyi kaupungin toisen asteen oppilaitoksissa vuonna 2022. Toiminta laajeni alkuvuodesta 2023 kattamaan kymmenen suomenkielistä ja kaksi ruotsinkielistä lukiota sekä neljä Stadin ammattiopiston kampusta. Loppuvuodesta 2024 toiminta laajeni kahdella uudella liikunnan ammattilaisella Stadin ammattiopistossa. Syyslukukaudella 2024 työskentelee yhteensä 13 liikunnan ammattilaista. Liikuntacoach-toimintaa on rahoitettu määräaikaikaisella ulkopuolisella hankerahoituksella vuosina 2022–2023. Vuonna 2024 henkilöstökulut on katettu tarveperustaisella rahoituksella sekä lukiokoulutuksen perusrahoituksella.

Kulttuurin ja hyvinvoinnin teemat ovat osa lukion oppimäärää sekä ammatillista koulutusta. Lukion opetussuunnitelman perusteissa 2019 (voimaantulo 1.8.2021) määritellään, että lukion toimintaa ja jokaisen työtä ohjaavat hyvinvoinnin näkökulmat niin arkisissa kohtaamisissa kuin osana opetusta. Yhteisöllisyyttä, turvallista ilmapiiriä ja mielen hyvinvointia edistävät toimintatavat ovat osa jokaista koulupäivää. Helsingin kaupungin lukion opetussuunnitelman paikallisessa tarkennuksessa korostetaan, että Helsingissä hyödynnetään pääkaupunkiseudun taide-, tiede- ja kulttuuriverkostoa osana lukio-opintoja. Ammatillisessa koulutuksessa perustutkintojen yhteisissä tutkinnon osissa YTO (2022) paikallisessa taiteen ja luovan ilmaisun opinnossa opiskelijan tavoitteena on tunnistaa, miten taide ja kulttuuri vaikuttavat hyvinvointiin.

Helsingin kaupungin toisen asteen koulutuksen kulttuuripolku otettiin käyttöön syksyllä 2023. Toisen asteen kulttuuripolun tavoitteena on tarjota opiskelijoille monipuolisia kulttuurikokemuksia sekä lisätä hyvinvointia taide- ja kulttuurisisältöjen avulla sekä tehdä näkyväksi jo tarjolla oleva kulttuuritarjonta. Stadin ammattiopiston osalta kulttuuripolku pilotoitiin kahdessa toimipisteessä lukuvuonna 2023–2024. Kulttuuripolun osalta kehittämistyö jatkuu toisen asteen koulutuksessa. Helsingin kaupungin kulttuuripolut muodostavat varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, perusopetuksen ja toisen asteen koulutuksen läpi kulkevan

kokonaisuuden. Kulttuuripolut ovat yksi Helsingin kaupungin kulttuurikasvatussuunnitelman toimenpiteistä.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala toimii aktiivisesti yhteistyössä kulttuuripalvelukokonaisuuden kanssa Helsingin kulttuurikasvatuksen ohjausryhmän, työryhmän ja erilaisten toimintojen kautta. Koulutus 2030 Helsinki oppii – tulevaisuuden taidot -tavoitteena on tarjota kaikille oppiasteille ja toimintaympäristöihin kulttuuria ja taidetta. Tavoitteena on tukea kaikilla oppiasteilla oppijoita löytämään itselleen mieluisan tavan tehdä ja kokea taidetta ja kulttuuria ja sitä kautta hyötymään kulttuurin ja taiteen hyvinvointivaikutuksista. Helsingin taiteen ja kulttuurin tarjonta on esillä verkkopalvelulla kultus.hel.fi, jota ylläpitää kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kulttuuripalvelukokonaisuus.

Kustannusvaikutukset

Talousarvioaloitteessa esitetään kulttuuricoach-toiminnan pilotointia neljässä oppilaitoksessa määrittelemättä tarkemmin kulttuuricoachin tehtäväkuvaa tai kulttuuricoach-toimintaa. Aloitteessa perustellaan toimintaa hyvillä liikuntacoach-käytänteillä. Käytänteitä sovellettaessa kulttuuricoach-toimintaan kahden kulttuuricoachin katsotaan olevan sopiva määrä neljään pilottioppilaitokseen.

Kahden kulttuuricoachin henkilöstökustannukset ovat arviolta noin 111 600 euroa. Henkilöstökulujen lisäksi toiminnan osalta tulee varautua mahdollisiin muihin toimintakuluihin kuten matkakustannuksiin ja lippu- ja sisäänpääsymaksuihin.

Yhteenveto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta katsoo, että jo olemassa olevia rakenteita, toimintaa ja kulttuuripolkua kehittämällä voidaan edistää opiskelijoille monipuolisia kulttuurikokemuksia, lisätä hyvinvointia taide- ja kulttuurisisältöjen avulla sekä tehdä näkyväksi jo tarjolla oleva kulttuuritarjonta.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2025 ei ole varauduttu aloitteen mukaisiin määrärahatarpeisiin kulttuuricoach-toiminnan pilotoimiseksi. Kasvatus- ja koulutuslautakunta ehdottaa, että kulttuuricoach-toiminnan henkilöstökustannukset resursoitaisiin kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla.

Lautakunta katsoo, että kulttuuricoacheista olisi hyötyä nimenomaan yksilö- ja pienryhmätoimintaa ajatellen, soveltaen samaa käytäntöä kuin liikuntacoacheissa. Kaikki nuoret eivät löydä halustaan huolimatta kulttuuripalveluiden pariin. Toiminnalla olisi myös syrjäytymistä ehkäisevä vaikutus. Toiminta perustuu vapaaehtoisuuteen kouluajan

ulkopuolella nuoria osallistaen, tuoden kulttuurista sisältöä myös koulupäivän taukoihin ja välitunteihin.

Maksullisen kulttuuritoiminnan lisäksi Helsingissä on myös paljon maksutonta matalan kynnyksen kulttuuritarjontaa, sekä museoiden ilmaispäiviä. Myös kulttuuri- ja vapaa-aikatoimialan alueellisia kulttuuritaloja voidaan hyödyntää kulttuuricoach-pilotoinnissa, tuoden niitä samalla tutuksi nuorille ja opiskelijoille. Yhteistyötä kaupallisten toimijoiden kanssa voidaan myös selvittää.

Käsittely

[10.09.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen](#)

Vastaehdotus:

Petra Malin: Lisäys lausunnon loppuun:

Lautakunta katsoo, että kulttuuricoacheista olisi hyötyä nimenomaan yksilö- ja pienryhmätoimintaa ajatellen, soveltaen samaa käytäntöä kuin liikuntacoacheissa. Kaikki nuoret eivät löydä halustaan huolimatta kulttuuripalveluiden pariin. Toiminnalla olisi myös syrjäytymistä ehkäisevä vaikutus. Toiminta perustuu vapaaehtoisuuteen kouluajan ulkopuolella nuoria osallistaen, tuoden kulttuurista sisältöä myös koulupäivän taukoihin ja välitunteihin.

Maksullisen kulttuuritoiminnan lisäksi Helsingissä on myös paljon maksutonta matalan kynnyksen kulttuuritarjontaa, sekä museoiden ilmaispäiviä. Myös kulttuuri- ja vapaa-aikatoimialan alueellisia kulttuuritaloja voidaan hyödyntää kulttuuricoach-pilotoinnissa, tuoden niitä samalla tutuksi nuorille ja opiskelijoille. Yhteistyötä kaupallisten toimijoiden kanssa voidaan myös selvittää.

Kannattaja: Sami Säynevirta

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi yksimielisesti Petra Malinin vastaehdotuksen.

[03.09.2024 Pöydälle](#)

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Melina Lukkarinen, pedagoginen asiantuntija, puhelin: +358931035093
melina.lukkarinen(a)hel.fi

[Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 10.09.2024 § 127](#)

HEL 2024-007937 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Talousarvioaloitteessa esitetään, että Helsinki varaa tarvittavat määrärahat kulttuuricoach-toiminnan pilotointiin neljässä oppilaitoksessa. Esitystä perustellaan kulttuurin hyvinvointivaikutuksilla sekä liikuntacoach-toiminnan onnistuneilla käytännöillä. Liikuntacoachit tukevat opiskelijoiden hyvinvointia matalalla kynnyksellä, vahvistavat yhteisöllisyyttä ja jaksamista. Esityksessä ehdotetaan saman käytännön soveltamista monipuoliseen kulttuuriseen sisältöön, jolla on tunnustettuja hyvinvointivaikutuksia.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että toimialan talousarvioesityksessä ei ole varauduttu kulttuuricoach-toiminnan pilotointiin toisen asteen oppilaitoksissa. Olemassa olevia rakenteita kehittämällä yhteistyössä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa voidaan esitetyjä tavoitteita edistää.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan laskelmien mukaan kulttuuricoach-pilotoinnin henkilöstökustannukset (2 kulttuuricoachia) ovat arviolta 111 600 euroa vuodessa. Tämän lisäksi toiminnan osalta tulee varautua mahdollisiin muihin toimintakuluihin kuten matkakustannuksiin, lippukuluihin ja sisäänpääsymaksuihin. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioesityksessä ei myöskään ole varattu määrärahaa esitettyä tarkoitusta varten.

Lautakunta katsoo, että kulttuuricoacheista olisi hyötyä nimenomaan yksilö- ja pienryhmätoimintaa ajatellen, soveltaen samaa käytäntöä kuin liikuntacoacheissa. Kaikki nuoret eivät löydä halustaan huolimatta kulttuuripalveluiden pariin. Toiminnalla olisi myös syrjäytymistä ehkäisevä vaikutus. Toiminta perustuu vapaaehtoisuuteen kouluajan ulkopuolella nuoria osallistaen, tuoden kulttuurista sisältöä myös koulupäivän taukoihin ja välitunteihin.

Maksullisen kulttuuritoiminnan lisäksi Helsingissä on myös paljon makсутonta matalan kynnyksen kulttuuritarjontaa, sekä museoiden ilmaispäiviä. Myös kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan alueellisia kulttuuritaloja voidaan hyödyntää kulttuuricoach-pilotoinnissa, tuoden niitä samalla tutuksi nuorille ja opiskelijoille. Yhteistyötä kaupallisten toimijoiden kanssa voidaan myös selvittää.

Aloitteessa mainittu liikuntacoach-toiminta käynnistyi kaupungin toisen asteen oppilaitoksissa vuonna 2022. Toiminta laajeni alkuvuodesta 2023 kattamaan kymmenen suomenkielistä ja kaksi ruotsinkielistä

lukiota sekä neljä Stadin ammattiopiston kampusta. Loppuvuodesta 2024 toiminta laajeni kahdella uudella liikuntacoachilla Stadin ammattiopistossa. Syyslukukaudella 2024 työskentelee yhteensä 13 liikuntacoachia. Liikuntacoach-toimintaa on rahoitettu määräaikaisella ulkopuolisella hankerahoituksella vuodesta 2022 lähtien. Stadin ammattiopiston neljän liikuntacoachin henkilöstökulut maksetaan tarveperustaisesta rahoituksesta 1.2.2024 alkaen vuoden 2024 loppuun. Lukio-koulutuksen määrärahoituksella maksetaan liikuntacoach-toiminnan kulut 1.8.2024 alkaen vuoden 2024 loppuun.

Lapsivaikutusten arviointi

Kulttuuricoach-toiminnan avulla voitaisiin osaltaan vaikuttaa nuorten hakeutumiseen taide- ja kulttuuripalveluiden pariin sekä edistää mielekkään harrastus- ja vapaa-ajantoiminnan löytymistä taiteen ja kulttuurin parista. Kulttuuricoach-toiminnalla voisi olla mahdollista tavoittaa erityisesti niitä nuoria, jotka eivät itsenäisesti löydä taiteen ja kulttuurin pariin. Taiteen ja kulttuurin sisällöistä löytyy jokaiselle nuorelle sopivaa toimintaa, kun kulttuuricoach osaa ohjata hänet tällaisen toiminnan pariin. Taide ja kulttuuri tarjoaa esteettömiä ja kieleen sitomattomia mahdollisuuksia toimia ja osallistua ja toiminnan kohdentaminen olisi lähtökohdiltaan joustavampaa kuin kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla. Lisäksi Helsingin hyvinvointisuunnitelmassa todetaan taiteen ja kulttuurin edistävän lasten ja nuorten mielen hyvinvointia ja terveyttä, sosiaalista kanssakäymistä sekä voimavaroja.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala edistää kuitenkin jo nyt aloitteessa esitettyjen tavoitteiden toteutumista. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala toimii aktiivisesti yhteistyössä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa esimerkiksi Helsingin kulttuurikasvatuksen ohjausryhmän, työryhmän kautta. Helsinkiin on myös luotu toisen asteen kulttuuripolku, jonka tavoitteena on tarjota opiskelijoille monipuolisia kulttuurikokemuksia, lisätä hyvinvointia taide- ja kulttuurisisältöjen avulla sekä tehdä näkyväksi kaupungin kulttuuritarjontaa. Helsingin kaupungin kulttuuripolut muodostavat varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, perusopetuksen ja toisen asteen koulutuksen läpi kulkevan kokonaisuuden. Kulttuuripolut ovat yksi Helsingin kaupungin kulttuurikasvatussuunnitelman toimenpiteistä. Helsingin taiteen ja kulttuurin ekosysteemin tarjonta on esillä kasvattajille kohdennetulla verkkopalvelulla kultus.hel.fi, jota ylläpidetään kaupungin kulttuuripalvelukokonaisuudessa.

Käsittely

[10.09.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen](#)

Vastaehdotus:

Titta Hiltunen: Lisätään kappaleen 4 jälkeen:

Lautakunta katsoo, että kulttuuricoacheista olisi hyötyä nimenomaan yksilö- ja pienryhmätoimintaa ajatellen, soveltaen samaa käytäntöä kuin liikuntacoacheissa. Kaikki nuoret eivät löydä halustaan huolimatta kulttuuripalveluiden pariin. Toiminnalla olisi myös syrjäytymistä ehkäisevä vaikutus. Toiminta perustuu vapaaehtoisuuteen kouluajan ulkopuolella nuoria osallistaen, tuoden kulttuurista sisältöä myös koulupäivän taukoihin ja välitunteihin.

Maksullisen kulttuuritoiminnan lisäksi Helsingissä on myös paljon makсутonta matalan kynnyksen kulttuuritarjontaa, sekä museoiden ilmaispäiviä. Myös kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan alueellisia kulttuuritaloja voidaan hyödyntää kulttuuricoach-pilotoinnissa, tuoden niitä samalla tutuksi nuorille ja opiskelijoille. Yhteistyötä kaupallisten toimijoiden kanssa voidaan myös selvittää.

Kannattaja: Hilikka Ahde

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Titta Hiltusen vastaehdotuksen yksimielisesti.

[29.08.2024 Pöydälle](#)

Esittelijä

kulttuurijohtaja
Mari Männistö

Lisätiedot

Veikko Kunnas, kulttuurin edistämisen päällikkö, puhelin: 09 310 37002
veikko.kunnas(a)hel.fi

KULTTUURICOACHEJA HELSINKIIN

Helsinki aloitti liikuntacoach kokeilun neljässä helsinkiläisissä oppilaitoksissa helmikuussa 2022 jonka jälkeen toiminta on laajentunut kolmeentoista oppilaitokseen ja neljään ammattiopiston kampukseen. Liikuntacoachit tukevat opiskelijoiden mielen hyvinvointia matalalla kynnyksellä ja vahvistavat yhteisöllisyyttä. Liikunta auttaa jaksamaan, ja coacheilla on myös aikaa kuunnella nuoria. Nuorten toiveita kuunnellaan ja sisältöä suunnitellaan yhdessä. Tämä tarjoaa mahdollisuuden nuorille tutustua myös eri lajeihin ja liikunnan muotoihin jonka ulkopuolelle he muuten jäisivät.

Kulttuurin hyvinvointivaikutukset on tunnustettu. Taide, kulttuuri ja luovat menetelmät vahvistavat hyvinvointia ja terveyttä monin tavoin. Liikuntacoachin tuomaa toimivaa käytäntöä voitaisiin soveltaa myös monipuoliseen lasten ja nuorten kulttuuriseen sisältöön.

Esitän, että Helsinki varaa tulevassa talousarvioissaan tarvittavat määrärahat kulttuuricoach pilotointia varten neljässä oppilaitoksessa.

Pyydän aloitteeseen vastausta Kasvatuksen -ja koulutuksen, sekä Kulttuuri -ja vapaa-ajantoimialalta.

Helsingissä 29.05.2024

Muttilainen Sami

Jäsen

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä

(1 + 17 allekirjoitusta)

Miettinen Nina

Kauppila Elina

Kolehmainen Laura

Peltokorpi Terhi

Haglund Mia

Vepsä Sinikka

Wallgren Thomas

Ahde Hilikka

Koskela Minja

Pennanen Petrus

Lindgren Minna

Korkkula Vesa

Hagman Oona

Nevanlinna Tuomas

Karhumaa Anna

Alanko-Kahiluoto Outi

Malin Petra

Valtuutettu Juha Hakolan ja kuuden muun valtuutetun talousarvio-aloite kesätyöntekijöiden palkkaamiseksi katujen ja puistojen kunnossapitotöihin

HEL 2024-007939 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että kaupunginvaltuusto varaa määrärahan osoitettuna opiskelijoiden palkkaamiseksi kesätöihin kaupungin katujen ja puistojen kunnossapitotöihin.

Kaupunginhallitus on saanut aloitteeseen lausunnot kaupunkiympäristölautakunnalta ja rakentamispalveluliikelaitos Staralta.

Kaupunkiympäristön toimiala määrittelee palvelusopimuksissaan koulutus- ja pätevyystarpeet katujen ja puistojen kunnossapitotöihin. Kesätyöntekijöiden osalta kunnossapitotyötä voidaan teettää turvallisesti vain liikennealueiden ulkopuolella ja puistojen viheralueilla lähinnä käsi-työvaltaisissa töissä. Esimerkiksi risteysalueiden pusikoiden poisto tulee tehdä vain vakituisen, koulutetun ammattityöntekijän toimesta. Kesätyöntekijöille tarjotaan yleisesti asianmukainen perehdytys puistoalueilla tehtäviin puhtaanapito- ja vihertöihin, jossa ympäristössä he voivat turvallisesti työskennellä.

Nuoria on palkattu kesätöihin yleisten alueiden kunnossapitoon kaupunginhallituksen käyttövaroista Siisti Kesä -hankkeelle osoitetuilla määrärahoilla. Hankkeeseen palkataan kesätyöntekijöiksi 16–20-vuotiaita nuoria sekä 15-vuotiaita peruskoulun suorittaneita nuoria. Siisti kesä -hankkeen tarkoituksena on vähentää puistojen, aukioiden ja kadunvarsien sekä liikunta- ja uimapaikkojen roskaisuutta palkkaamalla kesäksi nuoria kaupunkiympäristön puhtaanapitoon liittyviin tehtäviin. Vuodelle 2024 hankkeeseen myönnettiin yhteensä 920 000 euroa, joka jakautui Staran ja kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan liikuntapalveluiden kesken.

Kaupunkiympäristölautakunta ei ole esittänyt vuoden 2025 talousarvioesityksessään lisämäärärahoja opiskelijoiden kesätyöpaikkoja varten. Kaupunginhallitus päättää talousarvion vahvistamisen jälkeen kaupunginhallituksen käyttövarojen tarkemmasta kohdentamisesta.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641

Y-tunnus
0201256-6

Riina Kopola, erityissuunnittelija, puhelin: 310 28256
riina.kopola(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kaupunkiympäristölautakunta 10.09.2024 § 448](#)

HEL 2024-007939 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Talousarvioaloitteessa esitetään, että kaupunginvaltuusto varaa määrärahan osoitettuna opiskelijoiden palkkaamiseksi kesätöihin kaupungin katujen ja puistojen kunnossapitotöihin.

Nykytilanne

Helsingissä määrärahat nuorten ja opiskelijoiden palkkaamiseksi katujen ja puistojen kunnossapitotöihin on kohdennettu suoraan Staralle. Stara vastaa rahoituksesta, johtaa ja koordinoi toimintaa, rekrytoi kesätyöntekijät sekä huolehtii tehtäviin perehdytyksestä.

Määräraha tilaajaohjaukseen

Kesätyöntekijöiden määrärahan myöntäminen kaupunkiympäristölle mahdollistaisi kesätyöntekijöiden palkkaamisen ja tasapuolisen käytön kaikkien Helsingin kunnossapitourakoiden ja alueiden kesken. Tällä tavoin myös kilpailutetuille alueille voitaisiin palkata kesätyöntekijöitä kaupungin määrärahoilla tuotannollisiin katujen ja puistojen kunnossapitotöihin. Opiskelijoiden laajamittaisempi palkkaaminen koko kaupungin yleisille alueille edellyttää lisärahoitusta.

Kesätyöntekijöiden soveltuvuus kunnossapitotöihin

Liikennöidyssä katuympäristössä kesätyöntekijöiden soveltuvuutta kunnossapitotöihin rajoittaa tiukat turvallisuusvaatimukset ja siihen vaadittava kurssitus ja koulutus. Tämän vuoksi kesätyöntekijöitä ei voida käyttää suuremmin katuympäristössä. Esimerkiksi risteysalueiden puskikoiden poisto tulee tehdä vain vakituisen, koulutetun ammattityöntekijän toimesta. Kesätyöntekijöille voidaan tarjota yleisesti asianmukainen

---

perehdytys puistoalueilla tehtäviin puhtaanapito- ja vihertöihin, jossa ympäristössä he voivat turvallisesti työskennellä.

Yhteenveto

Jotta kaupunki voisi tarjota enemmän kesätyöpaikkoja opiskelijoille ja nuorille kunnossapitotöihin, olisi Staran saaman rahoituksen lisäksi osoitettava määrärahoja myös kaupunkiympäristöön kilpailutettujen alueiden urakoihin ja alueille ohjattavaksi.

[03.09.2024 Pöydälle](#)

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Tarja Myller, projektinjohtaja: 09 310 38538
tarja.myller(a)hel.fi

Kesätyöntekijöiden palkkaaminen katujen ja puistojen kunnossapitotöihin.

Helsingissä on useita tieosuuksia ja paikkoja, joissa suurikokoiset rehevöityneet pensaat ja puut peittävät näkyvyyttä mm. risteysalueilla ja suojateiden edessä. Ongelma on luonnollisesti pahimmillaan kesällä ja alkusyksystä, kun puilla ja pensailla on kasvukausi. Usein näyttää siltä, että ongelma on jätetty sillensä, periaatteella ”aika hoitaa”. Tosiasia se toki onkin, koska harvemmin puskissa on lehtiä loppusyksystä ja talvella.

Nuoret saivat tänä vuonna entistä huonommin kesätyöpaikkoja. Syynä on osaltaan huono taloudellinen tilanne. Näkisin mielelläni, että kaupunki palkkaisi nuoria opiskelijoita kesätöihin kaupungin katujen ja puistojen kunnossapitotöihin.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että kaupunginvaltuusto varaa määrärahan osoitettuna opiskelijoiden palkkaamiseksi kesätöihin kaupungin katujen ja puistojen kunnossapitotöihin.

Helsingissä 29.05.2024

Hakola Juha

Jäsen

Kokoomuksen valtuustoryhmä

(1 + 6 allekirjoitusta)

Karhuvaara Arja

Raatikainen Mika

Castrén Maaret

Rissanen Laura

Saxberg Mirita

Pakarinen Pia

Valtuutettu Sinikka Vepsän ja neljän muun valtuutetun talousarvio-aloite nuorisotyön toiminnan turvaamiseksi Puistolassa

HEL 2024-007946 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että kaupunki huomioi vuoden 2025 talousarviossa nuorisotyön turvaamisen Puistolassa ja etsii toimintaa varten alueella sijaitsevat toimitilat ja varaa siihen riittävästi varoja 50 000 euroon asti.

Kaupunginhallitus toteaa kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausuntoon viitaten, että Puistolan alueen nuorisotyö tiloineen kuuluu koilliseen nuorisotyöyksikköön ja nuorisotyön toiminta Puistolassa on turvattu näin jatkossakin.

Koko koillisen alueen nuorisotyöhön on myönnetty OmaStadi-rahoitusta 600 000 euroa kahdelle seuraavalle vuodelle nuorten toiminnan vahvistamiseksi. Rahoituksen käyttöä suunnitellaan tarkemmin syksyn 2024 kuluessa yhdessä nuorten ja alueen muiden toimijoiden kanssa.

Erlaisia tilaratkaisuja alueen nuorisotyölle on selvitetty. Suunnitelmissa on siirtää Tapulin ja Puistolan alueen nuorisotyö Suuntimopuiston tiloihin sitten, kun ne ovat käytettävissä. Tällä hetkellä tilojen käyttöön saamisen tarkempi aikataulu ei ole vielä tiedossa.

Koillisen nuorisotyöyksikön resursseja suunnitellaan ja käytetään nuorten tarpeet ja asuinalueiden väliset erot huomioiden.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Riina Kopola, erityissuunnittelija, puhelin: 310 28256
riina.kopola(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 10.09.2024 § 131](#)

HEL 2024-007946 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan talousarviossa vuodelle 2025 on huomioitu Puistolán alueen nuorisotyön toiminnan tarpeet. Puistolán alueen nuorisotyö tiloisiin kuuluu koilliseseen nuorisotyöyksikköön ja nuorisotyön toiminta Puistolassa on turvattu näin jatkossakin.

Yhden nuoriso-ohjaajan työpanokseen alueella on varattu 50 000 euroa. Lisäksi koko koillisen alueen nuorisotyöhön on myönnetty OmaStadi-rahoitusta 600 000 euroa kahdelle seuraavalle vuodelle nuorten toiminnan vahvistamiseksi. Rahoituksen käyttöä suunnitellaan tarkemmin syksyn 2024 kuluessa yhdessä nuorten ja alueen muiden toimijoiden kanssa.

Erilaisia tilaratkaisuja alueen nuorisotyölle on selvitetty. Suunnitelmissa on siirtää Tapulin ja Puistolán alueen nuorisotyö Suuntimopuiston tiloihin sitten, kun ne ovat käytettävissä. Tällä hetkellä tilojen käyttöön saamisen tarkempi aikataulu ei ole tiedossa. Hanke on siirtynyt kaupunginkanslian aluerakentamisen yksikköön. Nurkan tiloista ei ole irrotettavissa riittävää tilaa nuorisotyölle, mutta Koillisesta nuorisotyöyksiköstä voidaan jalkauttaa nuorisotyötä kirjaston tiloihin. Puistolánraitin ala-asteen tilojen käyttöön tai henkilöstöön ei ole varattu rahoitusta. Yhden henkilön työpanoksen varaan, johon rahoitus on olemassa, ei voi nuorisotalotoimintaa rakentaa.

Koillisen nuorisotyöyksikön resursseja suunnitellaan ja käytetään nuorten tarpeet ja asuinalueiden väliset erot huomioiden. Puistolaa heikokman sosioekonomisen statuksen alueet vaativat kuitenkin usein enemmän resursseja.

[29.08.2024 Pöydälle](#)

Esittelijä

nuorisoasiainjohtaja
Mikko Vatka

Lisätiedot

Heidi Hällman, pohjoisen nuorisotyön aluepäällikkö, puhelin: 09 310 71608
heidi.hallman(a)hel.fi
Kirsikka Linna, yksikön päällikkö, puhelin: 09 310 71656
kirsikka.linna(a)hel.fi

Nuorisotyö toiminnan turvaaminen Puistolassa

Helsingin NMKY on toteuttanut sovitusti nuorisotyötä Puistolan peruskoulun tiloissa (Koudantie2). Toiminnan kohteena ovat 9-17-vuotiaat lapset ja nuoret Puistolan alueella. Toimintaa on toteutettu yhteistyössä Puistolan peruskoulun, alueen muiden toimijoiden ja vanhempien kanssa. Toiminta on koostunut ohjatusta avoimesta ja ryhmämuotoisesta toiminnasta.

Nuorisotalon toiminta loppuu Puistolan peruskoulussa kesän 2024 aikana. Puistolan Peruskoulu on päätetty purkaa. Koulu muuttaa Suuntimopuiston väistötiloihin 1.1.2025. Uuden koulurakennuksen on arvioitu valmistuvan tammikuussa 2029.

Puistolassa tulee turvata nuorisotyön jatkuminen ja tähän on löydettävä alueella sijaitsevat tilat, joissa toimintaa voidaan toteuttaa.

Puistolanraitin ala-asteen (Puistolan raitti 18) yhteydessä on tällä hetkellä tyhjiillään olevat tilat, joissa on aiemmin toiminut päiväkotit. Puistolanraitin ala-asteen tai Nurkan toimipisteen (Nurkkatie 2) tiloista tulee löytää korvaavat tilat nuorisotyö toiminnalle.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Helsinki huomioi tulevassa talousarviossa nuorisotyön turvaamisen Puistolassa ja etsii toimintaa varten alueella sijaitsevat toimitilat ja varaa siihen riittävästi varoja 50.000 euroon asti.

Helsingissä 29.05.2024

Vepsä Sinikka

Jäsen

Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä

(1 + 4 allekirjoitusta)

Peltokorpi Terhi

Wallgren Thomas

Nevanlinna Tuomas

Muttalainen Sami

Valtuutettu Sinikka Vepsän ja kuuden muun talousarvioaloite Helsingin omien asumispalvelujen lisäämisestä mielenterveys- ja vammaispalvelujen asiakkaille

HEL 2024-007948 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että Helsinki huomioi tulevassa talousarviossa omien asumispalveluiden lisäämisen mielenterveys- ja vammaispalvelun asiakkailleen ja varaa siihen riittävästi varoja kolmeen kymmeneen miljoonaan euroon asti.

Kaupunginhallitus toteaa, että asiaan on saatu sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan sekä vammaisneuvoston lausunnot. Kaupunginhallitus toteaa, että vuoden 2023 alusta sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen rahoitus on muodostunut valtiolta saatavasta yleiskatteellisesta rahoituksesta, asiakasmaksutuloista sekä valtionavustuksista. Kaikki sosiaali- ja terveydenhuollon, pelastustoimen sekä HUS-yhtymän menot on kyettävä rahoittamaan edellä mainitulla rahoituksella. Mielenterveys- ja vammaispalvelujen asumispalveluiden järjestämisessä tehdään tiivistä yhteistyötä sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan ja kaupunkiympäristön toimialan välillä ja asumispaikkoja lisätään hallitusti määrärahojen puitteissa. Oman palvelutuotannon lisäämistä painotetaan erityisesti vammaispalvelujen asumispalvelujen ympärivuorokautisissa palveluissa. Lisäresursseja on kohdennettu kotona asumista tukeviin ja sairaalahoidon tarvetta ehkäiseviin hoito- ja tukikeinoihin.

Mielenterveyskuntoutujille on kotona asumiseen annettavan tuen lisäksi Niemikotisäätiön jälleenvuokrausasuntoja, tuetun asumisen, yhteisöllisen asumisen ja ympärivuorokautisen palveluasumisen paikkoja sekä asumispaikkoja psykiatrian asumiskuntoutuksessa ja mielenterveyskuntoutujien perhehoidossa. Asumispaikkoja lisätään tarpeisiin pohjautuen määrärahojen puitteissa. Tukiasumispalvelujen tarvetta ehkäistään kotona asumista tukeviin hoito- ja tukikeinoihin panostamalla.

Vammaisten asumispalveluun kuuluvat asiakkaan toimintakyvyn kannalta esteetön ja turvallinen asuminen, riittävä apu ja tui sekä palvelut, jotka vamman tai sairauden vuoksi ovat välttämättömiä asiakkaan päivittäisessä suoriutumisessa. Asumispalvelut järjestetään joko asukkaan asuntoon, tukiasuntoon, yhteisöllisen palveluasumisen yksikköön tai ympärivuorokautisen palveluasumisen yksikköön. Asumispalvelujen kehittämisessä painotetaan oman palvelutuotannon lisäämistä erityisesti ympärivuorokautisissa palveluissa.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Riikka Henriksson, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta 10.09.2024 § 189](#)

HEL 2024-007948 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Sinikka Vepsän ja kuuden muun valtuutetun talousarvioaloitteesta seuraavan lausunnon:

”Aloitteessa esitetään, että Helsinki huomioi tulevassa talousarviossa omien asumispalvelujen lisäämisen mielenterveys- ja vammaispalvelujen asiakkailleen ja varaa siihen riittävästi varoja kolmeenkymmeneen miljoonaan euroon asti.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, että Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimiala ja sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala tekevät tiivistä yhteistyötä asumispalveluiden järjestämisessä. Asumispaikkojen kapasiteettia lisätään hallitusti määrärahojen puitteissa. Vammaispalvelujen asumispalvelujen kehittämisessä painotetaan oman palvelutuotannon lisäämistä erityisesti ympärivuorokautisissa palveluissa. Kotona asumista tukevia ja sairaalahoidon tarvetta ehkäiseviä hoito- ja tukikeinoja on kehitetty ja niihin on kohdennettu lisäresursseja.

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu ja rahoitus

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen palvelujen järjestämisvastuu siirtyi kunnilta hyvinvointialueille vuoden 2023 alusta lukien. Helsingin kaupungilla säilyi edelleen sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisvastuu, mutta kunta-Helsinki ei enää rahoita sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen palveluja. Näiden

palvelujen rahoitus muodostuu valtiolta saatavasta yleiskatteellisesta rahoituksesta, ja lisäksi toimiala saa tuloja asiakasmaksutuloista ja valtionkorvauksista.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, että kaikki sosiaali- ja terveydenhuollon, mukaan lukien HUS-yhtymän, sekä pelastustoimen menot ja kustannuksia kasvattavat muutokset on kyettävä rahoittamaan edellä mainituilla valtionrahoituksella ja tulorahoituksella.

Mielenterveysasiakkaiden asumispalvelut

Tällä hetkellä Helsingin kaupungilla on mielenterveyskuntoutujille kotona asumiseen annettavan tuen lisäksi Niemikotisäätiön jälleenvuokrausasuntoja sekä tuetun asumisen, yhteisöllisen asumisen ja ympärivuorokautisen palveluasumisen paikkoja. Tämän lisäksi asumispaikkoja on psykiatrian asumiskuntoutuksessa ja mielenterveyskuntoutujien perhehoidossa. Mielenterveysasiakkaiden asumispalveluihin (oma toiminta ja ostopalvelut) on budjetoitu noin 38,1 miljoonaa euroa vuodelle 2024. Vuonna 2021 tehdyssä tuotantotapa-analyysissä ostopalvelujen osuus oli noin 66 prosenttia, oman tuotannon noin 22 prosenttia ja Niemikotisäätiön noin 12 prosenttia. Niemikotisäätiö kuuluu Helsingin kaupunkikonserniin. Neljä suurinta palveluntuottajaa kattavat noin 78 prosenttia ostopalvelujen kustannuksista.

Osa Auroran sairaala-alueella sijaitsevasta asumispaikkojen kapasiteetista on suunniteltu siirrettävän korvaaviin tiloihin Käpylään, jolloin paikkamäärää lisätään 24 paikalla. Asumispaikkojen kapasiteettia lisätään hallitusti määrärahojen puitteissa.

Palveluja tarjotaan tarpeen mukaan myös mielenterveyskuntoutujan kotiin. Kotiin vietävillä palveluilla ehkäistään ja lyhennetään sairaalahoidon tarvetta sekä vähennetään muun tukiasumispalvelun tarvetta. Kotona asumista tukeviin ja sairaalahoidon tarvetta ehkäiseviin hoito- ja tukikeinoihin on kohdennettu resursseja.

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimiala ja sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala tekevät tiivistä yhteistyötä asumispalvelujen järjestämisessä. Mielenterveysasiakkaiden asumispalveluketjua kehitetään vahvistamalla kuntouttavaa työtettä tuetussa asumisessa, laajentamalla kotiin vietäviä palveluja sekä lisäämällä etäpalveluja ja digitaalisia palveluja. Tavoitteena on edistää kotona pärjäämistä sekä ehkäistä sairaalahoidon ja tukiasumispalvelujen tarvetta. Kustannuksia hallitaan porrastamalla eri asumismuotoja ja laajentamalla kotiin vietäviä palveluja.

Vammaispalvelun asiakkaiden asumispalvelut

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

Vammaispalveluissa asumispalvelua järjestetään vammaisille, kehitysvammaisille ja autismikirjon henkilöille. Vammaisten henkilöiden asumispalveluun kuuluvat asiakkaan toimintakyvyn kannalta esteetön ja turvallinen asuminen, riittävä apu ja tuki sekä ne palvelut, jotka ovat vamman tai sairauden vuoksi välttämättömiä asiakkaan päivittäisessä suoriutumisessa. Asiakkaan asumispalvelut järjestetään joko hänen omaan asuntoonsa, tukiasuntoon, yhteisöllisen palveluasumisen yksikköön tai ympärivuorokautisen palveluasumisen yksikköön. Lasten ja nuorten asumispalvelut järjestetään aina ympärivuorokautisen palveluasumisen yksikössä.

Vammaispalvelujen kotiin annettavia palveluja ovat omaishoidon tuki, henkilökohtainen apu ja sosiaaliohjaus itsenäisesti asuville asiakkaille. Muita arkea tukevia palveluja ovat muun muassa asunnon muutostyöt ja kuljetuspalvelut.

Vammaispalvelujen asiakkaiden asumispalveluihin (oma toiminta ja ostopalvelut) on budjetoitu noin 110,2 miljoonaa euroa vuodelle 2024. Vuonna 2022 tehdyssä tuotantotapa-analyysissä tehostetussa palveluasumisessa oman toiminnan osuus oli 42 prosenttia ja ostopalvelujen 58 prosenttia. Vammaispalvelulain mukaisessa palveluasumisessa oman toiminnan osuus oli 25 prosenttia ja ostopalvelujen 75 prosenttia. Vammaispalvelujen asumispalvelujen kehittämisessä painotetaan oman palvelutuotannon lisäämistä erityisesti ympärivuorokautisissa palveluissa.

Vammaispalveluihin on kuluvana vuonna avattu kolme ympärivuorokautisen asumisen yksikköä, joissa on yhteensä noin 60 asiakaspaikkaa. Suunnitteilla ja valmisteilla on kaksi yhteisöllisen asumisen yksikköä ja yksi vaativan tuen asumisyksikkö, joissa tulee olemaan yhteensä noin 50 paikkaa. Lisäksi kaupunginhallitus on myöntänyt vammaispalvelujen asumispalvelua varten seitsemän tonttia. Osa uudiskohteista ei tuota lisäpaikkoja, koska niillä korvataan toimimatonta asuntokantaa, joka ei enää vastaa asiakaskunnan tarpeisiin.

Kaikki erityisasuminen rahoitetaan Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen (Ara) rahoituksella. Ara-rahoitukseen on tulossa leikkauksia vuosille 2025–2027, mutta hallituksen päätöksen mukaisesti vammaisten asumiseen liittyvien investointikohteiden avustukset pyritään turvaamaan. Tarkemmista summista ei tässä vaiheessa ole tietoa, mutta summien pieneneminen on mahdollista. Tilahankkeissa tulee huomioida myös henkilöstön saatavuus ja panostaminen henkilöstön veto- ja pitovoimaa parantaviin tekijöihin sekä tietoturvalliseen työskentelyyn.

Vammaispalveluissa tarkastellaan jatkuvasti tilojen soveltuvuutta asiakaskuntaan nähden huomioiden myös kehitysvamma-alan asumisen neuvottelukunnan laatimat asumisen laatukriteerit.

Vaikutusten arviointi

Mielenterveys- ja vammaispalvelun asiakkaiden hyvä asuminen ja yksilöllisesti järjestetyt tukipalvelut ovat perusedellytys toimintakyvyn edistämiseksi ja ylläpitämiseksi sekä elämänhallinnan ja osallisuuden lisäämiselle.”

[03.09.2024 Pöydälle](#)

Esittelijä

vs. sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Leena Turpeinen

Lisätiedot

Mikko Tamminen, asumis-, kriisi- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 09 310 58655
mikko.tamminen(a)hel.fi
Jonna Weckström, vs. vammaispalvelujen johtaja, puhelin: 09 310 43149
jonna.weckstrom(a)hel.fi

[Keskushallinto Kaupunginkanslia Talous- ja suunnitteluosasto 4.9.2024](#)

HEL 2024-007948 T 00 00 03

Vammaisneuvosto pitää tärkeänä, että kaupungin omia asumispalveluja lisätään ja kehitetään pitkäjänteisesti ja asiakkaiden ääntä kuunnellen. Asiakkaat on otettava mukaan asumispalvelujen suunnitteluun jo varhaisessa vaiheessa.

Asiakkaiden riittävän osallisuuden vahvistuminen on tärkeää, sillä kyse on heidän tulevasta kodistaan. Kyse on erittäin haavoittuvassa asemassa olevasta palvelujen käyttäjäryhmästä. Heille on tarjottava turvallinen ja asumisen jatkuvuutta edistävä asumisympäristö, joka on myös mahdollisimman kodinomainen. Asumisen jatkuvuus ja turvallisuus edistävät myös asiakkaiden toimintakykyä.

Kaupungin omassa asumispalvelujen tuotannossa kustannusten hallinta pysyy oman päätöksenteon piirissä. Tällä hetkellä vammais- ja mielenterveyspalveluja paisuttaa erityisesti ostopalvelujen käyttäminen. Vammais- ja mielenterveyspalvelujen rahoituksen erittäin isot ylityspaineet vaativat poliittisia päätöksiä, siitä miten vammais- ja mielenterveyspalveluja tuotetaan jatkossa.

Kaupungin vammais- ja mielenterveyspalvelujen tuottamiseen yhteydessä on syytä huomioida henkilöstön työssä jaksaminen sekä ammattitaitoisten työntekijöiden saatavuuden turvaaminen. Työn mielekkyyttä ja kaupungin mainetta turvallisenä työnantajana ei ole tällä hetkellä riittävästi huomioitu. Iso uhka henkilöstön jaksamisen näkökulmasta on myös hoitajamitoitus, jota ei valtakunnallisella tasolla ole vielä saatu ratkaistua.

Vammais- ja mielenterveyspalvelujen kokonaisuutta arvioitaessa on tarpeen huomioida jo olemassa olevien asumispalveluihin soveltuvien kiinteistöjen hyödyntäminen.

Lisätiedot

Päivi Kurikka, Vammaisneuvoston sihteeri, puhelin
paivi.kurikka(a)hel.fi

Helsingin omien asumispalveluiden lisääminen mielenterveys- ja vammaispalvelun asiakkaille

Helsingin tulee lisätä omien asumispalveluiden tuottamista mielenterveys- ja vammaispalvelun asiakkailleen. Vammaispalvelujen kustannukset ovat kasvaneet viimeisen kahdeksan vuoden aikana reippaasti. Kasvun taustalla on valtakunnallinen vammaisten laitosasumisen purku ja palvelutarpeiden kasvu. Vammaispalvelujen budjetti on esimerkiksi vuosittain ylittynyt erityisesti asiakaspalvelujen ostojen osalta. Merkittävin osa ostettujen palvelujen kustannuksista sekä vammais- että mielenterveysasiakkaille tulee juuri asumispalvelujen ostoista. Ostopalvelupaikkoja molemmille asiakasryhmille on lukuisia. Mielenterveysasiakkaille niitä on 740.

Asiakkaan näkökulmasta voidaan pysyvyyteen vaikuttaa parhaiten omana tuotantona. Omana tuotantona palvelut ovat kustannustehokkaita ja lisäksi paremmin hallittavissa. Kaupungin oman selvityksen mukaan vuosina 2018- 2020 kustannuskehitys omassa tuotannossa oli +2,3 % ja ostopalveluissa +9,9 %.

Asumispalveluiden tehtävänä on tarjota asiakkaille heidän tarpeensa mukaisia palveluja turvallisessa ympäristössä. Molempien asiakasryhmien tulee saada palveluja, joiden avulla he voivat elää oman näköistään elämää ja toimia aktiivisina osallistujina osana yhteiskuntaa toimintakykynsä ja halunsa mukaisesti. Kaupungin omista asukaspalveluissa vammaisten- ja mielenterveysasiakkaiden asumisen on turvatumppaa. Vaikka neljän vuoden välein tapahtuvan kilpailutuksen päätösten myötä nykyisten asiakkaiden ei tarvitse vaihtaa asumispalveluyksikköä niin yksityinen asumispalvelun tuottaja saattaa erinäisistä syistä lopettaa toimintansa ja purkaa voimassa olevan sopimuksen.

Kaupungin omana asuntotuotantona ja asumispalveluina tuotetut palvelut ovat kustannustehokkaampia ja omana tuotantona ne turvaavat paremmin jo ennestään heikommassa asemassa olevien asiakkaiden asumisympäristön turvallisuuden ja pysyvyyden asiakkaiden tarpeiden mukaisesti. Helsingissä on useita tyhjillään olevia kiinteistöjä, joita voitaisiin hyödyntää vammais- ja mielenterveysasiakkaiden asumispalveluiden lisäämisessä. HUS:n omistama Lastenlinnan sairaala olisi remontoituna ihanteellinen asumisympäristö molemmille asiakasryhmille unohtamatta kaupungin omistamaa Lapinlahden sairaalaa.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Helsinki huomioi tulevassa talousarviossa omien asumispalveluiden lisäämisen mielenterveys- ja vammaispalvelun asiakkailleen ja varaa siihen riittävästi varoja kolmeenymmeneen miljoonaan euroon asti.

Helsingissä 29.05.2024

Vepsä Sinikka

Jäsen

Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä

(1 + 6 allekirjoitusta)

Helsingin kaupunginvaltuusto

Aloite 29.05.2024

Talousarvioaloite

Helal Fardoos

Nuorteva Johanna

Ahde Hilikka

Arajärvi Pentti

Wallgren Thomas

Muttalainen Sami

Valtuutettu Mirita Saxbergin ja 12 muun talousarvioaloite mielenterveyden ensiapupisteistä nuorille

HEL 2024-007955 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että Helsinki perustaa terveysasemille nuorille suunnattuja päivystäviä mielenterveyden vastaanottopisteitä, joihin voi hakeutua heti ilman lähetettä ja matalalla kynnyksellä. Lisäksi, jos mielenterveyden ensiapuun hakeutuvaa nuorta ei voida hoitaa kaupungin ensiapupisteellä, järjestetään potilaalle mahdollisuus päästä psykiatrisen hoitajan tai terapeutin vastaanotolle ostopalveluna tai palvelusetelin avulla.

Kaupunginhallitus toteaa sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan lausuntoon viitaten, että vuoden 2023 alusta sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen rahoitus on muodostunut valtiolta saatavasta yleiskatteellisesta rahoituksesta, asiakasmaksutuloista sekä valtionavustuksista. Kaikki sosiaali- ja terveydenhuollon, pelastustoimen sekä HUS-yhtymän menot on kyettävä rahoittamaan edellä mainitulla rahoituksella. Helsingissä on esimerkiksi kehitetty matalan kynnyksen mielenterveyspalveluja, täydennetty lakisääteisiä terveydenhoitajien palveluja opiskeluterveydenhuollossa mielenterveys- ja päihdesairaanhoidajan palveluilla sekä kehitetty terapiat etulinjaan -toimintamallia. Tämä kehittämistyö on parantanut lasten ja nuorten mahdollisuutta saada joustavasti tarpeisiinsa soveltuvaa tukea ja vahvistanut palveluiden asiakaslähtöisyyttä.

Matalan kynnyksen mielenterveyspalvelupisteet (Miepit) palvelevat 13 vuotta täyttäneitä nuoria ja aikuisia ilman lähetettä. Lyhytpsykoterapiaa järjestetään palvelustelillä lähetteen saaneille 13 vuotta täyttäneille, joiden oirekuva edellyttää erityistä asiantuntemusta tai jotka eivät ole saaneet omien palvelujen interventiolla riittävää vastetta. Nuorisواسemalla hoidetaan lähetteen saaneita 13–23-vuotiaita asiakkaita, joiden mielenterveyden ongelma ei helpotu tai väisty perustasolla, mutta ongelman vaikea-asteisuus ei täytä HUS nuorisopsykiatrian pääsykriteerejä. Miepeissä, lyhytterapiayksiköissä ja nuorisواسemalla hoidettiin vuoden 2023 aikana 13–23-vuotiaita asiakkaita 1 871. Terveysasemilla hoidon tarpeen arviointi tehdään nuorille kiireellisissä tilanteissa saman päivän aikana. Matalan kynnyksen mielenterveyspalveluissa hoito alkaa viimeistään kahden viikon kuluttua hoidon tarpeen arvioinnista. Lähetekäytännön yksiköissä arvio on mahdollista saada saman arkipäivän aikana.

Palvelujen kehittämistyötä jatketaan, jotta tuen antaminen mahdollisimman varhaisessa vaiheessa on entistä parempaa.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Riikka Henriksson, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta 03.09.2024 § 176](#)

HEL 2024-007955 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Mirita Saxbergin ja 12 muun valtuutetun nuorten talousarvioaloitteesta seuraavan lausunnon:

"Aloitteessa esitetään, että Helsinki perustaa terveysasemille nuorille suunnattuja päivystäviä mielenterveyden vastaanottopisteitä, joihin voi hakeutua heti ilman lähetettä ja matalalla kynnyksellä. Jos mielenterveyden ensiapuun hakeutuvaa nuorta ei voitaisi hoitaa kaupungin ensiapupisteellä, järjestettäisiin hänelle mahdollisuus päästä psykiatrisen hoitajan tai terapeutin vastaanotolle ostopalveluna tai palvelusetelin avulla.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, että lasten ja nuorten psykososiaalisia interventioita tulee olla laajasti saatavilla siellä, missä lapsia, nuoria ja heidän perheitään tavataan. Tällöin lapset ja nuoret voivat saada joustavasti heidän tarpeisiinsa soveltuvaa tukea, mikä vahvistaa palveluiden asiakaslähtöisyyttä. Hoito ja palvelut on järjestetty sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalla integroidusti ja asiakkaan hoito on porrastettu. Tällä hetkellä perustasolla ja erikoissairaanhoidossa erilaiset lasten ja nuorten psykososiaaliset interventiot ovat osa normaalitoimintaa. Lautakunta pitää kannatettavana pyrkimystä tuen antamiseen mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu ja rahoitus

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen palvelujen järjestämisvastuu siirtyi kunnilta hyvinvointialueille vuoden 2023 alusta lukien. Helsingin kaupungilla säilyi edelleen sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisvastuu, mutta kunta-Helsinki ei enää rahoita sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen palveluja. Näiden palvelujen rahoitus muodostuu valtiolta saatavasta yleiskatteellisesta rahoituksesta, ja lisäksi toimiala saa tuloja asiakasmaksutuloista ja valtionkorvauksista.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, että kaikki sosiaali- ja terveydenhuollon, mukaan lukien HUS-yhtymän, sekä pelastustoimen menot ja kustannuksia kasvattavat muutokset on kyettävä rahoittamaan edellä mainituilla valtionrahoituksella ja tulorahoituksella.

Nuorten mielenterveyspalvelut

Helsingissä on neljä matalan kynnyksen mielenterveyspalvelupistettä (Mieppi) ja oma lyhytterapiayksikkö. Nämä palvelevat 13 vuotta täyttäneitä nuoria ja aikuisia. Lyhytpsykoterapiaa järjestetään palvelusetelillä. Nuorisoasema on tarkoitettu 13–23-vuotiaille nuorille, joiden mielenterveyden ongelma ei helpotu tai väisty perustason menetelmien avulla ja joiden ongelma ei ole niin vaikea-asteinen, että nuori täyttäisi HUS Nuorisopsykiatrian pääsykriteerit. Vuonna 2023 HUS nuorisopsykiatrian avohoidossa hoidettiin 2255 ja sairaalassa 290 nuorta. Helsingin kaupungin matalan kynnyksen mielenterveyspalvelupisteissä, lyhytterapiayksikössä ja nuorisoasemalla hoidettiin vastaavana aikana 1871 nuorta (13–23-vuotiaiden ikäryhmässä). Nuorisoasema aloitti toimintansa 1.9.2023.

Helsingissä on täydennetty lakisääteisiä terveydenhoitajien palveluja opiskeluterveydenhuollossa. Toisella asteella on 10 mielenterveys- ja päihdesairaanhoidajan palvelut 16 vuotta täyttäneille opiskelijoille.

Terveysasemilla nuorelle tehdään kiireellisissä tilanteissa hoidon tarpeen arviointi saman päivän aikana. Opiskeluhuollon palveluihin ei tarvitse lähetettä. Matalan kynnyksen mielenterveyspalvelupisteisiin ei tarvitse lähetettä, vaan sinne hakeudutaan sähköisen asioinnin tai yhteydenottolomakkeen kautta, ottamalla yhteyttä puhelimitse tai saapumalla Mieppiin walk in -palvelun aikana. Nuorisoasemalle ja lyhytterapiayksikköön tarvitaan lähete. 13 vuotta täyttäneille tarjotaan lyhytpsykoterapiapalveluseteliä silloin, kun omissa palveluissa tuotetuilla interventioidilla ei ole saatu riittävää vastetta tai oirekuva edellyttää erityistä asiantuntemusta.

Matalan kynnyksen mielenterveyspalvelupisteissä hoito alkaa viimeistään kahden viikon sisällä hoidon tarpeen arvioinnista, pääsääntöisesti kahdeksan vuorokauden sisällä. Niissä yksiköissä, joissa on lähetekäytäntö, saadaan tieto lähetteen käsittelystä reaaliajassa, toisin sanoen yhteys ja arvio on mahdollista saada saman arkipäivän aikana.

Terapiat etulinjaan -toimintamallissa on parannettu perustason mielenterveyspalveluiden saatavuutta ja eri toimijoiden välisiä yhteistyömahdollisuuksia. Nuorten psykososiaalisten interventioiden käyttöönotto alkoi vuonna 2020. Esimerkiksi opiskeluhuollon terveydenhoitajien ja kuraattoreiden mielenterveysosaamista on vahvistettu kouluttamalla heitä erilaisiin perustason menetelmäohjauksiin, kuten IPC ja nuorten ohjattu omahoito.

Kansallista koordinoitua jatketaan edelleen muun muassa digitaalisten ratkaisujen kehittämisessä ja käyttöönotossa.

Vaikutusten arviointi

Lasten ja nuorten mielenterveyttä edistetään yksilö- ja yhteisötasolla, mutta ennen kaikkea myös yhteiskunnan ja rakenteiden tasolla torjumalla esimerkiksi eriarvoisuutta yhteiskunnassa. Mielenterveysongelmien ehkäisy ja hoito auttaa lapsia ja nuoria integroitumaan yhteiskuntaan ja kasvamaan sen täysivaltaisiksi jäseniksi, mikä puolestaan vähentää yhteiskunnan kustannuksia. Lapsen ja nuoren psykososiaalinen hoito ja palvelu on suunniteltava ja toteutettava yksilöllisesti ja oikea-aikaisesti huomioiden lapsen ja nuoren tarpeet, elämäntilanne, vaikuttavaksi osoitetut hoitomuodot ja muut tukitoimet. Yli 18-vuotiaille on saatavilla myös työikäisten palvelut. Tuki, hoito ja palvelu on turvattava riittävän pitkälle aikuisuuteen saakka. Painopiste on oltava ennaltaehkäisevissä palveluissa.”

Esittelijä

sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Mia Tuokko, psykiatrian johtajapsykiatri, puhelin: 09 310 20907
mia.tuokko(a)hel.fi

Mielenterveyden ensiapupisteet nuorille

Nuorten mielenterveyspalveluiden tarve on kasvanut voimakkaasti. Palvelutarjonta ei useinkaan vastaa nuorten tarpeita. Nuorilla on puutteelliset mahdollisuudet päästä oikea-aikaisen ja matalan kynnyksen avun piiriin. (Lähde: HUS). Helsinkiläisessä lukiossa tapahtui tänä vuonna itsemurha, joka olisi todennäköisesti ollut ehkäistävissä oikea-aikaisella avunsaannilla.

Useissa oppilaitoksessa ei ole käytännössä mahdollisuutta päästä kuraattorille tai koulupsykologille, eivätkä lakisääteiset hoitotakuuajat nykyisellään toteudu. Pelkästään ensikontaktin saaminen psykiatriseen sairaanhoitajaan sekä hoidon tarpeen arviointiin pääsy voi kestää jopa puolen vuoden ajan. Sotepe-uudistus ja koronapandemia on pahentanut tilannetta entisestään.

Mielenterveyshäiriöistä useat ilmaantuvat ensimmäistä kertaa nuoruusiässä. Tutkimusten mukaan jopa 30% nuorista kärsii jostain mielenterveyden häiriöstä. 12-17 -vuotiaiden nuorten psykiatristen sekä neurokognitiivisten häiriöiden diagnoosien määrä erikoissairaanhoidossa on lisääntynyt 50 prosentilla. Lisäksi nuorisopsykiatristen lähetteen määrä on ollut jatkuvassa kasvussa viimeisten vuosien ajan. (Lähteet: Teva, Duodecim, THL)

Nuoret tarvitsevat apua mm. masennukseen, psykoottisiin häiriöihin, ahdistuneisuuteen, päihteiden käyttöön liittyviin mielenterveysongelmiin ja itsemurhien ehkäisyyn.

Ehdotan, että Helsinki perustaa terveysasemille nuorille suunnattuja päivystäviä mielenterveyden vastaanottopisteitä, joihin voi hakeutua heti ilman lähetettä ja matalalla kynnyksellä.

Jos mielenterveyden ensiapuun hakeutuvaa nuorta ei voida hoitaa kaupungin ensiapupisteellä, järjestetään potilaalle mahdollisuus päästä psykiatrisen hoitajan tai terapeutin vastaanotolle ostopalveluna tai palvelusetelin avulla.

Helsingissä 29.05.2024

Saxberg Mirita

Jäsen

Kokoomuksen valtuustoryhmä

(1 + 12 allekirjoitusta)

Asko-Seljavaara Sirpa

Hyttinen Nuutti

Dufva Veli-Pekka

Ahmed Mahad

Penttinen Katri

Ahde Hilikka

Pennanen Petrus

Said Ahmed Suldaan

Alametsä Alviina

Houtsonen Martina

Alanko-Kahiluoto Outi

Leppäkoski Alisa

Valtuutettu Anniina Iskaniuksen ja 13 muun valtuutetun talousarvio-aloite uimahallin rakentamisesta Kaakkois-Helsinkiin

HEL 2024-007959 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että vuoden 2025 talousarviossa varataan määrärahaa Kaakkois-Helsingin alueelle sijoittuvan uimahallin rakentamisen valmisteluun.

Kaupunginhallitus toteaa kaupunkiympäristö- sekä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakuntien lausuntoihin viitaten, että Helsingin kaupungin seuraavan uimahallin on tarkoitus valmistua Jätkäsaareen vuoteen 2029 mennessä. Uudisrakennushankkeen ohella kaupungissa on käynnissä Yrjönkadun uimahallin perusparannushanke, jota seuraavat Itäkeskuksen uimahallin perusparantaminen vuonna 2027 sekä Pirkkolan uimahallin, Uimastadionin ja Kumpulan maauimalan perusparannushankkeet 2030-luvun alkupuolella.

Kaupungin uimahallien ohella Helsingin sisäuintiolosuhteita hallinovat myös kaupunkikonserniyhtiöt. Näihin kuuluva Urheiluhallit Oy on laajentamassa Malmin uimahallia vuoden 2027 valmistuvassa hankkeessa, jonka kustannusarvio on noin 32 500 000 euroa. Vastaavasti Mäkelänrinteen Uintikeskus Oy:n suunnitteleman laajennushankkeen kustannusarvio on 25 000 000 euroa. Lisäksi konserniyhtiön osalta lähivuosina tulevat ajankohtaiseksi Siltämäen uimahallin korvaavan uudisrakennuksen sekä Kontulan uimahallin perusparannushankkeen toteuttaminen.

Yhteensä Helsingin kaupungin ja sen tukemien konserniyhtiöiden uintiolosuhteiden investointitarpeeksi on seuraavalla 10 vuodelle arvioitu noin 300 000 000 euroa. Kaakkois-Helsinkiin toteuttavan uimahallin investointitarpeen voidaan arvioida olevan vähintään 40–50 miljoonaa euroa.

Kaupunginhallitus toteaa, että vuoden 2025 talousarviossa ei ole varauduttu uuden Kaakkois-Helsinkiin sijoittuvan uimahallin rakentamiseen.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Ville Vastamäki, investointipäällikkö, puhelin: 310 25902

ville.vastamaki(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kaupunkiympäristölautakunta 10.09.2024 § 444](#)

HEL 2024-007959 T 00 00 03

Lausunto

Valtuutettu Anniina Iskanius ja 13 muuta valtuutettua ovat tehneet 29.5.2024 talousarvioaloitteen, jossa ehdotetaan uimahallia Kaakkois-Helsinkiin.

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristölautakunta totesi, että Helsingin kaupungilla on omistuksessaan neljä uimahallia, jotka sijaitsevat Itäkeskuksessa, Jakomäessä, Pirkkolassa ja Yrjönkadulla.

Lisäksi kaupunki on osakkaana Mäkelänrinteen Uintikeskus Oy:ssä, Urheiluhallit Oy:ssä ja Vuosaaren Urheilutalo Oy:ssä. Näiden yhtiöiden kautta kaupunki on osakkaana Kallion, Kontulan, Malmin, Mäkelänrinteen, Pasilan, Siltamäen, Töölön ja Vuosaaren uimahalleissa.

Uimahallitoiminnasta vastaa Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala. Kaupungin kokonaan omistamien uimahallien rakennuksista vastaa kaupunkiympäristön toimialan rakennukset ja yleiset alueet palvelukokonaisuuden Tilat-palvelut.

Tilat-palvelun tilaomaisuusyksikkö vastaa kaupungin talonrakentamishojelman kokoamisesta. Tilahankkeiden käsittelyohjeen mukaisesti kaupunkiympäristötoimialan Rakennukset ja yleiset alueet palvelukokonaisuuden Tilat-palvelu kokoaa toimialoilta esitykset uusista tilamuutos-tarpeista. Toimialojen tulee esittää uudet toteutettavaksi esitettävät hankkeet yksilöidysti.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala ei ole sisällyttänyt Kaakkois-Helsinkiin rakennettavaa uimahallihanketta esitykseensä toteutettavista hankkeista seuraavaa investointiehdotusta varten eikä uimahallin rakentamista ole tämän vuoksi sisällytetty 2025-2034 talonrakennushankkeiden rakentamishjelma-ehdotukseen.

Uudessa talonrakentamishjelmassa 2025-2034 on mukana Yrjönkadun uimahallin peruskorjaus vuosina 2024-2025, Itäkeskuksen uimahallin peruskorjaus vuosina 2027-2029 ja Pirkkolan uimahallin peruskorjaus 2032-2034. Myös Jätkäsaaren tulevan Bunkkerin monitoimitalon uudisrakennukseen on suunniteltu uimahallia. Uudisrakennuksen arvioitu valmistumisaika on vuonna 2028.

Itäkeskuksen uimahallin peruskorjauksen aikana Itä- ja Kaakkois-Helsingissä toimivat Kontulan, Malmin, Siltämäen ja Vuosaaren uimahallit.

Kaakkois-Helsinkiin on kaavoituksen näkökulmasta mahdollisuus suunnitella uimahallille tonttia joko Laajasaloon tai Herttoniemeen.

Asemakaavoituspalvelu on kevyesti tarkastellut mahdollisia sijainteja uimahallille. Kaakkois-Helsingissä uimahallipalvelujen saavutettavuuden kannalta hyviä sijainteja olisivat Laajasalon liikuntapuiston alue Holmanmoisionpolun varressa tai Herttoniemen rannan liikuntapuisto tai Herttoniemen yritysalueen eteläosa. Laajasalon liikuntapuiston alue on Kruunusillat pikaraitiotien käyttöönoton jälkeen helposti saavutettavissa myös muille kuin Kaakkois-Helsingin asukkaille.

Uimahallin sijoittaminen Laajasaloon tarkoittaisi alueen liikuntapalvelujen uudelleen järjestämistä, ehkä laajojen pelikenttien vähenemistä tai hybridirakentamista, jossa liikuntatiloja olisi useammassa kerroksessa. Herttoniemenrannan liikuntapuiston alueella uimahallin sijoittaminen tarkoittaisi myös joko jostain palveluista luopumista tai hybridirakentamista. Herttoniemen yritysalueen yritystontit ovat pääosin kaupungin maalla ja osa vuokrasopimuksista päättymässä 2020-luvulla.

Kaupunkiympäristölautakunta katsoi, että Laajasalon urheilupuiston ja palvelukeskuksen alue on luonteva sijainti tulevaisuudessa mahdolliselle Kaakkois-Helsingin uimahallille. Lautakunta edellytti, että alueen maankäyttöä jatkosuunniteltaessa huomioidaan uimahallin vaatima tontti osana tiivistyvää ja kehittyvää Laajasaloo ja urheilupuiston aluetta.

Käsittely

[10.09.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen](#)

Vastaehdotus:

Olli-Pekka Koljonen: ”Kaupunkiympäristölautakunta katsoo, että Laajasalon urheilupuiston ja palvelukeskuksen alue on luonteva sijainti tulevaisuudessa mahdolliselle Kaakkois-Helsingin uimahallille. Lautakunta edellyttää, että alueen maankäyttöä jatkosuunniteltaessa huomioidaan uimahallin vaatima tontti osana tiivistyvää ja kehittyvää Laajasaloo ja urheilupuiston aluetta.”

Kannattaja: Jenni Pajunen

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Olli-Pekka Koljosen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

[03.09.2024 Pöydälle](#)

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Heini Koskensalo-Kleemola, johtava asiantuntija: 09 310 42139
heini.koskensalo-kleemola(a)hel.fi

[Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 29.08.2024 § 109](#)

HEL 2024-007959 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että uimahallin rakentaminen ei ole mahdollista lähivuosina Kaakkois-Helsinkiin investointimäärärahojen niukkuuden sekä uimahallille sopivan maa-alueen puuttumisen takia.

Liikuntapoliittisesti tarkasteltuna uimahallit ovat merkittäviä ja laajojen kansanosien liikuntapaikkoja. Uimahallit mahdollistavat liikunnan harrastamisen kaikille ikä- ja sosiaaliluokille henkilökohtaisista ominaisuuksista tai taustoista riippumatta. Edellä mainitulta pohjalta lautakunta kannattaa Helsingin uimahalliverkoston kehittämistä kaavoituksen ja resurssien mahdollistamissa rajoissa.

Helsingin kaupungin seuraavan uimahallin on tarkoitus valmistua Jätkäsaareen vuoteen 2029 mennessä. Uudisrakennushankkeen ohella kaupungissa on käynnissä Yrjönkadun uimahallin perusparannushanke, jota seuraavat Itäkeskuksen uimahallin perusparantaminen vuonna 2027 sekä Pirkkolan uimahallin, Uimastadionin ja Kumpulan maaumalan perusparannushankkeet 2030-luvun alkupuolella.

Kaupungin uimahallien ohella Helsingin sisäuintiolosuhteita hallinovat myös kaupunkikonserniyhtiöt. Näihin kuuluva Urheiluhallit Oy on laajentamassa Malmin uimahallia vuoden 2027 valmistuvassa hankkeessa, jonka kustannusarvio on noin 32 500 000 euroa. Vastaavasti Mäkelänrinteen Uintikeskus Oy:n suunnitteleman laajennushankkeen kustannusarvio on 25 000 000 euroa. Lisäksi konserniyhtiön osalta

lähivuosina tulevat ajankohtaiseksi Siltämäen uimahallin korvaavan uudisrakennuksen sekä Kontulan uimahallin perusrakennushankeen toteuttaminen.

Yhteensä Helsingin kaupungin ja sen tukemien konserniyhtiöiden uinti-olosuhteiden investointitarpeeksi on seuraavalla 10 vuodelle arvioitu noin 300 000 000 euroa.

Kaakkois-Helsinkiin toteuttavan uimahallin investointitarpeen voidaan arvioida olevan vähintään 40–50 miljoonaa euroa. Tähän ei ole varauduttu kaupungin vuoden 2025 talousarvioesityksessä.

Kaakkois-Helsingin uimahallin suunnittelemista vaikeuttaa alueella voimassa olevat asemakaavat. Tällä hetkellä kyseiseltä suurpiirialueelta ei löydy uimahallille sopivaa tonttia tai muuta maa-aluetta, joten rakentaminen edellyttäisi todennäköisesti kaavamuutosta. Tämän prosessin ohjeellinen kesto on vähintään kaksi vuotta. Kaavoitusprosessin aikana nousevat mahdolliset valitukset tai muut haasteet voivat pidentää prosessia useilla vuosilla.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Petteri Huurre, liikuntapaikkapäällikkö, puhelin: 09 310 87791
petteri.huurre(a)hel.fi
Kimmo Isotalo, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 32342
kimmo.isotalo(a)hel.fi

Uimahalli Kaakkois-Helsinkiin

Hyvät urheilu- ja liikkumismahdollisuudet kannustavat helsinkiläisiä aktiiviseen elämään. Liikuntapaikkarakentamisessa ei ole pysytty kasvavan asukasmäärän perässä ja Kaakkois-Helsingissä uimahallia on odotettu jo vuosikymmenien ajan. Alueen asukasmäärä kasvaa tulevina vuosina edelleen voimakkaasti ja Kruunuvuoren silta tekee alueesta saavutettavamman myös kantakaupungin asukkaiden näkökulmasta.

Uimahallin tarvetta puoltaa paitsi nykyisten lähimpien hallien suuret käyttöasteet (Itäkeskus, Vuosaari), myös olemassa olevien hallien pitkät remontit ja ikääntyvän väestön toimintakyvyn tukeminen.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Helsinki alkaa valmistella uimahallin rakentamista Kaakkois-Helsingin alueelle ja varaa siihen varat tulevassa talousarviossa.

Helsingissä 29.5.2024

Helsingissä 29.05.2024

Iskanius Anniina

Jäsen

Kokoomuksen valtuustoryhmä

(1 + 13 allekirjoitusta)

Pajula Matias

Miettinen Nina

Ebeling Mika

Nuorteva Johanna

Saxberg Mirita

Suomalainen Nina

Pakarinen Pia

Karhuvaara Arja

Rissanen Laura

Pajunen Jenni

Rantala Marcus

Vierunen Maarit

Hakola Juha

Valtuutettu Ville Jalovaaran talousarvioaloite erityisuimakortin muutoksesta seuranneiden vaikutusten korjaamiseksi

HEL 2024-007950 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että selvitetään kuinka suuressa määrin erityisuimakortin ehtojen muutos on vaikuttanut kyseisen ryhmän uimaharrastuksen vähentymiseen, ja laaditaan vuodeksi 2025 kriteerit täyttävä korvaava malli, jolla kyseisen ryhmän terveyttä ja työkykyä tukeva uintiharrastus voi jatkua. Selvityksen jälkeen budjetoidaan kaupungin vuoden 2025 talousarvioon muutoksen tarvittavat varat.

Kaupunginhallitus toteaa kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausuntoon viitaten, että erityisuimakortti uudistuksen vaikutusten seuraaminen helsinkiläisten uintiharrastukseen aloitteen mukaisesti ei ole mahdollista. Helsingin kaupunki pystyy seuraamaan erityisuimakortin myyntitilastoja vuosittain, ja näitä lukuja toimiala onkin sitoutunut seuraamaan. Kaupunki ei ole kuitenkaan tieto- ja yksityisyydensuojasyistä pystyvä tallentamaan erityisuimakorttiasiakkaista perustietoja, kuten myöntämisen perustetta (henkilön terveystieto).

Myyntitilastoista ei pystytä myöskään todentamaan sitä, kuinka moni aiemmin voimassa olleilla myöntämiskriteereillä erityisuimakortin hankkinut on edelleen oikeutettu erityisuimakorttiin uudistuneilla myöntämiskriteereillä. Osalla asiakkaista oikeus erityisuimakortin hankintaan on säilynyt uudistuksesta riippumatta.

Erityisuimakortti uudistuksen vaikutusten seuraamista helsinkiläisten uintiharrastukseen ja palautteen keräämisestä uimahalleilta ei ole huomioitu talousarvioehdotuksessa. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, että näiden toteuttaminen esimerkiksi puutteellisten perustietojen vuoksi ei ole mahdollista edes lisärahoituksella. Toimenpide-ehdotus korvaavan mallin luomisesta erityisuimakortin rinnalle on kuitenkin jo aloitettu.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on 30.1.2024, § 7 päätöksessään erityisuimakortin myöntämiskriteereiden uudistamisesta edellyttänyt, että toimiala alkaa välittömästi valmistelemaan erityisuimakorttia hintatasoltaan vastaavan uima- tai liikkumiskortin luomisesta ja ulottamista myös tiettyjä sosiaaliturvaetuksia saaville henkilöille.

Valmistelu ja selvitykset on aloitettu välittömästi lautakunnan päätöksenteon jälkeen ja se valmistuu vuoden 2024 loppuun mennessä.

Valmistelussa olevan mallin talousvaikutukset arvioidaan vähäisiksi, eikä niitä siksi ole tarpeen erikseen huomioida talousarvioehdotuksessa.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Riina Kopola, erityissuunnittelija, puhelin: 310 28256
riina.kopola(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 29.08.2024 § 105](#)

HEL 2024-007950 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että toimenpide-ehdotuksia erityisuimakorttiudistuksen vaikutusten seuraamista helsinkiläisten uintiharrastukseen ja palautteen keräämisestä uimahalleilta ei ole huomioitu talousarvioehdotuksessa. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, että näiden toteuttaminen esimerkiksi puutteellisten perustietojen vuoksi ei ole mahdollista edes lisärahoituksella.

Toimenpide-ehdotus korvaavan mallin luomisesta erityisuimakortin rinnalle on jo aloitettu. Valmistelussa olevan mallin talousvaikutukset arvioidaan vähäisiksi, eikä niitä siksi ole tarpeen huomioida talousarvioehdotuksessa.

Erytyisuimakorttiudistuksen vaikutusten seuraaminen uintiharrastuksen vähentymiseen

Erytyisuimakorttiudistuksen vaikutusten seuraaminen helsinkiläisten uintiharrastukseen ei ole mahdollista.

Helsingin kaupunki pystyy seuraamaan erityisuimakortin myyntitilastoja vuosittain, joita kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala onkin sitoutunut

seuraamaan. Helsingin kaupunki pystyy lisäksi seuraamaan muiden omien tuotteidensa myyntitilastoja.

Helsingin kaupunki ei ole kuitenkaan tieto- ja yksityisyydensuojasyistä pystynyt tallentamaan erityisuimakorttiasiakkaista perustietoja, kuten myöntämisen perustetta (henkilön terveystieto). Helsingin kaupungilla on lisäksi käytössään ainoastaan Helsingin kaupungin hallinnoimien uimahallien ja maauimaloiden myyntitilastot muiden tuotteiden kuin erityisuimakortin osalta. Näidenkään osalta ei kuitenkaan pystytä todentamaan esimerkiksi, että juuri erityisuimakortt uudistus on syynä jonkin tuotteen hankkimiselle tai hankkimatta jättämiselle.

Tämän vuoksi myyntitilastoista ei pystytä todentamaan sitä, kuinka moni aiemmin voimassa olleilla myöntämiskriteereillä erityisuimakortin hankkinut on edelleen oikeutettu erityisuimakorttiin uudistuneilla myöntämiskriteereillä. Osalla asiakkaista oikeus erityisuimakortin hankintaan on säilynyt uudistuksesta riippumatta.

Tilastoista ei myöskään pystytä todentamaan, kuinka moni on pystynyt jatkamaan vesiliikuntaharrastusta hankkimalla esimerkiksi toisenlaisen kausituotteen uimahalliin tai maauimalaan. Helsingin kaupungilla ja kumppanihalleilla on tarjolla myös muunlaisia kausituotteita sekä alennuksia erityisuimakortin lisäksi, ja osa on päätynyt jatkamaan harrastusta näiden avulla.

Tilastoista ei myöskään ilmene, kuinka moni uusi asiakas on pystynyt hankkimaan erityisuimakortin myöntämiskriteereiden uudistumisen myötä. Uudistus on mahdollistanut erityisesti eri tavoin toimintarajoitteisille helsinkiläisille erityisuimakortin hankinnan.

On myös mahdollista, että osa asiakkaista on muuttanut liikkumistottumuksiaan, ja siirtynyt harrastamaan eri liikuntamuotoja tai lisäämään vesiliikunnan rinnalle uusiakin liikkumismuotoja uudistuksen myötä. Näitäkään myönteisiä vaikutuksia emme kuitenkaan pysty todentamaan tilastoista emmekä luotettavasti myöskään yksittäisten palautteiden avulla.

Erityisuimakortin myöntämiskriteereiden muutoksen vaikutuksia ei myöskään pystytä kysymään suoraan entisiltä tai nykyisiltä erityisuimakorttiasiakkailta, sillä aiemmin kuvatuista syistä erityisuimakorttiasiakkaista ei ole pystytty muodostamaan sellaista asiakasrekisteriä, jonka kautta kyselyä olisi mahdollista kohdentaa suoraan erityisuimakorttiasiakkaille.

Palautteen kerääminen erityisuimakortt uudistuksesta uimahalleilla

Palautteen kerääminen uimahalleissa erityisuimakorttiuudistuksen vaikutusten seuraamiseksi helsinkiläisten uintiharrastukseen ei ole mahdollista. Uimahalleissa palautetta kyselemällä selviää ainoastaan sen asiakasryhmän näkemys, jotka ovat pystyneet jatkamaan vesiliikuntaharrastustaan uudistuksen jälkeenkin. Koska palautekeruuta ei pystytä kohdistamaan kaikille asiaa koskeville asiakkaille, on mahdollista, että myös kyselyn tulokset vääristyvät.

Lisäksi uimahallien henkilöstö ei erota erityisuimakortilla asioivia henkilöitä, sillä kaikki asiakkaat kulkevat kulkukortillaan itsenäisesti porteista asioimatta välttämättä henkilöstön kanssa. Näin ollen palautetta tulisi kerätä kaikilta uimahallissa asioivilta.

Lisäksi asiakkailta tulisi tiedustella henkilökohtaista ja sensitiivistäkin tietoa siitä, millä kortilla tai mahdollisella alennuksella kukin uimahallissa asioi.

Helsingin kaupunki ei myöskään voi velvoittaa kumppaniuimahallejaan toteuttamaan tai mahdollistamaan kyselyn toteuttamista.

Vain valikoiduillakin uimahalleilla toteutettuna kysely vaatisi siitä saata-vaan hyötyyn ja tulosten käytettävyyteen nähden varsin runsaasti lisäpanostusta. Panostus on tarkoituksenmukaisempaa kohdistaa esimerkiksi korvaavan mallin luomiseksi erityisuimakortin rinnalle.

Korvaavan mallin laatiminen erityisuimakortin rinnalle

Lisäksi talousarvioaloitteessa ehdotetaan, että vuodeksi 2025 laadittaisiin kriteerit täyttävä korvaava malli, jolla kyseisen ryhmän terveyttä ja työkykyä tukeva uintiharrastus voi jatkua.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on jo 30.1.2024, § 7 päätöksessään erityisuimakortin myöntämiskriteereiden uudistamisesta edellyttänyt, että toimiala alkaa välittömästi valmistelemaan erityisuimakorttia hintatasoltaan vastaavan uima- tai liikkumiskortin luomista ja ulottamista myös tiettyjä sosiaaliturvaetuuksia saaville henkilöille.

Valmistelu ja selvitykset on aloitettu välittömästi kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan päätöksenteon jälkeen, ja valmistelu etenee omana prosessinaan. Aloitteella ehdotetun toimenpiteen toteutus on siis jo aloitettu ja se valmistuu vuoden 2024 loppuun mennessä.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Kata Isotalo, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 21706
kata.isotalo(a)hel.fi

Tuuli Salospohja, liikuntapalvelupäällikkö, puhelin: 09 310 87500
tuuli.salospohja(a)hel.fi

Erityisuimakortin muutoksesta seuranneiden vaikutusten korjaaminen

Helsingissä keväällä 2024 toteutettu erityisuimakortin myöntämiskriteerien muutos on aiheuttanut paljon kysymyksiä ja hämmennystä.

Helsingin kulttuuri ja vapaa-aikalautakunta päätti, että 1.3.2024 alkaen erityisuimakortti myönnetään yksittäisten diagnoosiryhmien sijasta niille helsinkiläisille, joilla on pysyvästä vammasta tai pitkäaikaisairaudesta johtuva merkittävä toimintarajoite. Erityisuimakortin voi saada henkilö, jolla on liikku- misesteisen pysäköintitunnus, vammaisen pysäköintilupa, näkövammaiskortti, EU:n vammaiskortti tai taksikortti, joka on myönnetty vammaispalvelulain mukaista kuljetuspalvelua varten.

Muutos johti siihen, että merkittävä osa uimakorttia aktiivisesti perustellusti käyttäneistä ei voinut enää niin taloudellisista syistä tehdä.

Ehdotan aloitteella, että selvitetään että kuinka suuressa määrin muutos on vaikuttanut kyseisen ryhmän uimaharrastuksen vähentymiseen ja laaditaan vuodeksi 2025 kriteerit täyttävä korvaava malli, jolla kyseisen ryhmän terveyttä ja työkykyä tukeva uintiharrastus voi jatkua. Tilastojen ohella voidaan selvityksessä kerätä myös palautetta uimahalleissa. Selvityksen jälkeen budjetoidaan Helsingin 2025 talousarvioon muutoksen tarvittavat varat.

Helsingissä 29.05.2024

Jalovaara Ville

Valtuustoryhmän varapuheenjohtaja

Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä

(1 + 0 allekirjoitusta)

Valtuutettu Mari Holopaisen talousarvioaloite toiminnan lisäämiseksi Ruoholahden nuorisotalolle

HEL 2024-007954 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että Ruoholahden nuorisotilan toimintaa laajennetaan 200 000 eurolla.

Kaupunginhallitus toteaa kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausuntoon viitaten, että nuorisopalveluissa on kuluvan valtuustokauden aikana jaettu resursseja tarveperustaiseen laskelmaan perustuen sekä nuorten määrän kasvun perusteella. Nuorisopalveluiden ohjaajien määrä on kasvanut nykyisen valtuustokauden aikana. Ohjaajia on voitu lisätä myös eteläiseen nuorisotyöyksikköön, johon myös Ruoholahden nuorisotalo kuuluu. Nuorisotyön resurssien suuntaaminen tehdään tietoperusteisesti nuorten tarpeet huomioiden.

Nuorisopalveluissa on käynnissä vuoden 2024 loppuun kestävä tiimiesihenkilökokeilu. Kokeilun yksi tarkoitus on lisätä nuoriso-ohjaajille aikaa nuorten kohtaamiseen työtehtävien priorisoinnilla ja työnjaon suunnittelun siirtämisellä nuorisotyöyksiköissä työskenteleville tiimiesihenkilöille ja vastuuhjaajille. Lisäksi nuorisopalvelut on myös käynnistänyt nuorisotilojen aukiolotarkastelun. Työn tavoite on yhtenäistää alueellisten nuorisotalojen aukioloaikoja. Tarkastelussa tullaan lisäämään hallitusti ja järkevästi perjantai- ja lauantai-iltoihin toiminta-aikaa.

Talousarvioehdotus ei sisällä erillistä määrärahaa Ruoholahden nuorisotalon resurssien lisäämiseksi.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Riina Kopola, erityissuunnittelija, puhelin: 310 28256
riina.kopola(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 10.09.2024 § 129](#)

HEL 2024-007954 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Talousarvioaloitteessa esitetään 200 000 euroa lisärahoitusta Ruoholahden nuorisotalolle toiminnan lisäämisen mahdollistamiseen. Tarvetta perustellaan sillä, että Jätkäsaareen valmistuva nuorisotila ei ole vielä käytössä ja alue on Helsingin nopeimmin kasvava. Lisärahoituksella olisi mahdollista vaikuttaa nuorisotyöntekijöiden palkkaamiseen, tapah- tumatarjontaan sekä laajentaa aukioloaikoja.

Nuorisopalveluissa on kuluvan valtuustokauden aikana jaettu resursseja tarveperustaiseen laskelmaan perustuen sekä nuorten määrän kasvun perusteella. Nuorisopalveluiden ohjaajien määrä on kasvanut nykyisen valtuustokauden aikana. Ohjaajia on voitu lisätä myös eteläiseen nuorisotyöyksikköön, johon myös Ruoholahden nuorisotalo kuuluu. Nuorisotyön resurssien suuntaaminen tehdään tietoperusteisesti nuorten tarpeet huomioiden.

Nuorisopalveluissa on käynnissä vuoden 2024 loppuun kestävä tiimiesihenkilökokeilu. Kokeilun yksi tarkoitus on lisätä nuoriso-ohjaajille aikaa nuorten kohtaamiseen työtehtävien priorisoinnilla ja työnjaon suunnittelun siirtämisellä nuorisotyöyksiköissä työskenteleville tiimiesihenkilöille ja vastuuohjaajille. Nuorisotalojen avoimen toiminnan asiakyselyissä ohjaajien merkitys nuorten vastauksissa korostuu myönteisenä palautteena, kun nuoret ovat arvioineet saamaansa tukea ja apua ohjaajilta. Tiimiesihenkilötyön vakinaistamista selvitetään parhailaan.

Nuorisopalvelut on myös käynnistänyt nuorisotilojen aukiolotarkastelun. Työn tavoite on yhtenäistää alueellisten nuorisotalojen aukioloaikoja. Tarkastelussa tullaan lisäämään hallitusti ja järkevästi perjantai- ja lauantai-iltoihin toiminta-aikaa.

Ruoholahden nuorisotalo sijaitsee Eteläisessä nuorisotyöyksikössä, mikä kuuluu Läntiseen nuorisotyön osastoon. Eteläisessä nuorisotyöyksikössä on kaksi nuorisotaloa ja nuorten tila keskustakirjasto Oodissa. Eteläisessä nuorisotyöyksikössä on 32 vakanssia, jotka sijoittuvat alueellisen nuorisotyön- ja jalkautuvan nuorisotyön tiimeihin. Alueellisen nuorisotyön tiimissä työskentelee 1 tiimiesihenkilö ja 15 nuoriso-ohjaajaa,

Jalkautuvan nuorisotyön tiimin 11 nuoriso-ohjaajaa ja tiimiesihenkilö vastaavat jalkautuvasta nuorisotyöstä koko kaupungin alueella

jalkautumalla puistoihin, kauppakeskuksiin, rautatieasemalle ja muihin nuorten suosimiin ajanviettopaikkoihin sekä liikkuen erilaisissa tapahtumissa.

Eteläisen nuorisotyöyksikön hankkeissa työskentelee 6 nuoriso-ohjaajaa joista 4 nuoriso-ohjaajaa työskentelee yhteistyössä Helsingin poliisin ennalta estävässä toiminnassa ja 2 nuoriso-ohjaajaa Kaskon kanssa yhteistyössä toisella asteella.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että nuoriso-ohjaajien määrää tulisi kaupungin tasolla kasvattaa, jotta pysytään kaupunkistrategian mukaisessa tavoitteessa pitää resurssit nuorten määrän kasvun vaatimalla tasolla.

Käsittely

[10.09.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen](#)

Vastaehdotus:

Johanna Sydänmaa: Lisätään kohdan 8 jälkeen: Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että nuoriso-ohjaajien määrää tulisi kaupungin tasolla kasvattaa, jotta pysytään kaupunkistrategian mukaisessa tavoitteessa pitää resurssit nuorten määrän kasvun vaatimalla tasolla.

Kannattaja: Mahad Ahmed

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Johanna Sydänmaan vastaehdotuksen yksimielisesti.

[29.08.2024 Pöydälle](#)

Esittelijä

nuorisoasiainjohtaja
Mikko Vatka

Lisätiedot

Leena Jonkari, suunnittelija, puhelin: 09 310 71677
leena.jonkari(a)hel.fi

Talousarvioaloite: Ruoholahden nuorisotalolle lisää toimintaa

Osallistuvan budjetoinnin yhteydessä toivottiin nuorille lisää tiloja ja tekemistä, mutta monille aloitteille ei riittänyt rahoitusta. Kaupunkilaiset esittivät, että Jätkäsaaren ja Ruoholahden nuoria palveleva Ruoholahden nuorisotalo saisi lisärahoitusta. Tilanne heikkenee Jätkäsaaren kasvaessa ja uusi nuorisotalo ei ole vielä saatavilla. Siksi väliaikaisratkaisuita tarvitaan nyt. Rahoituksella parannettaisiin nuorisotalon palveluita aukioloaikojen laajentamisen, jalkautumisen, tilojen varustelun ja tapahtumatarjonnan osalta nuorisotyöntekijöiden palkkauksella ja toimintabudjetilla. Nuorille toivottiin osallistuvan budjetoinnin yhteydessä myös lisää yhteisiä olkkareita, kivaa tekemistä, koulunuorisotyötä ja lisää turvallisia aikuisia eteläisen alueen yläkouluihin.

Jätkäsaari on Helsingin nopeiten kasvavia alueita. Helsingin eteläisessä suurpiirissä lapsia ja nuoria odotetaan olevan noin 500 enemmän verrattuna vuoden 2021 toteumaan. Lasten ja nuorten määrän kasvu keskittyy erityisesti Jätkäsaaren Melkinlaiturin alueelle.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Ruoholahden nuorisotalon toimintaa laajennetaan 200 000 eurolla.

Helsingissä 29.05.2024

Holopainen Mari

Jäsen

Vihreä valtuustoryhmä

(1 + 0 allekirjoitusta)

Valtuutettu Vesa Korkkulan ja yhdeksän muun valtuutetun talousarvioaloite ammatillisen koulutuksen resurssien parantamisesta

HEL 2024-007958 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään Stadin ammatti- ja aikuisopiston resurssien kohentamiseksi 3 500 000 euron lisämäärärahaa opinto-ohjauksen resursoinnin parantamiseen, ryhmäkokojen kohtuullisina pitämiseen, yksilöllisen tuen sekä erityisopetuksen lisäämiseen, kielen oppimisen vaikeuksista kärsivien auttamiseen ja koronasta aiheutuneiden ongelmien torjumiseen.

Aloitteesta on saatu kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto.

Kaupunginhallitus toteaa, että ammatillisen koulutuksen vuonna 2018 voimaan tullut lainsäädäntö uudisti ammatillisen koulutuksen toimintaprosesseja ja Stadin ammatti- ja aikuisopistossa otettiin käyttöön osamisperusteinen ja entistä asiakaslähtöisempi pedagoginen toimintamallin.

Opiskelija etenevät opinnoissaan henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman (HOKS) mukaisesti, eikä opintoja ole sidottu opiskelijaryhmän etenemiseen. Kehittämissuunnitelmassa sovitaan osaamisen hankkimisen aikataulusta ja tavoista sekä opiskelijan tarvitsemasta ohjauksesta, tuesta ja urasuunnitelmasta. Osaamisen kehittämissuunnitelmaa päivitetään opintojen aikana.

Koulutuksen toimintaprosessien uudistaminen ei edellytä lisäresursointia vaan olemassa olevien resurssien kohdentamista uudella tavalla. Keskiössä ovat opiskelijoiden yksilölliset ja joustavat opintopolut, osamisperusteisuus sekä monipuoliset oppimisympäristöt ja työpaikalla tapahtuva oppiminen. Stadin ammatti- ja aikuisopistossa opiskelijat voivat edetä omien tavoitteidensa ja valmiuksiensa mukaan ja he saavat opintoihinsa yksilöllistä valmennusta ja tukea. Opetuksen opiskelijamäärä vaihtelee joustavasti sen mukaan, minkälaisia tavoitteita, valmiuksia ja tuen tarvetta opiskelijoilla on.

Stadin ammatti- ja aikuisopistossa on tarjolla monipuolista opetusta. Ammatillisen peruskoulutuksen lisäksi järjestetään ammatti- ja erikoisammattitutkintoja, täydennys- ja lyhytkoulutuksia, lupakorttikoulutuksia sekä tutkintokoulutukseen valmentavaa koulutusta (TUVA). Oppisopimusvalikoimaan kuuluvat kaikki ammatilliset tutkinnot sekä yrittäjän oppisopimus.

Vuoden 2024 talousarviossa ammatilliseen koulutukseen kohdennettiin 0,7 miljoonan euron lisämääräraha ja Opetushallitus on myöntänyt kaupungille 1,1 miljoonan euron erityisavustuksen vuosille 2023–2025 ammatillisen koulutuksen oppimisen tuen kehittämiseen. Vuoden 2025 talousarvioesityksessään kasvatusta- ja koulutuslautakunta ei ole esittänyt rahoituksen lisäämistä.

Kaupunginhallituksen talousarvioesityksessä on lisätty 1,080 miljoonaa euroa ammatilliseen koulutukseen sekä lukioiden moniammatillisen työtteen vahvistamiseen.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Tarja Fogelholm, Johtava asiantuntija, puhelin: 09 310 33686
tarja.fogelholm(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kasvatus- ja koulutuslautakunta 10.09.2024 § 236](#)

HEL 2024-007958 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon liitteenä olevasta Vesa Korkkulan talousarvioaloitteesta ammatillisen koulutuksen resursoinnin parantamiseksi:

Stadin ammattiopisto (Stadin AO) on Suomen suurin ammattiopisto, joka tarjoaa koulutusta laaja-alaisesti ja vastaten monipuolisesti erilaisiin asiakkaiden tarpeisiin. Stadin ammattiopiston järjestämisluvan mukainen vähimmäismäärä on 8 947 opiskelijavuotta. Vuodelle 2024 opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi lisäksi 542 opiskelijavuoden harkinnanvaraisen lisäyksen järjestämislupaun. Oppilaitoksessa vuoden aikana opiskelevien opiskelijoiden määrä on tällä hetkellä n. 22 000.

Ammatillisen koulutuksen keskiössä ovat opiskelijoiden yksilölliset ja joustavat opintopolut, osaamisperusteisuus sekä monipuoliset

oppimisympäristöt ja työpaikalla tapahtuva oppiminen. TE-palvelujen siirto kunnille vuonna 2025 tuo merkittävän yhteiskunnallisen vastuun kunnalle kohdennetuista ja paikallisten työmarkkinoiden tarpeisiin sopivista palveluista. Tämä toiminta suuntautuu erityisesti koulutuksen ja työelämän ulkopuolella oleviin nuoriin, pitkäaikaistyöttömiin sekä maa-hanmuuttajiin. Ohjausta ja tukea tarvitsevien opiskelijoiden määrä kasvaa, mikä lisää tarvetta kohdennetuille palveluille.

Stadin ammattiopiston opetus- ja ohjaushenkilöstö työskentelee osana kampuskohtaisia 150–200 opiskelijan oppimisyhteisöjä. Jokaista oppimisyhteisöä ohjaamassa on 6–8 hengen opettajista koostuva pedagoginen tiimi. Tiimin jäsenet vastaavat yhdessä oppimisyhteisön opiskelijoiden opetuksesta ja ohjaamisesta. Lisäksi tiimiä täydentävät opinto-ohjaajat ja mahdolliset muut opetuksen tukihenkilöt. Opiskelijoiden moninaisuus iän, taustan sekä kielen ja kulttuurin suhteen vaikuttavat opetuksen, ohjauksen ja tuen tarpeen määrään. Myös opiskelijamäärä vaihtelee joustavasti sen mukaan, minkälaisia tavoitteita, valmiuksia ja tuen tarvetta opiskelijoilla on. Jokaiselle opiskelijalle laaditaan opintojen alussa henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma (HOKS), jonka mukaisesti opiskelija etenee.

Opiskelijat voivat hakeutua koulutukseen ja valmistua joustavasti ympäri vuoden. Hakijoille tarjotaan neuvontaa ja ohjausta jo ennen opintojen alkamista. Valmistumisvaiheen ohjaus tukee opiskelijoita työelämään tai jatko-opintoihin siirtymisessä. Lisäksi opintojen keskeytyessä opiskelijoille tarjotaan ohjausta tulevaisuudensuunnitteluun. Oppivelvollisuuden laajentuminen toiselle asteelle on tuonut koulutuksenjärjestäjälle vahvemman valvonta- ja ohjausvastuun, joka päättyy vasta, kun oppivelvollisen opiskeluoikeus tai oppivelvollisuus päättyy (Oppivelvollisuuslaki 1214/2020, 12§).

Ammatillisessa koulutuksessa on kasvanut niiden opiskelijoiden osuus, jotka tarvitsevat jatkuvaa ja pitkäkestoista tukea koko opintojensa ajan. Stadin ammattiopistossa erityistä tukea tarvitsevien määrä on vuonna 2024 noin 25 % opiskelijamäärästä. Vieraskielisten osuus opiskelijoista on noin 45 %. Oikea-aikaisella ohjauksella ja tuella pystytään sujuvoittamaan opintojen etenemistä ja ennaltaehkäisemään opintojen keskeyttämistä. Opetushallitus on myöntänyt Helsingin kaupungille 1 094 459 euron valtion erityisavustuksen vuosille 2023–2025 ammatillisen koulutuksen oppimisen tuen kehittämiseen. Kyseisellä rahoituksella kehitetään oppimisen tukea niin, että Stadin ammattiopiston opiskelijat saavat oikea-aikaisesti ja oikean laajuista tukea ammatillisten opintojen erilaisissa oppimisympäristöissä.

Yhteenveto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että Stadin ammattiopistossa tehdään ja kehitetään monipuolisesti toimenpiteitä opiskelijoiden ohjaukseen ja tukemiseksi. Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä, että opiskelijoille tarjotaan yksilöllistä, riittävää, monipuolista ja jatkuvaa tukea ja ohjausta koko opintojen ajan.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2025 ei ole varauduttu aloitteen mukaisiin lisämäärärahatarpeisiin.

[03.09.2024 Pöydälle](#)

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Heidi Vesa, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 27384
heidi.vesa(a)hel.fi
Sari Slöör, apulaisrehtori, puhelin: 310 64093
sari.sloor(a)hel.fi

Talousarvioaloite ammatillisen koulutuksen resurssien parantamiseksi

Helsingin kaupungin Stadin ammatti- ja aikuisopisto on monialainen ammatillinen oppilaitos. Se tarjoaa koulutusta ja palveluita nuorten ammatillisessa peruskoulutuksessa, aikuiskoulutuksessa, oppisopimuskoulutuksessa sekä nivelvaiheessa. Stadin ammattiopistossa opiskelee noin 16 000 opiskelijaa, yli viiteenkymmeneen eri ammattiin. Ammatillisen koulutuksen lainsäädäntö uudistui 1.1.2018. Se toi mukanaan uusia asioita kuten jatkuvan haun ja koulutuksen järjestäjille jatko-ohjausveloitteen. Laadukas ammatillinen koulutus edellyttää riittäviä käytössä olevia resursseja.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että kaupungin Stadin ammatti- ja aikuisopiston resursoinnin parantamiseksi varataan talousarvioon 3 500 000 € lisämääräraha. Lisämäärärahan turvin voidaan parantaa opinto-ohjauksen resursointia, pitää ryhmäkoot kohtuullisina, lisätä yksilöllistä tukea sekä erityisopetusta, auttaa kielen oppimisen vaikeuksista kärsiviä ja torjua koronasta aiheutuneita ongelmia.

Helsingissä 29.05.2024

Korkkula Vesa

Varajäsen

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä

(1 + 9 allekirjoitusta)

Miettinen Nina

Kolehmainen Laura

Nevanlinna Tuomas

Malin Petra

Koskela Minja

Kauppila Elina

Nuorteva Johanna

Saxberg Mirita

Muttilainen Sami

Valtuutettu Anniina Iskaniuksen ja 14 muun valtuutetun talousarvio-aloite monimuotoisemman kaupunkiluonnon tukemisesta puistoissa ja kadunvarsilla

HEL 2024-007960 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että kaupungin tulee valmistella uusia kohteita (puistoalueita ja katujen varsia), joita voidaan muuttaa niityiksi, huomioiden aiempien hankkeiden hyvät kokemukset. Lisäksi tähän tulee varata riittävät varat talousarviossa.

Kaupunginhallitus toteaa kaupunkiympäristön toimialan lausuntoon viitaten, että toimiala lisää kaupunkiluonnon monimuotoisuutta rakennetussa ympäristössä monin tavoin, mikä on huomioitu vuoden 2025 talousarvioehdotuksessa muun muassa seuraavasti:

-Helsingin luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelmalla (Lumo-ohjelma) edistetään rakennetussa ympäristössä nurmikoiden muuttamista niityiksi useilla toimenpiteillä osana kaupunkiympäristön toimialan tavanomaista toimintaa. Esimerkiksi vähällä käytöllä olevien tai huonokuntoisten nurmikoiden muuttamista niityiksi edistetään hoitotavan muutoksella ja uusniittyjä perustamalla.

- Peruskorjattavien tai uusien puistojen ja katualueiden hankeohjauksen yhteydessä tarkastellaan suunnitelmia niittyverkoston sekä lintujen, pölyttäjiä ja muiden eläinten ravintokasvien näkökulmasta, mikä suosii myös aikaisemmin nurmikoina olleiden alueiden muuttamista niityiksi.

- Kaupunkiympäristön toimiala valmistelee parhaillaan Helsingin katuvihreäverkoston selvitystä, jossa myös tutkitaan keinoja kasvillisuuden lisäämiseen katu ympäristöissä. Työssä tunnistetaan muun muassa katualueille osuvat niittyverkoston katkoskohdat, joita pyritään korjaamaan perustamalla uusia niittyjä katkoksiin.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Riina Kopola, erityissuunnittelija, puhelin: 310 28256
riina.kopola(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641

Y-tunnus
0201256-6

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kaupunkiympäristölautakunta 10.09.2024 § 443](#)

HEL 2024-007960 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Talousarvioaloitteessa toivotaan kaupunkiluonnon monimuotoisuuden tukemista muuttamalla osa puistojen ja katualueiden nurmikoista niityiksi. Lisäksi esitetään, että Helsinki valmistelee uusia niityiksi muutettavia kohteita ja varaa tähän riittävät varat.

Kaupunkiympäristön toimiala lisää kaupunkiluonnon monimuotoisuutta rakennetussa ympäristössä monin tavoin, mikä on huomioitu vuoden 2025 talousarvioehdotuksessa.

Helsingin luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelmalla (Lumo-ohjelma) edistetään rakennetussa ympäristössä nurmikoiden muuttamista niityiksi useilla toimenpiteillä osana kaupunkiympäristön toimialan tavanomaista toimintaa. Vähällä käytöllä olevien tai huonokuntoisten nurmikoiden muuttamista niityiksi edistetään hoitotavan muutoksella ja uusniityjä perustamalla. Vuoden 2024 tavoitteena on ollut siirtää leikattuja nurmia niityiksi 40 000 m². Toteutunutta kokonaisuutena koko kaupungin alueelta ei ole vielä saatavilla, mutta jo yksin Arabian ja Toukolan rantapuistoissa 34 000 m² suuruista alaa on ryhdytty hoitamaan niityinä.

Uusien tai nurmikoista niityiksi muutettavien alueiden lisäämisessä otetaan huomioon, etteivät niityt kestä kulutusta toiminnallisilla alueilla nurmikoiden tavoin, eikä liikennealueilla kasvillisuuden korkeus saa aiheuttaa näkemäesteitä. Peruskorjattavien tai uusien puistojen ja katualueiden hankeohjauksen yhteydessä tarkastellaan suunnitelmia niityverkoston sekä lintujen, pölyttäjien että muiden eläinten ravintokasvien näkökulmasta, mikä suosii myös aikaisemmin nurmikoina olleiden alueiden muuttamista niityiksi. Niityjen ja monimuotoisuuden lisäämistä edistää osaltaan keväällä 2024 julkaistu Sallitusti villi -opas, jonka tavoitteena on luonnon monimuotoisuuden vaaliminen ja runsastaminen rakennetussa ympäristössä.

Kaupunkiympäristön toimiala valmistelee parhaillaan Helsingin katuvihreäverkoston selvitystä, jossa myös tutkitaan keinoja kasvillisuuden lisäämiseen katuympäristöissä. Työssä tunnistetaan muun muassa katualueille osuvat niittyverkoston katkoskohdat, joita pyritään korjaamalla perustamalla uusia niittyjä katkoksiin.

Helsingin uusimmalla OmaStadi-kierroksella vuonna 2024 äänestettiin jatkoon neljälle suurpiirille kuutta ehdotusta, joissa tavoitteena on lisätä niittykasvillisuutta ja kukkaloistoa sekä ihmisille että pölyttäjille. Tätä tehdään perustamalla uusia niittyjä ja muuttamalla nurmikoita niityiksi hoidon keinoin osallistavan budjetoinnin rahoituksella yhteensä 1,15 milj. eurolla. Hankkeiden lopulliset sijainnit suurpiirien sisällä ja toteutettavien alueiden määrä tarkentuvat syksyllä 2024 toteutussuunnittelun aikana.

[03.09.2024 Pöydälle](#)

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Iiris Lettojärvi, suunnitteluasiantuntija: 09 310 37556
[iiris.lettojarvi\(a\)hel.fi](mailto:iiris.lettojarvi(a)hel.fi)

Monimuotoisemman kaupunkiluonnon tukeminen puistoissa ja kadunvarsilla

Kaupunkiluonnon monimuotoisuutta voitaisiin tukea nykyistä paremmin muuttamalla osa nurmikoiden peittämistä puistoalueista tai katujen varsista niityiksi. Muutoksesta hyötyisivät kaupunkilaisten lisäksi myös pölyttäjät. Vastaavia hankkeita on edistetty aiemmin mm. OmaStadi-ohjelman kautta.

Puistoalueiden lisäksi niittyalueita on mahdollista toteuttaa myös katujenvarsilla, joissa jalankulkuliikennettä ei ole. Kohteet pitää valita liikenneturvallisuus huomioiden, ns. jättömaita hyödyntäen.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Helsinki valmistelee uusia kohteita, joita voidaan muuttaa niityiksi, huomioiden aiempien hankkeiden hyvät kokemukset, sekä varaa tähän riittävät varat talousarviossa.

Helsingissä 29.5.2024

Helsingissä 29.05.2024

Iskanius Anniina

Jäsen

Kokoomuksen valtuustoryhmä

(1 + 14 allekirjoitusta)

Pajula Matias

Miettinen Nina

Pajunen Jenni

Rantala Marcus

Saxberg Mirita

Castrén Maaret

Suomalainen Nina

Karhuvaara Arja

Rissanen Laura

Nuorteva Johanna

Wallgren Thomas

Grotenfelt Nora

Vierunen Maarit

Pakarinen Pia

Valtuutettu Arja Karhuvaaran ja kolmen muun valtuutetun talousarvioaloite vesiliikennereitin perustamiseksi Jätkäsaaresta ja Hernesaaresta Eteläsatamaan ja Kauppatorille

HEL 2024-007961 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että kaupunki varaa talousarviossa määrärahat uusille vesiliikennereiteille, jotka yhdistävät Olympiaterminaalin ja Kauppatorin alueet Hernesaaren ja Jätkäsaaren risteilijälaitureille.

Kaupunginhallitus toteaa kaupunkiympäristölautakunnan ja kulttuuri- ja vapaa-aikalautakuntien lausuntoihin viitaten, että joukkoliikennepalvelun Helsingissä järjestää Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL). HSL järjestää vesiliikennettä tällä hetkellä vain Suomenlinnaan, ja linjakohtaisella U-liikennöintisopimuksella Kruunuvuorenrantaan. Suomenlinnan joukkoliikennepalvelu perustuu alueen asutukseen ja alueelle määriteltyyn joukkoliikenteen palvelutasoon. Kruunuvuoren lauttayhteyden perusteena on, että se palvelee väliaikaisesti HSL-alueen asutusliikennettä ennen Kruunusiltojen raitiovaunuliikenteen alkamista. HSL:n joukkoliikenteessä ei ole puhtaasti virkistys- tai matkailutarkoitusta palvelevia linjoja. Kaupungin pääperiaatteena muun vesiliikenteen järjestämisessä on ollut, että vesiliikenteen palvelujen tulee muodostua markkinaehtoisesti. Aloitteessa esitettyjen reittien lisääminen HSL:n järjestämän joukkoliikenteen piiriin tarkoittaisi sitä, että HSL toimisi jatkossa reittien liikenteen kilpailuttajana.

Helsingin Satama on jo toteuttanut Hernesaaren vesiliikenteen mahdollistavan laiturin, joka on kaikkien liikennöitsijöiden käytettävissä. Helsingin kaupungin on perusteltua keskittyä vesiliikenteen kehitystyössä nykyisiin, olemassa oleviin vesiliikennereittilinjoin ja ohjata vesiliikennealuksia käyttämään jo olemassa olevia laitureita. Lisäksi valmisteilla olevassa Hernesaaren asemakaavassa on huomioitu vesiliikenteen tarvitsemat rakenteet, kuten vesibussilaituri. Muun muassa kaupunkiympäristön toimiala jatkaa vuoropuhelua vesiliikenneyrittäjien sekä risteilytoimijoiden kanssa osana vesiliikenteen kehittämistä.

Potentiaali ja taloudellinen toteuttamiskelpoisuus Hernesaaren, muiden rantakohteiden ja keskustan yhdistäville lauttareiteille kasvaa olennaisesti Hernesaaren asuntorakentamisen valmistuessa 2030-luvulla. Tämä tullaan ottamaan huomioon vesiliikenneyhteyksien kehittämistä suunniteltaessa.

Talousarvioaloitteessa esitettyjen vesiliikennereittien vaatimiin kustannuksiin ei ole varauduttu vuoden 2025 talousarviossa.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Mikko Keskinen, investointipäällikkö vs., puhelin: 31015730
mikko.s.keskinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kaupunkiympäristölautakunta 10.09.2024 § 442](#)

HEL 2024-007961 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Aloitteessa esitetään, että kaupunki varaa osana joukkoliikennematkaisuja määrärahat uusille vesiliikennereiteille, jotka yhdistävät Olympiaterminaalin ja Kauppatorin alueet Hernesaaren ja Jätkäsaaren risteilylaitureille.

Uusien vesiliikennereittien vaatimiin kustannuksiin ei ole varauduttu vuoden 2025 kaupunkiympäristön toimialan talousarvioehdotuksessa.

Helsingin Satama on jo toteuttanut Hernesaaren vesiliikenteen mahdollistavan laiturin, joka on kaikkien liikennöitsijöiden käytettävissä. Lisäksi valmisteilla olevassa Hernesaaren asemakaavassa on huomioitu vesiliikenteen tarvitsemat rakenteet, kuten vesibussilaituri.

Helsingin kaupungin on perusteltua keskittyä vesiliikenteen kehitystyössä jo nyt olemassa oleviin vesiliikennereittilinjoihin ja ohjata vesiliikennealuksia käyttämään jo olemassa olevia laitureita. Muun muassa kaupunkiympäristön toimiala jatkaa vuoropuhelua vesiliikenneyrittäjien sekä risteilytoimijoiden kanssa osana vesiliikenteen kehittämistä.

Helsingin merellisen strategian yksi painopiste on päästöttömän vesiliikenteen kehittäminen. Helsingin kaupunki laatii parhaillaan sähköisen

vesiliikenteen kehittämissuunnitelmaa, ja se valmistuu vuoden 2024 aikana. Suunnitelmassa keskitytään kaupunginhallituksen päätöksen 27.06.2022 516 § perusteella toimenpiteisiin, joilla ohjataan markkina-toimijoita siirtymään kohti päästöttömiä ratkaisuja sulan veden liikenteessä sekä muita keinoja, jotta puolet Helsingin lauttaliikenteestä on päästötöntä vuonna 2030.

Joukkoliikennepalveluita Helsingissä järjestää Helsingin seudun liikenne (HSL). Nykyisiä julkisen liikenteen vesiliikennereittejä ovat Suomenlinnan henkilö- ja huoltoliikenteen reitit sekä Kruunuvuorenrannan ja Meritullintorin välinen lauttayhteys.

Potentiaali ja taloudellinen toteuttamiskelpoisuus Hernesaaren, muiden rantakohteiden ja keskustan yhdistäville lauttareiteille kasvaa olennaisesti Hernesaaren asuntorakentamisen valmistuessa 2030-luvulla. Tämä tullaan ottamaan huomioon vesiliikenneyhteyksien kehittämistä suunniteltaessa.

Lausunto on valmisteltu yhteistyössä kulttuuri- ja vapaa-ajantoinimialan kanssa.

[03.09.2024 Pöydälle](#)

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Vili Tuomisto, projektinjohtaja: 09 310 52606
vili.tuomisto(a)hel.fi

[Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 29.08.2024 § 102](#)

HEL 2024-007961 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala vastaa hallinnassaan olevien virkistysaarien vesireittiliikenteen kilpailuttamisesta. Joukkoliikennepalveluiden osalta Helsingin seudun liikenteen (HSL) tehtävänä on hankkia bussi-, raitiovaunu-, metro-, lautta- ja lähijunaliikenteen joukkoliikennepalvelut jäsenkuntiansa alueella. Uusien joukkoliikennettä palvelevien vesiliikennereittien vaatimiin kustannuksiin ei ole varauduttu vuoden 2025 kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan talousarviossa.

Hernesaareen Helsingin Satama on jo toteuttanut laiturin, joka on kaikkien liikennöitsijöiden käytettävissä. Lisäksi valmisteilla olevassa Hernesaaren asemakaavassa on huomioitu vesiliikenteen tarvitsemat rakenteet, kuten vesibussien laituri. Helsingin kaupungin on perusteltua panostaa päästöttömyyden tavoitteen saavuttamiseen nykyisillä vesiliikennelinjoilla ja ohjata toistaiseksi risteilyasiakkaita kuljettavia vesiliikennealuksia käyttämään jo olemassa olevaa laituria. Vuoropuhelua vesiliikenneyrittäjien ja risteilytoimijoiden kanssa tulee jatkaa osana vesiliikenteen kehittämistä.

Kaupunkiyhteisesti toteutettavan Helsingin merellisen strategian painopiste on päästöttömän vesiliikenteen kehittämisessä. Helsingin kaupungin toimesta laadittava sähköisen vesiliikenteen kehittämissuunnitelma valmistuu kuluvan vuoden aikana. Suunnitelmassa määritellään toimenpiteet, joilla puolitetaan vesiliikenteen päästöt Helsingissä vuoteen 2030 mennessä (KH päätös HEL 2021-005767).

Lausunto on valmisteltu yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan kanssa.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 09 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi
Minttu Perttula, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 36171
minttu.perttula(a)hel.fi

Jätkäsaaresta ja Hernesaaresta vesiliikennereitti Etelä-satamaan ja Kauppatorille

Tällä hetkellä Itämeren risteilyliikenne on maailman turvallisuustilanteen ja Venäjä- sulkujen takia normaalitilannetta vähäisempää. Kuitenkin risteilijöiden matkustajamäärät ovat tuhansia matkustajia laivaa kohti ja heidän kulkemisensa keskustaan tapahtuu pääosin busseilla, takseilla ja jalan raitioliikenteen lisäksi. Tällä hetkelläkin tarvitaan yli kolmesataa bussia näihin kuljetuksiin/ alus. Varsinkin Hernesaaren tultua valmiiksi, lisääntyy alueelta keskustaan suuntautuva liikenne entisestään jakautuen nykytilanteen mukaisesti myös alueen kapeille asuinkaduille. Samalla lisääntyvät liikennepäästöt ja liikennevalojonotus sekä asuinkatujen ja puistojen turvattomuus. Etelän ranta- alueet ja Kaivopuisto eivät kaipaa lisää liikennettä.

Säännöllinen vesibussireitti risteilylaitureilta Helsingin keskustaan vähentäisi turismibussien asuinkaduilla aiheuttamia liikeneruuhkia ja samalla myös päästöjä.

Se loisi myös hienon näkökulman kaupunkiimme tulijoille. Lisäksi vesiliikennereitti olisi suora yhteys, nyt jo toimivien sight-seeingreittien lisäksi, Sataman, Wanhan kauppahallin ja kauppatorin alueelle sekä Katajanokan laivaterminaaliin ja Kauppatorin vesibussiliikenteelle.

Vesiliikenne liikennemuotona työllistää ja ylläpitää suomalaista merenkulkuosaamista sekä tuo asiakkaita tyhjenevän niemen yrittäjille, kauppahalliin ja kauppatorille.

Haasteiksi muodostuvat risteilyalueilla riittävät laituritilat useille vesibusseille tai lautoille ja Etelä- Satamassa ponttoonilaituristo, jossa myös kiinteän laiturin korkoerot ja sataman tarvitsemat laiturialueet tulevat huomioituiksi.

Merellinen Helsinki ja helsinkiläiset tarvitsevat myös merellisen joukkoliikenteen.

Me valtuutetut esitämme, että kaupunki varaa riittävän rahan vesiliikennereitin perustamiseksi Olympiaterminaalin ja Kauppatorin alueen ja risteilylaitureiden välille Herne- ja Jätkäsaaren yhdeksi joukkoliikennemuodoksi.

Helsingissä 29.05.2024

Karhuvaara Arja

Jäsen

Kokoomuksen valtuustoryhmä

(1 + 3 allekirjoitusta)

Saxberg Mirita

Hakola Juha

Pakarinen Pia

Valtuutettu Vesa Korkkulan ja seitsemän muun valtuutetun talousarvioaloite tarveperustaista määrärahaa saavien koulujen ja päiväkotien opettajien palkkauksen parantamisesta

HEL 2024-007962 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että tarveperusteista määrärahaa saavien koulujen ja päiväkotien opettajien palkkauksen parantamiseksi vuoden 2025 talousarvioon varataan

20 miljoonan euron suuruinen määräraha. Määrärahan kohdentamisessa esitetään huomioon otavaksi erityisesti ne koulut ja päiväkodit, jotka pärjäävät kaikkein heikoimmin ja joissa on eniten ongelmia.

Kaupunginhallitus toteaa kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausuntoon viitaten, että tarveperustaisen rahoituksen piirissä olevien päiväkotien ja koulujen henkilöstön palkkausta on kehitetty systemaattisesti palkkakehitysohjelmien ja kunta-alan sopimusten mukaisten järjestelyerien kautta. Palkkakehitysohjelmien alueellisia yhdenvertaisuuslisiä on kohdennettu kyseisten päiväkotien kelpoiselle henkilöstölle ja koulujen kelpoisille opettajille. Lisäksi tarveperustaisen rahoituksen piirissä olevien peruskoulujen käyttöön on neuvoteltu järjestelyeristä lisäraha, jonka koulujen rehtorit kohdentavat palkkioina lukuvuosittain niille opettajille, joiden työ oppilaiden ja huoltajien kanssa opintojen edistämiseksi on erityisen vaativaa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta ei ole esittänyt talousarvioesityksessään aloitteen mukaista lisämäärärahaa tarveperustaisen rahoituksen piirissä olevien koulujen ja päiväkotien opettajien palkkauksen parantamiseksi.

Kaupunginhallituksen talousarvioesityksessä on lisätty varhaiskasvatukseen tarveperusteisena 3,6 miljoonaa euroa henkilöstön saatavuuden edistämistyöhön sekä moniammatillisen työotteen vahvistamiseen ja perusopetukseen 0,9 miljoonaa euroa moniammatillisen työotteen vahvistamiseen.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Tarja Fogelholm, Johtava asiantuntija, puhelin: 09 310 33686
tarja.fogelholm(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kasvatus- ja koulutuslautakunta 10.09.2024 § 237](#)

HEL 2024-007962 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon liitteenä olevasta Vesa Korkkulan talousarvioaloitteesta tarveperustaista määrärahaa saavien koulujen ja päiväkotien opettajien palkkaamisen parantamiseksi:

Tarveperustaisen rahoituksen piirissä olevien päiväkotien ja koulujen kelpoisten opettajien palkkausta on kehitetty vuosien 2022 ja 2023 palkkakehitysohjelmien kautta. Vuoden 2022 palkkakehitysohjelmasta kohdennettiin ns. alueellinen yhdenvertaisuuslisä (ruotsinkielisessä varhaiskasvatuksessa rekrytointilisä) tarveperusteisen rahoituksen piirissä olevien suomen- ja ruotsinkielisten päiväkotien kelpoiselle henkilöstölle kahdeksi vuodeksi kerrallaan. Vuoden 2023 palkkakehitysohjelmasta kohdennettiin vastaavasti alueellinen yhdenvertaisuuslisä suomen- ja ruotsinkielisten tarveperusteisen rahoituksen piirissä olevien peruskoulujen kelpoisille opettajille.

Suomen- ja ruotsinkielisissä peruskouluissa alueellisen yhdenvertaisuuslisän kustannusvaikutus oli lukuvuonna 1.8.2023-31.7.2024 yhteensä noin 1 892 924 euroa ja päiväkodeissa vastaavana ajankohtana yhteensä noin 877 400 euroa.

Alueellisen yhdenvertaisuuslisän lisäksi kunta-alan sopimuksen mukaisista järjestelyistä on neuvoteltu vuonna 2019 tarveperustaisen rahoituksen piirissä olevien peruskoulujen käyttöön lisärahaa, jonka koulun rehtori kohdentaa palkkioina lukuvuosittain niille opettajille, joiden työ oppilaiden ja huoltajien kanssa opintojen edistämiseksi on erityisen vaativaa. Lisärahan kustannusvaikutus lukuvuonna 1.8.2024-31.7.2025 on noin 150 000 euroa.

Yhteenveto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tarveperusteista määrärahaa saavien koulujen ja päiväkotien opettajien palkkauksen kehittämistä tärkeänä. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla päiväkotien ja peruskoulujen opettajien palkkausta on kehitetty systemaattisesti eri

palkankorotuskierrosten yhteydessä ja viime vuosina Helsingin kaupungin palkkakehitysohjelmista on suunnattu korotuksia tarveperusteisen rahoituksen piirissä olevien koulujen ja päiväkotien opettajille. Systemaattinen palkkauksen kehittäminen tulee jatkumaan myös tulevina vuosina.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2025 ei ole varauduttu kohdentamaan 20 miljoonaa euroa tarveperustaisen rahoituksen piirissä olevien peruskoulujen ja päiväkotien opettajien palkkauksen parantamiseen.

[03.09.2024 Pöydälle](#)

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Päivi Quandt, palvelussuhdepäällikkö, puhelin: 310 86235
paivi.quandt(a)hel.fi

Talousarvioaloite tarperustaista määrärahaa saavien koulujen ja päiväkotien opettajien palkkaamisen

Helsingiläiset koulut ja päiväkodit eroavat toisistaan monin tavoin. Toisaalla menee hyvin ja toisaalla heikommin ja koulujen sekä päiväkotien väliset erot kasvavat ja tämä heijastuu myös kaupunginosien eriarvoistumiskehitykseen. Opettajat työskentelevät hyvin erilaisissa ympäristöissä ja toisissa kouluissa ja päiväkodeissa työskentely on kuormittavampaa ja vaativampaa kuin toisissa. Esimerkiksi kahden eri yläkoulun kemian opettajan työtä ei voi välttämättä verrata toisiinsa, sillä heikommin pärjäävässä koulussa työ on todennäköisesti huomattavasti kuormittavampaa kuin koulussa, jossa keskimäärin pärjätään paremmin. Yleisenä oikeudenmukaisuusperiaatteena voitaneen pitää sitä, että mitä kuormittavampaa ja vaativampaa työ on, sen paremmin siitä tulee myös maksaa. Tämän pitäisi heijastua myös opettajien palkkaukseen. Nykyisellään tämä ei Helsingissä toteudu lähimainkaan riittävästi.

Me tämän aloitteen allekirjoittaneet esitämme, että tarveperustaista määrärahaa saavien koulujen ja päiväkotien opettajien palkkauksen parantamiseksi varataan 20 miljoonaa euroa tulevaan talousarvioon. Rahan kohdentamisessa huomioidaan erityisesti ne koulut ja päiväkodit, jotka pärjäävät kaikkein heikoiten ja joissa on eniten ongelmia.

Helsingissä 29.05.2024

Korkkula Vesa

Varajäsen

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä

(1 + 7 allekirjoitusta)

Jalovaara Ville

Kauppila Elina

Nuorteva Johanna

Malin Petra

Miettinen Nina

Kolehmainen Laura

Nevanlinna Tuomas

Valtuutettu Mika Ebelingin talousarvioaloite kotihoidon tuen Helsinki-lisästä 1–3-vuotiaille

HEL 2024-007963 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että kotihoidon tuen Helsinki-lisä laajennetaan koskemaan myös 1–3-vuotiaita lapsia vuoden 2025 alusta alkaen ja että Helsinki-lisää maksetaan 320 euroa/kk.

Kotihoidon tuen Helsinki-lisän rajaaminen alle 1-vuotiaisiin lapsiin 1.6.2021 alkaen sisältyi kaupunginvaltuuston 9.12.2020 hyväksymään vuoden 2021 talousarvioon. Päätöksellä haluttiin tukea valtuustokauden 2017–2021 kaupunkistrategiaan sisältynyttä tavoitetta varhaiskasvatuksen osallistumisasteen nostamisesta.

Varhaiskasvatuksen osallistumisasteen nostaminen sisältyy Helsingin kaupunkistrategiaan myös vuosina 2021–2025. Laadukas varhaiskasvatus ehkäisee tehokkaasti segregaatiota ja tasaa sosioekonomisia eroja lasten välillä.

Kaupunginhallitus toteaa kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausuntoon viitaten, että 1.8.2022 voimaan tulleen perhevapaaudistuksen myötä kotihoidontukea voi halutessaan saada vanhempainrahajaksojen välissä jo siitä alkaen, kun lapsi on noin kuuden kuukauden ikäinen ja vanhemmilla on mahdollisuus jaksottaa vanhempainvapaat useaan jaksoon siihen saakka, kun lapsi täyttää 2 vuotta.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Tarja Fogelholm, Johtava asiantuntija, puhelin: 09 310 33686
tarja.fogelholm(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kasvatus- ja koulutuslautakunta 10.09.2024 § 240](#)

HEL 2024-007963 T 00 00 03

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon liitteenä olevasta valtuutettu Mika Ebelingin talousarvioaloitteesta, joka koskee kotihoidon tuen Helsinki-lisän laajentamista 1–3-vuotiaisiin lapsiin ja Helsinki-lisän määrän korottamista 320 euroon vuoden 2025 alusta alkaen:

Perheillä on mahdollisuus valita joko lapsen hoitaminen kotona tai päiväkodissa tai perhepäiväkodissa tarjottava varhaiskasvatus. Lapsen hoitamiseen kotona perhe voi käyttää kotihoidon tukea tai palkata hoitajan yksityisen hoidon tuen avulla. Perhevapaaudistuksen voimaantulon 1.8.2022 jälkeen alle 3-vuotiaasta lapsesta maksettavaa kotihoidontukea on voinut saada siitä alkaen, kun lapsi on noin kuuden kuukauden ikäinen. Koska lapsen syntymästä alkavat vanhempainvapaat on mahdollista jaksottaa useaan jaksoon siihen saakka, kun lapsi täyttää 2 vuotta, perhe on voinut halutessaan saada kotihoidontukea jo vanhempainrahajaksojen välissä.

Varhaiskasvatukseen lapsella on oikeus yhdeksän kuukauden iästä alkaen. Varhaiskasvatuspalveluissa perhe voi hyödyntää yksityisen hoidon tukea yksityiseen varhaiskasvatukseen tai hakeutua kunnalliseen varhaiskasvatukseen.

Helsingin kaupunginvaltuusto päätti osana vuoden 2019 talousarviota kotihoidontuen Helsinki-lisän poistamisesta yli 2-vuotiailta. Kasvatus- ja koulutuslautakunnan päätöksellä 18.12.2018 kotihoidon tuen Helsinki-lisä poistettiin yli 2-vuotiailta 1.5.2019 alkaen. Päätöksellä haluttiin vahvistaa Helsingin kaupungin strategian mukaista toimintaa ja osana sitä varhaiskasvatuksen osallistumisasteen nostamista. Vuoden 2021 talousarvioon sisältyi kotihoidon tuen Helsinki-lisän rajaaminen alle 1-vuotiaisiin lapsiin 1.6.2021 alkaen, ja 15.12.2020 kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti Helsinki-lisän rajaamisesta talousarvion mukaisesti. Helsinki-lisän rajaaminen oli yksi talousarvion tuottavuustoimista. Kotihoidon tuen Helsinki-lisän ehtoja muutettiin tuolloin siten, että Helsinki-lisänä maksetaan 264 euroa kuukaudessa alle 1-vuotiaasta perheen nuorimmasta lapsesta, josta maksetaan kotihoidon tukea.

Kotihoidon tuki koostuu lakisääteisestä osuudesta, johon kuuluvat hoitoraha 377,68 euroa ja sisaruksista maksettava 113,07 euroa / 72,66 euroa, sekä tulosidonnainen hoitolisä 0–202,12 euroa. Lisäksi kunnalla on mahdollisuus maksaa kuntalisää (Helsinki-lisä). Perheen koko ja bruttotulot vaikuttavat lakisääteisen hoitolisän määrään. Kotihoidon tuen lakisääteiset osat maksetaan edelleen alle 3-vuotiaista lapsista. Helsinki maksaa lakisääteisten osien lisäksi Helsinki-lisää 264 euroa

alle 1 -vuotiaasta perheen nuorimmasta lapsesta, josta maksetaan koti-
hoidon tukea.

Kotihoidon tukea Helsinki-lisineen haetaan Kansaneläkelaitokselta
(Kela). Kela hoitaa sekä lakisääteisen osan että Helsinki-lisän maksa-
misen kunnan kanssa tekemänsä sopimuksen mukaisesti ja laskuttaa
kuntaa tekemiensä kotihoidon tukipäätösten kustannusten mukaisesti.
Kotihoidon tukea ei voi saada lapsesta, joka on kunnan järjestämässä
varhaiskasvatuksessa.

Alle 3-vuotiaiden lasten määrä Helsingin varhaiskasvatuksessa ei ole
vähentynyt, mutta osuuden kasvu on hidastunut. Vuoden 2023 aikana
suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa alle 3-vuotiaiden osuus oli
keskimäärin 25,1 prosenttia ja osuus kasvoi 1,9 prosenttiyksikköä vuo-
teen 2022 verrattuna. Vuoden 2024 aikana alle 3-vuotiaiden osuus on
kasvanut keskimäärin 0,4 prosenttiyksikköä vuoteen 2023 verrattuna.
Vuoden 2023 aikana ruotsinkielisessä varhaiskasvatuksessa alle 3-
vuotiaiden osuus oli keskimäärin 28 prosenttia ja osuus kasvoi 3,5 pro-
senttiyksikköä vuoteen 2022 verrattuna. Vuoden 2024 aikana alle 3-
vuotiaiden osuus on kasvanut keskimäärin 1,5 prosenttiyksikköä vuo-
teen 2023 verrattuna. Samaan aikaan alle 3-vuotiaiden määrä on väes-
tötasolla vähentynyt syntyvyyden laskun seurauksena, mikä selittää
osaltaan alle 3-vuotiaiden osuuden kasvun hidastumista.

Kustannusvaikutukset

Kotihoidon tukea saavia alle 3-vuotiaita lapsia ennustetaan Helsingissä
olevan vuoden 2025 aikana noin 3900. Alle 1-vuotiaita kotihoidon tukea
saavia heistä arvioidaan olevan noin 810 vuonna 2025. Aloitteessa esi-
tetty 320 euron suuruinen Helsinki-lisä kaikille Helsinki-lisän saajille on
56 euroa enemmän kuin tämänhetkinen Helsinki-lisä alle 1-vuotiaista
lapsista. Esitetyn 320 euron suuruisen Helsinki -lisän maksaminen alle
3-vuotiaista lapsista lisäisi kustannuksia yhteensä noin 12,4 miljoonaa
euroa vuodessa.

Yhteenveto

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan mielestä on tärkeää, että perheillä on
mahdollisuus valita oman elämäntilanteensa ja lapsensa edun mukai-
sesti joko lapsen hoitaminen kotona tai varhaiskasvatuspalveluiden
käyttäminen. Perhevapaaudistuksen myötä perhe on halutessaan voi-
nut saada kotihoidontukea jo vanhempainrahajaksojen välissä siitä al-
kaen, kun lapsi on noin kuuden kuukauden ikäinen. Tällä vanhempain-
vapaiden ja kotihoidon tuen yhdistelmällä alle 2-vuotiaan lapsen kotona
hoitaminen on voinut mahdollistua taloudellisesti kestävämmällä tavalla
kuin ennen uudistusta. Perhevapaaudistuksen vaikutuksia perheiden
palveluiden käyttöön on kuitenkin vielä vaikea arvioida.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2025 ei ole varauduttu aloitteen mukaisiin lisämäärärahatarpeisiin.

Käsittely

[10.09.2024 Ehdotuksen mukaan](#)

Vastaehdotus:

Pia Kopra: Lisäys esitysehdotukseen kappaleen 4 loppuun:

"Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa kotihoidon tuen kuntalisän palauttamista 1-3-vuotiaille ja esittää, että asiaan osoitettaisiin varat vuoden 2025 budjettineuvotteluissa.

Kotihoidon tuen Helsinki-lisän poistaminen 1-3 vuotiailta lapsilta ei viime kädessä tuota säästöjä. Varhaiskasvatuksen osallistumisasteen nostaminen tarkoitti, että varhaiskasvatuksessa olevista lapsista yhä suurempi osa on alle 3-vuotiaita lapsia. Tämä lisää kustannuksia, koska alle 3- vuotiaiden henkilöstömitoitus on suurempi kuin yli 3-vuotiailla. Samalla varhaiskasvatuksen kasvatus- ja hoitohenkilöstön tarve on kasvanut. Varhaiskasvatuksen työvoimatilanne on kriittinen ja heikentynyt. Työvoimatilanteen heikentyminen näkyy työvoimavajeena, rekrytoinneissa sekä sijaisten saatavuudessa. Pedagogisen osaamisen taso heikentyy ei-kelpoisten työntekijöiden määrän kasvaessa.

Syntyvyys on laskenut aina tammikuusta 2022. Lasten hankkimisen esteinä ovat usein työuraan liittyvät hankaluudet ja riskit sekä perheen tarvitsemien palvelujen puute. Näitä esteitä voidaan kaupungin toimesta madaltaa suoralla tai epäsuoralla rahallisella tuella. Yhteiskunnan tulisi mahdollistaa ja tukea perheiden lastenhoidon valinnan mahdollisuuksia. Lisäksi kaupungin omissa päiväkodeissa varhaiskasvatus on yksikkökustannuksiltaan selvästi kalliimpaa kuin kotihoidossa".

Pia Kopran vastaehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

[03.09.2024 Pöydälle](#)

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Riikka Reunanen, varhaiskasvatuksen aluepäällikkö, puhelin: 310 32641
riikka.reunanen(a)hel.fi
Johanna Auer, erityissuunnittelija, puhelin: 310 56404
johanna.auer(a)hel.fi

Kotihoidon tuen Helsinki-lisä 1-3 -vuotiaalle

Vanhempien ja lasten välinen suhde on lapsen kannalta perustavanlaatuinen. On tärkeää, että tämä suhde muodostuu vahvaksi ja että yhteiskunta osoittaa arvostavansa sitä. Yleensä koti on pienelle lapselle turvallisin paikka ja vanhemmat parhaita arvioimaan lapsensa tarpeita. Siksi perheiden tulee itse saada päättää lapsensa hoitomuodosta. Yhteiskunnan tulee mahdollistaa ja tukea perheiden valinnanmahdollisuutta.

Ehdotamme, että Helsingin kaupunki laajentaa kotihoidon tuen Helsinki-lisän koskemaan myös 1-3 -vuotiaita lapsia vuoden 2025 alusta alkaen. Ehdotamme, että kotihoidon tuen Helsinki-lisää maksetaan 1.1.2024 alkaen 320 euroa/kk.

Helsingissä 29.05.2024

Ebeling Mika

Valtuustoryhmän puheenjohtaja

Kristillisdemokraattien valtuustoryhmä

(1 + 0 allekirjoitusta)

Valtuutettu Vesa Korkkulan ja yhdeksän muun valtuutetun talousarvioaloite lukioiden opintojaksojärjelyn parantamisesta ja ryhmäkokojen pienentämisestä

HEL 2024-007964 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että talousarvioon varataan 3,5 miljoonan euron lisämäärärahaa lukioiden kurssitarjonnan parantamiseen ja ryhmäkokojen pienentämiseen. Opintojakso- ja kurssitarjonnan lisäys esitetään kohdennettavaksi lukioiden opiskelijamäärien suhteessa ja positiivinen erityiskohtelu huomioon otettavaksi resurssien kohdentamisessa. Lisäksi opettajille annetaan mahdollisuus kehittää itsenäisesti uusia paikallisia syventäviä opintojaksoja.

Kaupunginhallitus toteaa kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausuntoon viitaten, että Helsingin kaupungin lukiossa tarjotaan laajasti lukion opetussuunnitelman mukaisia valtakunnallisia pakollisia ja valinnaisia opintoja. Osaa opintojaksoista tarjotaan vain joka toinen vuosi, jotta opintojaksojen ryhmäkoko saadaan riittävän suureksi. Lukiokoulutuksen ryhmäkoot vaihtelevat pääsääntöisesti 15–35 opiskelijan välillä. Valinnaisen opintojen ryhmäkoot ovat yleensä pienempiä.

Kunkin lukion omien kurssien/opintojaksojen lisäksi Helsingin kaupungin lukiolaiset ja Stadin ammatti- ja aikuisopiston (Stadin AO) ammattilukiolaiset voivat suorittaa lukio-opintoja Helsingin kaupungin verkkolukiokiossa ja kaupunkitarjottimen kautta lähiopintoina myös muissa kaupungin lukiossa. Verkkolukiokiossa on tarjolla etäopintoja noin 130 opintojaksoa. Lukio-opiskelijoiden on myös mahdollista suorittaa opintoja useissa eri korkeakouluissa. Kaupungin lukio- ja ammatillisen koulutuksen sekä vapaan sivistystyön sitova tavoite vuodelle 2024 on luoda rakenteet toisen asteen opiskelijoiden ristiinopiskelumahdollisuuksien lisäämiseksi, joka lisää tarjontaa entisestään.

Lukiokoulutuksen opiskelijakohtainen kokonaisbudjetti on ollut viime vuosina kasvava. Opiskelijoille tarjottavaa opetusta, ohjausta ja tukea on lisätty myös valtion myöntämällä kehittämisrahoituksilla ja erityisavustuksilla.

Lukioiden monipuolinen toiminta ja laaja opintotarjonta voidaan turvata nykyisillä resursseilla. Kurssitarjonnan parantaminen ja ryhmäkokojen pienentäminen ei sisälly kasvatus- ja koulutuslautakunnan tekemään vuoden 2025 talousarvioesitykseen.

Kaupunginhallituksen talousarvioesityksessä on lisätty 1,080 miljoonaa euroa ammatilliseen koulutukseen sekä lukioiden moniammatillisen työotteen vahvistamiseen.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Tarja Fogelholm, Johtava asiantuntija, puhelin: 09 310 33686
tarja.fogelholm(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kasvatus- ja koulutuslautakunta 10.09.2024 § 238](#)

HEL 2024-007964 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon liitteenä olevasta Vesa Korkkulan talousarvioaloitteesta lukioiden opintojaksotarjonnan parantamisesta ja ryhmäkokojen pienentämisestä:

Helsingin kaupungin lukioissa tarjotaan laajasti lukion opetussuunnitelman mukaisia valtakunnallisia pakollisia ja valinnaisia opintoja. Kunkin lukion omien opintojaksojen lisäksi lukiolaiset ja Stadin ammattiopiston (Stadin AO) ammattilukiolaiset voivat suorittaa opintoja verkkolukiossa ja kaupunkitarjottimen kautta lähioptoina myös muissa kaupungin lukioissa. Verkkolukiossa on lukuvuonna 2024–2025 tarjolla etäopintoja noin 130 opintojaksoa muun muassa harvinaisemmissa kielissä. Tämän lisäksi verkkolukiossa voi suorittaa lähes 100 opintojaksoa verkko-opintoina. Konepajan aikuislukion kautta opiskelijoilla on mahdollisuus suorittaa myös kesäopintoja. Lisäksi lukio-opiskelijoiden on mahdollista suorittaa opintoja useassa eri korkeakoulussa.

Suomenkielisen lukiokoulutuksen opiskelijakohtainen kokonaisbudjetti vuodelle 2024 on 10 532 euroa ja ruotsinkielisen vastaava luku on 10 455 euroa. Suomenkielisessä lukiokoulutuksessa jaetaan myös tarveperusteista rahoitusta niille lukioille, joissa on paljon vieraskielisiä opiskelijoita. Kaupungin tarveperusteisen lisärahan jakoon vaikuttavat

lukion S2-opiskelijoiden suhteellinen määrä ja lukioiden sisäänpääsykeskiarvo. Vuonna 2024 tarveperusteista rahaa on käytössä 407 000 euroa. Lukiokoulutuksen opiskelijaryhmien koot vaihtelevat pääsääntöisesti 15–35 opiskelijan välillä. Valinnaisten opintojen ryhmäkoot ovat yleensä pienempiä. Osa valinnaisista opintojaksoista tarjotaan lukioissa joka toinen vuosi, jotta opintojaksojen toteutuminen voidaan varmistaa.

Helsingin kaupungilla on menossa useita lukiokoulutukseen liittyviä kehittämishankkeita vuosille 2022–2025. Opetushallitus on myöntänyt Helsingin kaupungille valtion erityisavustuksen lukiokoulutuksen laatu- ja saavutettavuusohjelman edistämiseen yhteensä 1 080 000 euroa. Hankkeessa kehitetään laatu järjestelmää, pedagogiikkaa ja opiskelijoiden hyvinvointia tukevia opintojaksoja. Lukiokoulutuksen oppimisen tuen kehittämiseen Opetushallitus on myöntänyt puolestaan yhteensä 361 800 euroa. Lisärahoituksella kehitetään lukio-opiskelijoiden tuen tarpeen tunnistamisen käytäntöjä, tuen eri muotoja sekä moniammatillista yhteistyötä. Lisäksi Helsingin kaupungille on myönnetty toinenkin valtion erityisavustus oppimisen tukeen, yhteensä 87 300 euroa. Näiden lisäksi yksiköissä tehtävää ensisijaista ja ennaltaehkäisevää yhteisöllistä opiskeluhuoltoa on kehitetty 1 348 093,53 euron suuruuisella valtion erityisavustuksella.

Kaupungin lukio- ja ammatillisen koulutuksen sekä vapaan sivistystyön sitova tavoite vuodelle 2024 on luoda rakenteet toisen asteen opiskelijoiden ristiinopiskelumahdollisuuksien lisäämiseksi. Uudistuksen myötä Helsingin kaupungin lukioiden ja Stadin ammattiopiston opiskelijat voivat suorittaa opintoja myös muissa kuin oman koulutusmuotonsa oppilaitoksissa.

Yhteenveto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että ristiinopiskelurakenne ja verkkolukio ovat opiskelijalähtöisiä keinoja lisätä opiskelijoiden valinnanmahdollisuuksia ja heille valittavana olevaa opintotarjontaa kaupungin nykyisillä resursseilla.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarviovalmistelussa 2025 ei ole varauduttu aloitteen mukaisiin lisämäärärahatarpeisiin opintojakso-
tarjonnan parantamiseksi ja ryhmäkokojen pienentämiseksi.

[03.09.2024 Pöydälle](#)

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Heidi Vesa, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 27384

---

heidi.vesa(a)hel.fi
Tarja Aro-Kuuskoski, lukiokoulutuksen päällikkö, puhelin: 310 82365
arja.aro-kuuskoski(a)hel.fi

Talousarvioaloite lukioden opintojaksotarjonnan parantamisesta ja ryhmäkojen pienentämisestä

Yleissivistävänä instituutiona lukion merkitys on suuri ja se antaa opiskelijoille valmiudet tavoitella jatko-opintopaikkaa. Koska kaikissa lukioissa ei kaikissa oppiaineissa järjestetä kaikkia valinnaisia valtakunnallisia ja kunkin lukion omia paikallisia syventäviä opintojaksoja, heikentyvät opiskelijoiden mahdollisuudet päästä jatko-opintoihin ja lukion yleissivistävä tehtävä ei toteudu parhaalla mahdollisella tavalla. Lisäksi lukioissa ryhmäkoot ovat suuria. Samassa ryhmässä voi olla yli 33 opiskelijaa. Tällöin opettajan on mahdotonta huomioida jokainen opiskelija yksilönä ja panostaa kunnolla työhönsä.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että kaupungin lukioden kurssitarjonnan parantamiseksi ja ryhmäkojen pienentämiseksi varataan talousarvioon 3 500 000 € lisämääräraha. Tällä summalla saadaan noin 1000 opintojaksoa lisäystä kaupungin lukioden opintojaksotarjontaan ja parannetaan täten opiskelijoiden edellytyksiä hakeutua jatko-opintoihin ja lisätään muutenkin hyvinvointia. Lisäresurssit kurssien ja opintojaksojen järjestämiseen tulee kohdentaa suhteessa kunkin lukion opiskelijamäärään, eli mitä suurempi on lukion opiskelijamäärä, sitä enemmän lisäystä opintojaksotarjontaan. Positiivinen erityiskohtelu huomioidaan resurssien kohdentamisen suhteen. Lisäksi tämän resurssin turvin opettajille annetaan mahdollisuus kehittää itsenäisesti uusia paikallisia syventäviä opintojaksoja. Tarkemmasta tämän talousarvioaloitteen ehdottamasta opetustarjonnan lisäämisestä tulee päättää lukiotasolla ja opiskelijoita tulee kuulla ja osallistaa. On varsin olennaista, että kunkin lukion tarpeet huomioidaan lisäopetustarjonnan suunnittelussa.

Helsingissä 29.05.2024

Korkkula Vesa

Varajäsen

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä

(1 + 9 allekirjoitusta)

Miettinen Nina

Kolehmainen Laura

Nevanlinna Tuomas

Malin Petra

Koskela Minja

Kauppila Elina

Nuorteva Johanna

Saxberg Mirita

Muttillainen Sami

Valtuutettu Mirita Saxbergin ja 3 muun valtuutetun talousarvioaloite jalkapallon talviolosuhteiden lisäämiseksi Laajasalon liikuntapuistoon

HEL 2024-007965 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että vuoden 2025 talousarvioon on varattava riittävät määrärahat jalkapallon talviolosuhteiden rakentamiseksi Laajasaloon.

Kaupunginhallitus toteaa kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausuntoon viitaten, että toimialan lautakunta on aiemmissa päätöksissään todennut, ettei uusien kiinteiden jalkapallohallien rakentaminen nykyisellä kustannustasolla (10 000 000–15 000 000 euroa) ja kesien alhaisilla käyttäjämäärillä ole kannatettavaa. Lisäksi toimialan liikuntapalvelukonaisuus on osaltaan linjannut, että kiinteitä halleja edullisemmat yli-painehallit eivät kuulu sen palveluihin niiden energiantensiivisyyden sekä talviturvallisuuteen liittyvien riskien takia.

Kaupungin ohella helsinkiläiset jalkapalloseurat ovat täydentäneet lajin talviharrastusmahdollisuuksia muilta osin. Näitä ovat 11 erikoikoista yli-painehallia sekä kuusi (6) lämmitettävää tekonurmikenttää. Lisäksi uusia yli-painehalleja on suunnitteilla ainakin Herttoniemeen (HerTo), Kuloosaareen (KulPs), Lauttasaareen (PPJ) ja Vuosaareen (Viikingit).

Laajasalon Palloseura (LPS) on esittänyt vuonna 2021 ensimmäisen kerran kiinnostuksensa vuokrata liikuntapuistosta lisämaa-alueita jalkapallon yli-painehallin asentamista varten. Laajasalon liikuntapuiston osalta liikuntapalvelukokonaisuus on sopinut maaperätutkimusten tekemisestä kaupunkiympäristön toimialan kanssa kesäkuussa 2024. Tutkimustulosten perusteella palvelukokonaisuus voi ottaa paremmin kantaa jalkapalloilun harrastusolosuhdevaihtoehtojen todellisiin rakentamis-edellytyksiin ja todennäköisiin kustannuksiin.

Toimialan lautakunta ei ole esittänyt erillistä määrärahaa jalkapalloilun talviolosuhteiden parantamiseksi Laajasalon liikuntapuistoon vuoden 2025 talousarviossa.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Riina Kopola, erityissuunnittelija, puhelin: 310 28256

riina.kopola(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 29.08.2024 § 107](#)

HEL 2024-007965 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että katetun jalkapalloilun harrastusolosuhteen rakentaminen ei ole mahdollista Laajasalon liikuntapuistoon Helsingin kaupungin toimesta investointimäärärahojen niukkuuden sekä sopivan maa-alueen puutteen takia.

Liikuntapolitiikan näkökulmasta jalkapalloilun harrastusolosuhteiden kehittäminen Kaakkois-Helsingissä on kannatettava asia. Kyseinen urheilulaji on pitkään ollut helsinkiläisten lasten ja nuorten suosituin joukkuelajiharrastus, jonka tukeminen edistää Helsingin kaupungin liikuntapoliittisten tavoitteiden saavuttamista.

Jalkapalloilun talviharrastusmahdollisuuksien kehittämiseen tulee varautua kaupunkiympäristön toimialan lähivuosien investioitiohjelmassa toteuttamalla lämmitettävät jalkapallotekonurmikentät Itä-Helsinkiin ja Pirkkolaan. Talviharjoitteluolosuhteita on Helsingin kaupungilla kaksi (2) kiinteää jalkapallohallia Talin ja Myllypuron liikuntapuistoissa sekä kolme (3) lämmitettävää tekonurmikenttää Töölön Pallokentällä sekä Vuosaaren Kartanon liikuntapuistossa.

Lautakunta on aiemmissa päätöksissään todennut, ettei uusien kiinteiden jalkapallohallien rakentaminen nykyisellä kustannustasolla (10 000 000 - 15 000 000 euroa) ja kesien alhaisilla käyttäjämäärillä ole kannatettavaa. Liikuntapalvelukokonaisuus on puolestaan linjannut, etteivät kiinteitä halleja edullisemmat ylipainehallit kuulu sen palveluihin niiden energiantensiivisyyden sekä talviturvallisuuteen liittyvien riskien takia.

Kaupungin ohella helsinkiläiset jalkapalloseurat ovat täydentäneet lajin talviharrastusmahdollisuuksia muilta osin. Näitä ovat 11 erikoikoista ylipainehallia sekä kuusi (6) lämmitettävää tekonurmikenttää. Lisäksi

uusia yli-painehalleja on suunnitteilla ainakin Herttoniemeen (HerTo), Kulosaareen (KulPs), Lauttasaareen (PPJ) ja Vuosaareen (Viikingit).

Laajasalon liikuntapuiston maa-alueita hallinnoi liikuntapalvelukokonaisuus yhdessä vuokralaistensa kanssa. Jalkapalloilun tarpeisiin palvelukokonaisuus on vuokrannut jalkapallokentän Laajasalon Palloseuralle (LPS), joka on asentanut kentälle jalkapallotekonurmimaton.

LPS on esittänyt vuonna 2021 ensimmäisen kerran kiinnostuksensa vuokrata liikuntapuistosta lisämaa-alueita jalkapallon ylipainehallin asentamista varten. Seuran ehdottama alue sijaitsee liikuntapuiston luonnonnurmi-kentältä, jonne hallin rakentaminen edellyttäisi todennäköisesti mittavien maanrakennustöiden tekemistä, palveluiden uudelleen järjestelyä sekä kaventaisi Helsingin ennestään kapeaa luonnonnurmikapasiteettia.

Laajasalon liikuntapuiston osalta liikuntapalvelukokonaisuus on sopinut maaperätutkimusten tekemisestä kaupunkiympäristön toimialan kanssa kesäkuussa 2024. Tutkimustulosten perusteella palvelukokonaisuus voi ottaa paremmin kantaa jalkapalloilun harrastusolosuhdevaihtoehtojen todellisiin rakentamisedellytyksiin ja todennäköisiin kustannuksiin.

Tämä lausunto noudattelee kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan aiempia lausuntoja samaan tematiikkaan liittyen. Kyseiset lausunnot ovat:

- 15.2.2022 Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Teija Makkosen ym. valtuustoaloitteesta jalkapallohallin rakentamiseksi Tapulikaupungin liikuntapuistoon
- 7.9.2021 Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Ulla-Maija Urhon ym. talousarvioaloitteesta kuplahallin pystyttämiseksi Ruukinlahden puistoon vuonna 2021
- 10.3.2020 Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Mia Nygårdin ym. valtuustoaloitteesta toimenpiteisiin ryhtymisestä kuplahallin saamiseksi Lauttasaaren Ruukinlahden puistoon

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Petteri Huurre, liikuntapaikkapäällikkö, puhelin: 09 310 87791
petteri.huurre(a)hel.fi
Kimmo Isotalo, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 32342
kimmo.isotalo(a)hel.fi

Talviolosuhte Laajasalon liikuntapuistoon

Kaakkoisessa Helsingissä on edelleen pula talviajan katetusta harrastusolosuhteesta. Helsinki on päättänyt kehittää Laajasalon liikuntapuiston talviolosuhteita jo vuosia sitten Laajasalon palloseuran suunnitelmien pohjalta. Etenkin junioriharrastajat ovat odottaneet kuplahallin rakentamista kauan.

Laajasalon liikuntapuistoa käyttävät mm. tuhannet jalkapallon harrastajat viikoittain. Eri lajien harrastajamäärät tulevat kasvamaan mm. alueen voimakkaan asukaskehityksen takia.

Riittämättömät liikuntapaikkarakentamisen määrärahat eivät saa enää hidastaa hankkeen etenemistä. Vuoden 2025 talousarvioon on varattava riittävät määrärahat talviolosuhteen rakentamiseksi.

Helsingissä 29.05.2024

Saxberg Mirita

Jäsen

Kokoomuksen valtuustoryhmä

(1 + 3 allekirjoitusta)

Pajunen Jenni

Iskanius Anniina

Castrén Maaret

Valtuutettu Nuutti Hyttisen talousarvioaloite korotetuista kokouspalkkioista luopumisesta

HEL 2024-007966 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään luottamushenkilöiden taloudellisia etuuksia koskevan päätöksen muuttamista siten, että korotetuista kokouspalkkioista luovuttaisiin. Samalla talousarviosta vähennettäisiin kokouspalkkioiden korotuksia vastaava summa.

Toimivalta luottamushenkilöiden taloudellisia etuuksista ja tätä myöten luottamushenkilöiden palkkioiden korottamisesta on kaupunginvaltuustolla. Kokouspalkkiota korotetaan 50 %:lla osallistumisen kokoukseen kestäessä yli 3 tuntia. Korotuksesta luopuminen vaikuttaisi kaupunginvaltuuston lisäksi myös muiden toimielinten palkkioihin. Tällä olisi kuitenkin vain vähän vaikutusta muiden kuin kaupunginvaltuuston ja kaupunkiympäristölautakunnan kokouspalkkioihin.

Kaupunginvaltuuston kokouspalkkioihin on vuosittain varattu noin 740 000 – 1 100 000 €. Todelliset kustannukset riippuvat kokousten kestosta ja kokousten määrästä. Kokouspalkkioiden korotuksista luopuminen tarkoittaisi karkeasti arvioiden kaupunginvaltuuston osalta noin 200 000 € säästöä.

Kaupunginvaltuusto kokoontui vuonna 2023 20 kertaa, joista yli kolmen tunnin kokouksia oli puolet. Kokousten kestoissa ei suoraan näy kokousten järjestelmällinen venyttäminen yli kolmen tunnin, sillä vain yksi kokouksista päättyi 15 minuutin sisään (21:09) korotukseen oikeuttavan ajan täyttymisen jälkeen. Puolestaan yksi kokous päättyi 15 min ennen (20:49) korotukseen oikeuttavan ajan täyttymistä. Vastaavasti 3 muuta kokousta päättyi 30 min sisään (21:19, 21:27, 21:30) korotuksen jälkeen ja 3 muuta kokousta alle 30 min korotusta ennen (20:31, 20:36, 20:40).

Kokouspalkkioiden keskeinen tarkoitus on varmistaa se, että kokoukseen osallistumisesta ja luottamustoimen eteen tehtävästä työstä on saatavissa työmäärään nähden riittävä korvaus. Kokouspalkkion on nähty kattavan kokouksen aikaisen osallistumisen lisäksi myös korvauksen kokoukseen valmistautumisesta. Lisäksi kokouksesta saatavan korvauksen tulisi olla oikeassa suhteessa tehtävän vaativuuteen ja siihen liittyvään vastuuseen nähden.

Palkkiojärjestelmän muutoksia tulee tarkastella kokonaisuutena huomioiden kokous- ja vuosipalkkioiden lisäksi myös muut taloudelliset

---

korvaukset. Mahdollisten muutosten yhteydessä tulisi lisäksi varmistaa, että mahdollisuudet ja kannustimet luottamustoimen laadukkaaseen hoitamiseen eivät heikkene. Kokouspalkkioiden korotuksista luopuminen ei ole edellä mainitun perusteella tarkoituksenmukaista.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Ari Hietamäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Talousarvioaloite luottamushenkilöiden korotetuista kokouspalkkioista luovumiseksi

Luottamushenkilöiden taloudellisia etuuksia koskevan päätöksen 4 luvun mukaan yli kolme tuntia kestävältä kokoukselta kokouspalkkio maksetaan 50 prosentilla korotettuna.

Viime vuosina on usein ollut havaittavissa, että kaupunginvaltuuston kokoukset ovat päättyneet juuri kolmen tunnin aikarajan jälkeen ja kokousten viimeisissä asiakohdissa on käytetty huomattavan paljon pitkiä ja rönsyileviä puheenvuoroja, joiden liittymäpinta käsiteltävään asiaan on ollut varsin ohut.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että luottamushenkilöiden taloudellisia etuuksia koskevaa päätöstä muutetaan siten, että korotetuista kokouspalkkioista luovutaan ja talousarviosta vähennetään kokouspalkkioiden korotuksia vastaava summa.

Helsingissä 29.05.2024

Hyttinen Nuutti

Valtuustoryhmän puheenjohtaja

Perussuomalaisten valtuustoryhmä

(1 + 2 allekirjoitusta)

Paunio Mikko

Korpinen Laura

Valtuutettu Mari Holopaisen ja viiden muun valtuutetun talousarvio-aloite kaksikielisen perusopetuksen lisäämisestä

HEL 2024-007968 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että kaksikielisen perusopetuksen ryhmiä lisätään ja tähän tarkoitukseen varataan 500 000 euroa vuoden 2025 talousarvioon.

Aloitteesta on saatu kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaksikielisen opetuksen kysynnän ja tarjonnan yhteensovittaminen on haastavaa, ja opetuksen lisääminen on suunniteltava huolellista hyvissä ajoin etukäteen. Kaksikielisen opetuksen verkko tulee olla päätettynä vuosi ennen opetuksen alkamista, jotta koulutulokkaat ehtivät hakea paikkoja ja koulun henkilöstölle ehditään antaa tarvittava täydennyskoulutus. Erityisen suosi-tuissa kouluissa opetuspaikkojen lisääminen ei ole lainkaan mahdollista, sillä niissä ei ole lisäryhmille tarvittavia tiloja.

Suomi-englanti-opetuksen aloituspaikkamäärä kasvaa 25:llä (yhdellä ryhmällä) elo-kuussa 2025. Kasvatus- ja koulutuslautakunta ei ole esittänyt talousarvioesitykses-sään muilta osin määrärahaa kaksikielisen perusopetuksen ryhmien lisäämiseen.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Tarja Fogelholm, Johtava asiantuntija, puhelin: 09 310 33686
tarja.fogelholm(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kasvatus- ja koulutuslautakunta 10.09.2024 § 241](#)

HEL 2024-007968 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon liitteenä olevaan valtuutettu Mari Holopaisen talousarvioaloitteeseen kaksikielisen perusopetuksen lisäämisestä:

Helsingin laajamittainen kaksikielinen perusopetus

Helsingin kaupungin peruskouluissa laajamittaista kaksikielistä opetusta annetaan kielipareissa: suomi-ruotsi, suomi-espanja, suomi-englanti, suomi-viro, suomi-kiina, suomi-venäjä ja suomi-pohjoissaame. Kaupungin kaksikielisen opetuksen verkkoa täydentävät valtion koulut: Helsingin ranskalais-suomalainen ja Helsingin suomalais-venäläinen koulu sekä yksityinen Saksalainen koulu.

Kaksikielisessä opetuksessa (laajamittainen kaksikielinen, ruotsin kielikylpyopetus ja englanninkielinen opetus) on yhteensä 500 aloituspaikkaa ensimmäiseltä vuosiluokalta alkaen ja määrä kasvaa 525 elokuussa 2025. Uuden opetuksen aloittamisesta tulee päättää viimeistään 12 kuukautta ennen opetuksen aloittamista. Lukuvuonna 2025–2026 noin 12% ikäluokasta voi opiskella kaksikielisessä opetuksessa Helsingin kaupungin kouluissa.

Kaksikielisessä opetuksessa Helsingin kaupungin peruskouluissa on 1. luokalta alkaen yhteensä 264 aloituspaikkaa 11 eri koulussa, joista 120 paikkaa on suomi-englanti-opetuksessa. Suomi-englanti-opetuksen oppilasmäärä kasvaa 1.8.2025 yhdellä ryhmällä, kun Aleksis Kiven peruskoulussa alkaa laajamittainen kaksikielinen suomi-englanti-opetus. Eri kaksikielisiin opetuksiin hakee vuosittain noin 450 oppilasta, joista noin 300 hakee kaksikieliseen suomi-englanti-opetukseen.

Hakijoiden ja paikkojen määrä eivät näin ollen kohta. On kuitenkin hyvä huomata, että osassa opetuksista paikkoja jää täyttämättä tai ryhmiä syntymättä vähäisen hakijamäärän takia ja tiettyihin kouluihin hakijoita on kolme-viisi kertaa enemmän kuin kaksikielisen opetuksen ryhmässä on paikkoja. Näissä erityisen suosituissa kouluissa opetuspaikkojen lisääminen ei ole mahdollista, sillä niissä ei ole tilaa. Paikkamäärän kasvattaminen edellyttäisi rakennusinvestointeja.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielinen jaosto päättää kaksikielisen opetuksen aloittamisesta uusissa kouluissa johtokunnan esityksen perusteella ja kaksikielisen opetuksen verkko tulee olla päätettynä vuosi ennen opetuksen alkamista, jotta koulutulokkaat ehtivät hakea siihen ja koulun henkilöstöllä on mahdollisuus saada täydennyskoulutusta uuden toimintakulttuurin ymmärtämiseksi ja siinä toimimiseen.

Kaksikielisen opetuksen resursointi

Kaksikielisen opetuksen järjestäminen on koululle kalliimpaa, koska opettajille maksetaan kielilisää, opetusmateriaalit ovat yksikielisiä kalliimpia ja opetuksen suunnitteluun sekä toimintakulttuurin kehittämiseen tarvitaan työaikaa.

Kaksikielistä opetusta antaville kouluille on perusopetuksen kokonaisu-määrärahasta osoitettu vuonna 2024 yhteensä 750 000 euroa perusrahoituksen lisäksi. Sitä jaetaan aloittaville kouluille enemmän kuin jo pidempään kaksikielistä opetusta antaneille kouluille. Tämä on jaettu ruotsin kielikylpyopetusta ja laajamittaista kaksikielistä opetusta antavien uusien opetusta käynnistävien koulujen kesken.

Strategiakaudella 2017–2021 kaksikielisen opetuksen järjestämiseen osoitettiin erillistä määrärahaa. Nykyisellä strategiakaudella kaksikielisen opetuksen toteuttamiseen sitä ei ole osoitettu.

Yhteenveto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että kaksikielistä perusopetusta voidaan järjestää vuoden 2024 tasolla myös vuonna 2025.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2025 ei ole varauduttu aloitteen mukaisiin lisämäärärahatarpeisiin kaksikielisen opetuksen perusopetuksen lisäämiseksi.

Kaksikielisen opetuksen paikkoja ei riitä halukkaille, ja nykyisiin kouluihin on tilanpuutteen takia haastavaa lisätä uusia paikkoja. Toimiala kartoittaa, missä kaupunginosissa kaksikielistä opetusta tarjotaan vähän, ja mihin, esimerkiksi uusiin perustettaviin kouluihin ryhmiä olisi tulevaisuudessa mahdollista perustaa huomioiden alueellinen tasa-arvo. Selvitys tuodaan lautakunnalle tiedoksi vuoden loppuun mennessä.

Käsittely

[10.09.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen](#)

Vastaehdotus:

Mari Holopainen: Lisätään kohtaan yhteenveto: Kaksikielisen opetuksen paikkoja ei riitä halukkaille, ja nykyisiin kouluihin on tilanpuutteen takia haastavaa lisätä uusia paikkoja. Toimiala kartoittaa, missä kaupunginosissa kaksikielistä opetusta tarjotaan vähän, ja mihin, esimerkiksi uusiin perustettaviin kouluihin ryhmiä olisi tulevaisuudessa mahdollista perustaa huomioiden alueellinen tasa-arvo. Selvitys tuodaan lautakunnalle tiedoksi vuoden loppuun mennessä.

Kannattaja: Johanna Laisaari

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi yksimielisesti Mari Holopaisen vastaehdotuksen.

[03.09.2024 Pöydälle](#)

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Satu Koistinen, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 23444
satu.koistinen(a)hel.fi

Talousarvioaloite kaksikielisen perusopetuksen lisäämisestä

Helsingin kaupunki tarjoaa kaksikielistä perusopetusta seuraavasti: suomi–englanti, suomi–espanja, suomi–kiina, suomi–pohjoissaame, suomi–ruotsi, suomi–venäjä ja suomi–viro.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on valmistellut esitystä kaksikielisen opetuksen oppilaaksiottokriteerien muuttamisesta ja esittää valintakokeesta luopumista. Vaikka päätöstä ei ole tehty talousarvioaloitteiden jättämiseen mennessä, on tullut esiin, kuinka haastavaa kaksikieliseen opetukseen pääseminen voi olla sekä nykyisin että esitetyssä mallissa. Esimerkiksi espanjankielistä perusopetusta kaivataan lapsille, joiden kotikieli on myös espanja tai kulttuurisia yhteyksiä haluttaisiin ylläpitää. Paikkoja tarvitaan lisää usean kielen osalta. Kielivalikoimasta puuttuu myös esimerkiksi useita Euroopassa laajasti puhuttuja kieliä. On samoin tärkeää, että Suomeen vain lyhyeksi aikaa ja väliaikaisesti muuttavat perheet saisivat lapsilleen halutessaan koulupaikan kodin läheltä muustakin kuin täysin suomenkielisestä opetuksesta. Epävarmuus koulupaikan saamisesta voi vaikuttaa myös heikentävästi Helsingin houkuttelevuuteen ja yritysten sijoittumiseen.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Helsinki lisää kaksikielisen perusopetuksen ryhmiä ja varaa seuraavan vuoden budjettiin 500 000 euroa tähän tarkoitukseen.

Mari Holopainen

Helsingissä 29.05.2024

Holopainen Mari

Jäsen

Vihreä valtuustoryhmä

(1 + 5 allekirjoitusta)

Miettinen Nina

Wallgren Thomas

Kivekäs Otso

Lindgren Minna

Vanhanen Reetta

Valtuutettu Thomas Wallgrenin ja 11 muun valtuutetun talousarvio-aloite tasokorotuksesta kansalaistoiminta-avustuksiin

HEL 2024-007969 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että talousarviokohdan 1 30 02, Kaupunginhallituksen avustukset määräraha kaksinkertaistetaan vuodelle 2025, ja että vastaava avustusten tasokorotuksen tarve arvioidaan kaikilla toimialoilla.

Aloitteesta on saatu kasvatus- ja koulutuslautakunnan, kaupunkiympäristölautakunnan sekä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto.

Kaupunginhallitus toteaa lautakuntien lausuntoihin viitaten, että kasvatuksen ja koulutuksen toimiala myöntää avustusta perusopetuslain mukaiseen koululaisten iltapäivätoimintaan ja vapaaseen sivistystyöhön lähinnä helsinkiläisille aikuisille suunnattuun aikuiskoulutukseen, kaupunkiympäristön toimialan myöntämä ympäristötoimen yleisavustus on tarkoitettu järjestöille, joiden toiminta tukee ja täydentää ympäristöpalveluiden toimintaa ja palveluita helsinkiläisille, ja kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan avustuksilla tuetaan helsinkiläisiä liikuntaseuroja ja muita liikuntaa järjestäviä yhdistyksiä sekä varhaisnuoriso- ja nuorisoyhdistyksiä ja edistetään helsinkiläisten mahdollisuuksia kohdata, kokea, osallistua ja toteuttaa taidetta ja kulttuuria.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan perusopetuslain mukaisen koululaisten iltapäivätoimintaan kohdennettu avustus tarkistetaan vuosittain oppilasmäärän mukaisesti. Aikuiskoulutukseen avustusten hakijajoukko on vakiintunut, ja tähän varatulla määrärahalla on voitu tukea kaikkia kriteerit täyttäneitä hakijoita.

Ympäristötoimen yleisavustusten hakijamäärä on ollut viime vuosina laskeva, ja kaikkia kriteerit täyttäviä hakijoita on voitu avustaa. Avustusten hakuaika vuodelle 2025 on jo päättynyt, joten avustustason merkittävä nosto ei ole tarkoituksenmukaista.

Kulttuurin ja vapaa-ajan avustustason arviointia tehdään osana talousarvion valmistelua ja kansalaistoimintaan osoitettavien määrärahojen tason tarkistustarpeet otetaan huomioon talousarvion valmistelun yhteydessä. Järjestöillä on keskeinen rooli demokraattisen yhteiskunnan vahvistajina ja kaupunki tukee nykyisellään merkittävästi kansalaisyhteiskunnan toimijoita.

Vuonna 2024 talousarviokohdalle 1 30 02, Kaupunginhallituksen avustukset, on varattu määrä-raha asukasosallisuuden avustuksia,

kaupunginhallituksen yleisavustuksia sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen avustuksia varten. Asukasosallisuuden avustusta myönnetään asukastalojen ylläpitämiseen ja niiden toiminnan koordinointiin sekä asukasosallisuutta parantavien rakenteiden ja menetelmien kehittämiseen. Yleisavustuksia kaupunginhallitus myöntää yhteisöille, joiden toiminta ei kuulu lautakuntien toimialaan. Avustuksia on myönnetty muun muassa kansainvälisen kaupunkiyhteistyön ja kaupungin kulttuurihistorian tukemiseen sekä liikenneturvallisuuden edistämiseen. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen avustukset myönnetään kaupungille tulevien kuolinpesien varoista talousarviokohdalla 1 30 03, mutta vuonna 2024 kyseisiä avustuksia varten on varattu lisäksi erillinen miljoonan euron määräraha Kaupunginhallituksen avustusten talousarviokohdalle.

Asukasosallisuuden avustusten määrärahaa korotettiin 300 000 eurolla vuonna 2021, jonka jälkeen se on ollut 1 096 000 euroa. Haettujen asukasosallisuuden avustusten määrä on kasvanut vuoden 2021 jälkeen vain vähän. Vuonna 2024 se oli 1 827 320 euroa. Kaupunginhallituksen yleisavustusten määrärahaa on pysynyt viime vuosina teknisiä määrärahasiirtoja lukuun ottamatta ennallaan ja on ollut haettuihin avustuksiin nähden riittävä.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan talousarvioesitykseen sisältyy 2,8 miljoonan euron lisämääräraha perusopetuslain mukaiseen koululaisten iltapäivätoiminnan avustuksiin, kaupunkiympäristölautakunta on esittänyt ympäristöpalveluiden toimintaa täydentävien avustusten kasvattamista 12 000 eurolla ja kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on esittänyt kulttuurin avustusten korottamista 150 000 eurolla. Kaupunginhallituksen yleisavustuksiin esitetty määrärahan on sama kuin vuonna 2024 ja asukasosallisuuden pienavustusten määrärahaa on korotettu 100 000 eurolla. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen avustusten määrärahaa on lisätty miljoona euroa. Viime vuosina kaupungille osoitettujen valtionperintöjen määrä on ollut kasvava ja jaettava avustussumma pyritään pitämään vakaana avustettavan toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Mauno Rönkkö, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36279
mauno.ronkko(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kaupunkiympäristölautakunta 10.09.2024 § 451](#)

HEL 2024-007969 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Allekirjoittaneet valtuutetut esittävät, että Helsinki kaksinkertaistaisi talousarviossaan vuodelle 2025 talousarviokohtaan Kaupunginhallituksen yleisavustukset vuoden 2024 tasoon nähden ja arvioisi vastaavan tasokorotuksen tarvetta kaikilla toimialoilla.

Ympäristötoimen yleisavustus

Kaupunkiympäristön toimialalla myönnetään ympäristötoimen yleisavustusta. Se on tarkoitettu rekisteröityneille, vähintään vuoden toiminneille järjestöille, joiden toiminta tukee ja täydentää kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston sekä kaupunkiympäristön toimialan ympäristöpalveluiden toimintaa ja palveluita helsinkiläisille. Päätöksen ympäristötoimen yleisavustuksista tekee kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto. Päätösharkinnassa on huomioitu avustuksen käyttötarkoituksen lisäksi yhdistyksen toiminnan luonne sekä sen toiminnan laajuus ja kohdistuminen Helsinkiin.

Ympäristötoimen yleisavustuksen suuruus on vuodesta 2019 alkaen ollut 150 000 euroa, josta 90 000 euroa on allkoitu kaupunkiympäristölautakunnan budjettipäätöksellä Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy:lle ja 60 000 euroa ympäristö- ja lupajaoston myöntämiin avustuksiin. Vuonna 2018 avustusta myönnettiin 81 300 euroa, josta 62 000 Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy:lle ja loput 19 300 euroa kahdeksalle muulle hakijalle.

Vuodesta 2018 lähtien hakijamäärät ja haettu summa ovat kehittyneet seuraavasti:

- 2018: 9 hakijaa, haettu summa 144 000 euroa
- 2019: 12 hakijaa, haettu summa 189 650 euroa
- 2020: 10 hakijaa, haettu summa 183 730 euroa
- 2021: 6 hakijaa, haettu summa 172 300 euroa
- 2022: 9 hakijaa haettu summa 212 400 euroa

- 2023: 5 hakijaa, haettu summa 175 200 euroa
- 2024: 6 hakijaa, haettu summa 182 300 euroa

Ympäristötoimen yleisavustusten hakijat ja potentiaaliset hakijat

Vuosina 2018 - 2024 ympäristötoimen yleisavustuksia on hakenut kaikkiaan 18 hakijaa, joista 16 on ollut rekisteröityjä yhdistyksiä ja yksi yleishyödyllinen yritys (Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy). Hakijoista kuusi yhdistystä ja Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus ovat vakiintuneita hakijoita, jotka hakevat avustusta säännöllisesti ja se heille tyypillisesti myönnetään. Vakiintuneista hakijoista neljä yhdistystä saa myönnettävään määrärahaan nähden suuria avustuksia ja kaksi pienenpiä avustuksia. Viimeisen neljän vuoden aikana Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus ja Helsingin eläinsuojeluyhdistys ovat hakeneet noin 10 000 euroa myönnettyä avustusta suurempaa summaa.

Muista kymmenestä yhdistyksestä kuusi on sellaista, että he ovat saaneet pienen ympäristötoimen yleisavustuksen, mutta eivät ole viime aikoina avustusta hakeneet. Syynä voi olla esimerkiksi muiden rahoituslähteiden löytyminen tai myönnetyn ympäristötoimen yleisavustuksen pieni summa, jonka perusteella yhdistys on arvioinut, ettei avustuksen hakeminen ole kannattavaa käytettyyn työpanokseen nähden. Yhdistyksellä on voinut myös olla epäselvyyksiä toiminnassaan tai yhdistyksen toiminta on loppunut.

Aikaisempien avustusten saajien lisäksi on olemassa muitakin yhdistyksiä, jotka potentiaalisesti voisivat saada ympäristötoimen yleisavustusta. Erityisesti ympäristökasvatuspalveluille eli ympäristöaiheisiin liittyville kursseille ja tapahtumille sekä luontoretkeille on yhä kasvava kysyntä. Kaupungissa on myös toimijoita, kuten kaupunginosayhdistykset, jotka voisivat mahdollisesti alkaa kehittää luontokummitoimintaa ja/tai vieraslajitalkootoimintaa Helsingissä ympäristötoimen yleisavustuksen turvin.

Kokonaisarviointi

Ympäristötoimen yleisavustusta on saanut säännöllisesti kuusi rekisteröityä yhdistystä sekä voittoa tavoittelematon yritys Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy. Aikaisempien avustushakujen sekä ympäristöalan toimijoiden tuntemuksen perusteella tiedetään, että potentiaalisia yhdistyksiä, jotka voisivat avustusta saada, on olemassa ainakin kaksi kertaa enemmän etenkin ympäristökasvatuksen, luontoretkien ja eläinsuojelun teemoihin liittyen. Nämä ovat myös toimintoja, joissa toimialan omilla resursseilla ei pystytä vastaamaan kasvavaan kysyntään.

On myös huomioitava, että elinkustannukset ovat nousseet voimakkaasti viime vuosien aikana. Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö-

ja lupajaoston myöntämien avustusten kokonaismäärä on pysynyt samana vuodesta 2019 lähtien. Samana aikana kuluttajahinnat ovat nousseet 17.6 %.

Täten ympäristötoimen yleisavustuksen määrän nostaminen on perusteltua. On kuitenkin huomioitava, että avustusten hakuaika vuodelle 2025 on jo päättynyt, eikä mahdollisia uusia hakijoita voida informoida ennen kuin joulukuussa 2024 avattavalla, vuoden 2026 avustuksia koskevalla kierroksella. Niin ikään nykyisten hakijoiden tulee omassa toiminnassaan pystyä varautumaan mahdolliseen avustusmäärän kasvuun, minkä vuoksi inflaatiokorotusta suurempi tasonnosto ei ole tarkoituksenmukaista vuoden 2025 avustuksien osalta.

Kaupunkiympäristölautakunta katsoi, että ympäristötoimen yleisavustuksen määrää vuodelle 2025 on syytä korottaa yleisen hintatason noususta johtuen 30 000 eurolla 180 000 euroon, josta sama osuus kuin aikaisemmin, 60 % eli 108 000 euroa, osoitetaan Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy:lle.

Vuoden 2025 avustusmäärärahaan esitetyn korotuksen suuruisena on varauduttu palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden talousarviossa.

Käsittely

[10.09.2024 Ehdotuksen mukaan](#)

Esteelliset: Esa Nikunen (hallintolain 28 §:n 1 momentin 5 kohta)

[03.09.2024 Pöydälle](#)

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Laura Walin, yksikön päällikkö: 09 310 33250
laura.walin(a)hel.fi

[Kasvatus- ja koulutuslautakunta 10.09.2024 § 242](#)

HEL 2024-007969 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon liitteenä olevasta Thomas Wallgrenin talousarvioaloitteesta tasokorotuksesta kansalaistoiminta-avustuksiin:

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala myöntää avustusta perusopetuslain mukaiseen koululaisten iltapäivätoimintaan ja vapaaseen sivistystyöhön. Avustusta haetaan kerran vuodessa kaupungin yhteiskuulutuksessa ilmoitettuna aikana.

Avustus perusopetuslain mukaiseen koululaisten iltapäivätoimintaan

Perusopetuslain (1998/628) mukaiseen koululaisten iltapäivätoimintaan kohdennettu avustus on tarkoitettu Helsingissä koulua käyvien 1–2 vuosiluokkien oppilaiden ja kaikkien vuosiluokkien erityisopetuksessa olevien oppilaiden perusopetuslain mukaisen iltapäivätoiminnan järjestämiseen. Avustusta voivat hakea järjestöt, seurakunnat, säätiöt, osakeyhtiöt, yhteisöt ja yksityiset palveluntuottajat. Harkinnanvaraista lisäavustusta voivat hakea vain ne palveluntuottajat, jotka ovat saaneet yllä mainittua perusopetuslain mukaisen koululaisten iltapäivätoiminnan avustusta.

Toiminta-avustukset myönnetään kasvatus- ja koulutuslautakunnan päättämien periaatteiden mukaisesti sellaiseen iltapäivätoimintaan, joka suuntautuu Helsingissä peruskoulua käyviin lapsiin. Avustettavan toiminnan tulee tukea ja täydentää kasvatuksen ja koulutuksen toimialan omaa toimintaa ja tavoitteiden toteutumista.

Avustus lain vapaasta sivistystyöstä tarkoittamaan aikuiskoulutukseen

Helsingin kaupungin kasvatus- ja koulutuslautakunta myöntää avustusta lain vapaasta sivistystyöstä (1998/632) tarkoittamaan aikuiskoulutukseen, joka on suunnattu lähinnä helsinkiläisille aikuisille. Avustusta voivat hakea vapaasta sivistystyöstä annetun lain tarkoittamat yksityiset oppilaitokset tai rekisteröityneet yhteisöt, jotka toimivat yhteistyössä suomenkielisen työväenopiston kanssa aikuiskoulutuksen edistämässä ja toteuttamisessa. Lisäksi avustusta voidaan myöntää työväenopiston opistolaisyhdistykselle.

Vapaan sivistystyön avustusraha perustuu Helsingin kaupungin tahtoon tukea myös ei-kunnallisia vapaan sivistystyön toimijoita Helsingissä. Avustuksen tavoitteena on lisätä vapaan sivistystyön tarjontaa Helsingissä sekä lisätä eri oppilaitosten ja yhdistysten välistä yhteistyötä.

Avustukset myönnetään yleisavustuksen luonteisesti tietyn teeman tai tiettyjen teemojen mukaiseen toimintaan, jonka tulee suuntautua helsinkiläisiin. Avustuksen suuruuteen vaikuttavat toiminnan laajuus, innovatiivisuus, toiminnan kustannukset, toiminnan kohdistuminen erityisryhmiin ja se, onko toiminta tehty yhteistyössä tai yhteistyöprojektina työväenopiston kanssa.

Yhteenveto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että perusopetuslain mukaisen koululaisten iltapäivätoimintaan kohdennettu avustus tarkistetaan vuosittain oppilasmäärän mukaisesti. Vuoden 2024 perusopetuksen iltapäivätoiminnan kokonaisbudjetti on 13,1 milj. euroa.

Avustussumma lain vapaasta sivistystyöstä tarkoittamaan aikuiskoulutukseen on ollut vuosien ajan 80 000 euroa. Avustusten hakijajoukko on varsin vakiintunut. Avustussumma on riittänyt kaikkien kriteerit täytäneiden hakemusten tukemiseen, joskin avustusta on pystytty myöntämään vähemmän kuin sitä on haettu.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2025 ei ole varauduttu aloitteen mukaisiin lisämäärärahatarpeisiin.

[03.09.2024 Pöydälle](#)

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Heidi Vesa, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 27384
heidi.vesa(a)hel.fi
Ville Ylikahri, vapaan sivistystyön päällikkö, puhelin: 310 88501
ville.ylikahri(a)hel.fi

[Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 29.08.2024 § 101](#)

HEL 2024-007969 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi aloitteesta seuraavan lausunnon:

Aloitteessa esitetään kaupunginhallituksen kansalaistoimintaan osoittamien määrärahojen kaksinkertaistamista vuodelle 2025 vuoden 2024 tasoon (2 653 000 euroa) verrattuna. Lisäksi aloitteessa kehoitetaan kaupunkia arvioimaan toimialojen myöntämien avustusten tasokorotusten tarvetta. Aloitteen tekijät ovat huolissaan valtion kansalaistoimintaan osoittamien avustusten kaavailuista leikkauksista ja korostavat kansalaistoiminnan merkitystä kaupunkilaisille ja kaupungin omien palvelujen täydentäjinä.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että kaupunginhallituksen kansalaistoimintaan osoittamat aloitteen tarkoittamat määrärahat eivät ole lautakunnan toimivallan piirissä. Kaupungin eri rahoitus- ja

avustuslähteiden keskinäistä koordinoitua on jatkossa kuitenkin hyvä edelleen lisätä.

Kulttuurin ja vapaa-ajan avustusten tasokorotuksen tarpeen arvioinnin osalta lautakunta toteaa, että avustustason arviointia tehdään osana talousarvion valmistelua ja kansalaistoimintaan osoitettavien määrärahojen tason tarkistustarpeet otetaan mahdollisuuksien mukaan huomioon talousarvion valmistelun yhteydessä.

Talousarviovalmistelun kehyksen ylittäviä avustummäärärahojen korotuksia ei ole sisällytetty kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan vuoden 2025 talousarvioehdotukseen.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo ehdotuksen tekijöiden tavoin, että kansalaisjärjestöillä on keskeinen rooli demokraattisen yhteiskunnan vahvistajina. Ne tarjoavat kansalaisille mahdollisuuden osallistua ja vaikuttaa, edistävät yhteisöllisyyttä ja toimivat julkisten toimijoiden tärkeinä kumppaneina. Järjestöt täydentävät kaupungin palveluita tuoden mukanaan asiantuntemusta ja resursseja, joita kaupungin oma toiminta ei aina voi tarjota. Valtion kaavailemat kansalaistoiminnan leikkaukset tukevat lisäämään monin tavoin painetta kaupungin avustuksia kohtaan vuonna 2025.

Kansalaisyhteiskunnan monimuotoisten kumppanuuksien tukeminen avustusjärjestelmän kautta on myös kaupungin strategian mukaista toimintaa. Tämän vuoksi kaupunki tukee nykyisellään merkittävästi kansalaisyhteiskunnan toimijoita. Tämä tuki on linjassa Helsingin kaupungin arvojen ja tavoitteiden kanssa, jotka korostavat asukkaiden osallisuutta, yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia.

Kulttuurin ja vapaa-ajan avustuksilla rakennetaan demokraattista ja elinvoimaista kaupunkia. Avustukset edistävät helsinkiläisten hyvinvointia ja terveyttä. Avustuksin edistetään YK:n Agenda 2030 tavoitteita.

- Vahvistetaan kansalaisyhteiskuntaa
- Vahvistetaan helsinkiläisten osallisuutta ja yhdenvertaisuutta
- Tuetaan monipuolista kulttuurin ja vapaa-ajan tarjontaa
- Parannetaan helsinkiläisten mahdollisuuksia merkitykselliseen elämään
- Edistetään ekologisesti, taloudellisesti, sosiaalisesti ja kulttuurillisesti kestävää toimintaa

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan avustukset muodostuvat seuraavasti vuoden 2024 talousarviossa:

- Kulttuurin avustustoiminnan vuosittainen summa on noin 18,5 milj. euroa ja tavoitteena on edistää helsinkiläisten

mahdollisuuksia kohdata, kokea, osallistua ja toteuttaa taidetta ja kulttuuria.

- Kaupunki tukee helsinkiläisiä liikuntaseuroja ja muita liikuntaa järjestäviä yhdistyksiä jakamalla avustuksia noin 9 milj. euroa vuosittain.
- Kaupunki tukee vuosittain avustuksilla helsinkiläisiä varhaisnuoriso- ja nuorisoyhdistyksiä, yhdistysten varhaisnuoriso- ja nuorisojaostoja sekä nuorten ryhmiä noin 2,8 milj. eurolla.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Juha Ahonen

Lisätiedot

Veikko Kunnas, kulttuurin edistämisen päällikkö, puhelin: 09 310 37002
veikko.kunnas(a)hel.fi

Talousarvioaloite

Tasokorotus kansalaistoiminta-avustuksiin

Vapaa kansalaistoiminta on avoimen ja demokraattisen yhteiskunnan kulmakivi. Järjestöt, yhdistykset ja säätiöt ovat Helsingille tärkeitä kumppaneita. Järjestöjen kautta helsinkiläiset osallistuvat ja ovat osallisina rakentamassa kaupunkia, jossa jokainen voi elää oman näköistään elämää ja toimivaa arkea.

Helsingin kaupungin avustukset kansalaistoiminnalle ovat harkinnanvaraisia ja julkisesti kuulutettuja avustuksia. Avustusten myöntämistä ohjaavat kansallisten ja EU:n säädösten lisäksi vuosittain vahvistettava Helsingin kaupungin talousarvio. Avustettavan toiminnan tulee kohdistua pääosin helsinkiläisiin. Avustettavan toiminnan tulee tukea ja täydentää avustuksen myöntävän toimialan toimintaa ja tavoitteiden toteutumista. Avustuksin tuetaan toimintaa, joka monipuolistaa kaupungin omaa palvelutarjontaa. Avustusta myönnettäessä merkitystä annetaan mm. asukkaiden osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistamiseen.

Kaupungin toimialat myöntävät avustuksia seuraavasti:

- kaupunginhallitus myöntää avustuksia hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen, asukasosallisuuden edistämiseen, työllistymiseen sekä yleisavustuksiin,
- kasvatuksen ja koulutuksen toimiala myöntää avustuksia perusopetuslain mukaiseen koululaisten iltapäivätoimintaan,
- kaupunkiympäristön toimiala myöntää ympäristötoimen yleisavustusta,
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala myöntää avustuksia nuorisotoimintaan, liikunnan sekä taiteen ja kulttuurin edistämiseen
- ja sosiaali-, terveystoimi- ja pelastustoimiala myöntää avustuksia lakisääteisiä tehtäviä täydentäville ja tukeville tahoille.

Allekirjoittaneet valtuutetut ovat huolestuneina panneet merkille, että Suomen valtion avustuksia kansalaisjärjestöille, mm. rauhantyön ja sosiaali- ja terveystyön kohdalla on viime aikoina leikattu huomattavasti. Esitämme siksi, että Helsinki kaksinkertaistaa talousarviossaan vuodelle 2025 kohdan Kaupunginhallituksen avustukset vuoden 2024 tasoon (2 653 000 euroa) verrattuna. Esitämme myös, että Helsinki arvioi vastaavan tasokorotuksen tarvetta kaikilla toimialoilla.

Helsingissä 29.05.2024

Wallgren Thomas

Jäsen

Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä

(1 + 11 allekirjoitusta)

Arajärvi Pentti

Kauppila Elina

Månsson Björn

Nevanlinna Tuomas

Saxberg Mirita

Rantanen Tuomas

Miettinen Nina

Korkkula Vesa

Haglund Mia

Vepsä Sinikka

Muttilainen Sami

Valtuutettu Elina Kauppilan ja 16 muun valtuutetun talousarvioaloite purotalkkaritoiminnan aloittamisesta

HEL 2024-007970 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että kaupunki varaa talousarviossa riittävän rahoituksen purotalkkaritoiminnan aloittamiseen.

Kaupunginhallitus toteaa kaupunkiympäristön toimialan lausuntoon viitaten, että kaupungin yleisten alueiden kunnossapidon tilaaja-tuottajamallissa yleisten alueiden kunnossapito tilataan joko yksityisiltä urakoitsijoilta tai rakentamisliikelaitos Staralta.

Talousarvioon on varattu määrärahat purotalkkaritoiminnan käynnistämiseksi vuonna 2025.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Riina Kopola, erityissuunnittelija, puhelin: 310 28256
riina.kopola(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kaupunkiympäristölautakunta 10.09.2024 § 450](#)

HEL 2024-007970 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Talousarvioaloitteessa esitetään, että kaupunginvaltuusto varaa riittävän määrärahan osoitettuna purotalkkaritoimintaan monimuotoisen kaupunkiluonnon turvaamiseksi.

Nykytilanne

Purot ovat tärkeä osa monimuotoista kaupunkiluontoa ja puroympäristöt ovat tärkeitä virkistätymiskohteita. Purot ovat osa kaupungin hulevesiverkostoa, jonka toimivuus tulee taata. Hulevesien mukana puroihin kulkeutuu roskia ja erilaisia haitta-aineita. Kunnossapidon kannalta purot virtaavat haasteellisesti läpi erilaisten yleisten alueiden ja tonttien vuoroin avouomina vuoroin putkitettuina. Puro- ja jokitalkkaritoimintaa on käynnissä mm. Vantaalla sekä Vantaanjoen valuma-alueella ja siitä on saatu hyviä kokemuksia. Purotalkkaritoiminnan avulla kunnostetaan mm. virtavesiä, huolletaan vaelluskalojen kutualueita, poistetaan vaelusesteitä, siivotaan purojen varsia ja torjutaan haitallisia vieraslajeja. Purotalkkaritoiminta edistäisi myös Helsingissä purojen kunnostamista ja hoitoa, sekä niihin liittyvää asukasyhteistyötä, mihin ei tällä hetkellä ole riittävää rahoitusta eikä resursseja.

Kaupungin yleisten alueiden kunnossapidon tilaaja-tuottajamallissa yleisten alueiden kunnossapito tilataan joko yksityisiltä urakoitsijoilta tai rakentamisliikelaitos Staralta.

Elina Kauppila ym. ovat tehneet valtuustoaloitteen 15.11.2023 purotalkkaritoiminnan käyttöön ottamisesta Helsingissä ja asiasta on päätetty ehdotuksen mukaisesti kaupunginvaltuuston kokouksessa 15.5.2024.

Määräraha purotalkkaritoimintaan

Määrärahan myöntäminen purotalkkaritoimintaan edistäisi purojen kunnostamista ja hoitoa sekä niihin liittyvää asukasyhteistyötä ja monimuotoista kaupunkiluontoa. Purotalkkaritoiminnan käynnistäminen edellyttää lisärahoitusta. Toiminnan suunnitteluun ja ohjaukseen tarvitaan purokunnostuksen ja vesistöjen hoidon asiantuntemusta omaavaa henkilöresurssia kaupunkiympäristötoimialalta sekä rahoitus toteutukseen. Purotalkkaritoimintaan tarvitaan henkilöresurssien lisäksi mm. kuljetuskalustoa, sosiaalituloja henkilöille sekä sopimuksia jätteiden vastaanottajien kanssa. Myös näiden kustannuserien tulee sisältyä purotalkkaritoiminnan kustannuksiin ja palveluntuottajan sopimukseen. Toimintaan tarvittaisiin rahoitusta noin 200 000 euroa vuodessa. Purotalkkaritoiminnalle on toimintaympäristöanalyysissä 2025 esitetty rahoitusta kaupunkiympäristön toimialan rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuuden, yleiset alueet -palvelun kunnossapitoyksikköön.

Yhteenveto

Purotalkkaritoiminta edistäisi Helsingissä purojen kunnostamista ja hoitoa. Jotta kaupunki voisi kehittää purojen ja puroympäristöjen kunnossapitoa ja käynnistää purotalkkaritoiminnan, tulee toimintaan varata riittävä vuosittainen rahoitus.

[03.09.2024 Pöydälle](#)

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Anna-Mari Tiitinen-Kairi, tiimipäällikkö: 09 310 42148
anna-mari.tiitinen(a)hel.fi

Purotalkkaritoiminta budjettiin

Helsinki hyötyisi puroluonnon kunnossapitoon keskittyvien purotalkkaritoiminnan aloittamisesta. Puroluonto on tärkeä osa monimuotoista kaupunkiluontoa ja kärsii muun muassa historiallisesta saastumisesta, roskaamisesta ja rakentamisen vaikutuksista. Lisäksi puroluonnolla on kaupunkilaisille monenlaisia vehreän lähiluonnon hyvinvointivaikutuksia.

Lukuisat eläinlajit koskikarasta erittäin uhanalaiseen meritaimeneen, saukkoon ja jokirapuun hyötyvät virtavesien ennallistamis- ja kunnostamistyöstä. Kunnostetuista puroista löytyy tutkitusti monimuotoisempaa lajikirjoa ja siten työ tukee myös kaupungin monimuotoisuustavoitteita. Tällä hetkellä työ on kuitenkin pääosin vapaaehtoisten harteilla.

Vantaalla on jo seitsemänä kesänä palkattu kaksi henkilöä purotalkkareiksi. He kunnostavat virtavesiä, huoltavat vaelluskalojen kutualueita, poistavat vaellusesteitä, havainnoivat lajeja, järjestävät talkoita, valvovat ja raportoivat virtavesiä vaanivista uhkista ympäristökeskukselle ja torjuvat haitallisia vieraslajeja. Purotalkkarit tekevät myös yhteistyötä järjestöjen ja asukkaiden kanssa. Helsingin kaupungin ympäristöjohtaja Esa Nikusen mukaan purotalkkaritoiminta olisi myös Helsingille hyödyllistä.

Aloitteeni purotalkkaritoiminnasta sai varsin positiivisen vastaanoton myös kaupunkiympäristölautakunnassa. Aloitevastauksessa todettiin, että toimintaan tarvitaan 200 000 € vuosittainen rahoitus. Me valtuutetut haluamme, että purotalkkaritoimintaan varataan kaupungin budjetista riittävä rahoitus.

Helsingissä 29.05.2024

Kauppila Elina

Jäsen

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä

(1 + 16 allekirjoitusta)

Miettinen Nina

Kivelä Mai

Said Ahmed Suldaan

Hiltunen Titta

Nuorteva Johanna

Nevanlinna Tuomas

Alanko-Kahiluoto Outi

Koskela Minja

Arhinmäki Paavo

Pennanen Petrus

Kolehmainen Laura

Korkkula Vesa

Haglund Mia

Wallgren Thomas

Malin Petra

Rantanen Tuomas

Valtuutettu Otso Kivekkään ja 10 muun valtuutetun talousarvioaloite lastenhoitoavun turvaamisesta

HEL 2024-007971 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että kaupunki selvittää keinoja turvata edullisen ja nopean lastenhoitoavun saatavuus etenkin pienituloisille perheille ja varaa talousarvioon riittävän määrärahan tähän, mahdollisesti järjestöavustuksena.

Aloitteesta on saatu kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto.

Kaupunginhallitus toteaa, että Mannerheimin Lastensuojeluliiton Uudenmaan piiri on kaupungilta saamallaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen avustuksella rekrytoinut, kouluttanut ja ohjannut hoitajia, välittänyt heitä perheisiin, neuvonut perheitä työnantajavelvoitteiden täyttämässä, antanut apua hakeville perheille tarvittaessa palveluneuvontaa, tiedottanut toiminnasta sekä seurannut ja arvioinut toimintaa. Toimintaan on vuonna 2023 käytetty 40 000 euroa kaupungin avustusta. Mannerheimin Lastensuojeluliiton Uudenmaan piiri ei ole hakenut avustusta tilapäisen lastenhoitoapuun enää vuodelle 2025, sillä hyvinvointialueet ovat vähentäneet avustuksia, eikä palvelua ole mahdollista jatkaa vain Helsingin avustuksella. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen rahoituksella tuettu Mannerheimin Lastensuojeluliiton lastenhoitopalvelu päättyy vuoden 2024 lopussa, mutta kansalaisjärjestöjen kanssa tehtävää yhteistyötä lastenhoitoavun järjestämisessä kannattaa jatkaa.

Tilapäistä lastenhoitoapua välttämättömien asiointikäyntien ajaksi saa myös sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan lapsiperheiden kotipalvelusta, ja lyhytaikaiseen tarpeeseen perhe voi valita myös palvelusetelin, jonka arvo riippuu perheen tuloista.

Kaupunginhallitus toteaa, että vuoden 2025 talousarvioesityksessä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen avustuksiin on varattu miljoona euroa enemmän kuin vuonna 2024. Järjestöjä on mahdollista avustaa lastenhoitoavun järjestämisessä aiemmassa laajuudessaan, mikäli palvelua on tarjolla.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641

Y-tunnus
0201256-6

Mauno Rönkkö, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36279
mauno.ronkko(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kasvatus- ja koulutuslautakunta 10.09.2024 § 243](#)

HEL 2024-007971 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon liitteenä olevaan Otso Kivekkään talousarvioaloitteeseen lastenhoitoavun turvaamiseksi:

Mannerheimin Lastensuojeluliitto on ilmoittanut joutuvansa lopettamaan suositun lastenhoitoapunsa vuoden 2024 lopussa. Päätöksen taustalla on hallituksen kansalaisjärjestöjen tukien alas ajaminen ja SOTE-alueiden rahoituksen kiristäminen. Helsingin kaupunki on tukenut lastenhoitoapua hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen rahoituksella, mutta MLL ei voi ylläpitää apua vain helsinkiläisille, kun muut alueet luopuvat avusta.

Lastenhoitoapu on ollut tärkeä monelle perheelle, etenkin heille, joilla ei ole verkostoja Helsingissä ja joille kaupalliset palvelut ovat liian kalliita. Apua käytti vuonna 2023 690 helsinkiläistä perhettä ja 2024 vuoden toukokuun loppuun mennessä 335 perhettä. Vuonna 2023 helsinkiläisissä perheissä oli yhteensä 3019 hoitokertaa ja 13 397 hoitotuntia.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan perhekeskuksen sosiaalihuollon palveluihin kuuluu lapsiperheiden kotipalvelu. Se järjestää lapsiperheille oikea-aikaista ja suunnitelmallista kotipalvelua, joka tukee vanhemmuutta, varmistaa lapsen hyvinvoinnin turvaamisen ja auttaa perhettä voimavarojen vahvistamisessa. Lapsiperheiden kotipalveluun voi olla yhteydessä esimerkiksi silloin, kun tarvitsee tukea lasten hoidossa ja kasvatuksessa tai tarvitsee tilapäistä lastenhoitoapua välttämättömien asiointikäyntien ajaksi. Lapsiperheiden kotipalvelu on ensisijaisesti maksullista. Tilapäiseen, lyhytaikaiseen tarpeeseen perhe voi valita myös palvelusetelin, jonka arvo riippuu perheen tuloista.

Sosiaali- ja terveyspalveluilla on olemassa jo vahva yhteistyö kolmannen sektorin kanssa, jolla lastenhoitoavun järjestämistä voitaisiin tukea. Mannerheimin lastensuojeluliitto on ollut maineeltaan neutraali ja

luotettava toimija, eikä ole näyttäytynyt viranomaistahona perheille. Kansalaisjärjestöjen kanssa tehtävää yhteistyötä lastenhoitoavun järjestämisessä kannattaa jatkaa.

Kustannusvaikutukset

Helsingin kaupunki on tukenut MLL:n lastenhoitopalvelua 40 000 eurolla hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen rahoituksella. MLL:n kustannukset lastenhoitoavun järjestämisessä ovat muodostuneet työntekijöiden palkka-, järjestelmä-, puhelin- ja toimistokuluista, matka-, toimintila- ja tiedotuskuluista sekä hoitajien rikosrekisteriotekuluista. Toiminnan kulut olivat vuonna 2023 Uudellamaalla yhteensä 146 000 euroa, joista järjestelmäkulujen osuus oli 26 000. MLL:n mukaan lastenhoitoavun järjestäminen jatkossa vain helsinkiläisille perheille olisi vuosikustannuksiltaan lähes saman suuruinen kuin aiemmin koko Uudellamaalla ja edellyttäisi käytännössä rahoituksen kokonaan Helsingin kaupungilta.

Yhteenveto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää lastenhoitoapua tärkeänä, mutta kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla ei ole lainsäädännöllistä velvoitetta tarjota lastenhoitoapua, eikä avustuksia, joilla tukea tämän kaltaista apua.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2025 ei ole varauduttu aloitteen mukaisiin lisämäärärahatarpeisiin.

[03.09.2024 Pöydälle](#)

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Kirsi Kukkonen, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 81030
kirsi.kukkonen2(a)hel.fi

Talousarvioaloite lastenhoitoavun turvaamisesta

Mannerheimin Lastensuojeluliitto on ilmoittanut joutuvansa lopettamaan suosituksen lastenhoitoapunsa tämän vuoden lopussa. Päätöksen taustalla on se kuinka nykyinen Kokoomuksen johtama hallitus alasajaa kansalaisjärjestöjen tukia nopealla aikataululla ja kiristää SOTE-alueiden rahoitusta. Palvelua on tuettu myös Helsingin kaupungin hyvinvoinin ja terveyden edistämisen avustuksella, mutta MLL ei tiedotteensa mukaan pysty ylläpitämään palvelua vain helsinkiläisille muiden alueiden joutuessa luopumaan.

Palvelu on ollut tärkeä monelle perheelle, etenkin heille joilla ei ole verkostoja Helsingissä ja joille kaupalliset palvelut ovat liian kalliita. Uudellamaalla palvelua on käyttänyt viime vuonna 1058 perhettä, joista merkittävä osa helsinkiläisiä.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että kaupunki selvittää keinoja turvata edullisen ja nopean lastenhoitoavun saatavuus etenkin pienituloisille perheille ja varaa talousarvioon riittävän määrärahan tähän, mahdollisesti järjestöavustuksena.

Helsingissä 29.05.2024

Kivekäs Otso

Jäsen

Vihreä valtuustoryhmä

(1 + 10 allekirjoitusta)

Miettinen Nina

Peltokorpi Terhi

Sauri Pekka

Karhumaa Anna

Alanko-Kahiluoto Outi

Huff Shawn

Nevanlinna Tuomas

Vepsä Sinikka

Wallgren Thomas

Vanhanen Reetta

Valtuutettu Mari Holopaisen talousarvioaloite Hermanninrannan rantapuiston kehittämisestä

HEL 2024-007972 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että Hermanninrannan rantapuiston kehittämistä tulisi aikaistaa, jotta tulvaherkkä alue saataisiin nopeammin useampien kaupunkilaisten käyttöön. Aloitteessa esitetään, että rantapuiston kehittämiseen, kuten pitkospuiden rakentamiseen, tulisi talousarviossa varata 100 000 euron määräraha.

Kaupunginhallitus toteaa kaupunkiympäristölautakunnan lausuntoon viitaten, että Hermannin rantapuiston haastavien olosuhteiden kehittäminen on jo käynnissä. Hermanninrannan alue on alkujaan syntynyt täyttömaalle, ja osa täyttöihin käytetystä maa-aineksesta on ollut valmiiksi pilaantunutta. Puiston viher- ja virkistysarvojen yhteensovittaminen on maaperän pilaantuneisuuden ja vaihtelevan stabiliteetin vuoksi haasteellista. Alueen viher- ja virkistysarvojen yhdistämiseksi etsitään laadukasta ratkaisua maisema-arkkitehtuurikilpailun avulla vuodesta 2025 alkaen. Talousarvioaloitteessa esitetty Hermannin rantapuiston kehittämisen aikaistaminen pienimuotoisin toimenpitein, alueen maaperä ja pilaantuneisuus huomioiden, on mahdollista vuoden 2025 talousarvion määrärahojen puitteissa.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Mikko Keskinen, investointipäällikkö vs., puhelin: 31015730
mikko.s.keskinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kaupunkiympäristölautakunta 10.09.2024 § 441](#)

HEL 2024-007972 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Talousarvioaloitteessa esitetään, että Hermannin rantapuiston suunnittelua aikaistettaisiin, jotta tulvaherkkä alue saataisiin nopeammin useampien kaupunkilaisten käyttöön ja Vanhankaupungin rannan yhteydeksi Kalasataman ja Arabianrannan välille. Aloitteen tekijä ehdottaa puiston kehittämiseen varattavaksi 100 000 euroa, esimerkiksi pitkospuiden rakentamiseen.

Hermannin rantapuisto on merkityksellinen osa uudistuvaa Hermanninrannan aluetta, mikä on alkujaan syntynyt täyttömaalle. Osittain hallitsemattomasti tehdyt rannan täytöt jatkuivat 1990-luvulle asti, ja osa käytetystä maa-aineksesta on ollut valmiiksi pilaantunutta. Puiston viher- ja virkistysarvojen yhteensovittaminen on maaperän pilaantuneisuuden ja vaihtelevan stabiliteetin vuoksi haasteellista. Lähtökohtaisesti puistoon ei voida sijoittaa herkkiä toimintoja, kuten leikkipaikkoja, tai mittavia kaivutöitä vaativia toimintoja. Nykytilassaan rantapuisto on tyypillinen ruderaattialue, jossa luontainen sukkessio on alkanut muokata joutomaata.

Hermannin rantapuiston haastavien olosuhteiden kehittäminen on jo käynnissä. Alueen viher- ja virkistysarvojen yhdistämiseksi etsitään laadukasta ratkaisua maisema-arkkitehtuurikilpailun avulla vuodesta 2025 alkaen. Kilpailun myötä puistosta on tarkoitus kehittää biodiversiteetiltään huippuluokkainen ja omalaatuinen urbaani luontokohde, joka hyödyntää tulvavettä osana alueen luonnetta. Virkistyskäytöltään puistosta muodostuu elämyksellinen ja vetovoimainen osa Vanhankaupunginlahden luontoaluetta.

Kilpailun valmistelu on parhaillaan käynnissä ja selvityksiä alueen luontoarvoista (muun muassa sammakko-, lepakko- ja kasvillisuusselvitykset) on laadittu kesän 2024 aikana. Kilpailu käynnistyy syksyllä 2025, ja voittaja julkistetaan vuoden 2026 alussa. Kilpailu tähtää suoraan puiston toteutussuunnitteluvaiheeseen. Tarkoituksena on löytää kilpailun kautta suunnitteluratkaisu, josta voidaan jatkaa suoraan toimeksiantona toteutussuunnitteluun.

Talousarvioaloitteessa esitetty Hermannin rantapuiston kehittämisen aikaistaminen pienimuotoisin toimenpitein, alueen maaperä ja pilantuneisuus huomioiden, on mahdollista vuoden 2025 talousarvion määrärahojen puitteissa.

[03.09.2024 Pöydälle](#)

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja

Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Riikka Rossi, maisema-arkkitehtiharjoittelija: 09 310
riikka.rossi(a)hel.fi

Talousarvioaloite: Hermanninrannan rantapuiston kehittäminen

Hermanninranta ja sen rantapuisto sijaitsee Kalasataman ja Arabianrannan välissä. Rantapuisto on kohta, jossa tulvavesi saa vallata puiston. Tämän vuoksi se on joko veden vallassa, tai niin mutainen, että siellä on vaikea kävellä. Hermanninrannan rantapuiston kehittämistä tulisi aikaistaa, jotta Vanhankaupungin rantaa pitkin pääsisi kiertämään. Tällä hetkellä tulvaveden vuoksi tätä reittiä käyttää harva, mutta esimerkiksi pitkospuiden avulla reitti palvelisi hyvin monia vanhankaupungin lähellä ja kaukana asuvia kaupunkilaisia.

Esitän, että Helsinki varaa Hermanninrannan rantapuiston kehittämiseen, kuten pitkospuihin, 100 000 euroa.

Helsingissä 29.05.2024

Holopainen Mari

Jäsen

Vihreä valtuustoryhmä

(1 + 0 allekirjoitusta)

Valtuutettu Maarit Vierusen ja 7 muun valtuutetun talousarvioaloite luonto-ohjaajien palkkaamiseksi Vuosaaren Uutelan luontoalueelle kesäkaudeksi

HEL 2024-007974 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että kaupunki selvittäisi mahdollisuutta palkata luonto-ohjaajia kesäkaudeksi Vuosaaren Uutelaan. Aloitteen taustalla on huoli kävijämäärän kasvun aiheuttamasta piittaamattomuutena jokaisen oikeuksista ja velvollisuuksista.

Kaupunginhallitus toteaa kasvatusta- ja koulutusta- sekä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakuntien lausuntoihin viitaten, että kesäaikana Uutelassa olisi tarve vartiointityyppiselle päivystykselle etenkin iltaisin ja viikonloppuisin. Kaupungin työntekijöillä, esimerkiksi luonto-ohjaajilla, ei ole oikeutta puuttua häiriökäyttäytymiseen yleisillä alueilla. Kesäkaudella ilki-valta ja häiriökäyttäytyminen yleisillä alueilla kohdistuu lähinnä iltoihin ja viikonloppuihin, mutta palkattavien kausityöntekijöiden työaika on toimitustyöaika. Tuntuma kaupungilla on ollut se, että alueelle tarvittaisiin vartiointipilotti näkyvyyden lisäämiseksi.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että alueella toimintaa järjestää jo useita eri toimijoita, muun muassa Helsingin kaupungin nuorisopalvelut (Meriharjun luontotalo ja leirikeskus), Sininauhaliiton Vihreä Veräjä ja Helsingin 4H (Skatan tila), Villa Vuosannan yrittäjä, Uutelan viljelypalstat sekä Pro Uutela ry., joka on syntynyt tarpeesta vaikuttaa alueen tulevaisuuteen.

Uutelan opastusta on jo tulentekokieltokylttien muodossa parannettu yhteistyössä Pro Uutelan, kaupunkiympäristön toimialan ja Staran yhteistyönä (uusia tauluja on sijoitettu katselmoituihin paikkoihin). Kaupunkiympäristön toimialalla on ollut Pro Uutelan kanssa yhteiskehittämiskokous, jossa on keskusteltu autoliikenteen hillitsemisestä, sisään-tuloportista informaatioineen, opastushankkeesta sekä ihmisten opastamisesta. Näitä samoja teemoja on myös luontopalvelujen kehittämissuunnitelmassa, joka etenee syksyn aikana ohjausryhmän kommentoitavaksi. Luonnonsuojelualueiden opastusta tullaan lisäämään syksyllä.

Vuoden 2025 talousarviossa on varattu lisämäärärahoja Uutelan luonto-ohjauksen -pilottiin ja kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päättää tulosbudjetissaan määrärahojen tarkemmasta kohdentamisesta.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa

Esittelijä

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641

Y-tunnus
0201256-6

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Riina Kopola, erityissuunnittelija, puhelin: 310 28256
riina.kopola(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kasvatus- ja koulutuslautakunta 10.09.2024 § 244](#)

HEL 2024-007974 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon liitteenä olevasta Maarit Vierusen talousarvioaloitteesta koskien luonto-ohjaajien palkkausta kesäkaudeksi Vuosaaren Uutelan luontoalueelle:

Talousarvioaloitteessa esitetään palkattavaksi luonto-ohjaajia kesäkaudeksi Vuosaaren Uutelan luontoalueelle.

Esitystä perustellaan Uutelan luontoalueella tapahtuvalla piittaamattomuudella jokaisenoikeuksia ja velvollisuuksia kohtaan, mikä on seurausta alueen kasvaneista kävijämääristä.

Talousarvioaloitteessa ehdotetaan yhteistyötä Stadin ammattiopiston luontomatkailulinjan kanssa. Ehdotuksen mukaan luonto-ohjaajien tehtävänä olisi valvoa ja opastaa luonnossa liikkujia ja lisätä tietoisuutta vastuullisesta luonnossa liikkumisesta.

Stadin ammattiopistossa luonto- ja ympäristöalan perustutkinnon opiskelija voi suuntautua joko luonto-ohjaajaksi tai ympäristöhoitajaksi. Luonto-ohjaajaksi opiskeleva voi hankkia omaa osaamistaan eri oppimisympäristöissä osana opintojaan. Opiskelija voi esimerkiksi opiskella työpaikkojen työtilanteissa, oppilaitoksessa tai erilaisissa projekteissa. Luonto-ohjaajan työtehtäviä ovat esimerkiksi luonto- ja ympäristöalaan kuuluvat ohjaus- ja neuvontatehtävät, luonto-ohjelmalveluiden suunnittelu ja toteuttaminen sekä ympäristöhoitoon liittyvät tehtävät viher- ja ulkoilualueilla. Uutelan alue on Stadin ammattiopiston luonto- ja ympäristöalan toimijoille tuttu ja sitä käytetään monin tavoin luonto- ja ympäristöalan oppimisympäristönä.

Stadin ammattiopisto on tehnyt yhteistyötä Helsingin kaupunkiympäristön toimialan kanssa useita vuosia Harakan luontokoulussa sekä Armi Koskelan talkoo- ja vapaaehtoistoiminnassa. Vuonna 2024 Harakan saarella työskentelee kaksi Stadin ammattiopiston kautta rekrytoitua luonto-ohjaajaa kausityössä. Luonto-ohjaajien tehtävänä on tarjota luontokasvatusta rajatulla alueella. Toiminto Harakan saarella ei vastaa talousarvioaloitteessa ehdotettua tehtäväkuvaa suoraan. Toiminnon laajentaminen ja mukauttaminen vaatii työnjohtotehtävien ja vakituisten toiminnan kasvattamista kaupunkiympäristön toimialalla.

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimiala huolehtii Helsingin kaupunkiympäristön suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidosta, rakennusvalvonnasta sekä ympäristöön liittyvistä palveluista. Vuosaaren Uutelan luontoalueen siisteydestä ja opasteista vastaa kaupunkiympäristön toimiala.

Kustannusvaikutukset

Talousarvioaloitteessa esitetään palkattavaksi kesäkaudeksi luonto-ohjaajia Vuosaaren Uutelan luontoalueelle. Kustannusvaikutuksissa on huomioitu kausityöntekijöiden tyypillinen neljän kuukauden työsuhteen kesto.

Neljän kausityöntekijän henkilöstökustannukset ovat arviolta noin 42 992 euroa neljältä kuukaudelta.

Henkilöstökulujen lisäksi toiminnan osalta tulee varautua mahdollisiin muihin toimintakuluihin kuten tiedotteisiin ja niiden mahdollisiin käännöskustannuksiin.

Yhteenveto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että talousarvioaloitteessa kuvatut työtehtävät sopivat luonto- ja ympäristöalan tutkinnon sisältöihin ja tämä olisi opiskelijalle hyvä mahdollisuus saada alan työkokemusta ja edistää samalla opintoja. Stadin ammattiopiston osalta on mahdollista, että kyseinen toiminta olisi osana opintoja joko koulutussopimuksena tai oppisopimuksena. Kaupungin työntekijöillä ei ole oikeutta puuttua häiriökäyttäytymiseen yleisillä alueilla. Kesäkaudella ilkeältä ja häiriökäyttäytyminen yleisillä alueilla kohdistuu lähinnä iltoihin ja viikonloppuihin. Palkattavan kausityöntekijöiden työaika on toimistotyöaika.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2025 ei ole varauduttu aloitteen mukaisiin lisämäärärahatarpeisiin luonto-ohjaajien palkkaamiseksi.

[03.09.2024 Pöydälle](#)

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Melina Lukkarinen, pedagoginen asiantuntija, puhelin: +358931035093
melina.lukkarinen(a)hel.fi

[Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 29.08.2024 § 116](#)

HEL 2024-007974 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Aloitteessa ehdotetaan luonto-ohjaajia Vuosaaren Uutelan luontoalueelle huolehtimaan alueen siisteydestä ja luonnon hyvinvoinnista kasvaneen kävijämäärän myötä esimerkiksi kesäajalle. Aloitteessa myös kehoitetaan hyödyntämään Stadin ammattiopiston opiskelijoita opastustehtävissä.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan talousarvioehdotuksessa ei ole huomioitu luonto-ohjaajien kustannuksia.

Alueella toimintaa järjestää jo useita eri toimijoita, muun muassa Helsingin kaupungin nuorisopalvelut (Meriharjun luontotalo ja leirikeskus), Sininauhaliiton Vihreä Veräjä ja Helsingin 4H (Skatan tila), Villa Vuosannan yrittäjä, Uutelan viljelypalstat sekä Pro Uutela ry.

Meriharjun luontotalo tarjoaa luontokoulupalveluita kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle, jonka lisäksi nuorisjärjestöt sekä yhdistykset voivat varata käyttövuoroja huvilasta. Meriharjun luontotalon lisäksi samaan kiinteistöön kuuluu Uutelan kämpä. Talolla työskentelevien ympäristökasvattajien toimenkuvaan ei mahdu kaupunkilaisten valistus- ja opastaminen. Myös muilla alueen toimijoilla on omat kohderyhmänsä, joten olemassa olevat toimijat eivät pysty vastaamaan kasvaneeseen tarpeeseen opastaa alueella kävijöitä.

Pro Uutela ry on syntynyt tarpeesta vaikuttaa alueen tulevaisuuteen. Yhdistyksen toiminnan tavoitteena on Uutelan alueen luonnon monimuotoisuuden suojeleminen sekä kehittäminen. Pro Uutela ry on mukana Helsingin kaupungin luonnonsuojeluohjelman 2025–2034 suunnittelussa. Yhdistys pyrkii luonnonsuojeluohjelman kautta lisäämään suojeltujen alueiden pinta-alaa sekä suojelemaan rantojen luontotyyppejä ja niihin sidoksissa olevaa lajistoa.

Uutelan opastusta on jo tulentelekokieltokylttien muodossa parannettu yhteistyössä Pro Uutelan, kaupunkiympäristön toimialan ja Staran yhteistyönä (uusia tauluja on sijoitettu katselmoituihin paikkoihin). Pro Uutela liikkuu alueella ja keskustelelee asukkaiden kanssa. Asukkaiden palautteet ovat vaihtelevia. Kesäaikana tarve on vartiointityyppiselle päivystykselle etenkin iltaisin ja viikonloppuisin.

Kaupunkiympäristön toimialalla on ollut Pro Uutelan kanssa yhteiskehittämiskokous, jossa on keskusteltu autoliikenteen hillitsemisestä, sisääntuloportista informaatioineen, opastushankkeesta sekä ihmisten opastamisesta. Näitä samoja teemoja on myös luontopalvelujen kehittämissuunnitelmassa, joka harmillisesti on viivästynyt, mutta etenee syksyn aikana ohjausryhmän kommentoitavaksi. Luonnonsuojelualueiden opastusta tullaan lisäämään syksyllä.

Toisin sanoen Uutelan alueen tilanne on tunnistettu ja se on noussut esille myös päivystävän palomestarin kanssa. Poliisin valvontapyyntöt alueelle ovat lisääntyneet ja avotulien tekoon on pyydetty kiinnittämään huomiota. Nuorten mukana olo on oletettavasti lisännyt poliisin (ja muiden nuorten kanssa toimivien) reagointiherkkyttä. Poliisi pyrkii puuttumaan avotulien tekoon ja alue pyritään ottamaan polkupyöräpartioiden kierrokselle. Venepoliisi on myös luvannut tarkkailla aluetta vesitse.

Tuntuma kaupungilla on ollut se, että alueelle tarvittaisiin vartiointipilotti näkyvyyden lisäämiseksi, mutta tämän selvittely nykyisillä puitesopimuksilla on osoittautunut hankalaksi.

Huomioitava on, että jos halutaan tarttua ongelmiin, niin luonto-ohjauksen pitäisi olla kohdistettuna kesäiltoihin ja viikonloppuihin, jolloin ongelmakäyttäytymistä on eniten.

Esittelijä

nuorisosiainjohtaja
Mikko Vatka

Lisätiedot

Katri Kairimo, itäisen nuorisotyön aluepäällikkö, puhelin: 09 310 71579
katri.kairimo(a)hel.fi

Luonto-ohjaajia Vuosaaren Uutelan luontoalueelle

Vuosaaren Uutelan luontoalueen kävijämäärät ovat olleet viime vuosina kovassa kasvussa. Valitettavasti kävijämäärän kasvu näkyy lisääntyneenä piittaamattomuutena jokaisenoikeuksista ja velvollisuuksista.

Helsingin kaupunki on kieltänyt koko Uutelan alueella avotulen tekemisen. Tästä myös informoidaan alueella sijaitsevilla kieltotauluilla. Grillaaminen ja tulenteke on sallittu ainoastaan kahdella virallisella grillikatoksella ja Uutelan kodalla. Valitettavasti jälleen tämän kevään ja alkukesän aikana useita nuotioita on sytytetty Uutelaan, myös metsäpalovaroituksen aikana, ja vaaratilanteita on syntynyt. Uutelan luonnon tuhoaminen muillakin tavoin on yleistynyt ja se näkyy päivittäin Uutelan luonnossa liikkujille. Rannoilta löytyy mm. yhä enemmän roskia ja rikottuja lasipulloja.

Nyt on tehtävä jotakin ennen kuin tämä arvokas luontokohde ja kaupunkilaisille tärkeä virkistyspaikka tuhoutuu täydellisesti.

Me allekirjoittaneet valtuutetut ehdotamme, että kaupunki selvittäisi mahdollisuutta palkata luonto-ohjaajia kesäkaudeksi Vuosaaren Uutelaan. Tässä voisi miettiä yhteistyötä esim. Stadin AO luontomatkailulinjan kanssa. Luonto-ohjaajat voisivat valvoa ja opastaa luonnossa liikkujia, mikä auttaisi säilyttämään alueiden arvokkaan luonnon ja lisäämään tietoisuutta vastuullisesta luonnossa liikkumisesta.

Helsingissä 29.05.2024

Vierunen Maarit

Valtuustoryhmän puheenjohtaja

Kokoomuksen valtuustoryhmä

(1 + 7 allekirjoitusta)

Jalovaara Ville

Hyttinen Nuutti

Saxberg Mirita

Hakola Juha

Pajunen Jenni

Nuorteva Johanna

Castrén Maaret

Valtuutettu Vesa Korkkulan ja neljän muun talousarvioaloite ensihoitajien, lähihoitajien ja pelastajien palkkauksen kohentamiseksi

HEL 2024-007975 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että ensihoitajien, lähihoitajien ja pelastajien palkkauksen kohentamiseen varataan tulevaan talousarvioon kolmen miljoonan euron lisämääräraha.

Kaupunginhallitus toteaa sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan lausuntoon viitaten, että vuoden 2023 alusta sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen rahoitus on muodostunut valtiolta saatavasta yleiskatteellisesta rahoituksesta, asiakasmaksutuloista sekä valtionavustuksista. Kaikki sosiaali- ja terveydenhuollon, pelastustoimen sekä HUS-yhtymän menot on kyettävä rahoittamaan edellä mainitulla rahoituksella. Ensihoitajien, lähihoitajien ja pelastajien ammattiryhmien palkkoja on korotettu suunnitellusti vuosien 2023 ja 2024 aikana. Lisäksi toimialalla on käytössä palkitsemismenetelmänä esimerkiksi kertapalkkiot. Palkkaeroja suhteessa muihin hyvinvointialueisiin on saatu tasatua. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala pyrkii olemaan houkutteleva työnantaja ja hyvän henkilöstöpolitiikan toteuttaja. Palkkakehitysohjelma ja kilpailukykyisestä palkkauksesta huolehtiminen ovat osa henkilöstöpoliittisia toimenpiteitä. Mahdollisia palkkakehitysohjelmia ja järjestelyeriä kohdennetaan jatkossakin todennettujen tarpeiden mukaan ja varmistaen palkkakilpailukyky ja työntekijäryhmien tasapuolisuus. Verrokkihyvinvointialueiden palkkakehitystä seurataan ja lähihoitajien, palomiesten ja ensihoitajien palkkauksen kilpailukykyä pyritään vahvistamaan jatkossakin.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Riikka Henriksson, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641

Y-tunnus
0201256-6

[Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta 10.09.2024 § 190](#)

HEL 2024-007975 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle varavaltuutettu Vesa Korkkulan ja neljän muun valtuutetun talousarvioaloitteesta seuraavan lausunnon:

"Aloitteessa esitetään kolmen miljoonan euron lisämäärärahan kohdentamista ensihoitajien, lähihoitajien ja pelastajien palkkauksen kohentamiseksi.

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu ja rahoitus

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen palvelujen järjestämisvastuu siirtyi kunnilta hyvinvointialueille vuoden 2023 alusta lukien. Helsingin kaupungilla säilyi edelleen sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisvastuu, mutta kunta-Helsinki ei enää rahoita sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen palveluja. Näiden palvelujen rahoitus muodostuu valtiolta saatavasta yleiskatteellisesta rahoituksesta, ja lisäksi toimiala saa tuloja asiakasmaksutuloista ja valti-onkorvauksista.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, että kaikki sosiaali- ja terveydenhuollon, mukaan lukien HUS-yhtymän, sekä pelastustoimen menot ja kustannuksia kasvattavat muutokset on kyettävä rahoittamaan edellä mainituilla valtionrahoituksella ja tulorahoituksella.

Ensihoitajien, lähihoitajien ja pelastajien palkkakilpailukyyn turvaaminen

Helsingin kaupunkistrategian mukaisesti sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala pyrkii olemaan houkutteleva työnantaja ja hyvän henkilöstöpolitiikan toteuttaja. Palkkakehitysohjelman toteuttaminen ja kilpailukykyisestä palkkauksesta huolehtiminen on osa strategian toteuttamista muiden henkilöstöpoliittisten toimenpiteiden ohella.

Ensihoitajien, lähihoitajien sekä pelastajien palkkauksen kilpailukykyä on pyritty parantamaan vuonna 2023 palkankorotuksilla sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalla toteutetun palkkakehitysohjelman avulla.

Helsingin pelastuslaitoksen palomiesten ja ylipalomiesten palkkoja korotettiin keväällä 2023. Lisäksi palomiesten, ylipalomiesten, palomiesensihoitajien sekä paloiesimiesten ja asemamestareiden palkkoihin toteutettiin 1.6.2023 alkaen työ- ja virkaehtosopimukseen sisältyvien järjestelyvaraerien mahdollistamia korotuksia. Pelastuslaitoksella

työskentelevien ensihoitajien sekä toimialalla työskentelevien lähihoitajien palkkoja korotettiin 1.6.2023 alkaen.

Sote-sopimuksen uudet hinnoittelutunnukset tulivat voimaan 1.2.2024. Kevään 2024 aikana on sijoitettu kyseiseen sopimukseen kuuluvat tehtävät uusiin hinnotteluihin. Samalla tarkistettiin, että palkkojen alarajat täyttyvät sopimuksen mukaisesti.

Palomiehille on kohdistettu palkankorotuksia palkkakehitysohjelman mukaisesti suunnitellusti, ja eroa muihin hyvinvointialueisiin nähden on saatu tasattua. Tämän toivotaan vaikuttavan henkilöstön saatavuuteen sekä toimialan veto- ja pitovoimaan työnantajana.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, että toimialalla on korotettu ensihoitajien, lähihoitajien ja pelastajien ammattiryhmien palkkoja suunnitellusti vuosien 2023 ja 2024 aikana. Järjestelyeriä ja mahdollisia palkkakehitysohjelmia kohdennetaan todettujen tarpeiden mukaan ja varmistaen palkkakilpailukyky ja työntekijäryhmien tasapuolisuus.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, että toimialalla seurataan aktiivisesti verrokkihyvinvointialueiden palkkakehitystä ja pyritään vahvistamaan lähihoitajien, palomiesten sekä pelastuslaitoksella työskentelevien ensihoitajien palkkauksen kilpailukykyä nyt ja jatkossakin ja tätä kautta turvaamaan osaavan henkilöstön saatavuus. Toimialalla on käytössä myös muita palkitsemismenetelmiä, kuten kertapalkkioita.

Vaikutusten arviointi

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimi pyrkii vastaamaan työvoiman saatavuushaasteisiin toimimalla houkuttelevana työnantajana, joka tarjoaa monenlaisia kiinnostavia urapolkuja ja vakaita palvelussuhteita. Oikeudenmukaisella palkkauksella on yhteys koettuun hyvinvointiin ja työn vaativuutta vastaava ja kilpailukykyinen palkkaus vahvistaa osaltaan työvoiman veto- ja pitovoimaa toimialalla."

[03.09.2024 Pöydälle](#)

Esittelijä

vs. sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Leena Turpeinen

Lisätiedot

Soili Partanen, vs. sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen johtaja, puhelin: 09 310 69984

[soili.partanen\(a\)hel.fi](mailto:soili.partanen(a)hel.fi)

Jani Pitkänen, pelastuskomentaja, puhelin: 09 310 30000

[jani.pitkanen\(a\)hel.fi](mailto:jani.pitkanen(a)hel.fi)

Sara Rautiainen, henkilöstö- ja kehittämisjohtaja, puhelin: 09 310 43471

[sara.rautiainen\(a\)hel.fi](mailto:sara.rautiainen(a)hel.fi)

Talousarvioaloite ensihoitajien, lähihoitajien ja pelastajien palkkauksen kohentamiseksi

Ensihoitajat, lähihoitajat ja palomiehet tekevät kaikki äärimmäisen tärkeitä, vaativaa ja kuormittavaa työtä, jonka palkka ei kuitenkaan ole työn vaativuuden tasolla.

Me tämän talousarvioaloitteen allekirjoittaneet ehdotamme, että ensihoitajien, lähihoitajien ja pelastajien palkkauksen kohentamiseen varataan tulevaan talousarvioon 3 miljoonan euron lisämääräraha.

Helsingissä 29.05.2024

Korkkula Vesa

Varajäsen

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä

(1 + 4 allekirjoitusta)

Jalovaara Ville

Nevanlinna Tuomas

Kauppila Elina

Wallgren Thomas

Valtuutettu Johanna Nuortevan ja kolmentoista muun valtuutetun talousarvioaloite sähkölauttayhteyden jatkamiseksi Vartiosaaren, kunnes korvaava pääsy on valmistunut

HEL 2024-007976 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että vuoden 2025 talousarviossa varataan rahoitus Vartiosaaren sähkölauttayhteyden jatkamiseksi ja jatkosopimuksen suunnittelemiseksi siten, että liikennöinti jatkuu vähintään nykyisessä laajuudessaan siihen asti, kunnes lautan korvaava pääsy saareen on valmistunut.

Kaupunginhallitus toteaa kulttuuri- ja vapaa-aika- sekä kaupunkiympäristölautakuntien lausuntoihin viitaten, että Helsingin kaupungin virkistysaarien vesiliikenneyhteyksien järjestämisestä vastaa kulttuuri- ja vapaa-ajantoimialan merelliset palvelut -yksikkö. Lähtökohtaisesti Helsingin saariston virkistykseen ja vapaa-ajanliikenne on toiminut markkinaehtoisesti. Helsingin kaupunki on vain poikkeustapauksissa ja hankeluontoisesti subventoinut saariston virkistyskäyttöä palvelevaa vesiliikennettä.

Vartiosaaren sähköistä lauttaliikennettä on kesäkausilla 2020–2024 rahoitettu erillisellä hankerahoituksella siten, että reitin liikennöinti on vuodet 2021–2024 rahoitettu Helsingin osallistavan budjetoinnin hankerahoituksella. Liikennöintiä on tuettu vuositasolla noin 30 000 eurolla. Lisäksi Vartiosaari on ollut yksi itäisen saariston vesiliikennereitin pysähdyspaikoista.

Osallistavan budjetoinnin Itäisen saariston virkistyskäytön edellytysten parantamishankkeen rahoitusta on edelleen jäljellä, ja sitä voidaan käyttää Laajasalon ja Vartiosaaren välisen sähkölauttayhteyden jatkamiseksi siten, että lauttayhteys on mahdollista järjestää myös kesäkautien 2025–2026 aikana. On mahdollista, että jatkossa sähkölautan liikennöinti harvemmalla vuorovälillä olisi toteutettavissa myös markkinaehtoisesti.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ei ole esittänyt määrärahaa sähkölauttaliikenteen kustannuksiin vuoden 2025 talousarvioehdotukseensa.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Mikko Keskinen, investointipäällikkö vs., puhelin: 31015730
mikko.s.keskinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kaupunkiympäristölautakunta 10.09.2024 § 440](#)

HEL 2024-007976 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Aloitteessa esitetään, että kaupungin vuoden 2025 talousarviossa varataan rahoitus Vartiosaaren sähkölauttayhteyden jatkamiseksi ja jatkosopimuksen suunnittelemiseksi niin, että liikennöinti jatkuu vähintään nykyisessä laajuudessaan siihen asti, kunnes lautan korvaava pääsy saareen on valmistunut.

Helsingin Kaupungin virkistysaarien vesiliikenneyhteyksien järjestämisestä vastaa kulttuuri- ja vapaa-ajantoimialan merelliset palvelut -yksikkö. Lähtökohtaisesti Helsingin saariston virkistykseen ja vapaa-ajan liikenne on toiminut markkinaehtoisesti. Helsingin kaupunki on vain poikkeustapauksissa ja hankeluontoisesti subventoinut saariston virkistyskäyttöä palvelevaa vesiliikennettä.

Vartiosaaren järjestetään kuitenkin lauttayhteys Laajasalosta Reposalmen laiturista Helsingin osallistavan budjetoinnin hankerahoituksella ainakin kesäkaudella 2024, mutta kulttuuri ja vapaa-ajan toimialan arvon mukaan myös todennäköisesti 2025 - 2026 kesäkausien aikana.

Vartiosaaren sähköistä lauttaliikennettä on kesäkausilla 2020 - 2024 rahoitettu erillisellä Helsingin osallistuvan budjetoinnin hankerahoituksella. Lisäksi Vartiosaari on ollut yksi itäisen saariston vesiliikennereitin pysähdyspaikoista. Tällä hetkellä vaikuttaa mahdolliselta käyttää osallistavan budjetoinnin rahoitusta lauttayhteyden mahdollistamiseksi vielä noin kolme kesäkautta. On mahdollista, että tämän jälkeen Vartiosaareen liikennöivä sähkölautta toteutetaan markkinaehtoisesti niin, että lipputulot kattavat kustannukset.

Laajasalon ja Vartiosaaren välillä kulkevan sähkölautan kustannuksiin ei ole varauduttu vuoden 2025 kaupunkiympäristön toimialan talousarviossa.

Sähkölauttayhteys Vartiosaareen on ollut suosittu ja kaupunkiympäristölautakunta pitää toiminnan jatkumista kannatettavana.

Lausunto on valmisteltu yhdessä kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan kanssa.

Käsittely

[10.09.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen](#)

Vastaehdotus:

Otso Kivekäs: Sähkölauttayhteys Vartiosaareen on ollut suosittu ja kaupunkiympäristölautakunta pitää toiminnan jatkumista kannatettavana.

Kannattaja: Olli-Pekka Koljonen

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Otso Kivekkään vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

[03.09.2024 Pöydälle](#)

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Vili Tuomisto, projektinjohtaja: 09 310 52606
vili.tuomisto(a)hel.fi

[Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 10.09.2024 § 125](#)

HEL 2024-007976 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Laajasalon ja Vartiosaaren välillä kulkevan sähkölautan kustannuksiin ei ole varauduttu vuoden 2025 kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan talousarviossa annetun raamin puitteissa. Sähköisen vesireittiliikenteen kehittäminen vaatii kaupungin taloudellista tukea palvelun tuottajille. Subvention toteuttamisesta pitää kuitenkin tehdä ensin kaupunkitasoinen linjaus ja päätös.

Lähtökohtaisesti Helsingin saariston virkistykseen ja vapaa-ajan liikenne on toiminut markkinaehtoisesti ja Helsingin kaupunki on vain

poikkeustapauksissa ja hankeluontoisesti subventoinut saariston virkistyskäyttöä palvelevaa vesiliikennettä.

Vartiosaaren järjestetään kuitenkin lauttayhteys Laajasalosta Reposalmen laiturista Helsingin osallistavan budjetoinnin hankerahoituksella ainakin kesäkaudella 2024, mutta todennäköisesti myös 2025–2026.

Vartiosaaren sähköistä lauttaliikennettä on kesäkausilla 2020–2024 rahoitettu erillisellä hankerahoituksella siten, että reitin liikennöinti on vuodet 2021–2024 rahoitettu Helsingin osallistavan budjetoinnin hankerahoituksella. Lisäksi Vartiosaari on ollut yksi itäisen saariston vesiliikennereitin pysähdyspaikoista. Tällä hetkellä vaikuttaa mahdolliselta käyttää osallistuvan budjetoinnin rahoitusta lauttayhteyden mahdollistamiseksi vielä noin kolme kesäkautta. On mahdollista, että sähkölautalla liikennöinti harvemmalla vuorovälillä on toteutettavissa myös lipputulojen varassa, markkinaehtoisesti.

Lausunto on valmisteltu yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan kanssa. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kehottaa selvittämään, alkaako kaupunki tukea sähköistä vesireittiliikennettä, jotta kaupunkilaisten pääsy Vartiosaaren kaltaisille alueille voidaan turvata.

Käsittely

[10.09.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen](#)

Vastaehdotus:

Outi Alanko-Kahiluoto: Lisäys kpl 6 loppuun:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kehottaa selvittämään, alkaako kaupunki tukea sähköistä vesireittiliikennettä, jotta kaupunkilaisten pääsy Vartiosaaren kaltaisille alueille voidaan turvata.

Kannattaja: Titta Hiltunen

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Outi Alanko-Kahiluodon vastaehdotuksen yksimielisesti.

[29.08.2024 Pöydälle](#)

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 09 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi
Minttu Perttula, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 36171
minttu.perttula(a)hel.fi

Sähkölauttayhteyden jatkaminen Vartiosaaren kunnes korvaava pääsy on valmistunut

Helsingin osallistavan budjetoinnin ensimmäisellä kierroksella vuonna 2018 toteutukseen eteni aloite sähkölauttayhteydestä Vartiosaaren. Lauttayhteys on palvellut kaupunkilaisia vuodesta 2020 lähtien ja helpottanut pääsyä retkeilemään ja virkistäytymään Vartiosaaren ainutlaatuiseen luontoon. Tämä kuluva vuosi 2024 on nykyisellä sopimuksella viimeinen vuosi, jolloin Vartiosaaren pääsee sujuvasti sähkölauttayhteyden turvin. Vartiosaaren on kaavailtu siltaa, mutta tämän toteuttaminen on vielä suunnitteluasteella ja silta on käytettävissä vasta mahdollisesti vuonna 2030.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Helsingin talousarviossa vuodelle 2025 varataan rahoitus Vartiosaaren sähkölauttayhteyden jatkumiselle. (Osallistavassa budjetoinnissa kustannus toteutukselle oli 110 000€ ja sillä rahoituksella lauttaliikenne on kilpailutettu ja toteutettu nyt neljän vuoden ajan.) Esitämme myös, että lauttayhteyden jatkosopimuksessa suunnitellaan jatko vähintään nykyisessä laajuudessa siihen asti, kunnes lautan korvaava pääsy saareen on valmistunut.

Helsingissä 29.05.2024

Nuorteva Johanna

Jäsen

Vihreä valtuustoryhmä

(1 + 13 allekirjoitusta)

Karhuvaara Arja

Huff Shawn

Pasanen Amanda

Wallgren Thomas

Iskanius Anniina

Castrén Maaret

Rantanen Tuomas

Miettinen Nina

Lindgren Minna

Sauri Pekka

Saxberg Mirita

Alanko-Kahiluoto Outi

Vanhanen Reetta

Valtuutettu Johanna Nuortevan ja yhdeksän muun valtuutetun talousarvioaloite peruskoulujen kouluPT-toiminnan ja toisen asteen liikuntacoach-toiminnan rahoituksen varmistamisesta

HEL 2024-007977 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että vuoden 2025 talousarviossa varataan määräraha toisen asteen liikuntacoach-toiminnan jatkamiseen vähintään nykyisessä laajuudessa, ja että peruskoulujen personal trainer -toimintaa laajennetaan kahdelle uudelle koululle.

Kaupunginhallitus toteaa kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausuntoon viitaten, että toisen asteen oppilaitoksissa työskenteleviä liikunnanalan ammattilaisia on 13. Toiminnan tarkoituksena on mm. tukea toisen asteen opiskelijoiden hyvinvointia, opiskelukykyä ja oppilaitokseen kiinnittymistä liikkumisen keinoin osana yhteisöllistä opiskeluhuoltoa.

Peruskouluissa KouluPT-toiminnassa työskenteleviä liikunnanalan ammattilaista on kuusi. Toiminnan tavoitteena on tarjota yläasteikäisille nuorille pienryhmissä tai yksilöllisesti liikuntaneuvontaa, jolla tuetaan liikkumisen lisäämistä, edesautetaan nuoren hyvinvointia ja jaksamista edistävien tapojen omaksumista sekä mahdollistetaan positiivisia ja innostavia kokemuksia liikkumisesta.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta ei ole esittänyt talousarvioesityksessään liikuntacoach-toiminnan tai personal trainer -toiminnan lisäämistä. Vuonna 2025 neljän lukiokoulutuksen liikunnanalan ammattilaisen palkkakulut rahoitetaan opetus- ja kulttuuriministeriön Suomi liikkeelle -ohjelman kokeilu- ja innovaatioavustuksella, ja perusopetuksen tarveperustaisella määrärahalla on varauduttu kuuden liikunnanalan ammattilaisen henkilöstökuluihin peruskoulujen personal trainer -toimintaan.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Tarja Fogelholm, Johtava asiantuntija, puhelin: 09 310 33686
tarja.fogelholm(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kasvatus- ja koulutuslautakunta 10.09.2024 § 235](#)

HEL 2024-007977 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon liitteenä olevasta Johanna Nuortevan talousarvioaloitteesta koskien rahoituksen varmistamista toisen asteen liikuntacoach-toimintaan vuodelle 2025 sekä vahvistamista peruskoulujen kouluPT-toimintaan:

Talousarvioaloitteessa esitetään varattavaksi 500 000 euron määräraha nykyisen laajuisen liikuntacoach-toiminnan ylläpitämiseksi vuodeksi 2025 toisen asteen koulutuksessa. Talousarvioaloitteessa ehdotetaan lisäksi ammatillisen puolen liikunnanalan ammattilaisten määrää lisättäväksi yhdellä uudella ohjaajalla vuodelle 2025. Talousarvioaloitteessa esitetään myös peruskoulujen personal trainer -toimintaa (KouluPT) laajennettavaksi kahdelle uudelle koululle vuonna 2025. Esitystä perustellaan Helsingin kaupungin kaupunkistrategian sekä kaupungin hyvinvointisuunnitelman painopisteillä ja kasvaneella opiskelijamäärällä Stadin ammattiopistossa.

Liikuntacoach-toiminta / Liikunnanalan ammattilainen oppilaitoksessa

Liikunnanalan ammattilaisten tarkoituksena on tukea toisen asteen opiskelijoiden hyvinvointia, opiskelukykyä, osallisuuden ja oppilaitokseen kiinnittymistä liikkumisen keinoin osana yhteisöllistä opiskeluhoiltoa. Toiminta käynnistyi kaupungin toisen asteen oppilaitoksissa vuonna 2022. Toiminta laajeni alkuvuodesta 2023 kattamaan kymmenen suomenkielistä ja kaksi ruotsinkielistä lukiota sekä neljä Stadin ammattiopiston kampusta. Loppuvuodesta 2024 toiminta laajeni kahdella uudella liikunnanalan ammattilaisella Stadin ammattiopistossa. Syyslukukaudella 2024 työskentelee yhteensä 13 liikunnanalan ammattilaista. Liikunnanalan ammattilaiset sijoittuvat hallinnollisesti toisen asteen opiskeluhoiltoon.

Toiminnan aikana on kerätty palautetta osallistuneilta nuorilta ja oppilaitoshenkilöstöltä. Ryhmätoiminnasta saatiin palautetta 493 lukiolaiselta ja 311 Stadin ammattiopiston opiskelijalta. Suurin osa opiskelijoista koki, että ryhmätoiminta on mielekästä (98 %), turvallista (98 %), innostavaa (95 %) ja siihen oli helppo osallistua (97 %) sekä 93 % koki, että toiminta paransi jaksamista.

Henkilöstöltä kerätystä 381 palautteesta käy ilmi, että liikunnanalan ammattilaisten koetaan vaikuttaneen oppilaitosten toimintakulttuurin

muutokseen selvästi (aiemmin 2,73, nyt 3,89). Suurin osa (4,5) pitää tärkeänä liikunnanalan ammattilaisten resurssia osana oppilaitoksen toimintaa. Toimintaa pyydettiin arvioimaan asteikolla 1–5, jolloin 1 on ei lainkaan ja 5 on erittäin paljon.

Liikunnanalan ammattilaisten tekemällä työllä ehkäistään segregatiota ja lisätään yhdenvertaisuutta tavoittamalla erityisesti niitä opiskelijoita, joilla on erilaisia liikkumisen esteitä ja haavoittuvuustekijöitä kuten sukupuoli- tai seksuaalivähemmistöön tai kulttuuri- tai kielivähemmistöön kuuluminen, matalan sosioekonominen perhetausta tai mielenterveysongelmia. Toiminnalla voidaan tavoittaa opiskelijoita, joita muut hyvinvointipalvelut eivät välttämättä tavoita. Opiskeluterveydenhuollossa on pilotoitu liikkumisen mini-interventiomallin käyttöönottoa, jonka tarkoituksena on rakentaa liikkuminen osaksi nuorten hyvinvointia ja mielenterveyttä tukevia palveluita.

KouluPT-toiminta

KouluPT-toiminnan keskeisenä tavoitteena on tarjota yläasteikäisille nuorille pienryhmissä tai yksilöllisesti liikuntaneuvontaa, jolla tuetaan liikkumisen lisäämistä, edesautetaan nuoren hyvinvointia ja jaksamista edistävien tapojen omaksumista sekä mahdollistetaan positiivisia ja innostavia kokemuksia liikkumisesta. KouluPT-ohjaaja avustaa Move!-prosessin eri vaiheissa sekä tukee peruskoulujen liikunnallista toimintakulttuuria. KouluPT-toimintaan on palkattu kuusi liikunnanalan ammattilaista, jotka toimivat tarveperustaisen rahoituksen piiriin kuuluvassa 18 suomenkielisessä peruskoulussa.

KouluPT-toiminnan liikuntaneuvontaan osallistuville nuorille on tehty alku- ja loppukyselyt sekä seurantakyselyt kuuden kuukauden kuluttua liikuntaneuvonnan päättymisen jälkeen. Lisäksi palautetta on kerätty systemaattisesti huoltajilta sekä mukana olleilta peruskouluilta. Nyt saadun ja kerätyn palautteen pohjalta voidaan todeta, että KouluPT-toimintaa pidetään merkityksellisenä nuoren kannalta sekä toiminnan avulla on onnistuttu tavoittamaan nuoria, jotka liikkuvat vähän. Alustavissa tuloksissa on muun muassa havaittu nuorten itsevarmuuden lisääntyneen liikkumistilanteissa sekä nuorten kokemien liikkumisen esteiden vähentyneen. Nuoret ovat itse havainneet keskittymisen ja jaksamisen parantuneen.

Kustannusvaikutukset

Liikuntacoach-toiminta / Liikunnanalan ammattilainen oppilaitoksessa

Liikunnanalan ammattilaisten toimintaa oppilaitoksissa on rahoitettu pääasiassa opetus- ja kulttuuriministeriön, Opetushallituksen ja aluehallintoviraston määräaikailla rahoituksilla vuodesta 2022 lähtien.

Toisen asteen koulutuksen toiminnan vuotuiset kustannukset, joilla on kustannettu 14 liikunnanalan ammattilaisen henkilöstökulut, ovat olleet arviolta noin 781 200 euroa. Yhden liikunnanalan ammattilaisen vuotuiset henkilöstökulut ovat olleet arviolta noin 55 800 euroa.

KouluPT-toiminta

KouluPT-toimintaa on rahoitettu kevääseen 2024 asti ulkopuolisella hankerahoituksella ja sen jälkeen toimintaa on rahoitettu tarveperustaisella rahoituksella, jolloin KouluPT-toiminta siirtyi tarveperustaisen rahoituksen piiriin kuuluviin 18 suomenkieliseen peruskouluun. KouluPT-toimintaan on palkattu kuusi liikunnanalan ammattilaista.

Nykyisen laajuisen peruskouluissa tehtävän KouluPT-toiminnan kokonaiskustannukset ovat arviolta noin 310 000 euroa, joka pitää sisällään kuuden liikunnanalan ammattilaisen henkilöstökulut. Kokonaiskustannuksista 25 000 euroa on muita toimintakuluja kattaen matkakustannuksia, nuorten liikuntapaikkamaksuja, loma-aikojen retkitoimintaa, välinehankintoja ja koulutuskustannuksia.

Helsingin kaupunki on saanut opetus- ja kulttuuriministeriön Suomi liikkeelle -ohjelman Liikkuva koulu ja Move! -kehittämisyavustusta hankekaudelle 1.8.2024–30.6.2025. Saadun avustuksen määrä on 78 000 euroa.

Yhteenveto

Helsingin kaupunki on saanut opetus- ja kulttuuriministeriön Suomi liikkeelle -ohjelman kokeilu- ja innovaatioavustusta liikkumisen lisäämiseksi lukiokoulutuksessa hankekaudelle 1.8.2024–31.12.2025. Vuonna 2025 neljän lukiokoulutuksen liikunnanalan ammattilaisen palkkakulut maksetaan Opetus- ja kulttuuriministeriön Suomi liikkeelle kokeilu- ja innovaatioavustuksesta (yhteensä 220 000 euroa).

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2025 on varauduttu kuuden liikunnanalan ammattilaisen henkilöstökuluihin KouluPT-toimintaan vuoden 2025 loppuun 320 000 euron perusopetuksen tarveperustaisella määrärahalta.

Talousarvioehdotuksessa ei ole varauduttu KouluPT-toiminnan laajentamiseksi nykyisestä eikä oppilaitoksissa liikunnanalan ammattilaisten henkilöstökuluihin vuodelle 2025.

Lautakunta toteaa, että liikunnan tukeminen on yksi keskeinen terveyttä, hyvinvointia ja opiskelukykyä edistävä keino. Toisella asteella ja perusopetuksessa liikuntaan ohjaaminen ja siinä tukeminen on keskeinen tukimuoto vähän liikkuville ja liikuntaa arasteleville nuorille.

Käsittely

[10.09.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen](#)

Vastaehdotus:

Mari Holopainen: Lisätään kohtaan yhteenveto:

Lautakunta toteaa, että liikunnan tukeminen on yksi keskeinen terveyttä, hyvinvointia ja opiskelukykyä edistävä keino. Toisella asteella ja perusopetuksessa liikuntaan ohjaaminen ja siinä tukeminen on keskeinen tukimuoto vähän liikkuville ja liikuntaa arasteleville nuorille.

Kannattaja: Jussi Chydenius

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi yksimielisesti Mari Holopaisen vastaehdotuksen.

[03.09.2024 Pöydälle](#)

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Melina Lukkarinen, pedagoginen asiantuntija, puhelin: +358931035093
melina.lukkarinen(a)hel.fi

Varmistetaan rahoitus toisen asteen liikuntacoach -toiminnalle ja peruskoulujen kouluPT -toimintaan

Varmistetaan rahoitus toisen asteen liikuntacoach -toiminnalle vuodelle 2025 sekä vahvistetaan peruskoulujen kouluPT -toimintaa

Liikuntacoach-toiminta käynnistettiin toisella asteella helmikuussa 2022 vastauksena koronapandemian ja Ukrainan sodan aiheuttamaan opiskelijoiden hyvinvointivajeeseen. Tällä hetkellä liikuntacoacheja työskentelee yhteensä seitsemän Helsingin kaupungin lukioissa ja neljä Stadin AO:ssa. Tämä toiminta kattaa lähes kaikki Helsingin kaupungin toisen asteen oppilaitokset. Liikuntacoachit ovat osa opiskeluhuoltoa ja toimintaan ohjataan opiskeluhuollon kautta esimerkiksi terveydenhoitajan, psykologin tai kuraattorin lähettämänä.

Liikkumisen edistäminen on yksi Helsingin kaupunkistrategian kärkihankkeista vuosille 2022-2025: ”Liikkuminen sisältyy jokaiseen varhaiskasvatus-, koulu- ja opiskelupäivään”. Liikuntacoach -toiminta on mainittu myös Helsingin kaupungin hyte-tavoitteissa (tavoite 18, toimenpide 35).

Jotta toisen asteen liikuntacoach -toiminta pystytään turvaamaan myös vuonna 2025 vähintään nykyisessä laajuudessaan, tarvittaisiin tälle noin 500 000 € määräraha kaupungin talousarvioon. Ammatillisissa oppilaitoksissa oppilaiden hyvinvoinnin haasteet ovat lisääntyneet ja toisaalta opiskelijamäärät ovat lisääntyneet, mistä johtuen ammatillisen puolen liikuntacoachien määrää on tarpeen lisätä yhdellä ohjaajalla vuonna 2025.

Yläasteella toimii toisen asteen liikuntacoachia vastaava personal trainer -toiminta, KouluPT, jonka piiriin kouluterveydenhoitaja voi ohjata oppilaan, jonka tulokset ovat Move-mittauksissa heikot ja huolta herää myös terveystarkastuksessa liikkumattomuuden sekä syrjäytymisen riskistä. KouluPT-toiminta on Helsingin kaupungin tarjoama maksuton matalan kynnyksen liikuntaneuvontapalvelu yläkoulukäisille nuorille. Toiminnassa nuori voi tutustua ohjaajan kanssa oman alueensa liikkumismahdollisuuksiin, osallistua alueensa kouluPT-pienryhmätoimintaan sekä saada kannustusta omaehtoiseen liikkumiseen.

KouluPT-toiminta on osa kaupungin hyvinvointityötä, jonka tavoitteena on edistää nuorten kokonaisvaltaista hyvinvointia.

Aikaisemmin tämä kouluPT -toiminta oli kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan hallinnoima ja tarjolla kaikille yläkoululaisille terveydenhoitajan ohjaamana. Toiminta siirtyi vuonna 2023 kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle ja 1.8.2023 lähtien toiminta on ollut tarjolla vain viidelle valikoidulle koululle.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että talousarviossa vuodelle 2025 varataan rahoitus toisen asteen liikuntacoach -toiminnan jatkamiselle vähintään nykyisessä laajuudessa. Esitämme myös, että peruskoulujen personal trainer -toimintaa laajennetaan kahdelle uudelle koululle vuonna 2025.

Helsingissä 29.5.2024

Johanna Nuorteva ja Johanna Sydänmaa

Helsingissä 29.05.2024

Nuorteva Johanna

Jäsen

Vihreä valtuustoryhmä

(1 + 9 allekirjoitusta)

Miettinen Nina

Peltokorpi Terhi

Alanko-Kahiluoto Outi

Malin Petra

Rantanen Tuomas

Lindgren Minna

Vepsä Sinikka

Vanhanen Reetta

Kivekäs Otso

Valtuutettu Vesa Korkkulan ja yhdeksän muun valtuutetun talousarvioaloite oppimisen tuen resurssien ja tarveperustaisen rahoituksen lisäämiseksi

HEL 2024-007978 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että oppimisen yleisen, tehostetun ja erityisen tuen resurssien ja koulujen sekä varhaiskasvatuksen tarveperustaisen rahoituksen parantamiseksi vuoden 2025 talousarvioon varataan 20 miljoonan euron suuruisen määräraha.

Kaupunginhallitus toteaa kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausuntoon viitaten, että toimialan palveluissa on varauduttu lainsäädännön edellyttämien kasvun ja oppimisen tuen lakisääteisten palvelujen resursointiin sekä kasvavasta oppijamäärästä johtuvaan resurssien lisäystarpeeseen. Vuonna 2023 tehostettua tukea saavien oppijoiden osuus vaihteli 3–18 %:iin ja erityistä tukea saavien oppijoiden osuus 1–15 %:iin koko oppijamäärästä eri koulutusasteilla.

Tarveperusteisella rahoituksella ehkäistään alueellisen eriytymisen negatiivisia vaikutuksia oppilaitoksiin ja oppijoille. Vuonna 2024 rahoitusta saavia kouluja on 39, varhaiskasvatusyksiköitä 30 ja leikkiopistoyksikköä kaksi. Tarveperusteisen rahan vaikuttavuudesta, tehokkaimmista tavoista käyttää saatua lisärahoitusta sekä siitä, millaisilla toimilla voidaan tukea oppijoiden kehitys- ja oppimisedellytyksiä ja pienentää oppimistulosten eroja tarvitaan lisää tutkimusta.

Vuoden 2024 talousarviossa segregaaation vastaisen työn vahvistamiseen tarveperustaisen rahan kautta kohdennettiin 4 000 000 euron lisämääräraha. Kasvatus- ja koulutuslautakunta ei ole esittänyt vuoden 2025 talousarvioesityksessään aloitteen mukaista määrärahaa oppimisen tuen ja tarveperustaisen rahoituksen korotusta varten.

Kaupunginhallituksen talousarvioesityksessä on lisätty varhaiskasvatukseen tarveperusteisena 3,6 miljoonaa euroa henkilöstön saatavuuden edistämistyöhön sekä moniammatillisen työotteen vahvistamiseen ja perusopetukseen 0,9 miljoonaa euroa moniammatillisen työotteen vahvistamiseen.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641

Y-tunnus
0201256-6

Tarja Fogelholm, Johtava asiantuntija, puhelin: 09 310 33686
tarja.fogelholm(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, vaalilaki 45 §

Päätöshistoria

[Kasvatus- ja koulutuslautakunta 10.09.2024 § 239](#)

HEL 2024-007978 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon liitteenä olevasta valtuutettu Vesa Korkkulan talousarvioaloitteesta oppimisen tuen resurssien ja tarveperusteisen rahoituksen lisäämiseksi:

Tarveperusteinen rahoitus on yksi keskeisistä mekanismeista, jolla vastataan eriytymisen aiheuttamiin haasteisiin ja seurauksiin varhaiskasvatuksessa sekä esi- ja perusopetuksessa. Tarveperusteisella rahoituksella tukea kohdistetaan niihin yksiköihin, joissa tarve on suurinta yksikökohtaisten taustamuuttujien perusteella. Riittävällä tarveperusteisen rahoituksen tasolla on mahdollista pienentää ryhmäkokoja, vähentää opettajien työn kuormitusta ja turvata tarvittava henkilökunnan määrä.

Oppijoilla on oikeus saada opetussuunnitelman mukaista opetusta, ohjausta ja riittävää tukea oppimiseen, kasvuun ja kehitykseen varhaiskasvatuksessa sekä esi- ja perusopetuksessa. Pedagogista tukea annetaan varhaiskasvatukseen ja perusopetukseen mukaan yleisen, tehostetun ja erityisen tuen toimintamallilla.

Lukuvuonna 2023–2024 Helsingin kaupungin ylläpitämissä peruskouluissa opiskeli yhteensä 47 985 oppilasta, esiopetukseen osallistui 5445 lasta ja varhaiskasvatukseen 21 497 lasta. Suomen- ja ruotsinkielisessä perusopetuksessa vieraskielisten oppilaiden osuus oli 24 % kaikista oppilaista. Samoin kaupungin suomen- ja ruotsinkielisessä varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa vieraskielisten lasten osuus oli 24 % kaikista lapsista vuonna 2023.

Taulukossa on tehostettua ja erityistä tukea saavien oppijoiden määrät prosentteina koko oppijamäärästä eri koulutusasteilla vuonna 2023.

Koulutusaste Varhaiskasvatus

Tehostettu tuki

Erityinen tuki

---

suomenkieliset	5 %	1 %
ruotsinkieliset	3 %	1 %
Esiopetus		
suomenkieliset	18 %	4 %
ruotsinkieliset	5 %	5 %
Perusopetus		
suomenkieliset	13 %	15 %
ruotsinkieliset	14 %	7 %

Tarveperusteinen rahoitus koulutusasteittain

Alueellisen eriytymisen negatiivisia vaikutuksia oppilaitoksiin ja oppijoille ehkäistään kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla tarveperusteisellä rahoituksella. Vuoden 2024 talousarviossa on kohdennettu 8 836 000 miljoonaa euroa tarveperusteista rahaa perusopetukseen. Rahoitusta saavia kouluja on 39. Koulujen saama määräraha vaihtelee koulun tarveperusteisen indikaattorin ja oppilasmäärän perusteella 23 230 eurosta 656 788 euroon. Vuoden 2024 talousarviossa tarveperusteista rahaa on kohdennettu 2 447 000 euroa varhaiskasvatukseen. Varhaiskasvatuksessa rahoitusta saavia yksiköitä on 30 ja kaksi leikkipuistoyksikköä.

Tarveperusteisen rahoituksen käyttö

Varhaiskasvatuksessa tarveperusteisen rahoituksen tavoitteena ovat pysyvät ja pitkäkestoiset ratkaisut, joilla tuetaan lasten vertaistaitoja ja kielitaitoja, mahdollistetaan pedagogisesti perusteltuja ja suunniteltuja pienryhmiä ja annetaan enemmän aikaa lapsille.

Varhaiskasvatuksen tarveperusteisella rahoituksella on palkattu lapsiryhmiin lisähenkilöstöä, esimerkiksi varhaiskasvatuksen erityisopettajia, S2-opettajia ja opettajia. Lisäksi rahoituksella on mahdollistettu lapsiryhmien tekemiä retkiä ja lasten osallistumista kulttuuritapahtumiin, hankittu yksiköihin pedagogista materiaalia sekä vahvistettu perheiden kanssa tehtävää yhteistyötä ja alueellista yhteistoimintaa esimerkiksi kirjastojen kanssa.

Perusopetuksen tarveperusteista rahoitusta jaetaan keskitetysti syrjäytymistä ehkäisevään toimintaan, kuten kouluvalmentajien ja monikielisten ohjaajien palkkakuluihin. Lisäksi tarveperusteista rahoitusta käytetään henkilöstön palkkaamiseen ja syrjäytymistä ehkäiseviin toimenpiteisiin.

Vuosina 2021-2022 tutkija Isabel Ramos Lobato selvitti tarveperusteisen rahoituksen käyttöä perusopetuksessa. Suurin osa tutkimukseen osallistuneista rehtoreista (76 %) olivat tyytyväisiä siihen, että tarveperusteista rahoitusta voitiin suunnata koulun toimintaympäristöä eniten hyödyttäviin ja tarpeellisiin kohteisiin. Tarveperusteista rahaa käytettiin kouluissa pääosin opettajien (96 %) sekä avustajien ja koulunkäynnin ohjaajien palkkaamiseen (88 %). Tarveperusteista rahaa kohdistettiin myös oppimateriaalien (56 %) hankintaan, koulutilojen parantamiseen (24 %) sekä koulun tapahtuma- ja opintoretkitoimintaan (36 %).

Jatkossa tarvitaan lisää tutkimusta tarveperusteisen rahan vaikuttavuudesta, tehokkaimmista tavoista käyttää saatua lisärahoitusta sekä siitä, millaisilla toimilla voidaan tukea oppijoiden kehitys- ja oppimisedellytyksiä ja pienentää oppimistulosten eroja.

Yhteenveto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä oppimisen tuen ja eriarvoisuuden vähentämiseen kohdistettavaa resursointia. Varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen tuen järjestäminen perustuu lainsäädäntöön. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan palveluissa on varauduttu lainsäädännön edellyttämien kasvun ja oppimisen tuen lakisääteisten palvelujen resursointiin sekä kasvavasta oppijamäärästä johtuvaan resurssien lisäystarpeeseen.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2025 ei ole varauduttu aloitteen mukaisiin 20 miljoonan euron lisämääräraha-tarpeisiin.

[03.09.2024 Pöydälle](#)

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Mari Silvennoinen, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 09 310 40073
mari.silvennoinen(a)hel.fi

Piia Nevala, Pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 34658
piia.nevala(a)hel.fi

Maria Tauriainen, oppimisen tuen yksikön päällikkö, puhelin: 310 31855
maria.tauriainen(a)hel.fi

Talousarvioaloite oppimisen tuen resurssien ja tarveperustaisen rahoituksen lisäämiseksi

Oppimisen tuki jaotellaan yleiseen, tehostettuun ja erityiseen tukeen. Erilaisissa elämäntilanteissa olevat oppilaat tarvitsevat erilaista tukea. Oppimisen tuki edistää yhdenvertaisuutta koulutuksessa ja siten laajemminkin yhteiskunnassa. Tarveperustaisella rahoituksella voidaan myös torjua nuorten syrjäytetyksi tuleamista ja kaupunginosien eriarvoistumista. Tarveperustaisella rahoituksella on toteutettu esimerkiksi pienempiä ryhmäkokoja, tehty opintoretkeä ja lisätty koulunkäyntiavustajia.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että oppimisen yleisen, tehostetun ja erityisen tuen resurssien ja koulujen sekä varhaiskasvatuksen tarveperustaisen rahoituksen parantamiseksi varataan ensi vuoden talousarvioon 20 miljoonan euron suuruisen määräraha.

Helsingissä 29.05.2024

Korkkula Vesa

Varajäsen

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä

(1 + 9 allekirjoitusta)

Miettinen Nina

Kolehmainen Laura

Nevanlinna Tuomas

Malin Petra

Koskela Minja

Kauppila Elina

Nuorteva Johanna

Saxberg Mirita

Muttilainen Sami

Valtuutettu Mirita Saxbergin ja yhden muun valtuutetun talousarvio-aloite korvauksesta Helsingin tietovuodon uhreille aiheutuvasta taloudellisesta menetyksestä

HEL 2024-007979 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että talousarvioon varataan 6,6 miljoonaa euroa kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tietovuodon uhreille esimerkiksi passien uusimisesta aiheutuvan taloudellisen menetyksen korvaamista varten.

Kaupunginhallitus toteaa, että selvitys tietomurron laajuudesta on kesken, mutta arvio tietomurron mahdollisena kohteena olevien oppijoiden sekä heidän huoltajiinsa määrystä on tarkentunut alkuperäistä arviota pienemmäksi. Toistaiseksi ei ole ollut mahdollista varmentaa, mitkä tiedot ovat päätyneet tietomurron tekijälle, mutta nämä eivät voi sisältää mittavassa määrin oppijoiden tai heidän huoltajiensa passitietoja, koska lähtökohtaisesti kyseisiä tietoja ei kerätä tietyllä alueella liikkuville henkilöille myönnettäviin kulkulupiin liittyviä erityistapauksia lukuun ottamatta. Lisäksi on huomattava, että pelkkä passikopio tai henkilötunnus ei itsessään mahdollista identiteettivarkautta, sillä kumpaakaan ei voimassa olevan lain mukaan voida käyttää henkilön tunnistamiseen.

Helsingin kaupungin vahinkojen korvaamista koskevat ratkaisut perustuvat lakiin ja vahinkoja korvataan vahingonkorvauslain ja soveltuvin osin yleisen tietosuoja-asetuksen perusteella. Kaupunki korvaa ainoastaan sellaiset vahingot, jotka sen kuuluu voimassa olevan lain mukaan korvata.

Vahingonkorvauslain nojalla määräytyvän korvausvelvollisuuden syntyminen vaatii lain mukaisen vastuuperusteen, eikä pelkkä vahinkotapah-tuma yksinään aiheuta kaupungille korvausvastuuta. Lain mukaisesti vahingonkorvaus käsittää hyvityksen henkilö- ja esinevahingosta sekä laissa säädetyin edellytyksin kärsimyksestä. Jos vahinko on aiheutettu rangaistavaksi säädetyllä teolla tai julkista valtaa käytettäessä taikka milloin korvaamiseen on erittäin painavia syitä, vahingonkorvaus käsittää hyvityksen myös sellaisesta taloudellisesta vahingosta, joka ei ole yhteydessä henkilö- tai esinevahinkoon. Määrittelemättömät taloudelliset menetykset, tulevaisuudessa aiheutuvat kustannukset ja tulevaisuuden riskit eivät ole sellaisia vahingonkorvauslain tarkoittamia tilanteita, joista korvausta maksetaan tai joiden suorittamiseen kaupungin tulisi varautua.

Ensisijaisessa vastuussa vahingonkorvauksesta on vahingon tahallisesti aiheuttanut taho. Tietomurtoon perustuvat vahingonkorvausvaatet tulee ensi sijassa esittää vahingonkorvausvastuussa olevalle vastaajalle. Mikäli vahingonaiheuttajalta ei saada korvausta, toissijainen korvausvastuu toteutuu rikosasioissa rikosvahinkolain puitteissa tietyin edellytyksin ja korvausta voi hakea Valtiokonttorilta. Yleisen tietosuojasetuksen mukaan rekisterinpitäjä on korvausvastuussa sellaisesta vahingosta, joka on syy-yhteydessä rekisterinpitäjän toiminnassa tapahtuneeseen tietosuojasetuksen rikkomiseen.

Talousarvioesityksessä ei ole esitetty erillistä lisämäärärahaa tietomurrosta aiheutuneita tai aiheutuvia taloudellisia menetyksiä varten, koska kaupungin vastuulle kuuluvien korvausten ennakoidaan olevan euro-määräisesti vähäisiä.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Mauno Rönkkö, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36279
mauno.ronkko(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Korvaus Helsingin tietovuodon uhreille aiheutuvasta taloudellisesta menetyksestä

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tietovuoto on aiheuttanut uhreille taloudellista menetystä ja riskiä nyt sekä tulevaisuudessa. Vuotaneita arkaluontoisia tietoja, kuten passin numeroita ja henkilötunnuksia, voidaan käyttää rikollisiin tarkoituksiin. Näiden tietojen suojaaminen on uhrien turvallisuuden kannalta välttämätön, kauaskantoinen ja kallis prosessi. Esimerkiksi passin uusimisesta koituu uhrille 44 euron kertakulu.

Tietovuodon uhriksi on joutunut satoja tuhansia ihmisiä, joiden joukossa saattavat olla kaikki vuosina 2005-2018 syntyneet helsinkiläiset lapset ja nuoret sekä heidän huoltajansa, sekä mm. kaupungin työntekijät. Vuotoa tutkitaan tietomurtona, jota ovat edesauttaneet kaupungin tietosuojavastuiden laiminlyönnit.

Kaupungin on varauduttava korvaamaan alaikäisille helsinkiläisille uhreille ja heidän huoltajilleen aiheutuva kohtuullinen taloudellinen menetys, joka aiheutuu välttämättömästä arkaluontoisten tietojen suojaamisesta ja vaihtamisesta. Korvausta varten on vuoden 2025 talousarvioon tehtävä 6,6 miljoonan euron varaus, joka perustuu siihen arvioon, että esimerkiksi passin uusimisesta koituu 44 euron kertakulu 150 000 helsinkiläiselle alaikäiselle tai tämän huoltajalle. Euromääräinen arvio voidaan tarkentaa vuotoa koskevan selvityksen edetessä, kun uhrien määrä ja vuotaneiden arkaluontoisten tietojen laajuus paljastuu.

Helsingissä 29.05.2024

Saxberg Mirita

Jäsen

Kokoomuksen valtuustoryhmä

(1 + 1 allekirjoitusta)

Wallgren Thomas

Valtuutettu Mika Ebelingin talousarvioaloite kenkiin kiinnitettävistä liukusteista riskiryhmille

HEL 2024-007981 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että kaupunki tekee suunnitelman liukusteiden tarjoamisesta riskiryhmille ja varaa talousarviossa suunnitelman toteuttamiseen tarvittavan määrärahan.

Kaupunginhallitus toteaa, että Liikenne- ja viestintäministeriön vuonna 2022 julkaisemassa tutkimuksessa arvioitiin liukastumis- ja kaatumistapaturmia tapahtuvan Suomessa noin 125 000 vuosittain. Talven liukkaat kelit aiheuttivat niistä noin 60 prosenttia. Selvityksen mukaan suurin osa liukastumis- ja kaatumistapaturmista tapahtuu 20–54-vuotiaille, ja tapaturmien yleisyys vähenee iän myötä, mutta silti liukastumiset ovat ongelma myös vanhimille ikäluokille. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) mukaan talviliukastumistapaturmien takia on vuosittain keskimäärin noin 4 600 potilasta vuodeosastohoidossa ja arviolta noin 11 000 potilasta avohoidossa. Pelkästään talviliukastumisten aiheuttamien tapaturmien vuodeosastohoito maksaa THL:n mukaan yhteiskunnalle keskimäärin noin 18 miljoonaa euroa vuodessa. Iän myötä lihas-kunnan ja luuston heikentyessä kasvaa riski, että liukastumisen aiheuttamat vammat vaativat erikoissairaanhoidoa. Liikenne- ja viestintäministeriön selvityksen mukaan (2022) yli 40 prosenttia suomalaisista varautuu liukkaisiin keleihin käyttämällä talvikenkiä liukusteilla. Liukusteisiin luetaan tässä myös nasta-, pitopohja- sekä kitkakengät. Käyttöaste kohoaa iän myötä: yli 50-vuotiaista yli puolet ja yli 67-vuotiaista jo lähes 70 prosenttia ikäryhmästä käyttää talvikenkiä liukusteilla.

Kaupunginvaltuusto on käsitellyt jo aiemmin samantyyppistä aloitetta tehdessä päätöksen (9.9.2020 § 213) Valtuutettu Sampo Terhon aloitteesta ikäihmisille jaettavista kenkiin kiinnitettävistä liukusteista. Kaupunginhallitus katsoi tuolloin, saatuaan sosiaali- ja terveystalouden, kaupunkiympäristölautakunnan ja vanhusneuvoston lausunnot, että liukusteiden jakamista kaikille tiettyyn ikäryhmään kuuluville ei voida pitää perusteltuna. Ikääntyneen tai muutoin kaatumisen kannalta riskiryhmään kuuluvan henkilön kaatumisriskin arvioiminen edellyttää yksilöllistä terveydentilan, liikuntakyvyn, elintapojen, asumis- ja ympäristöolojen sekä toiveiden selvitystä. Kaatumisen ehkäisytoimet valitaan näiden pohjalta yksilöllisesti. Kenkiin kiinnitettävät liukusteet voivat joissakin tapauksissa olla tarpeellisia apuvälineitä pystyessä pysymisessä, mutta ne eivät sovellu kaikille ja voivat myös lisätä kaatumisriskiä sisätiloissa. Liukastumistapaturmien määrän vähenemisen tulisi olla merkittävää, jotta liukusteiden jakamisen hyöty olisi todennettävissä.

Aloitteessa ehdotetusta toiminnasta aiheutuvat kustannukset olisivat merkittävät. Toistaiseksi ei ole todennettavissa, että riskiryhmien liukastumistapaturmat vähenisivät kustannusten suhteessa.

Helsingin kaupunki pitää kuitenkin kaatumisen ehkäisyä tärkeänä kaikissa ikäryhmissä ja erityisesti ikääntyneillä. Työhön tarvitaan kaikkia toimialoja ja myös kaupungin asukkaita. Monet suomalaiset kunnat jatkavat liukuesteitä osana kaatumisen ehkäisyn toimintaa. Liukastumistapaturmien todennäköisyyteen vaikuttaa myös jalankulkijoiden oma varustautuminen. Hyvä yleiskunto, lihasvoima ja tasapaino auttavat pysymässä pysymiseen kaiken ikäisillä. Ikääntyneiden kaatumisten ehkäisyttutkimusten perusteella tehokkain yksittäinen kaatumisia ehkäisevä toimenpide on liikunta, joka parantaa liikkumis- ja toimintakykyä. Helsinki on edistänyt vuosina 2021-2024 ikääntyneiden liikkumisen ja liikkeelle lähtemistä monipuolisesti: Ikääntyneiden liikkuminen ja liikkeelle lähteminen on keskeisenä tavoitteena Helsingin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnitelmassa sekä lisäksi ollut mm. kaupunkiyhteisenä talousarviotavoitteena vuosina 2021 ja 2022.

Vuonna 2025 Helsingin kaupunki selvittää eri kuntien parhaat käytännöt kaatumisen ehkäisyssä erityisesti liukuesteiden jakamisessa, tutkii eri kaatumisen ehkäisytoimenpiteiden kustannusvaikutuksia sekä selvittää mahdollisuuksia vaikuttavan ja kustannustehokkaan liukuesteiden jakelumallin ja -perusteiden pilotoimiseen.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Ari Hietamäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Kenkiin kiinnitettävät liukuesteet riskiryhmille

Liukastumisista aiheutuvat terveyshaitat ovat merkittävät, samoin kustannukset Helsingin kaupungille. Asukkaidensa hyvinvoinnin ja oman taloutensa tähden kaupungin on syytä ryhtyä ennaltaehkäisevään liukastumisiin. Kustannustehokas keino on tarjota riskiryhmille kenkiin kiinnitettävät liukuesteet.

Oikein käytettyinä ne vähentävät merkittävästi kaatumisia ja niistä aiheutuvia kustannuksia, sekä mahdollisia pitkäaikaisia terveyshaittoja.

Investointi liukuesteisiin mahdollistaisi turvallisemman liikkumisen riskiryhmille ja lisäisi heidän hyvinvointiaan. Se rohkaisisi myös kaikkia kaupunkilaisia tiedostamaan liukuesteistä koituvan hyödyn.

Ehdotan, että kaupunki tekee suunnitelman liukuesteiden tarjoamisesta riskiryhmille ja varaa talousarviossa suunnitelman toteuttamiseen tarvittavan määrärahan.

Helsingissä 29.05.2024

Ebeling Mika

Valtuustoryhmän puheenjohtaja

Kristillisdemokraattien valtuustoryhmä

(1 + 3 allekirjoitusta)

Said Ahmed Suldaan

Korpinen Laura

Muttalainen Sami

Valtuutettu Juha Hakolan ja yhdeksän muun valtuutetun talousarvioaloite ulkokuntosalien perustaminen Lauttasaareen sekä Itä-Helsinkiin

HEL 2024-007982 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että vuoden 2025 talousarviossa varataan määrärahaa uusien ulkokuntosalien perustamiseksi Lauttasaareen sekä Itä-Helsingin alueelle.

Kaupunginhallitus toteaa kaupunkiympäristö- sekä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakuntien lausuntoihin viitaten, että ulkokuntoilupaikkojen suunnittelua ja toteuttamista ohjaa vuosille 2022-2023 laadittu Helsingin kaupungin lähiliikuntapaikkaohjelma. Ohjelma sisältää lähiliikuntapaikkojen palveluverkkosuunnitelman, jonka tavoite on varmistaa tasapuolisen ja saavutettavan lähiliikuntapaikkojen verkoston rakentaminen helsinkiläisille. Vuonna 2025 vuorossa ovat uudet ulkokuntosalit Kallioon Brahenkentälle ja Käpylän liikuntapuistoon. Lisäksi talousarviossa on varauduttu Kallahdenrannan ja Munkkiniemenrannan ulkokuntosalien kunnostamiseksi uutta vastaaviksi.

Helsingin osallistavan budjetoinnin hankkeet nopeuttavat osaltaan lähiliikuntapaikkaohjelman toteuttamista. Esimerkiksi Lauttasaaren Kasinonrantaan on valmistunut ulkokuntosali edellisen OmaStadi-hankekauden tuloksena. Itäisessä Helsingissä tunnistetulle liikuntapaikkojen katvealueelle tulee ulkokuntosali vuoden 2025 aikana OmaStadi rahoitteisesti. OmaStadi ulkokuntosalien sijainnit ja lopullinen lukumäärä tarkentuvat syksyn 2024 aikana. Uusia ulkokuntosaleja on tarkoitus rakentaa yhteensä neljästä kahdeksaan kappaletta, itäiseen, läntiseen, pohjoiseen ja eteläiseen suurpiiriin noin 1,4 milj. euron edestä.

Kaupunginhallitus toteaa, että talousarvion investointiosassa ei ole varauduttu uusien ulkokuntosalien perustamiseen Lauttasaareen tai Itä-Helsingin alueelle, mutta Itä-Helsingin alueelle toteutetaan ulkokuntosali vuoden 2025 aikana OmaStadi rahoitteisesti.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Ville Vastamäki, investointipäällikkö, puhelin: 310 25902
ville.vastamaki(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kaupunkiympäristölautakunta 10.09.2024 § 446](#)

HEL 2024-007982 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Talousarvioaloitteessa esitetään määrärahojen osoittamista uusien ulkokuntosalien perustamiseen esimerkiksi Lauttasaaren sekä Kaakkois- ja Itä-Helsingin alueille.

Kaupunkiympäristölautakunta kannatti ulkokuntosalien lisäämistä. Helsingin kaupungin lähiliikuntapaikkaohjelma vuosille 2022 - 2032 ohjaa ulkokuntoilupaiikkojen suunnittelua ja toteuttamista. Ohjelma sisältää lähiliikuntapaikkojen palveluverkostosuunnitelman, jonka tavoite on varmistaa tasapuolisen ja saavutettavan lähiliikuntapaikkojen verkoston rakentaminen helsinkiläisille. Ulkokuntoilupaiikkoja on toteutettu systemaattisesti ympäri kaupunkia viime vuosina. Ulkokuntosalien lisääminen jatkuu, ja seuraavina vuosina on tarkoitus rakentaa tai peruskorjata useita kohteita.

Kaupunkiympäristön puistot ja liikunta-alueet -ohjelmassa seuraavaksi toteutetaan Töölönlahden alueelle sijoittuva kuntosali ja Mustikkamaan kuntosali. Vuonna 2025 vuorossa ovat uudet ulkokuntosalit Kallioon Brahenkentälle ja Käpylän liikuntapuistoon. Lisäksi Munkkiniemenrannan ja Kallahdenrannan ulkokuntosalit kunnostetaan uutta vastaaviksi.

Helsingin osallistavan budjetoinnin hankkeet nopeuttavat osaltaan lähiliikuntapaikkaohjelman palveluverkostosuunnitelman toteutumista. Esimerkiksi Lauttasaaren Kasinonrantaan on jo valmistunut ulkokuntosali edellisen OmaStadi-hankekauden tuloksena. Lisäksi kaupunkiympäristön toimiala on toteuttanut ulkokuntoilupisteen Veijarinvuoren uimarannan yhteyteen. Kaupunki toteutti jo aiemmin Lauttasaaren liikuntapuistoon (Pyrkän kenttä) ulkokuntoilupisteen.

OmaStadi-ulkokuntosalien sijainnit ja lopullinen lukumäärä tarkentuvat syksyn 2024 aikana. Itä-Helsingissä tunnistetulle liikuntapaikkojen katvealueelle tulee ulkokuntosali vuoden 2025 aikana OmaStadi-rahoitteisesti. Uusia ulkokuntosaleja on tarkoitus rakentaa lähivuosina neljästä

kahdeksaan kappaletta itäiseen, läntiseen, pohjoiseen ja eteläiseen suurpiireihin yhteensä noin 1,4 milj. eurolla.

Kaupunkiympäristön talousarvioehdotuksessa vuodelle 2025 on varattu rahoitus Itä-Helsingissä sijaitsevalle Kallahdenrannan ulkokuntosalille.

Lausunto on valmisteltu yhteistyössä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kanssa.

[03.09.2024 Pöydälle](#)

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Antonina Myllymäki, suunnitteluasiantuntija: 09 310 23634
antonina.myllymaki(a)hel.fi

[Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 29.08.2024 § 104](#)

HEL 2024-007982 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristön puistot ja liikunta-alueet-ohjelmassa seuraavaksi toteutetaan kesän 2024 aikana Töölön alueelle sijoitettavan kuntosali ja Mustikkamaan kuntosali. Vuonna 2025 vuorossa ovat uudet kuntosalit Kallioon Brahenkentälle sekä ulkokuntosali Käpylän liikuntapuistoon. Lisäksi Munkkiniemenrannan ja Kallahdenrannan ulkokuntosalit kunnostetaan uutta vastaavaksi.

Helsingin osallistavan budjetoinnin hankkeet nopeuttavat osaltaan Lähiliikuntapaikkaohjelman palveluverkostosuunnitelman toteutumista. Esimerkiksi Lauttasaaren Kasinorantaan on valmistunut ulkokuntosali edellisen OmaStadi-hankekauden tuloksena. Lisäksi kaupunkiympäristön toimiala on toteuttanut ulkokuntoilupisteen Veijarinvuoren uimarannan viereen. Valmiiksi Lauttasaassa on Pyrkän kentän yhteydessä vanhempi ulkokuntoilupiste.

Itäisessä Helsingissä tunnistetulle liikuntapaikkojen katvealueelle tulee ulkokuntosali vuoden 2025 aikana OmaStadi rahoitteisesti. OmaStadi ulkokuntosalien sijainnit ja lopullinen lukumäärä tarkentuvat syksyn 2024 aikana, mutta uusia ulkokuntosaleja on tarkoitus rakentaa yhteensä neljästä kahdeksaan kappaletta itäiseen, läntiseen, pohjoiseen ja eteläiseen suurpiiriin noin 1.4 milj. euron edestä.

Lähiliikuntapaikkojen ja ulkokuntoilupaikkojen verkosto on määritelty Helsingin kaupungin Lähiliikuntapaikkaohjelmassa, joka on laadittu vuosille vuodet 2022–2023. Ohjelma sisältää lähiliikuntapaikkojen palveluverkostosuunnitelman, jonka tavoite on varmistaa tasapuolisen ja saavutettavan lähiliikuntapaikkojen verkoston rakentaminen helsinkiläisille.

Lausunto on valmisteltu yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan kanssa.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 09 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi
Minttu Perttula, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 36171
minttu.perttula(a)hel.fi

Ulkokuntosalien perustaminen Lauttasaareen sekä Itä-Helsinkiin

Liikunnalla on runsaasti myönteisiä vaikutuksia fyysiseen, psyykkiseen ja sosiaaliseen hyvinvointiin. Helsinkiin rakennetut ulkokuntosalit ovat tulleet jäädäkseen. Ulkokuntosalit ovat ajasta ja käyttäjien taloudellisesta asemasta riippumattomia, ns. matalan kynnyksen jokamiehen kuntosaleja. Valitettavasti edullisuudestaan ja helposta saavutettavuudesta huolimatta niitä on harvassa esimerkiksi Lauttasaareissa sekä Kaakkois- ja Itä-Helsingissä.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että kaupunginvaltuusto varaa määrärahan uusien ulkokuntosalien perustamiseen esimerkiksi Lauttasaareen sekä Itä-Helsingin alueille.

Helsingissä 29.05.2024

Hakola Juha

Jäsen

Kokoomuksen valtuustoryhmä

(1 + 9 allekirjoitusta)

Bogomoloff Harry

Rissanen Laura

Hyttinen Nuutti

Saxberg Mirita

Pakarinen Pia

Karhuvaara Arja

Pajunen Jenni

Raatikainen Mika

Vierunen Maarit

Valtuutettu Arja Karhuvaaran ja kuuden muun valtuutetun talousarvioaloite jaksamista ja terveyttä tukevaan välipalan tarjoamisesta jokaiselle koululaiselle

HEL 2024-007983 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että vuoden 2025 talousarvioon varataan määräraha jokaiselle lapselle kouluissa tarjottavaan, jaksamista ja terveyttä tukevaan välipalaan.

Kaupunginhallitus toteaa kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausuntoon viitaten, että säännöllisten, riittävien ja ravitsevien aterioiden merkitys oppilaiden terveyteen ja jaksamiseen on tunnistettu. Perusopetuksessa oppilaille tarjotaan päivittäin lakisää-teinen maksuton lounasateria ja iltapäivätoimintaan osallistuville 1–2 luokkalaisille tarjotaan toimintamaksuun sisältyvä välipala. Osa kouluista järjestää oppilaille myös maksullista välipalamyyntiä iltapäivisin.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta ei ole esittänyt talousarvioesityksensä määrärahaa maksutonta välipalatarjontaa varten.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Tarja Fogelholm, Johtava asiantuntija, puhelin: 09 310 33686
tarja.fogelholm(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kasvatus- ja koulutuslautakunta 10.09.2024 § 245](#)

HEL 2024-007983 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon liitteenä olevaan valtuutettu Arja Karhuvaaran talousarvioaloitteeseen:

Aloitteessa ehdotetaan, että vuoden 2025 talousarvioon varataan määräraha, jolla voidaan tarjota jokaiselle koululaiselle ravitseva välipala.

Kouluruokailun suunnittelua ja toteutusta ohjaavat ravitsemus- ja ruokailusuositukset (Syödään ja opitaan yhdessä -kouluruokailusuositus VRN 2017 ja Suomalaiset ravitsemussuositukset VRN 2014). Perusopetuksessa tarjotaan perusopetuslain mukaan oppilaille päivittäin lakisääteinen maksuton lounasateria. Iltapäivätoimintaan osallistuville 1–2 luokkalaisille tarjotaan toimintamaksuun sisältyvä välipala. Osa kouluista järjestää oppilaille myös maksullista välipalamyyntiä iltapäivisin oppilaiden tarpeen mukaan.

Säännöllinen ruokarytmi ja ravitsevat ateriat vaikuttavat terveyteen ja vireystilaan positiivisesti ja edistävät oppimista. Aterioiden väliin jättäminen tai korvaaminen epäterveellisillä vaihtoehdoilla voivat johtaa terveydellisiin ongelmiin, väsymykseen ja sitä kautta huonoon keskittymiskykyyn ja oppimisen vaikeuksiin. Koulussa nautitut ateriat ovat tärkeä osa päivän ravitsemusta. Koululounaalla ja iltapäiväkerhojen välipaloilla tarjottavat tuotteet ovat terveellisiä ja vaihtelevia ja edistävät näin erilaisten ruokien ja ravintoaineiden saantia kaikille oppilaille.

Kouluruokailusuosituksissa suositellaan tarjottavan mahdollisuus ravitsevaan maksuttomaan välipalaan, jos koulun oppitunnit jatkuvat pitempään kuin kolme tuntia lounaan jälkeen. Vuoden 2021 selvityksen mukaan vain joka neljäs kunta tarjoaa oppilaille maksuttoman välipalan koulupäivien kestäessä yli kolme tuntia lounaan jälkeen (Kattava koululounas ja välkyt välipalat: Koulupäivän aikainen ruokailu tänään ja huomenna). Silloin tyypillisin tarjottu välipala sisältää juoman ja näkkileivän levitteellä. Koulujen kerhoissa tarjotut välipalat ovat todennäköisemmin täysipainoisia.

Kustannusvaikutukset

Talousarviossa peruskoulujen ruokapalveluiden hankintaan on varattu rahaa vain nykyisen palvelutason turvaamiseen, eikä maksuttoman välipalatarjonnan kustannukset sisälly budjettiin. Lisäkustannukset koostuisivat ateriakustannuksista ja valvontaan käytettävästä henkilöstöressistä, mutta kokonaiskustannusten arviointi tarkasti etukäteen on vaikeaa. Välipalatarjoilu edellyttäisi arviolta seuraavia korotuksia kokonaismenoissa:

- Iltapäiväkerhon välipalaa vastaava välipalakovonaisuus peruskoulun oppilaille, joiden koulupäivä jatkuu yli 3 tuntia lounaan jälkeen: noin 4 646 000 euroa/vuosi ja valvonta noin 268 000 euroa/vuosi. Jos välipala olisi vain näkkileipä, margariini ja juoma, välipalan kustannus olisi noin 1 305 000 euroa/vuosi.

- Iltapäiväkerhon välipalaa vastaava välipalalokonaisuuden tarjoaminen joka päivä kaikille oppilaille joka peruskoulussa: noin 9 957 000 euroa/vuosi ja valvonta noin 575 000 euroa/vuosi. Jos välipala olisi vain näkkileipä, margariini ja juoma, välipalan kustannus olisi noin 2 797 000 euroa/vuosi.

Yhteenveto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että säännöllisten, riittävien ja ravitsevien aterioiden merkitys oppilaiden terveyteen ja jaksamiseen on tunnistettu. Kouluissa voidaan tarjota maksullista välipalaa, jos oppilaan koulupäivä kestää ravitsemussuosituksen mukaisesti lounaan jälkeen yli 3 tuntia.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2025 ei ole varauduttu aloitteen mukaiseen lisämäärärahatarpeeseen.

[03.09.2024 Pöydälle](#)

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Katja Peränen, ruokapalveluasiantuntija, puhelin: 310 22596
katja.peranen(a)hel.fi

Ravitsevat välipalat kouluihin tukemaan lasten oppimista

Riittäväällä ja ravintoarvoltaan oikeaoppisella ravinnolla on tutkitusti merkitystä oppimiseen, aivoterveysteen, keskittymiseen ja kasvavan lapsen fyysiseen hyvinvointiin. B-vitamiinien, raudan ja immuunipuolustusta tukevien muiden vitamiinien puute on viime vuosina noussut terveyden edistämisen ja oppimishäiriöiden syistä käytyyn keskusteluun ja tutkimuslöydöksiin.

Säännöllinen ruokailu edistää myös lapsen painonhallintaa ja ehkäisee osaltaan yhä kasvavaa lasten ylipainoisuutta.

Lisäksi ravintorikas koululounas välipaloinen tukee myös lasten segregaaation estoa ja perhetaustojen vaikutusta lasten riittävän ravinnon saantiin.

Me valtuutetut esitämme, että Helsingin kaupunki varaa vuoden 2025 budjettiin riittävän määrärahan kouluissa tarjottavaan, jokaiselle lapselle jaksamista ja terveyttä tukevaan välipalaan.

Helsingissä 29.05.2024

Karhuvaara Arja

Jäsen

Kokoomuksen valtuustoryhmä

(1 + 6 allekirjoitusta)

Miettinen Nina

Alanko-Kahiluoto Outi

Hakola Juha

Huff Shawn

Castrén Maaret

Pakarinen Pia

Valtuutettu Pia Pakarisen talousarvioaloite kilpailukykyisestä panostuksesta matkailun edistämiseen

HEL 2024-007985 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään lisärahoitusta matkailumarkkinointiin matkailun kilpailukykyyn edistämiseksi.

Kaupunginhallitus toteaa, että Helsingin kansainvälinen matkailu ei ole palautunut koronapandemian jälkeen samaa tahtia kuin kilpailijakaupungeissa, kuten Kööpenhaminassa, johtuen pääosin Venäjän hyökkäyssodasta Ukrainaan ja siihen liittyvistä pakotteista. Lisäksi kaupungin kansainvälisen matkailun edistämiseen kohdistama rahoitus on arvioiden mukaan vähäisempää kuin muilla Pohjoismaiden pääkaupungeilla. Lisäksi kaupungin kotimaanmatkailumarkkinointi on vähäistä.

Matkailu on erinomaista liiketoimintaa. Matkailuun panostamisen avulla kaupunki voi edistää kasvua, työllisyyttä ja samalla kasvattaa kaupungin verotuloja. Panostukset matkailumarkkinointiin tulisi nähdä hyvällä hyötysuhteella tuottavana investointina, ei kulueränä. Matkailun myötä myös paikallisten palvelut kuten ravintolatarjonta ja kansainvälinen saavutettavuus ovat parempia.

Samalla kaupunginhallitus kuitenkin toteaa, että Helsinki on Suomen suosituin matkailukohde monilla mittareilla mitattuna ja portti Suomen matkailulle. Vuonna 2023 matkailijoiden rekisteröityjen yöpymisten määrä Helsingissä kasvoi 11,3 prosenttia, ollen näin samaa tasoa kuin vuonna 2018. Muun muassa yli 4,1 miljoonaa yöpymistä, 33 prosentin osuus kaikista Suomen kansainvälisistä yöpymisistä, suurempi matkailutulo kuin koko Lapissa yhteensä ja 40 prosentin osuus Suomen kansainvälisistä järjestökongresseista tekevät Helsingistä merkittävän matkailukohteen. Tämän lisäksi Helsingissä vierailee paljon päiväkävijöitä ja matkailijoita, jotka yöpyvät sukulaisten ja ystävien luona sekä maksullisessa kotimajoituksessa. Vuonna 2023 Helsingin matkailun kokonaisvaikutukset olivat 2,55 miljardia euroa. Tammi-kesäkuussa 2024 rekisteröidyt yöpymiset kasvoivat 9,4 prosenttia viime vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Matkailu tarjoaa hyviä työmahdollisuuksia myös nuorille ja maahanmuuttajille.

Helsinki on maailmalta katsottuna eksoottinen kohde, jossa ei ole keisällä turhan kuuma ja jossa ei ole samanlaista massamatkailua kuin Etelä-Euroopassa. Kestävät arvot, vahva kulttuurielämä, uniikit tapahtumat, monipuolinen ruokatarjonta sekä luonnonläheisyys ja merellisyys ovat Helsingin ykkösvaltteja matkailukohteenä. Suomen Natoon

liittyminen on nostanut Suomea ja Helsinkiä maailmankartalle. Geopoliittinen tilanne ja talouden epävarmuus ovat kuitenkin vaikuttaneet Helsingin matkailun palautumiseen. Pitkittyneet Ukrainan ja Lähi-idän sodat luovat epävarmuutta loppuvuoteen 2024 ja vuoteen 2025. Pidempi lentoreitti Aasian eri kohteista Helsinkiin, Pietarin puuttuminen kansainvälisten risteilyalusten ja tapahtumatuotantojen reiteiltä, ison tapahtuma-areenan puuttuminen ja kuluttajien heikentynyt maksukyky ovat asioita, jotka ovat vaikuttaneet Helsingin matkailun ja tapahtumallisuuden kehittymiseen sekä yritysten kannattavuuteen. Myös hallituksen suunnittelemat arvonlisäverokantojen nostot tulevat vaikuttamaan matkailun ja tapahtumien kilpailukykyyn.

Vaikka matkailijoiden yöpymisten määrä on ollut tasaisessa kasvussa, saavuttaen jo vuoden 2019 tason, ovat samalla käyttöasteet ja monet muut majoitusliikkeiden liiketoiminnan kannattavuutta osoittavat mittarit edelleen suhteellisen matalalla tasolla, muun muassa lisääntyneen majoituskapasiteetin takia. Matkailu pohjoismaisissa pääkaupungeissa on palautunut pandemian jälkeen Helsinkiä nopeammin, johtuen suuremmista matkailumarkkinointipanostuksista, paremmasta tunnettuudesta kaupunkien matkailun rakenteesta sekä sijainnista ja saavutettavuudesta päämarkkinoiden suhteen. Kööpenhaminassa kansainvälinen matkailu on kasvanut voimakkaimmin.

Nykyinen korkeatasoinen infrastruktuuri ja monipuolinen palvelutarjonta luo Helsingin matkailun kasvupotentiaalille perusteet. Helsingistä puhutaan maailmalla myönteisesti ja matkailun trendit tukevat kasvun mahdollisuuksia. Matkailuun panostaminen on myös kestävyysnäkökulmasta kannattavaa. Vastuullisten matkailukohteiden kysyntä kasvaa, joten sen eteen on tehtävä töitä. Samalla saataisiin lisäpontta yrityksille, jotka tarjoavat ratkaisuja maailmanlaajuisiin kestävyysnäkökulmiin.

Helsingin kaupungin yhtiön Helsinki Partnersin tavoitteena on kaupungin kansainvälisen kilpailukykyyn ja vetovoiman kasvattaminen, kansainvälisten yritysten, investointien, osaajien ja vierailijoiden sekä B2B tapahtumien onnistunut houkuttelu Helsinkiin sekä kansainvälisen tunnettuuden ja brändin rakentaminen menestyksekkäästi. Yhtiölle vuonna 2024 myönnetystä määrärahasta, 8 424 000 euroa, yhtiö käyttää noin neljänneksen eli 2,2 miljoonaa euroa vierailijoiden houkutteluun ja tästä 820 000 euroa varsinaisiin matkailumarkkinointitoimenpiteisiin.

Helsingin kaupunki ei ole systemaattisesti kohdentanut, muutamaa yksittäistä kampanjaa lukuun ottamatta, matkailumarkkinointitoimenpiteitä kotimaahan vuoden 2017 jälkeen. MyHelsinki.fi -verkkosivuston suomenkielinen osio palvelee toki myös kotimaanmatkailijoita, samoin matkailuneuvonta, osin hel.fi-verkkosivut ja kaupungin tiedotteet. Samoin

työ mitä kaupunki tekee luomalla syitä tulla kaupunkiin, kuten tapahtumia ja erilaista kulttuuri- ja liikuntatarjontaa, tukee matkailua.

Kansallisesta matkailun edistämisestä vastaavan Business Finlandin Visit Finland-toiminnon perusrahoituksesta päätettiin leikata kehysriihessä 20 prosenttia. Kokonaisuudessaan Visit Finlandin rahoitus vähennee 50 prosenttia, sillä toimintamenoja on katettu myös projektirahoituksella. Muutosneuvottelut voivat johtaa enintään 20 ihmisen työsuhteen päättymiseen. Visit Finlandin toiminnan supistumisella on vaikutusta myös Helsingin matkailun kehittymiseen ja edistämiseen. Ensi vaiheessa kansallisen rahoituksen väheneminen tarkoittaa Helsingin kaupungille nykyisten toimintojen tarkastelua ja resurssien uudelleen kohdentamista. Toiseksi kansallisen rahoituksen väheneminen vaikuttaa Suomen ja sitä kautta Helsingin kansainväliseen näkyvyyteen. Pidemmällä aikavälillä vaikutukset ovat tätäkin suuremmat. Matkailun markkinointitoimenpiteiden ja kehittämistoimien pitäminen edes nykyisellä tasolla, vaatii jatkossa enemmän resursseja niin kaupungilta kuin yritysiltäkin.

Matkailumarkkinointiin tehtävät lisäpanostukset 0,6 miljoonaa euroa vuodelle 2025 toteutetaan osana kaupunginkanslian elinkeino-osaston tulosbudjettia ja siinä matkailu ja kohdepalvelut -yksikön resurssointia.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Ari Hietamäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Taloussrvioaloite: KILPAILUKYKYINEN PANOSTUS MATKAILUN EDISTÄMISEEN

Helsingin Matkailusäätiön teettämän selvityksen mukaan Helsinki (Helsinki Partners) käyttää matkailijoiden houkutteluun vuosittain noin 2,2 miljoonaa euroa, kun Tukholmassa, Oulussa ja Hampurissa matkailumarkkinointiin panostetaan 5-9 miljoonaa euroa ja Kööpenhaminassa 36 miljoonaa euroa.

Helsingin panos/tuotos -suhde on ollut erinomainen, sillä esim. vuonna 2022 Helsingin välittömät tulot matkailusta olivat 1,2 miljardia euroa ja matkailun kokonaisvaikutukset kaksi miljardia euroa. Helsinki ei ole kuitenkaan lähelläkään potentiaaliaan matkailukohteena. Lapin-matkailukin kasvaa kovaa vauhtia, mutta pääkaupunkiseutu jää kelkasta. Helsinkiin on avattu runsaasti uusia hotelleja, joiden käyttöasteet ovat huolestuttavan huonoja.

Matkailu on erinomaista liiketoimintaa. Matkailuun panostamisen avulla kaupunki voi edistää kasvua ja samalla kasvattaa kaupungin verotuloja.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että matkailumarkkinointiin varataan talousarvioon vuodelle 2025 5 miljoonan euron suuruinen summa.

Helsingissä 29.05.2024

Pakarinen Pia

Jäsen

Kokoomuksen valtuustoryhmä

(1 + 11 allekirjoitusta)

Jalovaara Ville

Pajunen Jenni

Saxberg Mirita

Grotenfelt Nora

Vierunen Maarit

Hakola Juha

Karhuvaara Arja

Peltokorpi Terhi

Iskanius Anniina

Castrén Maaret

Suomalainen Nina